



فهرست

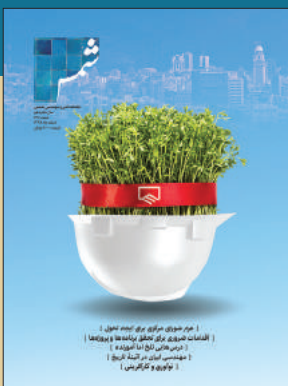
سخن آغازین:	۵
ضرورت فعالیت در ترازهای بالاتر	
پرونده: بر مدار هشتم	۷
عزم شورای مرکزی برای ایجاد تحول	۸
برنامه‌ها و پروژه‌های پیشنهادی	۱۲
اقدامات ضروری برای تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها	۱۸
ماده ۱۱۶ و چند نکته	۲۰
رویداد ویژه: خوان هشتم	۲۱
چشم‌انداز از ایستگاه هشتم	۲۲
حقوق و شئونات مهندسی	۴۱
درس‌هایی تلخ اما آموزنده	۴۲
مسئولیت‌های حقوقی، کیفی و انتظامی مهندسان ناظر و مجریان ذی صلاح	۴۶

شناسنامه

طراح گرافیک: علی شهبابی
ویراستار موری و زبانی: زهرا موسی‌خانی
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: رنگین گستر (بیطرفان)
نشانی: تهران، بالاتراز میدان ونک، خیابان شهید خدای،
خیابان تک‌شمالی، پلاک ۱، شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی
ساختمان، طبقه اول
صندوق پستی: ۵۸۸-۱۹۹۳۵
تلفن: ۰۲۱-۴۲۶۰۵۰۰۰ (داخلی ۱۰۹)
نمابر: ۰۲۱-۸۸۸۷۷۷۱۵

آموزشی، خبری، تحلیلی
صاحب امتیاز: شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان
سر دبیر: زکریا سلیمانی
مدیر اجرایی: زهرا موسی‌خانی
هیئت تحریریه: ایرج پور نصیری، اصغر شیرازی‌پور، عباس صنیع‌زاده،
احمد رضا طاهری‌امل، سعید عباسی، عمران کهزادی‌سیف‌آباد،
ساعد معارفی، شمس نوبخت‌دردران، رسول وظیفه‌شناس
همکاران: کرامت‌اله دشتی‌زاد، سمانه سالاری، مائده نصر
مدیر هنری: قادر دولت‌زاده

گزیده‌ها	۵۱
مهندسی ایران در آئینه تاریخ	۵۲
دغدغه‌های حرفه‌ای	۵۸
اخبار شورای مرکزی	۶۸
اخبار استان‌ها	۷۴
گروه‌های تخصصی و کمیسیون‌ها	۸۴
مدیریت شهری	۸۸
زیر آسمان جهان / ژاپن	۹۶
یک رخداد / برگزاری نمایشگاه تخصصی صنعت ساختمان	۱۰۲
نوآوری و کار آفرینی	۱۰۷
یک طرح، یک نگاه	۱۱۶
تازه‌های مهندسی	۱۱۸
بخش انگلیسی	۱۲۳



چاپ مقالات، پیشنهادات و نظرات در **شمس**، الزاماً بیانگر دیدگاه‌های رسمی شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان نیست و مسئولیت مندرجات هر مقاله با نویسنده آن است.

● به منظور صرفه‌جویی در مصرف کاغذ، کمک به حفظ محیط‌زیست و همچنین نیاز برخی از مطالب به ارائه صوت و تصویر جهت تکمیل محتوا، قسمت‌هایی از نشریه به صورت کدهای الکترونیکی (QR CODE) ارائه می‌گردد. برای استفاده کافی است کد مورد نظر را با استفاده از نرم‌افزارهای بارکدخوان موجود در دستگاه‌های هوشمند خود اسکن نمایید.

مخاطبان مجله **شمس** می‌توانند دیدگاه‌ها و نظرات خود را از طریق پست الکترونیک و یا سایت نشریه با ما در میان بگذارند.

پست الکترونیک:

shamss.mag@gmail.com

آدرس سایت:

www.shamsmag.ir



«اگر تفکر تخلف‌ناپذیر بودن وعده الهی در جامعه حاکم شود و مسئولان هوشیارانه عمل کنند، تهدیدها به فرصت تبدیل خواهد شد و تحریم می‌تواند عامل نجات کشور از وابستگی به نفت و حل بسیاری از مشکلات شود. بر اساس آیات قرآنی، خداوند از جایی به دشمن ضربه می‌زند که هیچ‌گاه انتظار آن را ندارد و مؤمنان نیز از ناحیه‌ای تقویت و حمایت می‌شوند که انتظار آن را نداشته‌اند که در فرهنگ دینی، «رِزْقٌ لَّا يُحْتَسَبُ»، یا همان رزقی که در محاسبات مادی جایی نداشته است نامیده می‌شود. باید به این وعده‌های الهی اطمینان داشت و با امید به آینده به حرکت رو به جلو با قدرت ادامه داد. اگر چنین تفکر و روحیه‌ای در هر مجموعه و جامعه ایمانی حاکم شود، افراد آن مجموعه با عزم راسخ، تهدیدها را به فرصت تبدیل خواهند کرد. این موضوع قابل تعمیم به کل کشور است و می‌توان به‌رغم تحریم‌ها، که یک حرکت جنایت‌کارانه است، برای کشور فرصت‌های زیادی را به وجود آورد. اگر مسئولان هوشیارانه عمل کنند می‌توان با استفاده از شرایط تحریم اقتصاد کشور را از وابستگی به نفت، که عامل مهم بسیاری از مشکلات است، نجات داد.»

(بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و نیروی پدافند هوایی ارتش- ۱۱ بهمن ۱۳۹۸)



«برای اینکه ما در جامعه‌ای بتوانیم در مسیر رشد علمی قرار بگیریم، که شاید تعبیر کنیم اگر اخلاق و معنویت را هم به یک معنایی داخل علم و دانش بگذاریم، همه چیز از علم و دانش سرچشمه می‌گیرد. علم و دانش است که رفاه، زندگی و سبک زندگی انسان را عوض می‌کند. اگر هنر را به یک معنا در داخل علم و دانش تعریف کنیم و مادر فناوری را هم علم و دانش و پژوهش بدانیم در واقع بزرگ‌ترین امتیاز انسان آن است که می‌فهمد عالم می‌شود و می‌تواند عالمی را تربیت کند؛ یعنی تعلم می‌گیرد و تعلیم می‌دهد. این تعلم و تعلیم اساس پیشرفت بشر و حرکت انسان به سوی کمال است. اگر بخواهیم این جو را به‌وجود آوریم که جوان‌های ما مشتاق تحقیق، علم، پژوهش و فعالیت در فناوری‌های نو بشوند، باید فضا را فضای مناسبی قرار دهیم. یعنی آن اکوسیستم لازم و آن زیست‌بوم لازم را به‌وجود آوریم. امروز یکی از افتخارات، در جامعه ایران و در جامعه بعد از انقلابمان، آمار علم و دانش است؛ یعنی اگر مقایسه کنیم با ۴۱ سال پیش می‌بینیم پیشرفت جامعه از لحاظ تعداد دانش‌آموز، دانشجو، مراکز پژوهشی و علمی، مراکز فناوری، پردیس‌ها، پارک‌های علم و فناوری، مدام در حال سرعت یافتن است.»

(بیانات رئیس‌جمهور در آئین پایانی سی‌وسومین جشنواره بین‌المللی خوارزمی، ۲۸ بهمن ۱۳۹۸)





سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در بیش از دو دهه‌ای که از شروع فعالیت آن در سطح کشور گذشته خوشبختانه موفق شده است تا حدود زیادی جایگاه خود را در نظام اداری/اجرایی کشور تثبیت کند.

سخن‌آغازین

ضرورت فعالیت در ترازهای بالاتر

احمد خرم

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان



سازمان نظام‌مهندسی ساختمان را به واقع می‌توان یک سازمان مردم‌نهاد ویژه و استثنایی نه تنها در سطح کشور بلکه در مقیاس بین‌المللی دانست. عضویت بیش از پانصد هزار مهندس فرهیخته در این سازمان که به صورت مستقیم و غیر مستقیم مسئولیت نظارت بر هزینه‌کرد صحیح حدود ۴۰ درصد از درآمد ملی کشور را در حوزه ساخت‌وساز در گستره سرزمین بر عهده دارند، موجب چنین ویژگی خاصی برای این سازمان شده که کمتر مشابه آن را می‌توان یافت.

سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در بیش از دو دهه‌ای که از شروع فعالیت آن در سطح کشور گذشته خوشبختانه موفق شده است تا حدود زیادی جایگاه خود را در نظام اداری-اجرایی کشور تثبیت کند و اکنون این سازمان یک نهاد شناخته‌شده در سطح ملی است. کسب چنین موفقیتی برای حصول به اهداف عالی قانون-البتّه- کاملاً ضروری است ولی قطعاً کافی نیست و سازمان باید از این پس با گام‌های اساسی‌تری به اجرای وظایف و تعهدات قانونی خود بپردازد.

با این نگرش به موضوع شورای مرکزی دوره هشتم مصمم است، به عنوان یک نقطه عطف، مسیر حرکت سازمان را در سطح ملی از تراز فعلی فراتر ببرد و با ورود به عرصه‌های جدید، گام‌های اساسی‌تری در راستای تحقق اهداف قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان بردارد. به همین منظور مجموعه‌ای مشتمل بر دوازده برنامه و شصت پروژه تدوین شده است که هم اکنون در مراحل نظرسنجی‌های کارشناسی قرار دارد و به زودی، با تصویب آن در مراجع ذی‌ربط به عنوان

مهم‌ترین وظیفه، در دستور کار شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قرار خواهد گرفت.

این برنامه‌های کلان تعریف‌شده مشتمل بر چهار هدف کلی است که عبارت‌اند از: ۱. ارتقاء توانمندی حرفه‌ای اعضا، ۲. ارتقا و تعالی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، ۳. توسعه و ترویج مقررات ملی ساختمان، ۴. توسعه تعامل با حوزه‌های بخشی و فرابخشی.

بر همین اساس بیش از شصت پروژه در قالب دوازده برنامه تعریف شده است که این برنامه‌ها شامل طرح جامع آموزش، طرح جامع ملی پژوهش در صنعت ساختمان، طرح جامع اصلاح و بازنگری قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان، طرح جامع توسعه



شورای مرکزی دوره هشتم مصمم است، به عنوان یک نقطه عطف، مسیر حرکت سازمان را در سطح ملی از تراز فعلی فراتر ببرد.



ارتقاء جایگاه سازمان نظام مهندسی ساختمان مستلزم مشارکت جمعی است و قطعاً هم‌افزایی جمعی منشأ اثرات سازنده فراوان است.



ورود به فعالیت در ترازهای بالاتر را با اعتماد و اطمینان بیشتری طی کند. ارتقاء جایگاه سازمان نظام مهندسی ساختمان مستلزم مشارکت جمعی است و قطعاً هم‌افزایی جمعی منشأ اثرات سازنده فراوان است.

مقررات ملی ساختمان، طرح ملی شبکه مراکز مشترک نوآوری صنعت ساختمان، طرح سامانه جامع و یکپارچه نظام مهندسی کشور، اجرای پروژه‌های سرمایه‌گذاری، طرح ملی حامی مهندسان، طرح ملی شناسنامه فنی و ملکی، طرح جامع بیمه تضمین کیفیت ساختمان، طرح جامع ایجاد بنیاد مفاخر و مشاهیر ساختمان ایران و دفتر جامع ایجاد دفاتر پیشخوان نظام مهندسی است. لذا بر اساس مطالعات اولیه انجام شده بیش از ۱۴۵ فعالیت مهم دارای قابلیت تعریف و ارائه به شورای مرکزی است که بر اساس اولویت بندی متأثر از پارامترهایی نظیر اهمیت موضوع، مدت زمان اجرا و بودجه مورد نیاز به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد.

درخواست اینجانب از اعضای محترم سازمان در سراسر کشور، اساتید محترم دانشگاه، کارشناسان و حرفه‌مندان حوزه ساخت و ساز این است که با مطالعه مجموعه برنامه‌ها و پروژه‌های تعریف شده شورای مرکزی سازمان را هر چه زودتر از دیدگاه‌ها و نقطه نظرات ارزنده خود مطلع سازند تا انشاءالله سازمان، با استفاده از خرد جمعی، بتواند مرحله



پرونده



بر مدار هشتم

آغاز به کار هشتمین دوره شورای مرکزی



عزم شورای مرکزی برای ایجاد تحول

در میزگردی با حضور رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان

مقدمه

ارائه برنامه‌های جدید سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در قالب دوازده برنامه و شصت پروژه از سوی مهندس احمد خرم، رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، در آغاز کار توجهات بسیاری را در محافل مهندسی به خود جلب کرد. برنامه‌هایی که نشان از عزم جدی شورای مرکزی دوره جدید برای ایجاد تحول و تغییر است. از آنجائی که پیرامون برخی از نکات اجرایی و جزئیات بیشتر آن سؤالاتی، در بین اقشار مختلف جامعه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، وجود داشت برآن شدیم که در حضور تعدادی از اعضای هیئت تحریریه نشریه شمس دیداری با رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان ترتیب دهیم و برخی از سؤالات خود را مطرح کنیم که ماحصل آن در ادامه به حضور تقدیم می‌شود.

«شمس نوبخت دودران» به عنوان سؤال آغازین، لطفاً بفرمائید شورای مرکزی در ادوار پیشین تا چه اندازه‌ای در مسیر برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده حرکت کرده است؟ ما تاکنون برنامه‌ای نداشته‌ایم آنچه که پیش از این بود مقدمات برنامه بوده است. اهداف در سال ۱۳۹۳ تعریف شده‌اند. هیئت عمومی اهداف را تصویب کرده و راهبردها را نیز تصویب کرده است، ولی برنامه‌ای بر اساس آن تنظیم

نشده است. لذا چون برنامه‌ای در کار نبوده، عملیاتی کردن آن نیز موضوعیت نداشته است. هر سازمانی دو وظیفه دارد: وظیفه ذاتی و وظیفه قانونی. ما یک سری وظایف داشتیم و آن وظایف هم عمدتاً قانونی بوده‌اند و نه وظایف ذاتی. یک سری بند وجود دارد که برای شورا، سازمان‌ها و غیره وظیفه تعیین کرده است ولی همه آن‌ها جمع‌بندی نشده است.

«عباس صنیع‌زاده» مهم‌ترین مشکلات و چالش‌هایی که در شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان رصد کرده‌اید و برای غلبه به آن دست به انتشار این برنامه زده‌اید را عنوان بفرمائید.

من طی سه سال عضویت در شورای مرکزی و چهار سال در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان تهران تقریباً ساکت‌ترین عضو بودم. به این نتیجه رسیده بودم که باید بشنوم و یادداشت‌برداری کنم. در پی این شنیدن و یادداشت‌برداری مشکلاتی را در سیستم دریافتیم که آن را به شما عرضه می‌کنم.

اولین مشکلی که پنج دوره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور با آن مواجه بوده رئیس آن است. هنگامی که مسیر شورای مرکزی مشخص شد تصمیم گرفتیم تمام‌وقت کار نکنم. تمام‌وقت به هیچ



اولین مشکلی که پنج دوره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور با آن مواجه بوده پاره وقت بودن رئیس آن است.



کاری نمی‌رسید. روزی هشت ساعت کار کردن جواب نمی‌دهد. روزی دوازده، سیزده ساعت وقت می‌خواهد. یعنی فوق تمام‌وقت باید کار کرد. حقیقتاً می‌گوییم که کار سازمان نظام‌مهندسی و شورای مرکزی، هیئت عمومی، شوراهای انتظامی، سازمان استان‌ها، اداره کردن و هماهنگی آن‌ها کار فوق تمام‌وقتی است. من اعتقاد دارم کار شورا مشکل‌تر از وزارت راه و شهرسازی است. کار سازمان سنگین‌تر است. همین وقت را زمانی در وزارتخانه راه و شهرسازی می‌گذاشتم و تجربه الان را هم نداشتم. اما اینجا، در شورا، از هفت صبح تا هفت شب و برخی شب‌ها تا ساعت نه و ده شب هستیم و باز هم کم می‌آید. علت آن همان مدیریت پاره‌وقت است که تمام مسائل را انباشته کرده است و اگر بخواهیم اتفاقی در فضای مهندسی رخ بدهد باید به صورت مضاعف کار کنیم.

دومین مورد را در اثنای پاسخ به سؤال اول مطرح کردم. نداشتن برنامه و تعیین محورهای فعالیت یا عملیاتی کردن برنامه دومین مورد است. شما وقتی برنامه‌ای می‌نویسید باید آن را در قالب طرح و پروژه تعریف کنید و در برنامه‌های سالیانه و پنج‌ساله لحاظ کنید و ردیف برای آن تعیین کنید.

سومین مورد جداسازی شورای مرکزی با سازمان نظام کشور است. این دو، هویت جدا دارند. یکی ماهیتاً تصمیم‌گیر و یکی ماهیتاً مجری است. اگر مرجع تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی با مرجع اجرا ادغام شود، مشکل درست می‌کند. همان طوری که در اداره مملکت تفکیک قوا کارساز است، در سازمان هم دستگاه اجرایی و دستگاه تصمیم‌سازی باید جدا باشد. در اینجا این تداخل لطمه سنگینی زده است و دلیلش همان مورد اول است؛ چون رئیس وقت نمی‌گذاشته مجبور به تفویض اختیار بوده است. شورا کار خودش را می‌کند و وظایف قانونی‌اش هم مشخص است سازمان هم کار خودش را انجام می‌دهد. چهارمین مورد وابستگی شورای مرکزی و سازمان نظام کشور به استان‌ها از نظر مالی است. هر چیزی را که بخواهی ناکارآمد کنی، از نظر مالی به خودت وابسته کن. در این زمینه برنامه داریم طی مدت یک سال وابستگی مالی شورا به استان‌ها قطع شود و حتی برعکس به کمک

مالی به استان‌های ضعیف‌تر تبدیل شود.

« احمدرضا طاهری اصل » سازوکار این برنامه چگونه است؟

من نزدیک نیم قرن مدیر اجرایی بوده‌ام. ۴۲ سال مدیر اجرایی که چیزی در حدود ۱۷ سال آن در بخش خصوصی بوده است. در مدت ۴۲ سال مدیریتم هیچ‌وقت پروژه‌ای که انجام نشدنی باشد را تعریف نکرده‌ام.

« اصغر شیرازپور » به جز این مواردی که به آن اشاره داشتید، چه موارد دیگری را به عنوان مشکلات شورا در دوره‌های قبل رصد کرده‌اید؟

مورد بعدی ارتباط ضعیف یا منفی یا در مواردی نبودن ارتباط با نهادهایی چون دولت، مجلس، وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور، شوراهای سراسر کشور، شهرداری‌ها و از همه مهم‌تر تشکل‌های صنفی است. ارتباط ما با تشکل کاملاً قطع است در حالی که بازوی اجرایی ما صنف است. اگر می‌خواهیم آموزش دهیم، صنف باید آموزش مهارتی بدهد و دانشگاه باید نظارت کند. دانشگاه جایگاه آموزش مهارتی نیست. در کارگاه باید آموزش مهارتی داده شود. در دفتر مشاور باید آموزش مهارتی داده شود. طرح آزمایشی این را در سال ۱۳۸۱



برنامه داریم طی مدت یک سال وابستگی مالی شورا به استان‌ها قطع شود و حتی برعکس به کمک مالی به استان‌های ضعیف‌تر تبدیل شود.



تربیت مدرس به منظور آموزش مربیان و تربیت مربی برای آموزش مهندسان صورت می‌گیرد. برای این کار با کشور آلمان مذاکراتی انجام داده‌ایم که قراردادهای آن تا آخر فروردین امضا می‌شود.

گسترش پژوهشگاه‌ها» مطرح کنیم و آن را تأسیس کنیم.
« عباس صنیع زاده» در جهت اجرای این برنامه‌ها تاکنون چه اقداماتی انجام شده است؟

جالب اینجاست این چالش‌هایی که من در جلسات عنوان کردم همه قبول دارند و تأیید کرده‌اند. در این سه هفته اقداماتی که انجام داده‌ایم ارائه برنامه به اعضا بوده است برای اینکه نظرات خود را اعلام کنند و این نظرات در حال جمع‌بندی است و در آینده هم جلسهای برای اولویت‌بندی پروژه‌ها داریم.

« ایرج پورنصیری» آیا این پروژه‌ها، برای ایجاد الزام اجرایی، به تصویب در مجمع یا هیئت‌مدیره‌ها نیاز دارند؟

خیر. فقط در شورای مرکزی باید تصویب شوند. اهداف و راهبردهایش را قبلاً هیئت عمومی در سال ۱۳۹۳ مصوب کرده است. منتها برنامه‌ریزی و تعیین فعالیت یا عملیاتی کردن این راهبردها مانده بود که ما این کار را انجام دادیم.

« شمس نوبخت دودران» بودجه اجرای این پروژه‌ها از چه منبعی تأمین خواهد شد. چون قطعاً بر وضعیت مالی نامساعد این روزهای سازمان استان‌ها اشراف دارید.

ما در حال راه‌اندازی یک شرکت بیمه هستیم که درآمدزاست. در حال انجام یک پروژه بزرگ مشارکتی با وزارت راه و شهرسازی هستیم که آن هم درآمدزاست. آموزش و صدور شناسنامه فنی و ملکی هم درآمدزا هستند و می‌توانند در این زمینه به ما کمک کنند. تأمین منابع آن هیچ مشکلی ندارد.

« احمدرضا طاهری اصل» در بحث آموزش مهندسان چه برنامه‌ای دارید؟

در بحث آموزش هم با «سازمان مدیریت صنعتی» تفاهم‌نامه داریم. با مرکز آموزش وزارت راه و شهرسازی هم تفاهم‌نامه داریم. مشغول مذاکره با دانشگاه جامع علمی-کاربردی هستیم. در مورد تربیت مربی و مدرس هم اقدامات خوبی انجام شده است. تربیت مدرس به منظور آموزش مربیان و تربیت مربی به منظور آموزش مهندسان صورت می‌گیرد. برای انجام این کار با کشور



ارتباط ما با تشکل کاملاً قطع است در حالی که بازوی اجرایی ما صنف است.

در وزارت راه و ترابری سابق اجرا کردیم به این صورت که چهار هزار نفر مهندس بیکار را آموزش دادیم که ذکر جزئیات آن به مجال دیگری نیاز دارد.

« ایرج پورنصیری» تجربه نشان داده است که کیفیت رابطه شورا و هیئت‌مدیره استان‌ها بر کیفیت عملکرد کل مجموعه بسیار موثر بوده است. در این خصوص نظر خود را بیان فرمائید.

یکی دیگر از مسائلی که با آن دست به گریبان هستیم ایجاد انشقاق مابین شورا و هیئت‌مدیره‌هاست. گروه‌بازی و باندبازی حاکم شده است و همدلی و انسجام که لازمه حرکت است از بین رفته است. برای این مطلب ما شصت پروژه را تعریف کردیم که در بازبینی این تعداد به شصت پروژه رسیده است. هر کسی مرد کار است می‌تواند مدیر یکی از پروژه‌ها شود. اما پروژه‌ها بسیار سنگین و انرژی‌بر اما راضی‌کننده است.

یکی از این پروژه‌ها که یکی از همکاران برای انجام آن اعلام آمادگی کرده است، پژوهشگاه صنعت ساختمان است. این در حالی است که حتی بخش خصوصی نیز تاکنون به این موضوع ورود نکرده است. و این امر به این معنی است که اگر کسی بخواهد کار کند نیاز به جایگاه در شورا ندارد. دستور تأسیس این پژوهشگاه را از وزیر علوم نیز گرفته‌ام و مقدمات کار در حال انجام است. هم اکنون در مرحله‌ای هستیم که باید موضوع را در «شورای

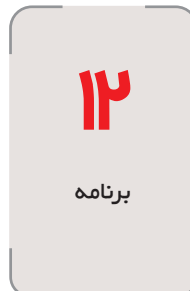




این کار انجام نشده است. برای این کار نیازمند یک طرح جامع مادر و دو زیر طرح هستیم. طرح جامع مادر طرح جامع مسکن و ساختمان کشور است. دو زیر طرح آن طرح جامع بازآفرینی و طرح جامع صنعتی‌سازی است. این‌ها هر کدام زیر یک سال کار دارند، اما مشاور داخلی صاحب صلاحیت برای آن‌ها در کشور وجود ندارد. یا باید مشاور داخلی با همکار خارجی بگیریم یا مشاور خارجی با کمک مشاور داخلی داشته باشیم.

مادر کشور بستر و ابزار صنعتی‌سازی را داریم، اما باید با کارآموزی ترویجی روی آن کار کنیم و بسته‌های تشویقی برای استفاده از آن در نظر بگیریم. ترکیه این کار را انجام داده است و در بازار هم موفق عمل کرده است. در حال حاضر طرح اقدام ملی مسکن فرصت خوبی است تا بتوان صنعتی‌سازی را گسترش داد.

صنعتی‌سازی چند روش دارد. روش اول قالب تونلی است که تا قبل از سال ۱۳۹۰ از پیمانکاران خارجی استفاده می‌کردیم. از ابتدای سال ۱۳۹۱ انجمن انبوه‌سازان کنسرسیومی تشکیل داد و ده هزار واحد را به روش قالب تونلی تولید کرد. هم‌اکنون قالب‌سازهای سنتی را آموزش داده‌ایم و کیفیت قالب‌های تولید داخل از نمونه‌های ترک هم بهتر است. روش دوم پیچ و مهره‌ای و جوشی است. یعنی تیرورق کار کردن و اتصال پیچ و مهره‌ای و روش سوم، روش پریفورم که سوئدی‌ها روی آن کار کردند ولی قیمت آن بالاست، اما در مقابل زلزله بسیار مقاوم است.



طرح جامع مادر،
طرح جامع مسکن
و ساختمان کشور
است. دو زیر طرح
آن طرح جامع
بازآفرینی و طرح
جامع صنعتی‌سازی
است.

آلمان مذاکراتی انجام داده‌ایم که قراردادهای آن تا آخر فروردین امضا می‌شود. با کشورهای سوئد، هلند و ایتالیا نیز در حال مذاکره هستیم.

« اصغر شیرازپور » آموزش‌هایی که در این دوره‌ها ارائه می‌شود به چه رشته‌هایی مربوط است و هزینه‌های آن چگونه تأمین می‌شود؟

آموزش‌ها به صورت جامع هر هفت رشته مهندسی ساختمان را دربر می‌گیرد. هزینه عمده و اصلی این کار را آن‌ها به عهده گرفته‌اند: مواردی چون بلیط رفت و برگشت، اقامت و هزینه‌های آموزش. حدود ۲۰ الی ۲۵ درصد هزینه هم بر عهده ماست که آن را هم خود متقاضی تقبل می‌کند. نکته قابل توجه دیگر این است که افراد شرکت‌کننده در این دوره‌ها گواهینامه بین‌المللی و معتبر کشور میزبان را دریافت خواهند کرد.

« ایرج پورنصیری » آیا استان‌ها می‌توانند در عملیاتی کردن برنامه‌هایی که اعلام کرده‌اید مشارکت داشته باشند؟

بله. ما فراخوان آن را هم اعلام کرده‌ایم. اگر برای یک پروژه‌ای بیش از یک استان اعلام آمادگی کند، هیئت داوری وجود دارد که شرایط استان‌ها را بررسی می‌کند و اعلام نظر خواهد کرد. پروژه‌های مطالعاتی و تحقیقاتی در بین استان‌ها تقسیم خواهد شد. مواردی مانند صدور شناسنامه فنی و ملکی در بین استان‌ها تقسیم خواهد شد، اما مثلاً پروژه‌های با وزارتخانه برای مشارکت در ساخت‌وساز داریم که آن را نمی‌شود به استان‌ها واگذار کرد و پروژه‌های در تهران خواهد بود.

« شمس نوبخت دودران » یکی از خواسته‌های همیشگی جامعه مهندسی ورود فناوری‌های نوین به جای روش‌های سنتی است که در برنامه شما نیز مورد تأکید قرار گرفته است. برای دستیابی به آن چه برنامه‌ای دارید؟

ابتدا باید زمینه و فضای صنعتی‌سازی را ایجاد کنیم چرا که ما در نسل پیشاصنعتی به سر می‌بریم و هنوز وارد صنعتی‌سازی نشده‌ایم. جسته و گریخته پروژه‌های صنعتی ایجاد می‌شود، اما اینکه الزاماتی تعیین کنیم و برای مثال بگوئیم پروژه‌های بالای ده واحد باید صنعتی ساخته شوند

برنامه‌ها و پروژه‌های پیشنهادی دوره هشتم شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان

از سال ۱۳۹۶ پیر و اقدامات جاری شورای مرکزی در خصوص تدوین راهبردهای کلان شورا و همچنین ترسیم محورهای عملیاتی به منظور تعریف و پیاده‌سازی اقدامات مورد نیاز کمیته تدوین سیاست‌های شورای مرکزی راه‌اندازی شد و پس از ساعت‌ها کار کارشناسی بر روی قوانین و مستندات بالادست سازمان نظام‌مهندسی ساختمان اهداف چهارگانه نظام‌مهندسی کشور را تدوین نمود که در اجلاس بیست و یکم به تصویب مجمع عمومی رسید و در ادامه آن در اجلاس بیست و دوم استراتژی‌ها و راهبردهای کلان کشور را ترسیم و تصویب کرد. در ادامه تدوین نظام مدیریت استراتژیک همزمان با شروع فعالیت دوره هشتم شورای مرکزی ذیل راهبردهای ۲۱ گانه مصوب برنامه‌های کلان در نود عنوان تعریف شد که به منظور تحقق این برنامه‌ها و اقدامات مورد نیاز باید شکل می‌گرفت که همزمان با حضور ریاست محترم شورای مرکزی این اقدامات در قالب یک مجموعه پیشنهادی طراحی و تدوین شد که علاوه بر ارائه نود برنامه کلان شامل دوازده طرح و شصت پروژه اجرایی است و همان‌گونه که از اسم آن مشخص است قالبی پیشنهادی برای آن برگزیده شده است تا با کمک و همراهی اعضای محترم شورای مرکزی تدقیق و تکمیل شود. گفتنی است که تا کنون بر اساس نمودار جامعه نظام مدیریت استراتژیک حدود ۱۶۰ اقدام تعریف شده است که به دو بخش پروژه‌های و اقدامات جاری تقسیم می‌شود که علی‌رغم اهمیت بالای پروژه‌ها سایر اقدامات نیز مورد توجه بوده و به شکل جامع به کلیت آن توجه می‌شود.

فرشید جنبابی

مدیر طرح و
برنامه‌ریزی
سیستم‌های
شورای مرکزی





برنامه‌های کلان معرفی شده بر اساس اهداف و راهبردهای مصوب

هدف اول:

ارتقاء توانمندی حرفه‌ای اعضا

01 توسعه خدمات مهندسی

- تدوین فرآیندها و دستورالعمل‌های مباحث ۲۲ گانه
- برنامه‌ریزی جهت تعریف صلاحیت‌های جدید
- برنامه‌ریزی جهت توسعه تعامل نظام مهندسی با نظام فنی و اجرایی
- تشکیل کمیسیون‌های مشترک با نهادهای همسنگ (اتاق بازرگانی و سایر نظامات مهندسی)

04 توسعه برنامه‌های توانمند ساز

- برنامه‌ریزی جهت برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی
- برنامه‌ریزی جهت برپایی کارگاه‌های مهارتی و آموزش عملی در تعامل و همکاری مستقیم با جامعه پیمانکاران و مشاورین
- برنامه‌ریزی جهت ارائه آموزش‌های کاربردی در حوزه‌های اداری، اجرایی، مالی، فنی و حقوقی
- برنامه‌ریزی جهت ارتقاء سطح دانش و فن مهندسی در حوزه HSE
- برنامه‌ریزی توسعه سرمایه‌های اجتماعی
- برنامه‌ریزی جهت راه اندازی پایگاه‌های علمی، فنی و آموزشی به منظور بالابردن دانش فنی اعضا

06 بهره‌گیری از دانش نوین

- برنامه‌ریزی جهت راه اندازی و توسعه مرکز مشترک نوآوری
- تدوین برنامه‌های اجرایی به منظور الگوسازی ساختمان سبز
- برنامه‌ریزی جهت انتقال دانش نوین صنعت ساختمان در حوزه‌های مصالح ساختمانی و مدیریت ساخت و تولید، کنترل پروژه، مدیریت مالی و بودجه بندی، مارکتینگ و فروش، نما، ابزارهای دقیق و ...
- برگزاری دوره‌های آموزشی خارج کشور، تورهای علمی و مهارت آموزی و شرکت در نمایشگاه‌ها و سمینارهای خارجی
- تعمیق و ارتقای سطح کیفی فعالیت‌های پژوهشی در صنعت ساختمان

02 توسعه بازارهای داخلی و خارجی

- برنامه‌ریزی جهت بهره‌گیری هرچه بیشتر از نیروهای تخصصی رشته در فعالیت‌های اجرایی و ممیزی در پروژه‌های دولتی (بند ۷ ماده ۱۱۴ آیین نامه اجرایی)
- برنامه‌ریزی جهت تصویب مباحث سه رشته (۲۳، ۲۴، ۲۵)
- بسترسازی جهت ورود مهندسی هفت رشته به ممیزی‌های استاندارد (ممالح، انرژی، منابع، مدیریت ساخت هوش مصنوعی و ...)
- توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی
- برنامه‌ریزی جهت بسترسازی و توسعه بازرسی‌های تخصصی صنعت ساختمان
- برنامه‌ریزی جهت اجرا و بهبود فرآیند مدور شناسنامه فنی و ملکی ساختمان

03 ارتقاء سیستم های ارزیابی حرفه‌ای

- یکپارچه سازی و ارتقاء چک لیست‌های کنترل جهت کلیه مباحث مقررات ملی ساختمان
- بازنگری شیوه‌نامه‌های اعطای صلاحیت حرفه‌ای

05 ارتقاء حیثیت حرفه‌ای و حقوقی

- تدوین مبانی قیمت گذاری خدمات مهندسی در ۷ رشته به صورت پایگاه مستمر
- تحقق کارنامه حرفه‌ای اعضا در قالب یک سامانه جامع ملی
- به روزرسانی نظام نامه هیات عمومی و برگزاری مجامع
- برنامه‌ریزی جهت آموزش و بسترسازی اخلاق حرفه‌ای اعضا در کل کشور
- برنامه‌ریزی جهت توسعه تسهیلات رفاهی به جامعه اعضا در حوزه‌های مالی بیمه و تامین اجتماعی
- برنامه‌ریزی جهت مطالعه شناسایی مسؤلیت‌های مدنی مهندسی بر حسب هفت رشته و صلاحیت موجود
- برنامه‌ریزی جهت توسعه و باز تعریف حوزه‌های فعالیت‌های صندوق مشترک

برنامه‌های کلان معرفی شده بر اساس اهداف و راهبردهای مصوب

هدف دوم:

ارتقاء و تعالی سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان

01 چابک سازی و بهبود مستمر فرآیندهای سازمانی

- بازنگری نظام‌نامه‌ها، شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی موجود
- تدوین مستندات فرآیندی برای کلیه اقدامات جاری
- برنامه‌ریزی جهت تدوین فرآیند و دستورالعمل برای مباحث ۲۲ گانه
- تدوین معیارهای ارزیابی و شاخص برای کنترل و پایش مستمر فرآیندها
- طرح جامع رتبه‌بندی و ارتقاء سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان
- ایجاد تحول اداری و تشکیلاتی در شورای مرکزی

02 ایجاد وحدت رویه در سطوح ساختاری و فرآیندی سازمان‌ها

- برنامه‌ریزی جهت نظارت بر پیاده‌سازی صحیح فرآیندها در سطح کشور
- بسترسازی به منظور هدایت سازمان‌ها در جهت توسعه نظام مدیریت فرآیندی
- برنامه‌ریزی جهت هدایت سازمان‌ها به منظور پیاده‌سازی نظام‌های بهبود مدیریت
- برنامه‌ریزی جهت تدوین نظام آماری، چهارچوب گزارش‌ها و مقادیر کمی و کیفی قابل مقایسه
- تدوین الگوهای استاندارد برای موضوعات فراگیر و پرتکرار مانند نظام‌نامه یا شیوه‌نامه
- برنامه‌ریزی جهت نظارت بر اجرای صحیح قوانین، دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌ها

03 شکل دهی نظام جامع ممیزی خدمات مهندسی

- برنامه‌ریزی جهت تدوین نظام‌های ارزیابی فرآیندها
- برنامه‌ریزی جهت تدوین نظام‌های ارزیابی خدمات ۷ رشته برای اشخاص حقیقی و حقوقی

04 استقرار توسعه سامانه‌های جامع ملی

- راه‌اندازی سامانه جامع اطلاعات اعضا
- برنامه‌ریزی به منظور طراحی و ایجاد سامانه جامع اطلاعات املاک و مسکن
- راه‌اندازی سامانه جامع کارنامه حرفه‌ای اعضا
- تحقق سامانه متمرکز شورای انتظامی
- استقرار هیئت داوری و شورای حل اختلاف

05 توانمندسازی و توسعه سرمایه‌های سازمانی

- برنامه‌ریزی بهبود مستمر ساختارهای سازمانی
- برنامه‌ریزی توسعه تفکر راهبردی
- برنامه‌ریزی ارتقاء نظام‌های مدیریتی و اداری
- برنامه‌ریزی به منظور انجام پروژه‌های سرمایه‌گذاری

06 توانمندسازی و توسعه سرمایه‌های سازمانی

- تبیین راهکارهای افزایش بهره‌وری کارکنان
- برنامه‌ریزی به منظور افزایش رضایت کارکنان
- برنامه‌ریزی جهت ارتقا و توانمندسازی کارکنان



هدف سوم: توسعه و ترویج مقررات ملی ساختمان

01 برنامه‌ریزی توسعه نظام آموزشی

- برنامه‌ریزی به منظور بازنگری سرفصل‌های آموزش اجباری ارتقاء پایه
- برنامه‌ریزی به منظور تدوین دوره‌های آموزشی غیر اجباری و مهارتی و موردی و حقوقی
- برنامه‌ریزی در خصوص آموزش‌های تمدید پروانه
- برنامه‌ریزی در خصوص تدوین شیوه‌نامه‌های آموزش الکترونیک و از راه دور
- تدوین نظام ارزیابی آموزش و آزمون
- برنامه‌ریزی به منظور برگزاری سمینارها، همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی داخلی و خارجی
- برنامه‌ریزی به منظور ارتقاء سطح علمی مدرسین در راستای تامین نیازهای آموزشی نظام مهندسی
- برنامه‌ریزی به منظور ارتقای استانداردهای مجریان آموزشی به دلیل نیاز به افزایش امکانات و سطح سرویس
- برنامه‌ریزی جهت آموزش‌های نظری و عملی نسل‌های ساخت و ساز در دوره‌های ۴، ۵ و ۶ (طراحی و اجرا در کلیه کاربری‌ها)

02 برنامه‌ریزی تولید محتوای آموزشی

- برنامه‌ریزی در خصوص تدوین مستندات آموزشی به جهت ایجاد وحدت رویه و افزایش کیفیت
- تولید محتوای آموزشی به منظور ارتقاء دانش فنی و انتقال دانش و تجربیات متخصصین خصوصاً در کارگروه‌های عملی و همایش‌های ارزشمند

03 برنامه‌ریزی تدوین آموزش‌های همگانی

- تدارک آموزش ایمنی و زلزله، الزامات استحکام بنا، الزامات استفاده از تجهیزات برقی و گازی در منزل، آشنایی با مخاطرات آتش سوزی، الزامات ایمنی در آسانسور، تعمیر و نگهداری و بیمه کیفیت ساختمان و موارد حقوقی مشارکت ساخت و بسیاری از موارد مستتر در مباحث مقررات ملی ساختمان

04 برنامه‌ریزی استفاده از مفاهیم مقررات ملی در آموزش و پرورش

- برنامه‌ریزی جهت استفاده از مفاهیم مقررات ملی ساختمان در کتب آموزشی دانش‌آموزان به منظور آشنایی هر چه بیشتر

05 برنامه‌ریزی بروز کردن مقررات ملی ساختمان

- بازنگری مباحث مقررات ملی ساختمان در گروه‌های تخصصی
- تکمیل و توسعه مباحث مقررات ملی ساختمان برحسب نیاز گروه‌های تخصصی
- تدوین ضوابط جدید و یا تکمیلی متناسب با نیازهای اقلیمی مناطق مختلف کشور

01 جذب حداکثری مشارکت ذینفعان

- برنامه‌ریزی به منظور فرهنگ‌سازی و ارتقاء سطح آگاهی ذینفعان در خصوص مباحث ۲۲ گانه
- برنامه‌ریزی جهت توسعه و تبیین اجرایی نمودن مقررات ملی ساختمان
- برنامه‌ریزی در خصوص تشکیل کمیته اقتصاد مسکن و ایجاد قطب فکری به منظور هدایت صنعت ساختمان جهت ارتقای منافع ذینفعان
- برنامه‌ریزی جهت شناسایی و تجلیل از مفاخر صنعت ساختمان و دانش مهندسی
- برنامه تدارک اتاق‌های هم‌اندیشی با صاحب‌نظران و خبرگان مهندسی کشور

02 برنامه‌ریزی ارتقاء حیثیت حرفه‌ای اعضا

- برنامه‌ریزی جهت ایجاد خدمات یکپارچه بیمه‌ای برای مهندسين
- تدوین ساز و کاری واحد برای ارائه تسهیلات مالی به کلیه اعضا
- برنامه‌ریزی جهت مطالعه در خصوص فرآیندهای ارجاع کار
- برنامه‌ریزی جهت بازنگری در فرآیندهای انتظامی

03 ارتقاء سطح حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

- برنامه‌ریزی جهت راه‌اندازی ستاد حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان
- برنامه‌ریزی جهت راه‌اندازی نشان تعالی ساختمان سبز
- برنامه‌ریزی جهت اجرای پروژه بهینه‌سازی مصرف انرژی ساختمان‌ها
- برنامه‌ریزی جهت اجرایی شدن صلاحیت مجری تاسیسات برق و مکانیک ساختمان
- توسعه فرهنگی مبانی اخلاق حرفه‌ای
- برنامه‌ریزی در خصوص مطالعه استانداردهای معاینه فنی موتورخانه و مدیریت انرژی در ساختمان‌ها
- برنامه‌ریزی جهت مطالعه و پیاده‌سازی سیستم CRM با زیر نظام‌های نظام پیشنهادها، نظرسنجی، شکایات و پاسخگویی مستمر
- برنامه‌ریزی جهت بازتعریف شناسنامه فنی و ملکی ساختمان به عنوان یک سند جامع و ملی
- برنامه‌ریزی جهت راه‌اندازی واحدهای بازرسی تخصصی صنعت ساختمان

04 توسعه همکاری‌های فنی و اجتماعی در سوانح

- مطالعه در خصوص تدوین الزامات مورد نیاز در مناطق زلزله‌خیز به جهت جلوگیری از تخریب و آسیب ساختمان
- برنامه‌ریزی جهت تدوین دستورالعمل در خصوص اسکان موقت برای سوانح طبیعی
- مطالعات تدوین الزامات ایمنی در کارگاه‌های ساختمانی

هدف چهارم:
توسعه
تعامل با
حوزه‌های
بخشی و
فرابخشی

منبع: واحد طرح و برنامه شورای مرکزی

پروژه های پیشنهادی دوره هشتم بر اساس برنامه ها



سازمان نظام مهندسی ساختمان
شورای مرکزی



منبع: واحد طرح و برنامه شورای مرکزی

اقدامات ضروری برای تحقق برنامه‌ها و پروژه‌های شورای مرکزی

تحقق یابند و در پایان دوره همه شاهد تحقق بخش قابل توجه برنامه‌ها و پروژه‌ها باشند.

اینجانب با توجه به ارتباط مستمر با سازمان، طی بیش از دو دهه گذشته، به خصوص حضور سیزده ساله در سمت رئیس سازمان استان اصفهان و چند دوره حضور در شورای مرکزی سازمان، چند اقدام را برای تحقق برنامه و پروژه‌های پیشنهادی جناب آقای مهندس خرم ضروری می‌دانم که آن‌ها را به شرح زیر به اطلاع می‌رسانم.



عبداله کویابی

مدیرمسئول مجله
دانش‌نما

جناب آقای مهندس احمد خرم، رئیس جدید سازمان نظام مهندسی ساختمان، که ظرف دو ماه گذشته با دریافت حکم از جناب آقای دکتر روحانی ریاست محترم جمهور و شرکت در مراسم تودیع و معارفه رؤسای قدیم و جدید سازمان در حضور مقام عالی وزارت راه و شهرسازی، عملاً فعالیت خود را آغاز کرده‌اند، در اولین گام به عنوان رئیس جدید سازمان نسبت به تهیه یک برنامه جامع مشتمل بر چند هدف کلی، دوازده برنامه و بیش از شصت پروژه اقدام کرده و آن را در معرض نظر خواهی اساتید، حرفه‌مندان و اعضای سازمان در سراسر کشور قرار داده‌اند.

تهیه برنامه سه‌ساله برای شورای مرکزی موضوع بی سابقه‌ای نیست و در دوره‌های گذشته شورای مرکزی سازمان نیز کم و بیش برنامه‌هایی تحت عناوین مختلفی همچون خط مشی، استراتژی و غیره ارائه شده که البته هیچ کدام از آن‌ها از دقت و جامعیت برنامه‌ها و پروژه‌های پیشنهادی جناب آقای مهندس خرم برخوردار نبوده است. اگر تهیه برنامه سه‌ساله در ابتدای هر دوره از فعالیت شورای مرکزی سازمان امری طبیعی و بدیهی بدانیم، آنچه که مهم است و مورد نظر این یادداشت قرار دارد میزان تحقق‌پذیری برنامه‌ها و پروژه‌هاست. تدوین برنامه بسیار مهم و لازم است اما مهم‌تر از آن مجموعه اقداماتی است که باید انجام شود تا برنامه‌ها و پروژه‌های تدوین شده

۱- مشخص کردن جایگاه قانونی هر یک از

برنامه‌ها و پروژه‌ها

برای تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها لازم است که مستند قانونی هر یک از آن‌ها ارائه شود تا ضمانت اجرایی بیشتری پیدا کند. اگرچه تقریباً تمامی برنامه‌ها و پروژه‌های تدوین شده منبعت از قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و آئین نامه اجرایی آن است، اما بهتر است مستند هر یک از آن‌ها در قانون و آئین نامه به وضوح مشخص و اعلام شود.

۲- ضرورت تصویب برنامه‌ها و پروژه‌ها در

مرجع معتبر

برای اینکه برنامه‌ها و پروژه‌ها جنبه شخصی و فردی

اقدامات لازم برای تحقق برنامه و پروژه‌های پیشنهادی

مشخص کردن جایگاه قانونی هر یک از برنامه‌ها و پروژه‌ها

ضرورت تصویب برنامه‌ها و پروژه‌ها در مرجع معتبر

تأمین بودجه و منابع مالی مورد نیاز

تدارک ساختار تشکیلاتی مورد نیاز

تعریف نظام ارزیابی و رصد میزان تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها

جلب همکاری سایر نهادها، سازمان‌ها و ادارات

۶- جلب همکاری سایر نهادها، سازمان‌ها و ادارات

باتوجه به اینکه تحقق بعضی از برنامه‌ها و پروژه‌ها نیازمند همکاری سایر نهادها، سازمان‌ها و ادارات و به خصوص وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور دارد، لازم است هماهنگی‌های اولیه با آن‌ها صورت پذیرد و حتی‌الامکان نظرات و دیدگاه‌های آن‌ها درباره برنامه‌ها و پروژه‌های تدوین شده اخذ و به نوعی همراهی و همکاری آن‌ها برای تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها جلب شود.



در پایان برای رئیس جدید سازمان، در انجام مسئولیت مهمی که بر عهده گرفته‌اند، آرزوی موفقیت می‌کنم و امیدوارم در پایان تصدی شورای مرکزی دوره هشتم همه شاهد تحقق بخش قابل توجهی از برنامه‌ها و پروژه‌های پیشنهادی ایشان باشیم.

پیدا نکند و وجاهت قانونی آن‌ها زیر سؤال نرود، بهتر است مجموعه برنامه‌ها و پروژه‌ها در یک مرجع مهم تصویب شود تا ضمانت اجرایی آن نیز افزایش یابد و ضمناً اصالت آن‌ها نیز در آینده مورد تردید و ابهام قرار نگیرد. به نظر می‌رسد این برنامه جامع باید در یک جلسه فوق‌العاده هیئت عمومی سازمان مورد بررسی و تصویب قرار گیرد تا با اتمام تصدی شورای مرکزی دوره هشتم ادامه تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها متوقف نشود.

۳- تأمین بودجه و منابع مالی مورد نیاز

تأمین منابع مالی مورد نیاز برای تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها کاملاً ضروری است. اینکه برنامه‌ها و پروژه‌ها در درون ساختار تشکیلاتی شورای مرکزی و سازمان‌های استان‌ها عملیاتی شود و یا تحقق آن‌ها برون‌سپاری شود، هر دو نیاز به بودجه و اعتبار مالی لازم دارد که باید پیش‌بینی‌های صحیحی برای آن صورت پذیرد و اعتبار لازم تأمین شود.

۴- تدارک ساختار تشکیلاتی مورد نیاز

تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها مستلزم برخورداری از ساختار تشکیلاتی مورد نیاز در شورای مرکزی سازمان است. باید برای برنامه‌ها و پروژه‌ها برنامه زمان‌بندی مطمئن و قابل قبولی تهیه شود و برای پیگیری و تحقق هر یک از برنامه‌ها و پروژه‌ها فرد، ستاد، گروه و یا کمیسیون خاصی تعیین و مشخص شود و هیچ برنامه و پروژه‌ای بلا تصدی نماند.

۵- تعریف نظام ارزیابی و رصد میزان تحقق برنامه‌ها و پروژه‌ها

باید سازوکاری تعریف شود که پیوسته میزان تحقق هر یک از برنامه‌ها و پروژه‌ها، در فواصل زمانی مشخص، رصد و ارزیابی شود و متناسب با میزان پیشرفت کار هر یک از برنامه‌ها و پروژه‌ها تصمیمات متناسبی اتخاذ شود. عدم توجه به رصد و پایش مستمر برنامه‌ها و پروژه‌ها از آفاتی است که می‌تواند تحقق‌پذیری آن‌ها را با چالش مواجه سازد.



ماده ۱۶ و چند نکته

مسئول نظارت و عملکرد استان خود باشد و گزارشات لازم را به موقع به رئیس سازمان تحویل دهد تا پس از جمع‌بندی و نتیجه‌گیری برای رفع اشکالات، پیشنهاد لازم جهت تصمیم‌سازی به شورای مرکزی ارائه شود تا پس از تصویب برای حل و فصل امور، طی بخشنامه‌ها، نظامنامه‌ها و در صورت لزوم شیوه‌نامه‌های اجرایی، به استان‌ها ابلاغ شود.

برای رسیدن به این جایگاه پیشنهاد می‌شود در ساختار سازمان نظام‌مهندسی ساختمان دبیرخانه نظارت بر عملکرد استان‌ها و سازمان نیز لحاظ شود تا نظم و گردش کار و اصول لازم برای عملیاتی کردن مصوبات شورای مرکزی، قانون، مقررات و همچنین نظامنامه‌ها، شیوه‌نامه‌های اجرایی و ارائه گزارشات لازم بین رئیس سازمان و شورای مرکزی برقرار شود.

ب- بند (ث) ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی: انتخاب و پیشنهاد مدیر برای اداره صندوق مشترک نظام‌مهندسی استان‌ها به شورای مرکزی جهت تصویب. این بند از آئین‌نامه اجرایی دلالت بر تشکیل صندوق تأمین نقدینگی و گردش هزینه‌های مالی در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و ارکان آن یعنی سازمان نظام هر یک از استان‌ها و شوراهای انتظامی و بازرسان دارد؛ به عبارت دیگر برای اجرای دقیق ماده ۳۷ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و ماده ۱۱۳ آئین‌نامه اجرایی آن: «هزینه‌های سازمان و ارکان آن از محل حق عضویت اعضای صندوق مشترک سازمان نظام‌مهندسی استان، کمک اعطایی دولت و ... تأمین خواهد شد.» بنابراین صراحت این صندوق مشترک طرح شده در ماده ۳۷ قانون و ماده ۱۱۳ آئین‌نامه اجرایی صندوقی عام‌المنفعه و غیر انتفاعی است و مغایرت واضح با صندوق سرمایه‌گذاری دارد؛ حال اینکه آیا سازمان می‌تواند صندوق سرمایه‌گذاری تأمین کند؟ این بحث دیگری است که در این مطلب نمی‌گنجد.

همان‌طور که در ادامه ماده ۱۱۳ آمده است نحوه، چگونگی و میزان دریافت از هر یک از منابع مذکور و همچنین تشکیل صندوق مشترک نظام‌مهندسی استان‌ها و تأمین بودجه آن و نحوه هزینه و اداره امور آن به موجب نظامنامه‌های که به پیشنهاد شورای مرکزی به تصویب هیئت‌عمومی می‌رسد خواهد بود.

اصغر شیرازی‌پور

عضو هیئت‌مدیره
و هیئت‌رئیس
دوره سوم سازمان
نظام‌مهندسی
ساختمان استان
تهران

باتوجه به شروع کار رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان لازم دانستم چند وظیفه مندرج در ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی را حسب درک مفهوم به بحث بگذارم.

الف- نظارت بر عملکرد استان‌ها یکی از مهم‌ترین و بارزترین وظایف رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان (رئیس شورای مرکزی) است و اگر به درستی و کامل اجرا شود، باعث پیشگیری از بسیاری از انحرافات عملکردی هیئت‌مدیره‌ها و سایر ارکان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها خواهد شد.

بند (پ) ماده ۱۱۶: نظارت بر عملکرد سازمان و تهیه پیشنهادات و توصیه‌های لازم به منظور تحقق اهداف مندرج در قانون و اصلاح خط‌مشی سازمان و ارائه آن به شورای مرکزی: همان‌گونه که در این بند صراحت دارد وظیفه خطیری است که بر عهده رئیس سازمان (رئیس شورای مرکزی) گذاشته شده و برای اجرای صحیح و کامل آن نیاز به زیرساخت و گردش کار مصوب دارد تا منظور قانون (ارائه پیشنهادات و توصیه‌های لازم به منظور تحقق اهداف مندرج در قانون و غیره) عملیاتی شود. همچنین قانونگذار در بند (ت) ماده ۱۱۶ وظیفه مهم دیگری برای رئیس سازمان در نظر گرفته است.

بند (ت) ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی: نظارت بر عملکرد سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها با هماهنگی شورای مرکزی به منظور حسن جریان امور و حفظ حقوق، منافع، حیثیت، شئون حرفه‌ای، اموال سازمان و ارائه نظرات پیشنهادات و توصیه‌های لازم به سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها و ارائه گزارش آن به شورای مرکزی.

در این بند هم مشهود است که برای عملیاتی کردن بند (ت) ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی نیاز است زیرساخت مشخصی پیشنهاد و پس از تصویب شورای مرکزی به مرحله اجرا گذاشته شود و خروجی پس از گزارش اجرا به شورای مرکزی به تصمیم‌سازی منجر شود.

در اینجا مشخص است که به منظور عملیاتی کردن این وظیفه نیاز به منابع انسانی کارآزموده در مبانی، قوانین و آئین‌نامه‌های اجرایی نظام‌مهندسی است که پیشنهاد می‌شود نماینده (عضو) شورای مرکزی

رویداد ویژه



خوان
هشتم



سیدمسعود موسوی: فارغ از نگاه رشته‌ای که به آن اعتقاد داریم، گفتنی است که جایگاه شهرسازی در کشور بسیار تضعیف شده است و میزان تحقیق‌پذیری طرح‌هایی که امروز با صرف هزینه‌های بسیار در جای‌جای کشور عزیزمان تهیه می‌شود بسیار پایین است.

رویداد ویژه

چشم‌انداز از ایستگاه هشتم

مقدمه

با توجه به آغاز به کار دور هشتم شورای مرکزی بر آن شدیم تا با طرح چند پرسش واحد نظر اعضای این دوره را در خصوص برنامه‌ها، اهداف و مهم‌ترین مسائل پیش‌روی آن جويا شویم. اهمیت این موضوع زمانی دوچندان می‌شود که شمار قابل توجهی از اعضای این دوره برای نخستین بار در این جایگاه قرار گرفته‌اند و آشنایی با نظریات آنان می‌تواند قابل توجه باشد. گفتنی است سؤالات برای تمامی اعضای دوره هشتم شورای مرکزی ارسال شده است و در موعد مقرر افراد زیر پاسخ‌های خود را ارسال کرده‌اند که بدین‌وسیله از آنان تشکر و قدردانی می‌شود.



مجید
جی‌افرام



کامران
جنتی‌پور



مجید
ثاقبی



زهره
ترابی



دایان
ایگدري



حسین
اکبریان‌راد



شهاب
آدم‌نوه‌سی



سید حمیدرضا
کارگر



جمال
قناعت



کوروش
غفاری



غلامحسین
عسکری



علیرضا
سنایی‌دشتی



رضا
سرافرانی



کمال
دویده



سعید
یزدانی



کاوه
نوری‌کوپانی



طاہره
نصر



سید مسعود
موسوی



حسین
مجتبی‌زاده



طاہر
کیافر



مهران
کوهی‌کمالی



مجید ثاقبی: اگر منظور از ادغام ارکان هماهنگی این پنج رکن در قالب یک چارت سازمانی با سطوح مختلف است، به نظر می‌رسد که این امر به لحاظ قانونی و مدیریتی درست نیست و باتوجه به اینکه هرکدام از این ارکان تحت شرایط ذکرشده در قانون و از طریق مراجع مختلف انتخاب می‌شوند و باید به آن مرجع در چارچوب قانون پاسخگو باشند.

تا چه اندازه با وظایف و اختیارات شورای مرکزی آشنا هستید و به عنوان عضو شورای مرکزی، در حیطه رشته تخصصی خود، برنامه و اهداف کلان خود را مطرح فرمائید؟

شهاب آدم‌نوه‌سی

طبق ماده ۱۱۴ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان وظایف شورای مرکزی در ۲۳ بند تعریف شده است که شامل بررسی مسائل مشترک «نظام‌مهندسی استان‌ها» و «سازمان» و تعیین خط‌مشی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در چارچوب «قانون»، مقررات، مصوبات هیئت عمومی و ابلاغ آن‌ها، ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان «سازمان» از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی در امور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرح‌های ساختمانی و شهرسازی و با مراجع قضایی در مورد اجرای مواد «قانون» که به امور قضایی و انتظامی مربوط، حل‌وفصل اختلافات بین ارکان داخلی سازمان نظام‌مهندسی استان‌ها یا بین نظام‌مهندسی استان‌ها با یکدیگر یا بین اعضای نظام‌مهندسی استان‌ها با نظام‌مهندسی استان خود از طریق داوری است.

اما وظایف دیگر شورای مرکزی شامل همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در امر نظارت بر عملکرد سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها و اصلاح خط‌مشی نظام‌مهندسی استان‌ها از طریق مذاکره و ابلاغ دستورالعمل‌ها، همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن، تهیه «شناسنامه فنی و ملکی ساختمان‌ها»، برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی، همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در «مهندسی ساختمان»، تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن و تهیه مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی باتوجه به پیشنهادهای نظام‌مهندسی استان‌ها و پیشنهاد آن به وزارت مسکن و شهرسازی برای تصویب و بررسی مستمر پیشنهادهای نظام‌مهندسی استان‌ها در این زمینه و انعکاس نظارت مناسب به وزارت مذکور است.

در دوره‌های قبلی شورای مرکزی، حسب شرایط به بخشی از موارد مذکور به طور مختلف پرداخته شده است. در این دوره لازم است در چارچوب قانون مواردی که به ارتقاء جایگاه نظام‌مهندسی و یکپارچه‌سازی عملکرد نظام استان‌ها با در نظر گرفتن شرایط استانی در اولویت قرار گیرند.

حسین اکبریان‌راد

وظایف شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان بر اساس ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان تعریف شده است. برنامه و اهداف کلان برای رشته تخصصی مکانیک از این قرار است: اجرایی شدن نظارت مهندسان مکانیک برای کلیه مترها در شهر تهران، توجه بیشتر به موضوعات مرتبط با حوزه انرژی، اجرایی شدن استفاده از تکنولوژی‌های روز برای صرفه‌جویی در مصرف آب، لزوم هوشمندسازی ساختمان‌ها.

دایان ایگدیری

وظیفه ذاتی و اصلی شورای مرکزی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی برای حال و آینده سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در راستای اهداف قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان است که این امر از طریق شناخت گره‌ها، معضلات، گرفتاری‌ها و نیز شناخت پتانسیل‌ها و امکانات در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها برای رهنمونی مهندسی ساختمان در سطح کشور به استانداردهای موردنظر همانند کشورهای پیشرو میسر می‌شود.

اغلب گرفتاری‌ها و معضلات اصلی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان فرارشته‌ای است و مختص یک رشته خاص نیست و به تبع آن اهداف و برنامه‌های کلان مورد نظر بنده نیز فراتر از رشته معماری است که در ادامه مطلب به آن‌ها می‌پردازم.

زهره ترابی

وظایف و اختیارات قانونی شورای مرکزی شامل مواردی است که در ادامه آورده می‌شود. به عنوان عضو شورای مرکزی برنامه و اهداف خود را مبتنی بر آن‌ها تعریف می‌کنم: وظایف و اختیارات قانونی که شرح آن در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و آئین‌نامه اجرایی است، وظایفی که به دلیل انتخابی بودن این شورا بر عهده آن است و آن تلاش برای ایجاد



سید حمیدرضا کارگر: ایجاد وحدت رویه و اجرای همه جانبه قانون و تلاش در جهت ارتقاء خدمات در کنار واقعی شدن حق الزحمه مهندسان می‌تواند مأموریت بسیار مهم شورای هشتم محسوب شود.

رویداد ویژه

(۱) تا چه اندازه با وظایف و اختیارات شورای مرکزی آشنا هستید و به عنوان عضو شورای مرکزی، در حیطه رشته تخصصی خود، برنامه و اهداف کلان خود را مطرح فرمائید؟

کامران جنتی پور

وظایف و اختیارات شورای مرکزی در ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۵ آورده شده است. باتوجه به بند (ح): یکی از مشکلات حرفه مهندسی نداشتن تکنسین ماهر در امور اجراست که باید با همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان فنی و حرفه ای و کاردان‌های فنی نیروهای ماهر ساختمانی را آموزش داد و شرایطی را فراهم کرد تا کارفرمایان و مجریان حتماً از ایشان در اجرای ساختمان استفاده کنند.

برای جلوگیری از سوری‌گری مجریان و اعتباربخشی به حیثیت مهندسان شرکت‌های مجری باید هر چهار صلاحیت را در شرکت خود داشته باشند (مهندس و کاردان فنی)؛ لذا لزوم صلاحیت اجرا به مهندسان تأسیسات (مکانیک و برق) الزامی است.

باتوجه به بند (ر): آموزش فراگیر مهندسان در زمینه مسائل حقوقی و تشویق به نظارت مستمر و انجام گزارش نویسی و دستور کارهای در موعد باتوجه به شرح خدمات هر رشته.

باتوجه به بند (س): با استناد به بند هفدهم محث دوم مقررات ملی می‌بایست در اواخر بهمن‌ماه جدول هزینه ساخت از طرف شورای مرکزی به وزارت مسکن و شهرسازی اعلام و نهایتاً تا پانزده اسفند به کلیه استان‌ها اعلام شود.

شورای مرکزی با استناد به بند (الف و ه) از ماده ۲۱ وظایف و اختیارات

اشتغال و فضای کسب و کار، حمایت از حقوق و جایگاه اجتماعی مهندسان، مسکن و فرصت‌های جدید است. همچنین ایجاد فضای مناسب برای فعالیت افراد خلاق و صاحب تفکر در چارچوب صنعت ساختمان و ایجاد فضای تحقیقاتی و پژوهشی، کنترل، بازرسی و آموزش، تربیت متخصص، تعمیر و نگهداری ساختمان که از اصول تعریف شده شورای مرکزی است (تربیت و به کارگیری سازندگان متخصص و ماهر که بهترین عوامل در طراحی، اجرا، تعمیر و نگهداری از ابتدا تا انتها هستند)، هدف گذاری و هدایت صنعت ساختمان برای سال‌های آتی.

مجید ثاقبی

ماده ۲۱ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون وظایف و اختیارات شورای مرکزی را تعیین کرده است. اگرچه به نظر می‌رسد بسیاری از ظرفیت‌های قانون تاکنون استفاده مطلوب نشده است.

در حیطه رشته تخصصی خود این موارد در نظر است: پیگیری اجرایی شدن مبحث ۲۲ و پیشنهاد برای تکمیل و تدوین آئین‌نامه‌های آن، اصلاح شیوه‌نامه مربوط به تفاهم‌نامه سه جانبه وزارت نیرو، وزارت راه و شهرسازی و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان؛ پیگیری رفع تناقضات برخی از بندهای مباحث دیگر با مبحث سیزدهم، مشارکت گروه‌های تخصصی برق تمام استان‌ها برای طرح مشکلات و جمع‌آوری پیشنهادات برای حل این مسائل.





غلامحسین عسگری: ارکان سازمان نظام مهندسی ساختمان باید هر کدام در جایگاه خود انجام وظیفه کنند و ادغام آن می‌تواند آسیب‌های جدی به بدنه سازمان وارد آورد.

برنامه‌ها و اهداف کلان بنده در رشته عمران این موارد است: باتوجه به لرزه‌خیزبودن ایران، یکی از مهم‌ترین اهدافی که در گروه تخصصی عمران شورای مرکزی باید پیگیری شود بهسازی لرزه‌ای و ایمن‌سازی ساختمان‌هاست، کنترل‌های کافی در مورد استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد، تهیه طرح چشم‌انداز آینده مهندسی عمران برای مهندسان جوان، برگزاری کنفرانس‌ها و همایش‌های تخصصی رشته عمران متناسب با علم روز در این زمینه، برقراری ارتباط با دانشگاه‌ها برای ارتقاء کیفیت تحصیل رشته مهندسی عمران و پذیرش دانشجو متناسب با نیاز کشور، پیگیری اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان با هدف حفظ و ارتقاء جایگاه سازمان نظام مهندسی ساختمان و پیشرفت و اعتلای مهندسان در کشور، تلاش برای برقراری فضای تعامل با وزارت راه و شهر سازی و سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط با هدف ارتقاء جایگاه سازمان نظام مهندسی ساختمان و اعتلای مهندسی در کشور، ساماندهی امور خدمات مهندسی در زمینه طراحی، اجرا، نظارت و استفاده از ظرفیت شورای مرکزی در تنسيق امور مهندسی در استان‌ها، استفاده از ظرفیت شورای مرکزی برای ایجاد بستری مناسب جهت مشارکت بهتر استان‌ها در استفاده از امکانات و تجارب گران‌بها و موجود در استان‌ها و پشتیبانی سازمان‌ها در پیشبرد اهداف قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، تلاش برای ایجاد یک جامعه حرفه‌ای مولد ثروت، رفاه، دانش و هنر برای اعضای خانواده بزرگ سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، ارتقاء توان سازندگی و نوآوری در صنعت ساختمان در سطح ملی و منطقه‌ای و ایجاد بستری برای رقابت‌های بین‌المللی و صادرات خدمات مهندسی، تلاش برای استقرار مهندس فنی و متخصصان ساختمان در رأس هرم سازندگی و صاحبان مهارت‌های فنی در سطوح میانی و کارگران فنی در بدنه هرم فنی صنعت ساختمان، مراقبت از ایمنی، بهداشت و آسایش محیط‌های مسکونی و مدیریت خردمندانه توسعه سالم فضاهای زیستی به کمک مهندسان طراح و نظارت کلی سازمان نظام مهندسی ساختمان.

رضاسرافرازی

شورای مرکزی به عنوان یکی از ارکان سازمان نظام مهندسی ساختمان چهار نقش تدوین، همکاری، زمینه‌سازی و حمایت در ارتباط با بخش‌های مختلف مرتبط با قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان را ایفا می‌کند. این نقش‌ها می‌تواند در درون سازمان تعریف شود و یا در ارتباط با بخش‌های بیرونی باشد. مهم‌ترین بخش بیرونی مردم و سرمایه‌گذاران، به عنوان استفاده‌کننده اصلی خدمات و ساختمان‌های ساخته‌شده به

شورای مرکزی باید تا حصول نتیجه مبانی جدید قیمت‌گذاری بر اساس آخرین مجوز از وزارت مسکن و شهرسازی (تبصره دو ماده ۱۱۷ یا سایر) اقدام به یکسان‌سازی تفکیکی تعرفه بین هیئت‌مدیره تمام استان‌ها کند. باتوجه به بند (ر): حمایت اجتماعی از مهندسان و باتوجه به نظارت مستمر هر چه سریع‌تر باید نسبت به تعیین تکلیف و پیشنهاد دوره مسئولیت مهندس ناظر از پروانه تا پایان کار بهره‌برداری و در نهایت بیمه تضمین کیفیت اقدام کرد تا مهندسان از آثار اجتماعی و تبعات حقوقی آتی در امان باشند.

مجید جی‌افرام

باتوجه به سه دوره حضور در هیئت‌مدیره سازمان استان و دو دوره حضور در شورای مرکزی به طور کامل با وظایف و اختیارات شورای مرکزی آشنایی دارم و باتوجه به تجربیات خود در این زمینه در کنار سایر اعضای محترم شورای مرکزی، انشاءالله، با تمام توان تلاش خواهیم کرد برای ارتقای سازمان نظام مهندسی ساختمان و خدمت به کشور گام برداریم. در حوزه تخصصی خود، یعنی رشته تأسیسات برقی، برای رسیدن به این اهداف برنامه‌ریزی و اقدام خواهیم کرد: تعمیق و گسترش آموزش تخصصی و کاربردی برای مهندسان برق، تعریف و عملیاتی‌سازی صلاحیت‌های آزمایشگاهی در حوزه رشته برق، تدوین دستورالعمل‌های لازم برای انجام خدمات مهندسان برق مطابق با مباحث مقررات ملی ساختمان، پیگیری اجرایی کردن مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان (موضوع نگهداری و تعمیر ساختمان)، اجرایی کردن طرح مجریان تأسیسات.

کمال دویده

مطابق ماده ۲۱ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی آن، از جمله اهم وظایف شورای مرکزی می‌توان به این موارد اشاره کرد: برنامه‌ریزی جهت اجرای اهداف و خط مشی‌های این قانون با جلب مشارکت سازمان استان‌ها و هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی، بررسی مسائل مشترک سازمان‌های استان و سازمان نظام مهندسی و تعیین خط مشی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت، همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در امر نظارت بر عملکرد سازمان‌های استان و اصلاح خط مشی آن سازمان‌ها، همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه شناسنامه فنی و ملکی ساختمانها، همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در بخش‌های ساختمانی، تلاش برای جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری اشخاص و مؤسسات در طرح‌های مسکن.



(۱) تا چه اندازه با وظایف و اختیارات شورای مرکزی آشنا هستید و به عنوان عضو شورای مرکزی، در حیطه رشته تخصصی خود، برنامه و اهداف کلان خود را مطرح فرمائید؟

در همان حوزه برنامه‌ها و اهداف خود را تنظیم و حرکت کنند. موارد مد نظر اینجانب، که امیدوارم با کمک سایر عزیزان به مرحله عملی برسد، این موارد است: تعیین محدوده زمانی مسئولیت مهندسان پس از صدور پایان کار، پیگیری صدور پروانه اشتغال اجرا جهت مهندسان تأسیسات برقی و مکانیکی، پیگیری اجرای مجریان تجربی در کل کشور باتوجه به تجربه موفق سازمان استان بوشهر در عملیاتی کردن آن، کمک به کلیت شورای مرکزی و ریاست سازمان جهت هماهنگی بیشتر در مدیریت بهتر سازمان‌های استانی.

غلامحسین عسکری

باتوجه به حضور بیش از پانزده سال در ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان و حضور فعال در کمیسیون‌های شورای مرکزی، اشراف کامل به اختیارات و وظایف شورای مرکزی دارم. به عنوان عضو شورای مرکزی در رشته عمران سعی بر مشخص کردن وظایف مهندسان ناظر و اعطای صلاحیت‌های دیگر مرتبط با رشته عمران خواهیم کرد؛ ضمن اینکه شرح خدمات مهندسان عمران در مقوله نظارت باید به طور واضح و روشن تبیین شود.

کوروش غفاری

با حضور در جلسات شورای مرکزی در کسوت ریاست سازمان استان و همچنین به عنوان عضو گروه تخصصی عمران و کمیسیون‌های شورای مرکزی به طور عملی با وظایف شورای مرکزی آشنا و درگیر بوده‌ام. به عقیده من تعداد مهندسان عمران در کشور به حد اشباع رسیده است؛ بنابراین طبیعتاً رویکرد و نگرش شورای مرکزی باید به گونه‌ای باشد که تخصص و صلاحیت‌های جدید را برای این مهندسان تعریف کند که حاصل آن ایجاد اشتغال برای اعضای رشته عمران خواهد بود و پیش‌نیاز این صلاحیت‌ها مباحث آموزشی و پژوهشی است. لذا اولویت اینجانب مباحث پژوهشی، فنی و آموزشی است که در سطوح ملی و بین‌المللی قابل گسترش است. در زمینه‌های دیگر نیز با راه‌اندازی اتاق فکر می‌توان برای نیل به اهداف شورای مرکزی گام برداشت.

جمال قناعت:

همان‌گونه که استحضار دارید اعتبارنامه‌ها هر عضو شورای مرکزی، پس از طی مراحل زیر، صادر می‌شود.
۱- داشتن حداقل مدرک کارشناسی مهندسی در رشته‌های هفت‌گانه.
۲- عضویت در سازمان و شرکت در آزمون ورود به حرفه پس از گذشت

دست مهندسان، هستند. در سوی دیگر، وزارت راه و شهرسازی به عنوان ابلاغ‌کننده قوانین مقررات و ناظر بر کار سازمان، وزارت کار و امور اجتماعی به عنوان سیاست‌گذار جامعه کارگری و نیروهای ماهر، مراکز تحقیقاتی، علمی و آموزشی به عنوان تربیت‌کننده مهندسان و سایر بخش‌های حاکمیتی قرار دارند. شورای مرکزی در ارتباط با هر یک از این بخش‌ها وظایفی دارد که در اینفوگرافی «وظایف و اختیارات شورای مرکزی» به اختصار آمده است.

به عنوان عضو شورای مرکزی مهم‌ترین وظیفه خود را حرکت در راستای برنامه‌های می‌دانم که به واسطه آن اعضای محترم هیئت عمومی بر ما منت نهاده‌اند و ما را به عنوان نماینده خود انتخاب کرده‌اند. مهم‌ترین هدف اینجانب ایجاد همدلی و هم‌گرایی برای فراهم‌سازی بروز توانمندی‌های درون سازمان بوده است. از این‌رو نگاه رشته‌ای و استانی کنار گذاشته می‌شود. سازمان نظام‌مهندسی ساختمان یک شبکه بزرگ از افراد عالم حرفه‌ای ایجاد کرده است که در دورترین نقاط کشور و حتی روستاها حضور دارند. ارتباط فارغ از نظام سلسله‌مراتبی بین اعضا سبب می‌شود که برنامه‌ها و سیاست‌ها به سرعت اجرایی شود. فعالیت اعضا در سازمان‌ها و ادارات تخصصی مؤثر در صنعت ساختمان، دانشگاه‌ها، شرکت‌های ساختمانی و کارخانه‌های مرتبط ارتباط تنگاتنگی را بین سازمان و بخش‌های حاکمیتی و خصوصی به وجود می‌آورد. چابکی سازمان‌های استان‌ها و وجود منابع مالی مناسب هم ویژگی‌های دیگری است که بر توانایی‌های سازمان می‌افزاید. با وجود چنین ظرفیت عظیمی نیاز به کار خارق‌العاده‌ای نخواهد بود. فقط کافی است با ایجاد همدلی و هم‌گرایی زمینه را فراهم کنیم تا این ظرفیت بی‌ظنیر مسائل سازمان را حل کند.

عمل مبتنی بر دانش مهم‌ترین ویژگی اعضای سازمان است. با ارتقاء این ویژگی مشمول این آیه شریفه قرآن خواهیم شد که «رب زدنی علماً» تا به واسطه دانش جایگاه فردی اعضا و سازمانی نظام‌مهندسی ساختمان در جامعه بالا رود و سازمان به همراه اعضای آن بازو و مشاور حاکمیت و امین جامعه در صنعت ساختمان باشد. سازمان‌دهی بحث آموزش در سازمان برای رسیدن به یک سازمان دانش‌بنیان یکی دیگر از برنامه‌های اینجانب است.

علیرضاسنایی‌دشتی

باتوجه به حضور ممتد اینجانب در هیئت‌مدیره و مسئولیت چند ساله به عنوان رئیس سازمان که باعث حضور مکرر در شورای مرکزی شده است و همچنین دو دوره حضور در شورای مرکزی، با وظایف و اختیارات شورای مرکزی تا حدودی آشنا هستم و به طور جامع و مختصر وظایف و اختیارات شورای مرکزی مطابق با ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی است. از آنجائی که محدوده مشخص شده است؛ لذا نه تنها رشته برق بلکه کلیه رشته‌ها باید



۲۱ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و نیز مواد ۲۳ گانه ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی تعیین شده است.

بدون تردید تنها در سایه اجرای همه جانبه قانون و همدلی اعضای شورا نیل به اهداف متعالی سازمان محقق می‌شود. در این مسیر اتکا به عمل‌گرایی، هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیق برای حصول به اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در کنار شفافیت و پرهیز از شعارزدگی می‌تواند مسیر تعالی سازمان را هموارتر سازد. ارتباط نزدیک و تعامل سازنده با وزارت راه و شهرسازی و نیز سازمان استان‌ها، تحلیل دقیق از وضعیت موجود سازمان، بررسی تنگناها و نقاط قوت گامی سازنده در جهت هدف‌گذاری کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت و نیز ترسیم نقشه راه رسیدن به این اهداف است.

رسالت شورا بر اساس قانون فرا رشته‌ای و حتی فراتر از جامعه مهندسی ترسیم شده است، لذا برنامه‌های کلان شورا به ترتیب زیر پیشنهاد می‌شود.

۱. وجود چارچوب‌هایی نظام‌مند و اجرایی در مورد مسائل مختلف و اساسی شورا نظیر برگزاری جلسات، انتخابات هیئت‌رئیس، نظام‌نامه مالی و اداری شورا و غیره الفبای کار گروهی و شورایی است.

۲. وجود هیئت‌های حل اختلاف مجرب می‌تواند به عنوان حلقه گمشده پربنده‌های انتظامی و حتی اختلاف میان ارکان بسیاری از مشکلات را حل و فصل کند.

۳. وجود کار گروهی خبره و مسلط به امور قانونی و حقوقی می‌تواند در تعامل هر چه سازنده‌تر با مجموعه وزارتخانه و در نهایت تسهیل و تسریع در ابلاغ بخشنامه‌های صادره از سوی وزارتخانه و شورای مرکزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

۴. استفاده از تجربیات استان‌ها در امور مختلف: با گذشت بیش از دو دهه از تصویب قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و نیز شکل‌گیری سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها عملاً ۳۱ تجربه گران‌بها از اجرای قانون در استان‌ها به‌دست آمده است که هر کدام از استان‌ها در اجرای مواردی عملکرد بسیار چشمگیری داشته‌اند. این عملکرد می‌توانست در قالب نظام‌نامه‌هایی به سایر استان‌ها تسری یابد.

۵. سرفصل‌های آموزشی: عدم توجه به سرفصل‌های آموزشی در کلیه سطوح از آموزش‌های ابتدایی تا تحصیلات عالی دانشگاهی و حتی عدم تناسب سرفصل‌های موجود با نیازهای صنعت ساخت‌وساز یکی از بزرگ‌ترین معضلات اساسی این عرصه است که قطعاً عنایت ویژه شورای هشتم را می‌طلبد.

۶. شناسنامه فنی و ملکی: فراهم‌سازی بستر مناسب برای اجرای کامل شناسنامه فنی و ملکی علاوه بر ایجاد بانک اطلاعاتی کارا از اطلاعات

سه سال از اخذ مدرک تحصیلی کارشناسی مهندسی.

- ۳- در صورت قبولی در آزمون (مواد آزمون: کتب مقررات ملی ساختمان، سایر آئین‌نامه‌های مرتبط و کتاب قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان) و نیز تأییدیه کارآموزی و داشتن سوابق تجربی، پروانه اشتغال به کار مهندسی در پایه سه صادر می‌شود.

- ۴- پس از گذشت چهار سال و ارائه گواهی دوره‌های ارتقاء پایه، پروانه اشتغال به کار مهندسی در پایه دو صادر می‌شود.

- ۵- پس از گذشت پنج سال و ارائه گواهی دوره‌های ارتقاء پایه، پروانه اشتغال به کار مهندسی در پایه یک صادر می‌شود.

- ۶- گذشت دو سال سابقه فعالیت حرفه‌ای بعد از اخذ پروانه اشتغال به کار مهندسی در پایه یک (جمعاً معادل چهارده سال سابقه تجربی و حرفه‌ای بعد از فارغ‌التحصیلی در یکی از رشته‌های هفت‌گانه) یکی از شروط برای کاندیداتوری در هیئت‌مدیره است که طی فرایندی پیچیده و کسب رأی لازم از اعضای محترم سازمان استان، اعتبارنامه عضویت در هیئت‌مدیره سازمان استان، توسط مقام عالی محترم وزارت راه و شهرسازی، صادر می‌شود.

- ۷- پس از شروع به کار، اعضای هیئت‌مدیره سازمان استان‌ها در جلسه هیئت عمومی سازمان، از بین خود به روش انتخابات ۶۴ نفر را به مقام عالی محترم وزارت راه و شهرسازی پیشنهاد می‌کنند و از بین آن‌ها اعتبارنامه ۲۵ نفر عضو اصلی و هفت نفر عضو علی‌البدل را صادر می‌شود.

حال با شرح فوق، پاسخ این سؤال با خواننده محترم خواهد بود که تشخیص دهد اعضای شورای مرکزی چه میزان با وظایف و اختیارات خود آشنا هستند.

در ادامه مطابق بند (ب) از ماده ۲۱ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان (وظایف و اختیارات شورای مرکزی) تعیین خط‌مشی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت در چارچوب قانون و مصوبات هیئت‌عمومی و ابلاغ آن‌ها از وظایف و اختیارات شورای مرکزی است و اینجانب به عنوان عضو اصلی شورای مرکزی در رشته ترافیک با رأی کل اعضا انتخاب شده‌ام و لذا صرفاً نماینده گروه خود نیستم و امیدوارم در این دوره، امور به‌صورت شورایی اداره شود و بنابراین برنامه‌ها و خط‌مشی پیشنهادی از سوی ریاست محترم شورای مرکزی باید با دقت مطالعه شود تا با اولویت‌بندی و در نظر گرفتن اعتبار بودجه‌ای، برنامه اصلاح و به تصویب شورای مرکزی برسد تا در جلسه هیئت عمومی سازمان مطرح شود و پس از تصویب در هیئت‌عمومی، همگی ملزم به اجرای آن شوند.

سید حمیدرضا کارگر

اهم وظایف و اختیارات شورای مرکزی در قالب بندهای پانزده گانه ماده



دایان ایگدی: نظر به اینکه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان ماهیتی اجرایی و عملیاتی دارد باید ساختاری مستقل از شورای مرکزی، که ساختاری سیاست‌گذارانه است، داشته باشد.

رویداد ویژه

(۱) تا چه اندازه با وظایف و اختیارات شورای مرکزی آشنا هستید و به عنوان عضو شورای مرکزی، در حیطة رشته تخصصی خود، برنامه و اهداف کلان خود را مطرح فرمائید؟



پروژه‌های ساختمانی لزوم به‌کارگیری کارگران ماهر، مصالح استاندارد و خدمات آزمایشگاهی را بیش از پیش نشان خواهد داد.

۷. به‌روزرسانی مباحث مقررات ملی با نگرش پژوهشی و کاربردی.

۸. برگزاری همایش‌های حرفه‌ای: برگزاری همایش‌هایی با موضوعیت تحلیل و بررسی اقتصادی مسکن، مباحث فنی و لزوم بهسازی بافت‌های فرسوده و میانی برای پرهیز از آسیب‌ها و مخاطرات ناشی از زلزله روحی تازه در کالبد ساخت‌وساز کشور خواهد دمید. برگزاری همایش‌ها و دوره‌های مشترک بین‌المللی با حضور سرمایه‌گذاران خارجی و نیز ایجاد بستر امن به دور از التهابات و تکانه‌های معمول در اقتصاد مسکن می‌تواند ضمن جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در بازار مسکن، آینده‌ای بسیار مطمئن برای شاغلان عرصه ساخت‌وساز ترسیم کند.

۹. مدیریت صحیح بحران: ایران یکی از پرمخاطره‌ترین کشورهای جهان به لحاظ وقوع بلایای طبیعی نظیر سیل و زلزله محسوب می‌شود. اجباری شدن بیمه بلایای طبیعی برای کلیه ساختمان‌ها، ایجاد بستر لازم برای شکل‌گیری هسته‌های مشاور و پیمانکار امدادگران با اتکا به خسارت‌های جبران‌شده حاصل از خدمات بیمه بلایای طبیعی می‌تواند راهکار اصولی و اساس مواجه با بلایای طبیعی قلمداد شود. کمک‌های مردمی نیز می‌تواند از طریق بنگاه‌های غیر انتفاعی جمع‌آوری شود و در اختیار پیمانکاران تخصصی امداد و مدیریت بحران قرار بگیرد.

۱۰. حمایت اجتماعی از اعضا: تنها با عملی کردن اخلاق همه‌جانبه محقق خواهد شد. همواره در ادوار گذشته نگاه ویژه به اخلاق فنی حرفه‌ای اجتماعی در سایه تعیین عادلانه حق‌الزحمه خدمات مهندسی، حمایت اجتماعی از اعضای سازمان‌های استان و تأکید بر جایگاه و منزلت والای مهندسان، تشویق و تجلیل از مهندسان حرفه‌مند، اخلاق‌مدار و پیگیری نظامنامه اخلاق حرفه‌ای، همه، عوامل دخیل در ساخت‌وساز از جمله سرمایه‌گذاران، کارگران، استادکاران ماهر و نیز عوامل اداری صدور پروانه مورد غفلت قرار گرفته است.

۱۱. بسته ثابت مبانی قیمت‌گذاری: تهیه بسته ثابت مبانی قیمت‌گذاری وابسته به شاخص‌های اقتصادی مسکن و ابلاغ به موقع آن موجبات وحدت رویه حق‌الزحمه خدمات مهندسی در سطح کشور را ایجاد خواهد کرد.

۱۲. نشریه پر قدرت‌تر از همیشه: نشریه صدای گویای جامعه مهندسان در ابعاد مختلف فنی، حرفه‌ای، اجتماعی و غیره است. نشریه پرمغز می‌تواند روند حرکتی اقدامات سازنده شورا را سرعت بخشد.

۱۳. سامانه یکپارچه خدمات مهندسی: البته در سال پایانی دوره هفتم برای ایجاد سامانه یکپارچه قدم‌های سازنده‌ای برداشته شد که می‌تواند در دوره هشتم ادامه یابد.

۱۴. توجه به منابع درآمدی جدید برای سازمان: باتوجه به موارد قانونی، سازمان می‌تواند به سمت منابع جدید درآمدی حرکت کند.

۱۵. استفاده از ظرفیت‌های جدید ایجاد درآمد در جامعه مهندسی: شورای مرکزی با تکیه بر مواد قانون می‌تواند نسبت به ایجاد زمینه‌های جدید ارائه خدماتی نظیر تعمیر و نگهداری، نظارت انشعاب برق، آب و فاضلاب، گودبرداری، تخریب، نقشه‌های تفکیکی و زیرساخت‌های شهری باتوجه به مواد مطرح در قانون اقدام کند.

۱۶. اجرایی شدن بیمه کیفیت ساختمان‌ها و نیز اشتراک تجارب استان‌ها در مورد انعقاد قراردادهای مناسب بیمه خدمات مهندسی.

۱۷. حمایت از حق رأی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان در کمیسیون‌های تصمیم‌گیری مسائل کلان و استانی در حوزه ساخت‌وساز.

۱۸. توجه ویژه به مقوله اصلاح الگوی ساخت‌وساز: به عنوان یکی از مطالبات اساسی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و در مدار مصوبات مجلس شورای اسلامی استانداردسازی مصالح، استفاده از مصالح نوین و فتاوری‌های نوین ساخت‌وساز و نیز به کارگیری گروه‌های اجرایی متخصص می‌تواند گامی اساسی و رو به جلو تلقی شود.

۱۹. پیگیری تفاهم‌نامه‌های اعتباربخشی به پروانه اشتغال به کار مهندسی در سطح بین‌المللی برای سهولت صدور خدمات کارآمد مهندسی به سایر کشورها.

مهران کوهی کمالی

وظایف و اختیارات شورای مرکزی شامل بررسی مسائل مشترک نظام‌مهندسی استان‌ها و سازمان و تعیین برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت



دیگری نیز دارد که در این مقوله نمی‌گنجد. باتوجه به اینکه رشته تخصصی اینجانب عمران می‌باشد برنامه‌ها و اهداف کلان اینجانب به شرح زیر به استحضار می‌رسد:

دامنه فعالیت‌های سازمان‌های نظام‌مهندسی فراتر از موارد تعریف شده در «قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان» توسعه یابد به گونه‌ای که سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان بتوانند در طرح‌های ساختمانی شبکه بهداشت و درمان علوم پزشکی، صنایع، طرح‌های میراث فرهنگی گردشگری و همکاری و مشاوره با شهرداری‌ها در خصوص احداث مترو، مشارکت و حضور فعال و اثرگذار داشته باشند.

باتوجه باتوجه به بلاخیز بودن بسیاری از بافت‌های مسکونی کشور و واقع شدن در مناطق زلزله‌خیز و سیل‌گیر که همه‌ساله موجب زیان‌های جانی و مالی فراوانی می‌شود سازمان در تهیه طرح‌های جابه‌جایی و مکان‌یابی مناسب جهت احداث شهرک‌های جایگزین ورود و اعلام نظر کند.

طاهر کیافر

برنامه‌ها و اهداف خرد و کلان اینجانب به عنوان نماینده معماری در دوره هشتم شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور به این شرح است: پیگیری عضویت عضو معمار یا شهرساز هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان هر استان در کمیسیون ماده پنج برای صیانت از هویت معماری و شهرسازی شهرها، پیگیری و مکاتبه با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای پذیرش کنترل شده رشته معماری حسب نیاز کشور، پژوهش برای دستیابی به اصول و مفاهیم بنیادین و نظری درباره معماری ایرانی-اسلامی به منظور بهبود هویت معماری و معیارهایی برای تصمیم‌گیری اساسی در تأمین مسکن باتوجه به فرهنگ سکونت و همچنین آسیب‌شناسی، نقد وضع موجود و بررسی علل و عوامل اغتشاش در معماری و شهرسازی امروز، پژوهش برای تدوین دیدگاه‌های راهبردی معماری و شهرسازی برای بهبود معماری و محیط‌های انسان‌ساخت، بررسی توسعه شهرهای ایرانی در نیم قرن اخیر، بازشناسی تناسب فضاهای خصوصی سکونتی و فضای خدمات همگانی و بررسی تأثیر نقش ضوابط و مقررات بر معماری ساختمان‌ها و دستیابی به ضوابط و مقررات لازم برای بهبود هویت معماری، پیگیری عملیاتی شدن شرح خدمات مهندسان رشته معماری و بررسی تعیین قیمت خدمات رشته معماری، تأکید بر عدم ارائه خدمات مهندس معماری توسط سایر رشته‌ها در صورت وجود مهندسان معماری در استان‌ها باتوجه به اعمال ضریب ظرفیت اشتغال به کار پیش‌بینی شده در مبحث دوم مقررات ملی ساختمان به منظور جلوگیری از بی‌هویت شدن معماری و جلوگیری از عدم کارایی در فرهنگ سکونت.



و بلندمدت در چارچوب «قانون» و مقررات و مصوبات هیئت عمومی و ابلاغ آن‌ها، ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان سازمان از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی در امور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرح‌های ساختمانی و شهرسازی و با مراجع قضایی پیرامون اجرای مواد قانون که به امور قضایی و انتظامی مرتبط بوده، حل و فصل اختلافات بین ارکان داخلی نظام‌مهندسی استان‌ها یا بین نظام‌مهندسی استان‌ها با یکدیگر یا بین اعضای نظام‌مهندسی استان‌ها با نظام‌مهندسی استان خود از طریق داوری است.

اما وظایف دیگر شورای مرکزی شامل همکاری با وزارت راه و شهرسازی در امر نظارت بر عملکرد نظام‌مهندسی استان‌ها و اصلاح خط‌مشی کاری نظام‌مهندسی استان‌ها از طریق مذاکره و ابلاغ دستورالعمل‌ها، همکاری با وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن، تهیه شناسنامه فنی و ملکی ساختمان‌ها، برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی، همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقاء سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در امور مهندسی ساختمان، تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن و تهیه مبانی قیمت‌گذاری، خدمات مهندسی باتوجه به پیشنهادهای نظام‌مهندسی استان‌ها و انتقال آن به وزارت راه و شهرسازی برای تصویب و بررسی مستمر پیشنهادهای نظام‌مهندسی استان‌ها در این زمینه و انعکاس نظرات مناسب به وزارت مذکور می‌باشد.

البته این شورا علاوه بر موارد مندرج در بالا و تلاش‌های مداوم برای جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری اشخاص و مؤسسات در طرح‌های مسکن و تأسیسات و مستحقات عمرانی عام‌المنفعه وظایف



۱) تا چه اندازه با وظایف و اختیارات شورای مرکزی آشنا هستید و به عنوان عضو شورای مرکزی، در حیطه رشته تخصصی خود، برنامه و اهداف کلان خود را مطرح فرمائید؟

حسن مجتبی زاده

وظایف و اختیارات شورای مرکزی در ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان به صراحت و روشنی آمده است. در حیطه رشته تخصصی خود تبیین و کلیه نظامنامه‌هایی که موجبات وحدت رویه استان‌ها و حل مشکلات آن‌ها را دربر داشته باشد. (نظامنامه خدمات - گودبرداری - بهسازی و تعیین و تعریف خدمات جدید برای رشته عمران و اجرایی کردن مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان برای رشته عمران).

سید مسعود موسوی

با وظایف و اختیارات طرح شده در چارچوب قوانین، ضوابط و مقررات آشنا هستیم. ضمن عدم اعتقاد به نگاه رشته‌ای در جایگاه عضو شورای مرکزی، لازمه تعالی جایگاه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و اعضای محترم آن را درک و توجه به نقاط قوت فرصت‌های موجود با لحاظ نیازهای فعلی در کشور برای مقابله با ضعف‌ها و تهدیدهایی می‌دانم که کشور و مردم عزیزمان با آن مواجه هستند. فارغ از نگاه رشته‌ای که به آن اعتقاد دارم، گفتنی است که جایگاه شهرسازی در کشور بسیار تضعیف شده است و میزان تحقق‌پذیری طرح‌هایی که امروز با صرف هزینه‌های بسیار در جای‌جای کشور عزیزمان تهیه می‌شود بسیار پائین است. به عنوان عضو شهرساز شورای مرکزی، آسیب‌شناسی این موضوع و ارائه راهکارهایی که در چارچوب وظایف سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و شورای مرکزی است، راه با هدف بالا بردن میزان تحقق‌پذیری این طرح‌ها، مدنظر قرار خواهیم داد. از جمله برنامه‌های کلان قابل طرح در این راستا استفاده از خدمات حوزه فناوری و نوآوری برای جبران فرصت‌های از دست‌رفته و استفاده از تجارب جهانی برای پرهیز از سعی و خطاهای بیهوده است. پیشنهاد من این است که با وزارت امور خارجه تفاهم‌نامه منعقد شود و سفارتخانه‌های ایران در کشورهای هدف برای جمع‌آوری این تجارب و امکان ارتباط با مراکز پژوهشی فنی و مهندسی آن‌ها فعال شود تا دستیابی به تکنولوژی‌های روز میسر شود. برای این منظور واحد بین‌الملل شورای مرکزی باید بسیار فعال و توانمند باشد.

طاہره نصر

در دوره هفتم عضو شورای مرکزی و در سمت رئیس گروه تخصصی معماری و نائب رئیس کمیسیون انرژی فعالیت کرده‌ام. وظایف و اختیارات شورای مرکزی در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و آئین‌نامه اجرایی آن آمده است. نظامنامه‌هایی که در شورا تدوین می‌شود نیز در راستای اجرایی کردن بهتر قوانین است. به نظر می‌رسد تدوین

نظام ملی ساخت‌وساز، تقویت نگاه ملی در موضوع صرفه‌جویی و آموزش و پژوهش در ساخت‌وساز می‌تواند به عنوان اهداف کلانی در نظر گرفته شود که البته در راستای توجه به فرهنگ‌سازی صنعت ساختمان خواهد بود که در این زمینه به طور قطع توجه به رشته معماری نیز بسیار مؤثر خواهد بود. همچنین گفتنی است در بسیاری موارد ضعف قوانین و یا مغفول ماندن آن مشکلاتی را به وجود آورده است. در رشته معماری می‌توان عدم توجه به چگونگی استفاده از ظرفیت‌های رشته را مطرح کرد. به طور مثال می‌توان به نکات مغفول در تبصره دو ماده دوازده آئین‌نامه اجرایی کنترل ساختمان اشاره کرد که استفاده از خدمات حرفه‌ای مهندسان معمار در زمینه طراحی و نظارت ساختمان الزامی است. در دوره هفتم شورای مرکزی این مورد را پیگیری کردم؛ چرا که باتوجه به لزوم خدمات تخصصی رشته معماری کماکان در بعضی از مناطق کشور، علی‌رغم حضور تعداد کافی مهندسان واجد صلاحیت، خدمات رشته توسط مهندسان سایر رشته‌های گروه‌های مهندسی انجام می‌شود که خلاف قوانین و مقررات است. امید که بتوان در این دوره شورای مرکزی، در راستای رفع مشکل و تأکید بر اجرای قانون، بیش از پیش شاهد تلاش اعضای شورای مرکزی بود.

کاوه نوری کوپائی

اینجانب کم‌وبیش با وظایف شورای مرکزی آشنا هستم. همان‌طور که از نام «شورا» برمی‌آید برنامه‌ها باید در شورا پیشنهاد داده و تصویب شود تا بتوان موارد را پیگیری و اجرایی کرد. پیشنهادات خود را برای درج در برنامه شورا مطرح کرده‌ام و در آینده نیز چنانچه مواردی مد نظر باشد، با رعایت حیطه وظایف شورا و موارد قانونی و رعایت ترتیبات، تقدیم خواهد شد.

سعید یزدانی

شورای مرکزی، به عنوان عصاره جامعه مهندسی کشور، وظیفه سیاست‌گذاری کلان با لحاظ شرایط خاص هر استان را دارد. به عنوان عضو نقشه‌بردار شورای مرکزی این اهداف مد نظر است: تعریف و تدقیق مهندسان نقشه‌بردار در سه مرحله از فرایند ساخت: مرحله پیش از ساخت (تهیه نقشه پایه، تهیه نقشه و اطلاعات توصیفی بیان‌کننده روابط توپولوژی در ارتباط با زمین مورد نظر و زیرساخت‌های شهری موجود) در مرحله ساخت (مهندس ناظر نقشه‌بردار و مهندسان مجری نقشه‌بردار طبق شرح خدمات مربوطه ارائه خدمت خواهند داد) و در مرحله پس از ساخت (تهیه نقشه چون ساخت و تهیه نقشه تفکیکی و صورت مجلس تفکیک).



کامران جنتی‌پور: شورای مرکزی با استناد به بند (الف و ه) از ماده ۲۱ وظایف و اختیارات شورای مرکزی باید تا حصول نتیجه مبانی جدید قیمت‌گذاری بر اساس آخرین مجوز از وزارت مسکن و شهرسازی (تبصره دو ماده ۱۱۷ یا سایر) اقدام به یکسان‌سازی تفکیکی تعرفه بین هیئت‌مدیره تمام استان‌ها کند.

۲ در مورد ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و تفکیک یا ادغام ارکان آن نظر خود را بیان فرمائید؟

شهاب آدم نوه‌سی

ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان عبارت‌اند از هر یک از سازمان استان‌ها، هیئت عمومی سازمان، شورای مرکزی، رئیس سازمان و شورای انتظامی نظام‌مهندسی که به صورت یک سیستم واحد ایفای نقش می‌کنند. بررسی سیر تحول آن نشان‌دهنده انتظام‌بخشی مجدد برای پاسخگویی به نیازهای جامعه نظام‌مهندسی با توجه به افزایش تعداد اعضای آن در سال‌های اخیر است تا با شناخت قوت و ضعف اجزای مختلف سازمان بتوان نسبت به حل مسائل اقدام کرد.

حسین اکبریان راد

به نظر می‌رسد ارکان سازمان و مسئولیت‌های مربوط به آن نیاز به بازنگری دارد که قطعاً این موارد باید از طریق فرم‌های نظرسنجی واحد که حاصل جمع نظرات نخبگان (اعضای محترم هیئت‌مدیره سازمان استان‌ها) است بررسی و ساماندهی شود.

دایان ایگدری

در مورد ارکان سازمان به زعم من، نظر به اینکه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان ماهیتی اجرایی و عملیاتی دارد باید ساختاری مستقل از شورای مرکزی، که ساختاری سیاست‌گذارانه است، داشته باشد. هر کدام از این دو رکن باید به اهداف و وظایف ذاتی خود بپردازند. یکی فکر و ایده تولید و تصمیم‌سازی می‌کند و دیگری آن برنامه‌ها را پیگیری کرده و اجرا می‌کند.

زهرة ترابی

در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان به گونه‌ای تعارض منافع وجود دارد که بازرسان و اعضای شورای انتظامی توسط هیئت‌مدیره سازمان معرفی می‌شوند، لذا بهتر است راهکارهای دیگری برای انتخاب این ارکان در نظر گرفته شود.

مجید ثاقبی

همان‌طور که آگاهی دارید ارکان سازمان متشکل از سازمان استان‌ها، هیئت عمومی سازمان، شورای مرکزی سازمان، رئیس سازمان و شورای انتظامی نظام‌مهندسی است.

اگر منظور از ادغام ارکان هماهنگی این پنج رکن در قالب یک چارت سازمانی با سطوح مختلف است، به نظر می‌رسد که این امر به لحاظ قانونی و مدیریتی درست نیست و با توجه به اینکه هر کدام از این ارکان تحت شرایط ذکر شده در قانون و از طریق مراجع مختلف انتخاب می‌شوند و باید به آن مرجع در چارچوب قانون پاسخگو باشند، به عنوان مثال اکثریت اعضای شورای انتظامی خارج از شورای مرکزی انتخاب می‌شوند (دو نفر عضو از طرف وزارت راه و شهرسازی و یک نفر منصوب رئیس قوه قضائیه) و با مرجع تصمیم‌گیر سازمان استان‌ها مجامع آن‌ها هستند، انسجام آن‌ها در قالب یک چارت به لحاظ مدیریتی درست نیست.

از این‌رو هر کدام رکن سازمان و مستقل هستند. با توجه به بند (پ) ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی، شورای مرکزی موظف به ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان سازمان است و محوریت هماهنگی ارکان سازمان با شورای مرکزی است. بر مبنای بند (ث) ماده ۱۱۴ و نیز بند (پ) ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی قانون وظیفه نظارت بر عملکرد سازمان استان‌ها بر عهده شورای مرکزی گذاشته شده است. با توجه به توضیحات فوق به نظر می‌رسد باید قائل به تفکیک ارکان بود که البته هماهنگی بین ارکان و نظارت بر ارکان به عهده شورای مرکزی است.

مجید جی‌افرام

سازمان نظام‌مهندسی ساختمان دارای ارکانی به این شرح است: سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها، شورای مرکزی نظام‌مهندسی ساختمان، رئیس سازمان، شورای انتظامی نظام‌مهندسی ساختمان و هیئت عمومی. شرح وظایف و اختیارات هر یک از این ارکان به طور روشن و شفاف در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و آئین‌نامه اجرایی آن بیان شده



زهره ترابی؛ در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان به گونه‌ای تعارض منافع وجود دارد که بازرسان و اعضای شورای انتظامی توسط هیئت مدیره سازمان معرفی می‌شوند، لذا بهتر است راهکارهای دیگری برای انتخاب این ارکان در نظر گرفته شود.

۲) در مورد ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و تفکیک یا ادغام ارکان آن نظر خود را بیان فرمائید؟

علیرضاسنایی دشتی

بدیهی است قانونگذار باتوجه به نیازهای سازمان ارکان را تعریف کرده است که هر یک شرح وظایف مختص به خود را دارد و نظر به اینکه هر گونه تغییری در قانون و آئین‌نامه مستلزم تخصیص زمان زیاد، هماهنگی و نزدیک کردن افکار و نظرات مختلف است، که این خود موضوع را پیچیده می‌سازد و ممکن است نتیجه عکس موارد دلخواه را به وجود آورد، لذا برای جلوگیری از تداخل موضوعات وضعیت فعلی و تقویت آن مطلوب‌تر است و فقط باید آشنایی هر کدام نسبت به شرح وظایف خود افزایش یابد تا امور مدیریت بهتری داشته باشد.

غلامحسین عسکری

ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان باید هر کدام در جایگاه خود انجام وظیفه کنند و ادغام آن می‌تواند آسیب‌های جدی به بدنه سازمان وارد آورد.

کوروش غفاری

ارکان سازمان متشکل از نظام‌مهندسی استان‌ها، هیئت عمومی، شورای مرکزی، رئیس سازمان و شورای انتظامی نظام‌مهندسی است که هر یک وظایف اجرایی، قضایی، قانونگذاری و نظارتی مشخص در قانون و آئین‌نامه اجرایی آن دارند و نحوه تعامل، همکاری و نظارت هر یک و کنش فی مابین آن‌ها مشخص است. قطعاً هماهنگی بین ارکان باعث بهبود بازدهی و عملکرد هر رکن و در نهایت سازمان خواهد شد.

جمال قناعت

فکر کردن به اینکه ارکان سازمان از هم تفکیک یا ادغام شوند باعث بروز اختلاف بین ارکان می‌شود چراکه هر رکن، به جای انجام وظایف قانونی و آئین‌نامه اجرایی و مصوبات هیئت عمومی، تلاش خواهد کرد خود را اثبات کند و تبعات این موضوع را در شورای مرکزی دوره هفتم شاهد بودیم. لذا مطابق ماده ۵ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان عبارت‌اند از: سازمان استان‌ها، هیئت عمومی سازمان، شورای مرکزی سازمان، رئیس سازمان و شورای انتظامی نظام‌مهندسی که شرح وظایف هر کدام در قانون و آئین‌نامه اجرایی تعیین و مشخص شده است و حذف و یا اضافه کردن بخشی از وظایف از یک رکن به رکن دیگر جایز نیست و منشأ بروز اختلافات شدید خواهد شد.

سید حمیدرضا کارگر

ارکان سازمان در ماده پنج قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان بیان

است. ادغام وظایف و اختیارات این ارکان عملاً غیرممکن و غیرقانونی است لیکن ضمن توجه و احترام به تفکیک تعریف شده قانونی برای انجام وظایف هر یک از این ارکان تعامل، همکاری و همدلی بین آن‌ها به پیشرفت و ارتقای بهتر سازمان کمک خواهد کرد.

کمال دویدیه

هرگونه ادغام و تفکیک نیازمند دریافت نظرات، ایده‌ها و بررسی کارشناسانه توسط اعضای محترم شورای مرکزی است؛ لیکن در حال حاضر ضرورت و دغدغه اصلی نظام‌مهندسی ساختمان مسائل دیگری است و از طرفی وظایف سازمان و شورای مرکزی در ارتباط فی مابین در مواد ۱۱۴ و ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی ارتباط بین این دو دستگاه تبیین شده است.

رضاسرافرازی

ارکان سازمان طبق قانون هیئت عمومی، شورای مرکزی، رئیس سازمان، سازمان استان‌ها و شورای انتظامی است. هر کدام از این ارکان در طول سالیان پس از تصویب قانون توسعه یافته‌اند و جایگاه خود را پیدا کرده‌اند. با وجود این، به نظر می‌رسد در مورد شورای مرکزی و سازمان نقاط ضعفی وجود دارد. بخشی از وظایف سازمان، کارهای اداری مربوط به شورا، برگزاری جلسات، پیگیری امور سازمان استان‌ها و موارد مشابه است که تاکنون رئیس سازمان و دبیران اجرایی شورای مرکزی عهده‌دار آن بوده‌اند. از آنجایی که این افراد به صورت تمام وقت در سازمان حضور نداشته‌اند، کارهای سازمانی بر زمین مانده وجود دارد. تفاوت زمانی شروع کار هر دوره از شورای مرکزی نسبت به شروع به کار هیئت مدیره استان‌ها نیز سبب شده مشکلات سازمانی بیشتر شود. به طور معمول، هیئت مدیره‌های استان‌ها از پاسخگویی یا دیر پاسخ دادن سازمان (شورای مرکزی) به مسائل و نامه‌های خود گلایه‌مند بوده‌اند.

به نظر می‌رسد تفکیک ساختار اداری سازمان از هیئت رئیسه شورا سبب حل مشکلات موجود شود. در واقع، هیئت رئیسه کارهای مربوط به شورای مرکزی را پیگیری کنند و یک ساختار اداری (سازمانی) ذیل شورای مرکزی و با ریاست رئیس سازمان شکل گیرد و کارهای اجرایی سازمان را انجام دهد. چنین ساختاری مشابه ساختار سازمان‌های استان‌ها خواهد بود. با انتخاب مناسب افراد معاونت‌ها و مدیران، یک ثبات سازمانی برای انجام به موقع وظایف اداری سازمان به‌خصوص موقع تغییر هیئت مدیره‌ها و اعضای شورا به‌وجود می‌آید و جایگاه سازمان ارتقا می‌یابد. گفتنی است این ساختار یک رکن سازمان نیست و زیر نظر شورای مرکزی و ریاست سازمان فعالیت می‌کند.



حسن مجتبی زاده: ایجاد وحدت رویه در امور مختلف سازمان، توجه بیشتر به حقوق بهره‌برداران صنعت ساختمان، توجه به مباحث اخلاقی حرفه‌ای و اخلاق مهندسی و قانون به عنوان اصلی‌ترین مأموریت سازمان‌ها و اقدامات اساسی که سبب استقلال مالی شورای مرکزی شود.

سید مسعود موسوی

باتوجه به اینکه جایگاه هریک از ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در قانون تعریف شده و قطعاً قانون فعلی باتوجه به کارکردی که در چند دهه گذشته داشته است از لحاظ آسیب‌شناسی، تحلیل و بررسی فرایندهای آن نیازمند بازنگری است که با لحاظ خرد جمعی موافق این موضوع هستیم.

طاہرہ نصر

در ابتدا باید دید که ارکان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان تا چه حد به وظایف خود پایبند هستند و تا چه حد در سایر امور مداخله دارند. به نظر می‌رسد اگر هر رکن سازمان به وظیفه خود عمل کند، اقدام شایسته صورت گرفته است.

کاوه نوری کوپائی

در مورد ارکان سازمان با عنایت به رویه و تجربیات سال‌های گذشته جداسازی ممکن است باعث فرد محوری شود و احتمال دارد به سمت کنار گذاشته شدن شورا برود.

سعید یزدانی

به نظر اینجانب شورای مرکزی و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور دو رکن مستقل و دارای وظایف و اختیارات مشخص باید باشند. مأموریت یکی سیاست‌گذاری کلان و دیگری بیشتر جنبه تصدی‌گری دارد.

شده است وظایف و اختیارات شورای مرکزی در ماده ۲۱ قانون و نیز در ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی بیان شده است. تغییر، تفسیر، ادغام یا تفکیک ارکان در حیطه اختیارات شورا نیست و در صورت لزوم باید قانون مورد اصلاح و بازنگری قرار بگیرد.

مهران کوهی کمالی

ارکان سازمان عبارت‌اند از هریک از سازمان‌های نظام‌مهندسی استان‌ها، هیئت عمومی سازمان، شورای مرکزی سازمان، رئیس سازمان و شورای انتظامی نظام‌مهندسی باتوجه به عدم وجود یک پشتوانه قضایی حقوقی و مدنی محکم، جهت حمایت از اعضای سازمان و جامعه مهندسی در مواجهه با تهدیدات آسیب‌ها و تعرضات پیش‌آمده در فرایند فعالیت‌های حرفه‌ای و وجود شورای انتظامی منبعث از قوه قضائیه، ترتیبی اتخاذ گردد؛ که سازمان بتواند از این رکن دارای اقتدار قضایی و انتظامی در راستای دفاع از حقوق حق مهندسان فراتر از برخورد انتظامی با تخلفات استفاده نماید.

حسن مجتبی زاده

وظایف شورای مرکزی به صراحت در ماده ۱۱۴ آمده است و در حالت کلی شورای مرکزی نهاد تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری برای امور سازمان‌هاست ولی بر اساس ماده ۱۱۶ آئین‌نامه اجرایی قانون مسئولیت اجرایی مصوبات شورای مرکزی بر عهده رئیس سازمان است و قانون در این موارد کاملاً شفاف تکالیف را روشن کرده است.





۳ باتوجه به مقوله بحران آب و انرژی، برای ایفای نقش شورای مرکزی در این مورد چه برنامه‌ای دارید؟

شهاب آدم نوه سی

شورای مرکزی به عنوان یکی از نهادهای تصمیم‌گیری و کنترل کیفی در بخش ساختمان به تنهایی قادر به حل بحران انرژی نخواهد بود، چرا که این موضوع نیازمند عزم ملی و ایجاد مدیریت بهینه تقاضا، مصرف و فرهنگ سازی مصرف و تغییر در شیوه‌های تولید و استفاده از انرژی‌های پایدار است که باید در یک برنامه‌ریزی کلان و استراتژی‌های مربوط در زیربخش‌ها عملیاتی شوند ولی با این حال می‌توان با مهندسی کردن مصرف و بازگرداندن آن به چرخه پایداری، بخش‌هایی از مشکل انرژی را تقلیل داد.

حسین اکبریان‌راد

پیشنهاد می‌شود باتوجه به تجارب کشورهای موفق در حوزه انرژی و بحران آب، کمیته‌ای در شورای مرکزی تشکیل شود تا نسبت به تدوین و اصلاح قوانین مربوطه در سرفصل‌های ذیل که به صنعت ساختمان مرتبط هستند، اقدام کنند.

اجماع متولیان برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی-اجتماعی، بخشی و کالبدی به نظام یکپارچه مدیریت سرزمین مبتنی بر آمایش سرزمین، فراهم کردن زمینه اجرایی شدن راهبردهای بلندمدت بخش آب از منظر آمایش سرزمین، برقراری تعرفه یا جریمه‌های بازدارنده مصرف بیش از حد استاندارد، بازسازی شبکه آب و فاضلاب، رعایت کلیه ملاحظات زیست محیطی، ارتقای بهره‌وری و صرفه‌جویی، فرهنگ‌سازی عمومی و ایجاد انگیزه در خصوص مدیریت مصرف آب شرب، الزام فعالیت‌های صنعتی و ساختمان‌های طبقاتی به اجرای سیستم‌های تصفیه فاضلاب و بازچرخانی آب، نصب کنتورهای هوشمند، تعیین استاندارد وسعت فضای سبز و نوع گیاهان مورد استفاده و میزان آب قابل مصرف باتوجه به اقلیم مناطق مختلف کشور.

دایان ایگدیری

در کشور ما آب و انرژی، به دلیل ارزان بودن، به رغم اینکه قوانین متعددی در زمینه مدیریت مصرف تصویب شده است، در اولویت صرفه‌جویی و کاهش

مصرف نیستند. به نظر من پرداختن به مفاهیم پایداری در ساختمان و طرح موضوعات ساختمان پایدار، ساختمان سبز یا ساختمان ممتاز باید از اصلی‌ترین اهداف شورای هشتم باشد. در استان گلستان بنده با همکاری چند تن از مهندسان علاقه‌مند و خبره توانستیم چک لیست طراحی، کنترل، نظارت و اجرای ساختمان پایدار را با بررسی میثاق نوزدهم مقررات ملی، قانون بهینه‌سازی الگوی مصرف، استاندارد LEED و سایر استانداردهای مطرح، با هدف افزایش عمر مفید ساختمان‌ها، ارتقای بهره‌وری و حفظ محیط زیست، تحت عنوان ویرایش اول چک لیست ساختمان پایدار، تهیه کنیم که در اختیار رئیس شورای مرکزی قرار خواهیم داد. در حیطه رشته معماری: اجرایی کردن ضوابط طراحی نما و تشکیل کمیته‌های کنترل نما در تمام شهرها. در راستای اولویت بخشی به کیفیت در ساختمان ضرورت راه‌اندازی جوایز: نمای سال، معماری داخلی سال، ساختمان پایدار سال، ساختمان ممتاز سال، طراح برتر سال، ناظر برتر سال.

زهرا ترابی

اجرای میثاق نوزده مقررات ملی ساختمان، عایق‌سازی ساختمان‌ها، دریافت سوبسید از وزارت نفت برای ساختمان‌های با مصرف انرژی کم، کاهش نیاز به مصرف سوخت‌های فسیلی در ساختمان‌ها و افزایش بهره‌وری ساختمان و کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای، تحقق امر توسعه پایدار، ارتقاء کیفیت صنعت ساختمان، ایمنی و سلامت افراد جامعه، افزایش عمر مفید ساختمان‌ها و افزایش میزان بهره‌وری، ارتقاء سطح دانش مهندسی کشور، ورود به بازارهای جهانی صنعت ساختمان، جلوگیری از هدررفت منابع طبیعی و صنعتی سازی ساختمان، بالابردن سطح رفاه، آسایش و امنیت افراد، افزایش سرعت عملیات اجرایی و کاهش هزینه‌های ساخت، سهولت تعمیر و نگهداری ساختمان‌ها.

مجید ثاقبی

باتوجه به ارزیابی عملکرد چندساله قوانین مربوط به صرفه‌جویی انرژی



شباب آدم نوهسی: شورای مرکزی به عنوان یکی از نهادهای تصمیم‌گیری و کنترل کیفی در بخش ساختمان به تنهایی قادر به حل بحران انرژی نخواهد بود، چرا که این موضوع نیازمند عزم ملی و ایجاد مدیریت بهینه تقاضا، مصرف و فرهنگ‌سازی مصرف و تغییر در شیوه‌های تولید و استفاده از انرژی‌های پایدار است.

به نظر می‌رسد قوانین موجود کارآمدی مناسبی نداشته‌اند. با مقایسه قوانین و دستورالعمل‌های موجود کشور در حوزه صرفه‌جویی انرژی (که عمدتاً مبحث نوزده است) با قوانین اروپا ضعف آن‌ها مشخص می‌شود. به نظر می‌رسد طرح یک پژوهش تطبیقی و مقایسه‌ای قوانین و سیاست‌گذاری‌ها بین قوانین جاری ایران و اروپا و پیشنهادات اصلاحی به وزارت راه و شهرسازی می‌تواند راهگشا باشد.

مجید جی‌افرام

باتوجه به موضوع بحران آب و انرژی مهم‌ترین وظیفه شورای مرکزی تلاش برای انتقال دانش و فناوری روز دنیا به صنعت ساختمان کشور است که با برقراری ارتباط و تعامل با نهادهای علمی و تخصصی، ملی و بین‌المللی قابل دستیابی است. همچنین در مورد استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه استفاده از این‌گونه انرژی‌ها و توسعه سیستم‌های صرفه‌جویی آب و انرژی در ساختمان‌سازی گروه‌ها و کمیسیون‌های تخصصی شورای مرکزی نقش مهمی ایفا خواهند کرد.

کمال دوید

ایران از نظر مصرف آب و انرژی در بخش ساختمان دارای رتبه خوبی در جهان نیست، بنابراین وظیفه داریم با ارائه برنامه‌ها و راهکارها از هدررفت منابع و سرمایه‌های ملی جلوگیری کنیم که مهم‌ترین قدم در این راه طبق تبصره یک ماده ۳۴ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد است که بهینه‌سازی مصرف انرژی را به دنبال دارد. این مهم باید بر پایه شرایط اقلیمی و با نگاه کاهش مصرف انرژی، بازیافت اصولی مصالح، کاهش اثرات زیست محیطی و غیره باشد و نیاز است تا با یک حرکت جدی، عزم ملی و فعالیت‌های کارشناسی و تخصصی در این صنعت گام بزرگی برای صرفه‌جویی منابع و ثروت‌های گران‌بهای کشور برداشته شود. رعایت و اجرای مبحث نوزدهم مقررات ملی ساختمان که مربوط به صرفه‌جویی در مصرف انرژی است نیز باید مورد توجه جدی قرار گیرد زیرا چنانچه این مبحث در ساختمان به درستی اجرا شود، علاوه بر اینکه هزینه‌های اولیه ساخت را کاهش می‌دهد، باتوجه به صرفه‌جویی انجام‌شده در هزینه‌های بهره‌برداری و مصرف انرژی ساختمان، برای مصرف‌کننده سودآور نیز خواهد بود و پیشنهاد می‌شود در شورای مرکزی دوره هشتم کمیته‌ای مختص مبحث نوزدهم تشکیل شود.

رضا سرفرازی

به‌روزرسانی و اجرایی‌شدن مباحث مقررات ملی مطابق جدیدترین

دستاورهای علمی، نخستین گام است. این کار پایه ساخت ساختمان‌های بادوام بیشتر را فراهم می‌کند. از نظر علمی، انرژی صرف‌شده برای استخراج، فرآوری، حمل و ساخت مواد، اجزا و کل ساختمان را انرژی نهفته در ساختمان می‌نامند. کاهش این انرژی نیازمند استفاده از مصالح نوین استاندارد، فناوری‌های نو، صنعتی‌سازی و نیروهای ماهر است. افزون بر این، طراحی و ساخت ساختمان به نحوی که انرژی مصرف‌شده در دوران بهره‌برداری ساختمان کمتر شود نیز اهمیت ویژه‌ای دارد. نگهداری، تعمیر ساختمان و اجزای آن نیز سبب دوام بیشتر آن و ذخیره انرژی صرف‌شده در ساخت ساختمان خواهد شد. شورای مرکزی در سیاست‌گذاری و راهبری همه این موارد نقش اساسی دارد. نخستین گام اقدام برای اجرای کامل مبحث نوزده و اجرایی‌شدن مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان است.

علیرضاسنایی‌دشتی

به نظر من نمی‌توان روی این موضوع اسم بحران را تلقی کنیم چرا که باتوجه به نحوه تولید و مصرف انرژی در جهان سال‌هاست که مصرف با تولید و اقتصاد تعریف شده و گام‌های بلندی برداشته شده است. در عین حال نظر به ارتباط چندین دستگاه با مقوله آب و انرژی ضروری است شورای مرکزی تعامل بیشتری با این ارگان‌ها داشته و در مدیریت مصرف تأثیرگذار باشد، چرا که نظر به تعریف و جایگاه سازمان مقوله تولید و انتقال شهر از وظایف این شورا خارج است.

غلامحسین عسکری

اجرایی‌کردن مباحث مقررات ملی ساختمان تنها راهکار اجرایی برای صرفه‌جویی در آب و انرژی است، لذا شورای مرکزی ضمن مشارکت فعال در تدوین مقررات ملی ساختمان و به‌روزرسانی در اجرای آن در سراسر کشور کوشا باشد.

کوروش غفاری

راه‌اندازی واحد R&D با موضوع بحران آب و انرژی و توسعه‌بخشی سند چشم‌انداز آن، با هماهنگی ارگان‌های ذی‌ربط و پیگیری اجرایی‌کردن این سند، راهکار مدیریتی این بحران خواهد بود. در این سند اهداف، برنامه و پروژه‌های مختلفی را می‌توان تعریف کرد که در بازه زمان تعریف‌شده تأثیرگذاری لازم را داشته باشد.

جمال قناعت

لازم است به عرض برسانم در حال حاضر کشور ما ایران فقط با بحران



مجید جی افراه: ادغام وظایف و اختیارات ارکان سازمان نظام مهندسی عملاً غیرممکن و غیرقانونی است لیکن همکاری و همدلی بین آن‌ها به پیشرفت و ارتقای بهتر سازمان کمک خواهد کرد.

رویداد ویژه

۳) باتوجه به مقوله بحران آب و انرژی، برای ایفای نقش شورای مرکزی در این مورد چه برنامه‌ای دارید؟

در این موارد بسیار پیگیر و فعال هستند و جزء مهم‌ترین اولویت‌های سیاست‌گذاری در کشور ما هم محسوب می‌شود. ورود شورای مرکزی و به تبع آن سازمان نظام‌مهندسی ساختمان باتوجه به ظرفیت بسیار بالای آن باید بر اساس انعقاد تفاهم‌نامه و پذیرفتن رسمی بخشی از وظایف این حوزه از متولیان امر در کشور و استفاده از ردیف بودجه آن‌ها باشد تا ضمن جلوگیری از موازی‌کاری در این مورد به نتایج محقق شده جنبه رسمی و قانونی بخشد و با پیش‌شرط آنکه درصدی از منافع حاصل از دستیابی به نتایج ملموس آن خصوصاً در حوزه صرفه‌جویی در مصرف انرژی برای پیشبرد اهداف سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و اعضای آن هزینه شود.

طاهره نصر

کمیسیون انرژی شورای مرکزی در دوره هفتم پیگیر بسیاری امور در زمینه صرفه‌جویی در مصرف انرژی بوده است. از جمله علاوه بر نظرات و ویرایش‌هایی که بر مباحث مقررات ملی ساختمان در زمینه صرفه‌جویی در مصرف انرژی ارائه داده است، تفاهم‌نامه‌هایی هم با سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف منعقد کرده که امید است در دوره فعلی شورا بتوان آن‌ها را عملیاتی کرد. همچنین با تعریف پروژه‌های پژوهشی می‌توان در این راستا تلاش کرد.

کاوه نوری کویانی

در رشته مکانیک رتبه‌بندی ساختمان‌ها از نظر مصرف انرژی، اجرای مجری ذی‌صلاح تأسیسات، برنامه‌ریزی برای تعریف صلاحیت‌های جدید (مثل تعمیر و نگهداری ساختمان‌ها، نظارت آشنشانی، نظارت بر اجرای آسانسورها و غیره)، بیمه مهندسان و تعیین حد مسئولیت مهندسی، تعیین تکلیف تعرفه خدمات مهندسی در رشته مکانیک و ارائه شرح خدمات به‌روز در کل کشور.



آب و انرژی درگیر نیست، تمامی بلایایی که در قرآن و احادیث به آن اشاره شده از جمله: جنگ، انواع بمباران (از نوع موشکی، شیمیایی، خوشه‌ای و ...)، انواع ترور، تحریم، زلزله، سیل، ترافیک، تصادف، سقوط هواپیما، ریزش، زمین‌لغزش، سقوط سنگ، بهم‌ن، ریزگردها، حمله ملخ‌ها، صاعقه، خشکسالی، تخریب محیط‌زیست در اشکال مختلف، آتش‌سوزی (جنگل‌ها، مراکز، مدارس، پاساژها، قطار، کشتی و ...)، آلودگی هوا (فیزیکی آلاینده شیمیایی، فیزیولوژیک)، سونامی انواع بیماری‌های بسیار خطرناک (اعتیاد، سرطان، دیابت، انواع سکتة قلبی و مغزی، کرونا و ...)، تولید و مصرف مواد و مصالح غیر استاندارد، متأسفانه مواردی از جمله: دزدی و اختلاس در حد غیرقابل تصور، تورم، کم‌فروشی و گران‌فروشی و ... که اگر آتش‌فشان هم رخ دهد فینال انواع بلایا به کشور ما می‌رسد و این جای تأسف بسیار است. در ادامه، سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با بیش از پانصد هزار نفر عضو می‌تواند بازوی قدرتمندی برای وزارتخانه‌ها، ارگان‌ها و سازمان‌های مرتبط باشد و در اولین گام به اجرایی کردن قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب سال ۱۳۸۹ و آیین‌نامه اجرایی صرفه‌جویی در مصرف انرژی در ساختمان می‌توان اشاره کرد.

سید حمید رضا کارگر

بخش ساختمان حدود هفتاد درصد از مصرف انرژی را در کشور به خود اختصاص می‌دهد. این انرژی در مراحل مختلفی از تولید و انتقال مصالح اجرای ساختمان و نیز بهره‌برداری صرف می‌شود. اصلاح الگوی ساخت‌وساز و نیز اجرایی کردن مبحث نوزدهم مقررات ملی می‌تواند سهم به‌سزایی در مدیریت منابع انرژی به خود اختصاص دهد. استفاده از فتاوری‌های نوین در عرصه ساخت‌وساز از طرف دیگر می‌تواند در بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب نقش به‌سزایی ایفا کند.

حسن مجتبی زاده

همکاری نزدیک با نهادهای متولی آب و انرژی در کشور، انعقاد قرارداد با تفاهم‌نامه همکاری مشترک با ارگان‌های مربوط، برگزاری دوره‌های آموزشی، سمینارها و کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی با مشارکت اعضای سازمان.

سید مسعود موسوی

با تأکید مجدد به استفاده از تجارب مهندسی در مقیاس جهانی قطعاً کشورهایی که در چند دهه گذشته شرایط فعلی ما را داشته‌اند و با برنامه‌ریزی بحران‌های مرتبط با حوزه‌های آب، انرژی و محیط زیست را به سلامت پشت سر گذاشته‌اند کم‌تعداد نیستند. به ویژه که اکثر کشورها



۴ اصلی‌ترین مأموریت راهبردی شورای مرکزی در دوره هشتم از نظر شما چیست؟

شهاب آدم نوه‌سی

شورای دوره هشتم با دو چالش اساسی مواجه است که می‌توان آن‌ها را به بخش‌های درون سازمانی و برون سازمانی تقسیم کرد. در بخش برون سازمانی وجود بحران‌های اقتصادی ناشی از تحریم‌ها و نوع مدیریت مشکلی را ایجاد کرده که معمولاً سایه این مشکل در گام نخست بر بودجه عمرانی سنگینی می‌کند و این موضوع اعضای سازمان‌ها را درگیر کرده است. تعداد فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی در بخش ساختمان که به دوشاخه کمی و کیفی قابل تفکیک بوده که این موضوع نیز ناشی از مدیریت‌های موضعی کلان است. از دیگر مسائل مطرح در این دوره می‌توان به عدم تطبیق قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان با شرایط روز نام برد که این موضوع سبب وجود بخشنامه‌های مقطعی شده که برنامه‌ریزی در سازمان‌ها را با مشکل مواجه کرده است. در بخش درون سازمانی نیز باید برنامه‌های بر پایه سیاست‌گذاری به دوره‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت تفکیک شود تا بتوان تا آخر دوره شاهد عملیاتی شدن برنامه‌ها بود که از آن جمله می‌توان به این موارد اشاره کرد: آموزش و ارتقاء کیفی و به‌روزرسانی دانش مهندسی و نیروی انسانی مشغول در سازمان‌ها، همکاری و از بین بردن موانع بین نهادها و ارگان‌های دخیل جهت تسهیل امور، روان‌سازی سیستم اداری در نظام‌های مهندسی استان‌ها و پرهیز از بروکراسی، حل بیمه مهندسان و ارتقاء جایگاه مهندسی و اعتماد اعضا به سازمان نظام‌مهندسی ساختمان.

حسین اکبریان‌راد

می‌توان به این موارد اشاره کرد: ایجاد سازمان‌های هوشمند با رویکرد گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT)، توسعه و ترویج هر چه بیشتر مقررات ملی ساختمان، ارتقاء توانمندی حرفه‌ای اعضا و توجه به مسئله آموزش و ورود به حرفه برای مهندسان جدید، ارتقا و تعالی سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان، توسعه تعامل با عوامل محیطی خارج از سازمان (حوزه‌های فرابخشی).

دایان ایگدري

حرکت به سمت و سوی سازمان الکترونیک (اتوماسیون اداری و دبیرخانه بدون کاغذ) و ایجاد فضا برای ظهور استارت‌آپ‌ها و کسب و کارهای اینترنتی و اپ‌ها در نظام‌مهندسی با هدف کوچک و چابک‌سازی سازمان‌ها، افزایش سرعت و کاهش بروکراسی اداری در سازمان‌ها، تهیه و تدوین ضوابط طراحی، نظارت و اجرای ساختمان پایدار یا ساختمان سبز یا ساختمان انرژی صفر و ساختمان هوشمند با هدف کاهش مصرف انرژی، مفاهیم شهر هوشمند، ارتقاء بهره‌وری ساختمان، حفظ پایداری محیط زیست و مجتمع‌های زیستی و افزایش طول عمر مفید ساختمان‌ها و کاهش تولید CO2، اجرایی کردن الزام استفاده از نرم افزارهای BIM در طراحی، اجرا و پیش‌بینی سیاست‌های تشویقی یا تنبیهی، الزام ورود صنعت بیمه به صنعت ساختمان و فرآورده‌های ساختمانی با هدف تضمین کیفیت ساختمان و ارتقاء عمر مفید آن، حرکت به سوی یک نظام فنی و اجرایی واحد در کشور.

زهره ترابی

چابک‌سازی، اصلاح و بهبود ساختار سازمانی، شفاف‌سازی، مبارزه با دلالت، تشکیل دپارتمان نخبگان، انعقاد تفاهم‌نامه با ادارات و ارگان‌ها، کارشناسی پروژه‌های ساختمانی، متحد کردن اعضای نظام‌مهندسی، اصلاح روند ساخت‌وساز، تمرکز و تلاش برای اجرای قانون و مباحث مقررات ملی، توانمندسازی مهندسان، دانشجویان، تکنیسین‌ها و کارگران، ارتقاء وضعیت منابع انسانی سازمان، افزایش بهره‌وری سازمان، حضور برجسته و معنی‌دار در بازارهای ساخت‌وساز کشورهای منطقه و مسلمان، هدایت فرهنگی، حمایت اجتماعی و حقوقی از اعضا، توانمندسازی مهندسان، دانشجویان، تکنیسین‌ها و کارگران، تعمیر و نگهداری از ساختمان‌ها، ارتقاء آگاهی شهروندان نسبت به مقررات ملی ساختمان، وظایف سازمان و جلب اعتماد اذهان عمومی در امور مرتبط با ساخت‌وساز.



۳) اصلی‌ترین مأموریت راهبردی شورای مرکزی در دوره هشتم از نظر شما چیست؟

مجید ثاقبی

از دیدگاه من اصلی‌ترین راهبرد شورای مرکزی در دوره هشتم بند (چ) ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون یعنی «همکاری با وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان، ترویج و کنترل اجرای آن» و نیز بند «ز» همین ماده یعنی حمایت اجتماعی از اعضای نظام‌مهندسی استان‌ها و دفاع از حیثیت و حقوق حقه آن‌ها و همچنین دفاع از حقوق متقابل جامعه به عنوان مصرف‌کنندگان محصولات، تولیدات و خدمات مهندسی در مشاغل مهندسی و حرف‌بخش‌های ساختمان، عمران و شهرسازی به‌طور تمام و کمال است.

کامران جنتی‌پور

اصلی‌ترین مأموریت راهبردی به نظر اینجانب این موارد است: اصلاح مقررات ملی، اصلاح برخی از مواد قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان، اصلاح مبانی تعرفه خدمات مهندسی و یکسان‌سازی آن در کل کشور، اصلاح دوره تعهد مهندسان ناظر، اصلاح سیستم آموزشی، اصلاح فرایند دوره‌سه سال قبل از ورود به حرفه مهندسان و آموزش مهندسان جوان.

مجید جی‌افرام

اصلی‌ترین راهبرد شورای مرکزی در دوره هشتم تلاش، برنامه‌ریزی و فعالیت در جهت ارتقاء کیفیت خدمات مهندسی، کسب رضایتمندی حداکثری جامعه از خدمات مهندسان و سازمان، حفظ سرمایه‌های ملی در حوزه صنعت ساختمان، انضباط تشکیلاتی، نظارت بر عملکرد سازمان استان‌ها و اعضای سازمان و ارتقای سیستم‌های اداری و تشکیلاتی سازمان است.

کمال دویده

از دید اینجانب این موارد می‌تواند مطرح شود: تعیین و تبیین سند چشم‌انداز سازمان و اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت، لزوم برقراری تعامل همه جانبه با قوای سه گانه، صادرات خدمات فنی و مهندسی، پیگیری اجرایی شدن مجریان ذی‌صلاح و صدور شناسنامه فنی و ملکی در استان‌هایی که همچنان اجرا نشده است، اصلاح و بازنگری قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان، ترویج و بسترسازی لازم جهت استفاده از فناوری‌های نوین در صنعت ساختمان، ایجاد امکان عضویت مؤثر همراه با رأی نمایندگان سازمان‌های نظام‌مهندسی در مراجع تصمیم‌گیری کلان صنعت ساختمان در استان‌ها، حمایت از مهندسان عضو سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور برای شناخته‌شدن خدمات مهندسی به عنوان شغل از طریق مکتبه با اداره کار و امور اجتماعی و اصلاح قانون.

رضا سرافرازی

در سؤالات قبلی به نوعی پاسخ این سؤال نیز داده شد. اختلافات درون سازمانی، نگاه صرفاً درآمدی عده‌ای محدود از اعضای سازمان بدون انجام درست و کامل کار طراحی، نظارت یا اجرا، دانش کم برخی فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و ورود افراد غیر حرفه‌مند به سازمان و تقابل با بخش‌های حاکمیتی در سال‌های اخیر غبار بر چهره سازمان گذاشته و باعث شده تا کار خوب بسیاری از اعضای سازمان دیده نشود. از این رو، مهم‌ترین اقدامات در این دوره از شورای مرکزی ایجاد همدلی و هم‌گرایی درون سازمانی، تعامل گسترده برون سازمانی، اقدام بر پایه دانش و ارتقاء جایگاه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان به عنوان مشاور امین مردم و حاکمیت در صنعت ساختمان است.

علیرضاسنایی‌دشتی

اصلی‌ترین مأموریت راهبردی شورای مرکزی تشخیص جایگاه این شورا و عملیاتی‌سازی شرح وظایف آن است، چرا که تفکرات ایده‌آلیستی، سلیقه‌ای و پراکنده هیچ‌گونه کمکی به مأموریت ذاتی شورا نخواهد کرد. اگر ما بتوانیم عملاً در مسیر تعاریف قانونی گام برداریم بهترین پاسخ را در نهایت خواهیم گرفت.

غلامحسین عسکری

اصلی‌ترین مأموریت راهبردی سازمان در این دوره بازیابی اعتبار و شخصیت سازمان در بین نهادهای مملکتی و تعامل با آن‌ها و حضور اثربخش در نهادهای قانونگذاری و حاکمیتی است.

کوروش غفاری

ارتقاء شأن مهندسی و به تبع آن بهبود کیفیت ساخت‌وساز در کشور هدف اصلی نظام‌مهندسی بوده و امید است شورای مرکزی دوره هشتم در این راستا بتواند گام‌های مؤثری بردارد.

جمال قناعت

وظایف و اختیارات شورای مرکزی در ماده ۲۱ قانون و ماده ۱۱۴ آئین‌نامه اجرایی قانون و اصلاحیه آن تعیین شده است و هر کدام از بندهای آن باید به عنوان مأموریت اصلی در نظر گرفته شود، اما در شرایط کنونی به دلیل عملکرد ضعیف شورای مرکزی دوره هفتم باید طوری عمل کرد که اعتماد سازمان استان‌ها و اعضای محترم را مجدداً کسب کرد و در صورت نیاز، نظامنامه‌های موجود اصلاح شود و سپس هر رکن سازمان مطابق



علیرضا سنایی دشتی: برای جلوگیری از تداخل موضوعات وضعیتی فعلی تفکیک ارکان سازمان و تقویت آن مطلوبتر است و فقط باید آشنایی هر کدام نسبت به شرح وظایف خود افزایش یابد تا امور مدیریت بهتری داشته باشد.

قانون و آئین نامه اجرایی و نظامنامه های مصوب عمل کند تا از تداخل وظایف و هرگونه تنش پرهیز شود.

سید حمیدرضا کارگر

ایجاد وحدت رویه و اجرای همه جانبه قانون و تلاش در جهت ارتقاء خدمات در کنار واقعی شدن حق الزحمه مهندسان می تواند مأموریت بسیار مهم شورای هشتم محسوب شود.

مهران کوهی کمالی

شفاف سازی و رفع ابهام از آئین نامه ها، بخشنامه ها دستورالعمل های شورای مرکزی و مرکز ترویج مقررات ملی ساختمان، ایجاد تحول در زمینه آموزش به ویژه آموزش های عملی و مهارتی، افزایش محدوده اختیارات بخش خصوصی به ویژه سازمان های نظام مهندسی، ورود سازمان در بحث استفاده بهینه از انرژی، ایجاد ثبات در جایگاه شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی کشور و سازمان های نظام مهندسی استان ها به گونه ای که تصمیم یک وزیر نتواند موقعیت آن را متزلزل نماید.

طاہر کیافر

با عنایت به فرمایشات مقام معظم رهبری باتوجه به تعیین شعارنظام مهندسی ساختمان با عناوین «ارتقاء کارآمدی نظام مهندسی»، «بسط و گسترش سازمان نظام مهندسی ساختمان در حمایت از تولید، کار و سرمایه ایرانی» و «مشارکت جهانی نظام مهندسی ساختمان در حمایت از حماسه سیاسی و خلق حماسه اقتصادی» باید سرلوحه مأموریت ها و جهت گیری های شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور قرار گیرد. از این رو به نظر اینجانب تعیین و تبیین سند چشم انداز سازمان و اهداف کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت، تهیه، تدوین و اجرای برنامه ها و پروژه ها از سال های اول، دوم و سوم شورای مرکزی دوره هشتم، پیگیری مستمر در خصوص تغییر و بازبینی قانون نظام مهندسی ساختمان وفق نظر شورای مرکزی از طریق مجلس شورای اسلامی دوره آینده، پیگیری، بررسی و نظارت مستمر بر تدوین و اجرایی کردن سند جامع راهبردی سازمان می تواند از اصلی ترین مأموریت های راهبردی شورای مرکزی در دوره هشتم باشد.

حسن مجتبی زاده

توجه بیشتر به سازمان نظام مهندسی ساختمان استان ها، بازنگری و به روزرسانی نظامنامه هایی که طی سالیان گذشته اجرا شده و نقاط ضعف و قوت آن ها مشخص شده است، ایجاد وحدت رویه در امور مختلف سازمان،

توجه بیشتر به حقوق بهره برداران صنعت ساختمان، توجه به مباحث اخلاق حرفه ای و اخلاق مهندسی و قانون به عنوان اصلی ترین مأموریت سازمان ها و اقدامات اساسی که سبب استقلال مالی شورای مرکزی شود.

سید مسعود موسوی

توانمندسازی و ارتقاء شأن و منزلت سازمان نظام مهندسی ساختمان در کشور و بازگرداندن وجهتی که به دلایل مختلف در بین مردم دچار افول شده است و پذیرفتن نقش واقعی و هدفمند در ارتقاء کیفیت زندگی مردم و توسعه کشور.

طاہرہ نصر

در جلسه ای که در وزارت راه و شهرسازی با حضور مقام عالی وزارت در زمان اعطای اعتبارنامه های اعضای دوره هشتم شورای مرکزی برگزار شد، اینجانب مواردی را به عنوان اصول اصلی برای دستیابی به اهداف سازمان نظام مهندسی ساختمان بیان کردم که شامل اصول فرهنگ سازی، کیفی سازی و مدل سازی است. به طور قطع این سه اصل در راستای توجه به اهداف مهم حوزه مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی (تدوین و راه اندازی نظام ملی ساخت و ساز، تدوین و توسعه نظام جامع تضمین کیفیت ساختمان، تهیه و اجرای برنامه عملیاتی صنعتی سازی ساختمان و توسعه فتاوری های نوین) و نیز اهداف سازمان نظام مهندسی ساختمان است که باید مدنظر قرار گیرد.

کاوه نوری کوپائی

حل مشکلات جاری استان ها و وحدت رویه بین استان ها، تدوین فرایندها و دستورالعمل های مباحث ۲۲ گانه خصوصاً مبحث ۲۲، به روزرسانی قیمت تمام شده ساختمان ها به صورت حداکثر فواصل ماهیانه و اعلام برنامه ریزی برای اعلام به موقع به وزارت راه و شهرسازی، تعیین تکلیف تعرفه بین رشته ای و حل مشکلات مربوط، توسعه صادرات خدمات مهندسی، ارتقاء سیستم آموزشی مهندسان، رفع دغدغه های معیشتی مهندسان، حل مشکلات بیمه ای و بازنشستگی، تعیین حد مسئولیت مهندسی، تدوین دستورالعمل های مربوط به صرفه جویی در مصرف آب و مصرف انرژی جزء مهم ترین وظایف شورای مرکزی است.

سعید یزدانی

مهم ترین وظیفه شورای مرکزی ارتقاء شأن مهندسان چه از منظر مادی و چه از منظر معنوی است.



سازمان نظام مهندسی ساختمان

- برنامه‌ریزی و فراهم آوردن زمینه اجرای اهداف قانون
- تعیین خط مشی‌ها و ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان سازمان
- بررسی مسائل مشترک استان‌ها و سازمان
- حل و فصل اختلافات داخلی
- همکاری در آموزش‌های تکمیلی برای بهنگام نگاه‌داشتن دانش فنی
- حمایت اجتماعی و دفاع از حیثیت و حقوق حقه اعضا
- ارائه گزارش عملکرد به هیئت عمومی
- تهیه میانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی
- بررسی مستمر پیشنهادات استان‌ها
- تصویب برنامه و بودجه سالانه سازمان
- انتشار نشریه سازمان و سایر نشریات تخصصی
- کمیته نظام پیشنهادات، هیئت مشورتی و صندوق مشترک استانها و هیئت عمومی
- تهیه و تنظیم نظامنامه‌های ساختاری سازمان
- انجام هر نوع وظیفه دیگری که به موجب قانون، آیین نامه اجرائی و سایر مقررات و یا عرفاً ضروری باشد

جامعه

- دفاع از حقوق جامعه به عنوان مصرف کنندگان

وزارت راه و شهرسازی

- برنامه‌ریزی و فراهم آوردن زمینه اجرای قانون
- همکاری در امر نظارت بر عملکرد نظام مهندسی
- همکاری در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه شناسنامه فنی و ملکی ساختمان‌ها
- همکاری در برگزاری آزمون‌های تخصصی مهندسان، کاردanan فنی و کارگران ماهر
- برگزاری مسابقات تخصصی و حرفه‌ای
- ارائه گزارش عملکرد به وزیر
- پیشنهاد قیمت‌گذاری خدمات مهندسی
- انعکاس نظرات مناسب از استان‌ها

وزارت کار و امور اجتماعی

- همکاری در زمینه ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در مهندسی ساختمان و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن

مراکز تحقیقاتی، علمی و آموزشی

- همکاری و ارائه مشورت‌های لازم در زمینه تهیه مواد درسی و محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی
- شناسایی و تدارک فرصت‌های کارآموزی و معرفی به دانشگاه‌ها
- مشارکت در برگزاری کنفرانس‌ها و گردهمایی‌های تخصصی و تبادل اطلاعات

سرمایه‌گذاران

- جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری در طرح‌های مسکن و تأسیسات و مستحدثات عمرانی عام‌المنفعه

سایر بخش‌های حاکمیتی

- ارائه نظرات مشورتی به دولت و دستگاه‌های اجرائی در زمینه برنامه‌های توسعه و طرح‌های بزرگ ساختمانی، عمرانی و شهرسازی
- مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی، در امور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرح‌های ساختمانی و شهرسازی
- مذاکره و مشاوره با مراجع قضائی در مورد اجرای مواد قانون که به امور قضائی و انتظامی مربوط می‌باشد.
- جمع‌آوری کمک‌های داخلی و بین‌المللی جهت کمک به دستگاه‌های مسئول در امر امداد و نجات در زمان وقوع حوادث غیرمترقبه



حقوق و شئونات مهندسی



درس‌هایی تلخ اما آموزنده

مقدمه

چه کسی می‌تواند پیش‌بینی کند مهر و امضای نقشه‌های یک کار کوچک سیصد متری با پانصد هزار تومان حق الزحمه چه گرفتاری‌هایی برای مهندس طراح معماری آن رقم خواهد زد؟ آیا پنج سال گرفتاری در دادگاه‌ها و توقیف اموال و ممنوع‌الخروج شدن از کشور، فقط به خاطر مهر و امضای نقشه‌های یک کار پانصد هزار تومانی قابل تصور است؟ پرونده‌ای که هنوز در جریان است و بعد از پنج سال کش و قوس و صرف هزینه‌های سنگین و کیل و کارشناس هنوز به سرانجام نرسیده است. پرونده‌ای که رئیس بیمارستان، طراح معماری، طراح سازه، مهندس ناظر و پیمانکار آرماتوربند، همه را درگیر کرده است و بالغ بر هشت میلیارد تومان خسارت به بار آورده است. این پرونده با مهر و امضای چند نقشه و یک برگ قرارداد با مبلغی کمتر از یک میلیون تومان شکل گرفت. مهر و امضاهایی که بدون بررسی و بی‌محابا بر کاغذ نقش می‌بستند و آینده‌ای پرالتهاب و پر از جنگ اعصاب و درگیری را رقم می‌زدند. مهر و امضاهایی که همچنان بی‌محابا و بدون بررسی بر کاغذ نقشه‌ها و برگه‌ها می‌نشینند و خدا می‌داند چه آینده‌ای برای صاحبان خود رقم خواهند زد. مخاطب اصلی این پرونده مهندسان طراحی هستند که همچنان بدون تأمل و بررسی، نقشه‌ها و برگه‌ها را مهر و امضا می‌کنند. باشد که با مطالعه عاقبت مهندسان طراح این پرونده، با تأمل و بررسی دقیق‌تری نقشه‌ها را مهر و امضا کنند.

ابوالفضل مشایخی^۱

مهندس عمران،
ناظر پایه یک عضو
سازمان نظام مهندسی
ساختمان استان
تهران

در را که باز می‌کردید اگر بی‌محابا و بدون توقف وارد می‌شدید، پس از یک سقوط دو سه متری خود را در زیرزمین می‌یافتید. عجیب بود اما واقعی. سقف از تکیه‌گاهش جدا شده و فروریخته بود و دستگاه چند میلیاردی ام آر آی را دیگر اوراقچی‌ها هم بر نمی‌داشتند. شرکت اروپایی تعمیر آن را گران‌تر از خرید یک دستگاه نو برآورد می‌کند. پس از بررسی‌های اولیه علت ریزش سقف کار کردن لودری که شب گذشته نخاله‌های ساختمانی را جمع‌آوری می‌کرده تشخیص داده شد. چرا که لرزش حاصل از کار کردن لودر، بار استاتیکی دوازده تنی دستگاه را به بار دینامیکی تبدیل کرده و باعث فروریختن آن شده بود. اما در کارشناسی پرونده علت اصلی ریزش را عدم تناسب سازه و سقف برای بار سنگین دوازده تنی اعلام می‌کنند. گویی محاسب اصلاً

پایان کار ساختمان دو طبقه‌ای که در محوطه یک بیمارستان قدیمی ساخته شده بود در سال ۸۸ صادر می‌شود. ساختمانی با زیر بنای سیصد متر شامل دو طبقه ۱۵۰ متری در زیرزمین و همکف، که به عنوان کلینیک ام آر آی، ساخته شده بود. یک دستگاه ام آر آی فوق پیشرفته به وزن تقریبی دوازده تن از یک شرکت اروپایی خریداری و توسط متخصصان همان شرکت در طبقه همکف (روی سقف زیرزمین) مونتاژ و نصب می‌شود. ابعاد دستگاه حدوداً دو متر در یک متر، یعنی بار دوازده تنی بر روی سطحی دو متر مربعی قرار می‌گیرد. تا چند ماه برای سازه بتنی و سقف تیرچه بلوک آن ساختمان اتفاقی نمی‌افتد. تا یک روز صبح وقتی کارکنان کلینیک در ساختمان را باز می‌کنند با صحنه‌ی عجیبی روبه‌رو می‌شوند. کف طبقه همکف سر جایش نبود. یعنی

پرونده
اول



– مهر و امضاهایی که بدون بررسی و بی محابا بر کاغذ نقش می‌بندند خدا می‌داند چه آینده‌ای را برای صاحبان خود رقم خواهند زد.

بود. اما یکی از بی‌ارزش‌ترین این کارها گرفتارشان کرد و الآن سال‌هاست که درگیر دادگاه، وکیل، کارشناس و رفت‌وآمدهای عذاب‌آور شده‌اند. اعتراض در پی اعتراض، از دفتر این وکیل به دفتر دیگری، از این دادگاه به دادگاه دیگر تا شاید درصدی از سهم تقصیر خود بکاهند.

این درست است که تعرفه‌های طراحی که حداقل دریافتی طراح باید باشد، در هیچ کجا رعایت نمی‌شود. و این درست است که هیچ‌یک از مسئولان و سازمان‌های متولی ساخت‌وساز مسئولیتی در زمینه ساماندهی حق‌الزحمه‌های طراحی برای خود متصور نیستند. لیکن این دلیل نمی‌شود که مهندسان طراح در رقابتی مرگبار برای برگره‌گذاری دست به خودکشی دسته‌جمعی بزنند. شاید از هر صد هزار کاری که مهر و امضا می‌شود یکی به سرنوشت این پرونده دچار شود. اما چه تضمینی هست که قربانی بعدی من یا شما نباشیم؟ آیا اینکه در هر تریبونی مهندسان متهم به امضافروشی و کم کاری می‌شوند و هیچ عکس‌العمل مؤثری از این قشر فرهیخته بر نمی‌آید خود به معنی نوعی خودکشی اجتماعی نیست؟ آیا هنوز عده‌ای منتظرند حادثه‌ای از این دست برایشان رخ دهد؟ آیا فکر نمی‌کنید حادثه‌ای بزرگ‌تر از این برای همه مهندسان رخ داده است و آن زیر سؤال رفتن حیثیت حرفه‌ای آنهاست؟

پس شیوه کار کردن در این بازار مکاره ساخت‌وساز چیست؟ شاید مشکل اصلی‌تر این باشد که در هیچ کجا روش صحیح و ایمن کار کردن به مهندسان آموزش داده نشده است. بالاجبار بهترین روش عبرت از سرگذشت همکارانی است که در فرازوفرودهای این حرفه قربانی شده‌اند. درس بزرگی که از این پرونده می‌توان گرفت اینکه قبل از مهر و امضای هر نقشه‌ای و هر برگه‌ای به طور کامل آن را مطالعه کنیم. هیچ‌گاه در محذوریت چیزی را مهر و امضا نکنیم. از متقاضی وقت بخواهیم و در جایی مناسب و با تمرکز کامل آن را مطالعه کنیم و اگر مورد قبول بود، مهر و امضا کنیم. فراموش نکنیم که این مهر و امضا می‌تواند هزینه‌های بسیار سنگینی برای ما داشته باشد. پس ارزش مهر و امضای خود را بدانیم و متناسب با ارزش آن تشریفات ویژه‌ای برای مهر و امضای هر سندی در نظر داشته باشیم. و سخن آخر آنکه اگر خودمان کار خود را بی ارزش و بدون تشریفات ارائه کنیم، دیگران آن را لگدمال خواهند کرد و فقط سرزنش برایمان باقی خواهد ماند.

توجیه نبوده که کاربری این سازه چیست؟ یک سازه معمولی با سقف تیرچه بلوک برای چنین بار متمرکز سنگینی طراحی شده بود. مقایسه نقشه‌ها و وضع موجود مدرکی برای تقصیر مهندس ناظر و پیمانکار آرما توربند به دست نمی‌داد. مهندس محاسب در این مرحله از تحقیقات متهم درجه اول بود. وی در دفاع از خود به نقشه‌های معماری اشاره می‌کند که کلاً در دو شیت و با تعریف‌های حداقلی از فضاها به دست او رسیده بود.

«کجای این نقشه‌ها صحبت از دستگاه دوزخه تنی ام آر آی شده است. ملاحظه بفرمائید؛ اینجا فقط نوشته شده کلینیک. من هم مطابق بارهای متداول بیمارستانی سازه را طراحی کردم.» نهایتاً تقصیر اصلی متوجه مهندس طراح معماری می‌شود. البته او هم مانند محاسب اظهار می‌دارد که از نوع کلینیک اطلاعی نداشته است. اما رئیس بیمارستان که شاکی پرونده است از همان بایگانی که نقشه‌های سازه و معماری را آورده بود قراردادی می‌آورد که مهر و امضای مهندس معمار پای آن بود و دقیقاً عبارت «طراحی کلینیک ام آر آی» در قسمت موضوع قرارداد نوشته شده بود. قراردادی که چشم‌پسته امضا شده بود. مانند انبوه نقشه‌ها و برگه‌هایی که همه‌روزه توسط مهندسان مهر و امضا می‌شوند. در پایان بررسی‌های کارشناس دادگستری، نظریه کارشناسی به ترتیب زیر اعلام می‌شود:

■ مهندس طراح معماری؛ ۵۰٪ سهم تقصیر، به دلیل عدم تعریف و توضیح مناسب کاربری فضاها.

■ مهندس طراح سازه؛ ۱۰٪ سهم تقصیر، به دلیل بی‌توجهی به نقص توضیحات نقشه معماری. به گفته کارشناس، مهندس محاسب وظیفه داشته است که در صورت مشاهده توضیحات ناقص، طی نامه‌ای از طراح معماری توضیح دقیق کاربری فضاها را تقاضا کند.

■ رئیس بیمارستان ۴۰٪ سهم تقصیر، به دلیل عدم استفاده از مجری ذی‌صلاح برای ساخت ساختمان کلینیک.

این نظریه در سال ۹۲ صادر می‌شود و قیمت دستگاه در آن سال در حدود ده میلیارد تومان برآورد شده بود. بدین ترتیب یک مهر و امضای پانصد هزار تومانی محکومیتی پنج میلیارد تومانی برای مهندس معمار به بار می‌آورد. این پرونده هنوز در محاکم قضائی مفتوح است. مهندسان این پرونده تا چند سال پیش مانند سایر مهندسان، آزاد و بی‌دغدغه کار می‌کردند. صدها برگه و نقشه را مهر و امضا کرده بودند و اتفاقی نیفتاده



آیا پنج سال گرفتاری در دادگاه‌ها، توقیف اموال و ممنوع‌الخروج شدن از کشور، فقط بخاطر مهر و امضای نقشه‌های یک کار پانصد هزار تومانی قابل تصور است؟



پرونده دوم



در جایی که هیچ
مهندسی انتظار
آن را ندارد یک
مهندس محاسب
(طراح سازه) به
جرم ترک فعل
محکوم به اعدام
می‌شود.

مهندس محاسب پروژه‌های در غرب تهران در سال ۹۳ به واسطه برگه سبز تعهد طراحی سازه و مسئولیت‌های مترتب بر آن پس از حادثه ریزش گود به دادگاه فراخوانده شد و محکوم به پرداخت یک دینه کامل و قصاص نفس به جرم قتل عمد شد. وی مقتولان را هرگز ندیده بود و آن‌ها را نمی‌شناخت. آگاهان دلیل اصلی این محکومیت سنگین را عدم آشنایی وی با مسئولیت‌های مهندسی و بیگانگی با چارچوب حقوقی و قضائی کشور می‌دانند.

مهندس محاسب نقشه‌های سازه ای ساختمانی را تأیید و مهر و امضا می‌کند. کد زیر فونداسیون این ساختمان در عمق ۷٫۵ متری از سطح زمین است. در پلاک‌های مجاور ساختمانی وجود ندارد. لیکن به جهت جلوگیری از ریزش خاک با عمق گود ۷٫۵ متر سازه نگهبان با سیستم خرابی‌ریز نقشه‌های سازه پیش‌بینی شده است.

مالک هنگام شروع گودبرداری تصمیم به تغییر روش اجرای سازه نگهبان از خرابی‌ریز به نیلینگ می‌گیرد. مهندس ناظر پروژه که علی‌رغم سن کم بر حرفه نظارت تسلط کامل داشت اجازه چنین تغییری به مالک نمی‌دهد مگر با اخذ مجوز و نقشه‌های سازه نگهبان جدید برای روش نیلینگ. پس از مشاهده بی‌توجهی مالک مهندس ناظر اقدام به ثبت گزارش خلاف‌دار مرحله گودبرداری و نامه‌نگاری به مراجع مربوط می‌کند. در متن گزارش به این نکات مهم اشاره می‌شود:

■ گودبرداری انجام شده که در زمان گزارش ۱ متر بوده است.

■ عدم اجرای مقدمات سازه نگهبان خرابی‌ریز از جمله چاه‌ها.

■ دستور توقف خاکبرداری در همان عمق و اجرای سازه نگهبان.

■ اشاره به اظهارات مالک برای نیلینگ و الزام به تأیید مهندس محاسب.

سپس سه نامه جداگانه یکی به شخص مالک، یکی به مهندس محاسب و یکی به سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان تهران می‌نویسد و از ایشان رسید می‌گیرد. در این مرحله هشدارهای مهندس ناظر به جایی نمی‌رسد. مالک کار خود را به هر نحو ممکن پیش می‌برد و گودبرداری به عمق پنج متر می‌رسد. مهندس ناظر با مشاهده این وضع گزارش و نامه‌نگاری‌های خود را مجدداً به همان مراجع و بالحنی شدیدتر

تکرار می‌کند. این بار مأموران شهرداری به محل مراجعه و کارگاه را تعطیل می‌کنند. از آن سو سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با مهندس محاسب تماس می‌گیرد و او را به سازمان فرا می‌خواند. اما محاسب از رفتن به سازمان امتناع می‌کند. مالک که با سرسختی مهندس ناظر روبه‌رو می‌شود بالاچاره برای تهیه نقشه‌های محاسباتی نیلینگ به مهندس محاسب مراجعه می‌کند. مبلغ درخواستی مهندس محاسب برای تهیه این نقشه‌ها در مخیله مالک هم نمی‌گنجید. پس از چانه‌زنی طرفین، مالک که هم ناظر را سرسخت می‌دید و هم قصد پرداخت چنین هزینه‌ای برای طراحی سازه نگهبان به روش نیلینگ نداشت با ترغیب مهندس محاسب رافرب می‌دهد و امضائی از او می‌گیرد که بتواند ناظر را متقاعد کند و کارش را ادامه دهد. او به محاسب پیشنهاد می‌کند در حاشیه دستور کار مهندس ناظر بنویسد که نقشه‌های مربوط به روش نیلینگ پس از پرداخت هزینه طراحی تحویل مالک خواهد شد و به محاسب وعده پرداخت مبلغ طراحی را می‌دهد. محاسب که اشکالی در نوشتن این جمله نمی‌بیند و از طرفی به دریافت حق الزحمه طراحی در آینده‌ای نزدیک دل می‌بندد، می‌پذیرد و همان می‌کند که مالک می‌خواست. آن جمله را می‌نویسد و زیر آن را مهر و امضا می‌کند. مالک نیز بلافاصله دستخط محاسب را به ناظر نشان می‌دهد و می‌گوید که نقشه‌های نیلینگ در حال طراحی است ولی محاسب کلیات را به طور شفاهی برای پیمانکار مربوط توضیح داده است که کار تعطیل نشود و همزمان با اتمام کار نیلینگ نقشه‌ها هم آماده خواهد شد. این استدلال ناظر را قانع نکرد ولی مأموران شهرداری را ظاهراً قانع کرد به نحوی که، علی‌رغم گزارشات جلوگیری ناظر، دیگر از ادامه گودبرداری جلوگیری قاطعی به عمل نیامد و به تسلیم‌نامه اخطار به اکتفا شد.

کار گودبرداری و اجرای نیلینگ با صلاح‌دید پیمانکار فاقد صلاحیت پیش رفت، به اتمام رسید و اتفاقی نیفتاد. هنگام آرماتوربندی فونداسیون یک ضلع گود به عرض و عمق هفت متر که کلاً با سه راد (rod) به خاک پشت دوخته شده بود به دلیل سنگینی کردن شاکریت بر سر کارگران آرماتوربند فرو ریخت. دو نفر از کارگران در دم جان دادند و نفر سوم به بیمارستان منتقل شد. البته دقایقی پس از اعزام وی پای قطع شده او را نیز از زیر آوار پیدا کردند که جهت پیوند به بیمارستان

فرستادند. مالک که از پرداخت مبالغی به نسبت جزئی برای طراحی و اجرای اصولی پروژه طفره رفته بود در این شرایط اضطرار صد میلیون تومان به صندوق بیمارستان برای پیوند عضو آن کارگر واریز کرد. اما این مبلغ هم کارساز نشد و ده روز پس از پیوند عضو کارگر بر اثر عفونت در بیمارستان جان سپرد. با شکایت اولیای دم، پرونده‌ای در دادسرای کیفری تشکیل و یک کارشناس رسمی دادگستری مأمور بررسی پرونده و تعیین تقصیر عاملان حادثه شد. کارشناس با ملاحظه نامه‌ها، دستور کارها و گزارشات ناظر وی را تهرئه و از دایره مقصران خارج کرد. اما مالک در جلسه بازجویی اظهار کرد که بی تقصیر است و اگر محاسب نقشه‌های نیلینگ را به او می‌داد، او طبق نقشه کار می‌کرد. آن جمله کذایی که مهر و امضای مهندس محاسب را داشت نیز شاهد ادعایش آورد. پس از آن کارشناس با محاسب تماس می‌گیرد و از او درخواست ارائه مدارک و ادله می‌کند. محاسب که تاکنون گذرش به دادگاه نیفتاده بود و ماجرا را جدی نگرفته بود کارشناس را ملامت کرد که با چه مبنایی یک محاسب ممکن است مقصر باشد: «من زمانی مبلغی دریافت کرده‌ام و نقشه‌ای داده‌ام. حال اینکه آن نقشه اجرا نشود یا جور دیگر اجرا شود ربطی به من ندارد.» کارشناس که انتظار چنین برخوردی را نداشت دیگر تلاشی برای تفهیم اتهام محاسب نمی‌کند و نظریه خود را تحریر و تسلیم قاضی پرونده می‌کند. به این ترتیب که مالک ۴۰٪، پیمانکار نیلینگ ۳۰٪ و مهندس محاسب ۳۰٪ مقصر در ریزش گود منجر به فوت سه نفر شناخته شد.

در جلسه دادگاه قاضی پس از مطالعه پرونده از مقصران تقاضای ارائه دفاعیات می‌کند. همان حرف‌ها تکرار می‌شود و مهندس محاسب مجدداً با همان لحن طلبکارانه اظهار تعجب می‌کند که چرا او را مقصر شناخته‌اند. قاضی اما در جهت تفهیم اتهام به او می‌گوید: «مالک در شرایط بحرانی از شما تقاضای نقشه سازه نگهبان کرده است و شما به جای تهیه فوری نقشه از او تقاضای پول کرده‌اید. آیا این صحیح است؟» محاسب در پاسخ می‌گوید: «آیا کسی در این اجتماع کار مجانی انجام می‌دهد که من انجام دهم؟» قاضی با ذکر یک مثال اتهام محاسب را به او تفهیم و رأی خود را صادر می‌کند: «کسی انتظار کار مجانی از شما ندارد، اما در شرایط اضطرار قضیه فرق می‌کند. این دقیقاً مثل نجات غریقی است

که مسئول حفظ جان مردم است و در لحظه‌ای که می‌بیند شخصی در حال غرق شدن است به بهانه اینکه حقوق نگرفته است از نجات او امتناع می‌کند تا غریق جان دهد. در این حالت آن نجات غریق مصداق ماده ۲۹۵ قانون مجازات اسلامی است و محکوم به قتل عمد و قصاص نفس می‌شود. در این پرونده نیز شما باتوجه به ترک فعلی که مسئول انجام آن بوده‌اید مشمول همان ماده قانونی و محکوم به پرداخت دیه سهم تقصیر و قصاص نفس خواهید بود. اما در مورد حق الزحمه طراحی نقشه‌های مورد نیاز باید تهیه و به مالک تحویل و رسید دریافت می‌شد و اگر مالک از پرداخت حق الزحمه طراحی امتناع می‌کرد، این مبلغ با یک شکایت ساده و جلب نظر کارشناس رسمی به سادگی قابل وصول بود.»

به این ترتیب در جایی که هیچ مهندسی انتظار آن را ندارد یک مهندس محاسب (طراح سازه) به جرم ترک فعل محکوم به اعدام می‌شود. البته پس از صدور این کیفرخواست مهندس محاسب جدید و انعطاف‌ناپذیری قانون را با تمام وجود حس کرد و از موضع بی‌گناهی عقب‌نشینی کرد و برای حل مشکل به مشاوران و وکلای خبره مراجعه کرد و در مراحل تجدید نظر خواهی، با استدلال عدم وجود انگیزه برای قتل عمد، توانست نظر قاضی را جلب کند و آن را به قتل غیر عمد تخفیف دهد و نهایتاً محکوم به پرداخت ۱۰٪ از دیات متوفیان شد.

اما نکات فوق‌العاده پر اهمیتی در این پرونده نهفته بود که جا دارد مهندسان چندین بار آن را بخوانند تا دیدی حقوقی و همه جانبه نسبت به حرفه خطیر خود پیدا کنند از آن جمله:

- درک دقیق شرایط مالک (کارفرما).
- تعامل مثبت و سازنده با مهندس ناظر، سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، شهرداری، مالک و مجری.
- رعایت ادب و تواضع کامل در هنگام مواجهه با کارشناسان دادگستری، بازپرسان و قضات و سعی در درک صحیح موضوع اتهام و تقاضای کمک و مشاوره از افراد خبره در هنگام وقوع حادثه.

پی‌نوشت

این متن بر اساس پژوهش‌های مهندس کامیار میررضوی نوشته شده است.



مالک که از پرداخت مبالغی به نسبت جزئی برای طراحی و اجرای اصولی پروژه طفره رفته بود، در این شرایط اضطرار صد میلیون تومان به صندوق بیمارستان برای پیوند عضو آن کارگر واریز کرد.

مسئولیت‌های حقوقی، کیفری و انتظامی مهندسان ناظر و مجریان ذی صلاح

بخش اول

مقدمه

قانونگذار الزام حضور سازنده صاحب صلاحیت را در پروژه‌های ساختمانی از وظایف اصلی نهادهای ذی ربط در صنعت ساختمان دانسته و رعایت آن را از اصول مهم برای ساخت ساختمان‌های ایمن، استاندارد و باکیفیت جهت تأمین آرامش و امنیت تمام شهروندان قلمداد کرده است. ولی سؤال اصلی اینجاست که چرا در کشوری که در مسیر کمربند زلزله قرار گرفته و تاکنون نیز شاهد چندین زلزله مرگبار بوده است و هرازگاهی نیز با وقوع زلزله‌ای مهیب و وحشتناک در گوشه‌ای از این مرز و بوم نظاره‌گر از بین رفتن جان و مال هموطنان عزیزمان هستیم اراده‌ای برای عمل کردن به مهم‌ترین بخش قانون ساخت‌وساز در کشور که الزام استفاده از مجریان ذی صلاح است، وجود ندارد؟ به راستی گره کار کجاست؟ در این نوشتار مسئولیت‌های حقوقی مهندسان ناظر و مجریان ذی صلاح را بررسی خواهیم کرد.

مسئولیت‌های حقوقی، کیفری و انتظامی مهندسان ناظر و مجریان ذی صلاح

مسئولیت مدنی مهندسان ناظر و مجریان ذی صلاح و پیمانکار ساختمان همواره در پرده‌ای از ابهام و تأثیر پذیر از چالش‌های اجتماعی و قانونی قرار داشته است. همان‌گونه

محمدرضا محمدیان
مدرس و پژوهشگر
حقوق مهندسی

که به مفهوم مسئولیت مدنی مهندسان ناظر و پیمانکارانی که مجری طرح‌های عمرانی هستند به طور مستقیم در قانون مسئولیت مدنی پرداخته شده است، برخی از قوانین از قبیل قانون مجازات اسلامی و قانون مدنی نیز به مواردی اشاره دارد که ناظر بر عملکرد مسئولان این گروه از فعالان صنعتی کشور است و چون مسئولیت مدنی شغل ایشان از باب الزامات خارج از قرارداد است، لزوم بررسی میانی الزامات خارج از قرارداد که خود مشتمل بر بررسی نظریه تقصیر و موضوع غصب، اتلاف، تسبیب و استیفا می‌باشد احساس می‌شود که به واسطه اهمیت نظریه تقصیر و قرار گرفتن قسمت اعظم مستندات مسئولیت مدنی مهندسان ناظر و مجریان ذی صلاح در این مقوله، می‌توان به جرأت اظهار نظر کرد که قسمت عمده تخلفات مهندسان ناظر و پیمانکاران ناشی از تقصیر فعلی اعم از فعل یا ترک فعل است که این دو موضوع نیز خود به گروه فعل یا ترک فعل عمدی و فعل یا ترک فعل غیر عمدی تقسیم می‌شود که تخطی از آن مستوجب ضمان و مسئولیت مدنی در جبران خسارات وارده است. از جمله تعهد در به کارگیری نیروی انسانی ماهر و نظارت بر استفاده از مصالح سالم، استاندارد و حفاظت از ساختمان در حال احداث نسبت به منافع کارفرما و منافع مادی و جانی اشخاص ثالث در برابر خطرات و صدماتی که کارگاه



ساختمانی یا بنا می‌تواند به ایشان وارد آورد. گذشته از موارد مذکور، تعهدات عرفی مهندسان ناظر که پروژه‌های ساختمانی را قبول می‌کنند نیز در قالب مسئولیت مدنی ایشان قابل تعریف است. برآیند مجموع این موارد چارچوبی را تشکیل می‌دهد که در آن مهندسان ناظر و مجریان ذیصلاح هر یک به طور نسبی، مسئول جبران هرگونه خسارت وارده به جان و اموال اشخاص ثالث هستند و تعیین این نسبت با انجام امر کارشناسی و محاسبه ضریب تقصیر هر یک با در نظر گرفتن شرح وظایفشان در ارتباط با نظارت بر عملکرد انتخابی اشخاصی که به عنوان نیروی انسانی در نظر گرفته می‌شود، زیرا در مواردی که خطای نیروی انسانی غیر ماهر مؤثر در عدم استحکام بنا و به تبع آن ورود خسارت به ثالث باشد این مهندس ناظر است که به واسطه تصور از امر نظارت در به کارگیری نیروی انسانی غیر ماهر توسط پیمانکار مسئول جبران خسارات وارده خواهد بود. مسئولیت کیفیت در ساختوسازها که شامل کنترل طراحی، تأمین ایمنی در کارگاه، انتخاب و استفاده از کاردان‌های فنی و کارگران ماهر، الزام به استفاده از مصالح استاندارد، بخش عمده آن را تشکیل می‌دهد طبق قانون بر عهده اشخاص دارای صلاحیتی تحت عنوان مجریان ذیصلاح قرار گرفته است. چالش ساختوساز توسط افراد فاقد صلاحیت سال‌هاست که به یک معضل بزرگ در کشور ما تبدیل شده و زمینه‌ساز بروز معضلات متعددی از عمر پائین ساختمان‌ها گرفته تا بی‌کیفیتی بناها، نبود ایمنی و وقوع حوادث بسیار در حوزه ساختوساز تبدیل شده است.

نظری هستند. یا اینکه قانون مدنی قانون تجارت از کدام نظریه پیروی می‌کند. لذا سعی داریم در ادامه انواع مسئولیت‌ها را به طور ساده بیان کنیم.

۱- مسئولیت مبتنی بر تقصیر

در این نوع مسئولیت، بار اثبات تقصیر به عهده زیان‌دیده است و زیان‌دیده از تمام دلایل و امارات می‌تواند برای اثبات تقصیر استفاده نماید. در واقع مسئولیت ضمان زیان‌زننده مشروط به اثبات تقصیر وی از ناحیه زیان‌دیده است.

مثال بارز این نوع مسئولیت امین است. شخص امین مسئول نیست مگر در صورتی که تعدی یا تفریط کرده باشد و بار اثبات این تعدی و تفریط به عهده طرف دعوا می‌باشد. بعبارت دیگر، طرف دعوا می‌بایست تقصیر امین را با دلایل و امارات ثابت کند و مادامی که وی موفق به اثبات تعدی و تفریط شخص امین نگردد است حکم به ضمان امین نمی‌شود. با ماده یک قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹ مبتنی بر نظریه تقصیر است.

۲- مسئولیت مبتنی بر فرض تقصیر

همانطور که قبلاً بیان شد عیب بزرگ نظریه تقصیر این است که گاه زیان‌دیده نمی‌تواند خطای کسی را که به او ضرر زده است اثبات کند و در نتیجه خسارت جبران نشده باقی می‌ماند. برای رفع این عیب قانونگذار در پاره‌ای امور تقصیر عامل زیان را مفروض شناخته



**قسمت عمده
تخلفات مهندسان
ناظر و پیمانکاران
ناشی از تقصیر
فعلی اعم از فعل یا
ترک فعل است که
این دو موضوع نیز
خود به گروه فعل
یا ترک فعل عمدی
و فعل یا ترک فعل
غیر عمدی تقسیم
می‌شود.**

انواع مسئولیت

این بحث از حقوق خصوصی، به دلیل نداشتن چارچوب مشخصی (مثل قراردادها)، بحث بسیار پیچیده‌ای است و درک آن نیاز به ممارست زیادی دارد. باعنایت به اینکه مبانی مسئولیت مدنی دو قسم است؛ یکی مبانی نظری و دیگری مبانی فقهی، گاهی سردرگمی ایجاد می‌شود و خلط مبحث جدی به وجود می‌آید. به عنوان مثال نظریه خطر به کدام یک از مبانی فقهی شبیه است یا برعکس مسئولیت مطلق، فرض تقصیر جزء کدام عنوان از مبانی



است. به عبارتی متصدی حمل‌ونقل در صورتی مسئول شناخته نمی‌شود که یا بی تقصیری خود را ثابت کند و یا اثبات کند که علت ورود ضرر ضروری بوده است. قانون تجارت از این نظریه تبعیت می‌کند.

۳- مسئولیت نوعی (محض):

در حقوق ما مسئولیت مدنی مبتنی بر نظریه تقصیر است و هر کس مسئول زیان‌هایی است که به عمد یا در نتیجه بی احتیاطی به دیگران می‌زند. ولی پیروی از این نظریه باعث می‌شود که بسیاری از زیان‌ها به دلیل عدم توانایی خواهان در اثبات تقصیر خوانده و یا دشواری اثبات تقصیر وی جبران نشود. لذا قانون و دکتری علاوه بر قائل شدن به فرض تقصیر برای خوانده در برخی موارد به منظور تأمین هر چه بیشتر حقوق زیان دیده، مسئولیت محض یا مسئولیت نوعی را معین کرده است.

این اصطلاح نمودار مسئولیتی است که به حکم قانون و بر پایه مصلحت و تدبیر ایجاد می‌شود و تابع قواعد عمومی مسئولیت مدنی نیست؛ به همین جهت هم آن را مسئولیت نوعی نامیده‌اند. هدف از این مسئولیت تحمیل ضمان به نتیجه فعل است نه کیفیت آن؛ بدین معنی که اگر در قواعد عمومی فعل زیان‌بار سبب ضمان می‌شود و مهم‌ترین مسأله آن احراز فعل ناروا و انتساب آن به مسئول است در این قلمرو استثنایی به نتیجه کار شخص توجه دارد و نتیجه ناگوار و مضر برای ایجاد مسئولیت کافی است. در مسئولیت محض (نوعی) کافی است خواهان ثابت کند ضرری از فعل خوانده به وی وارد آمده است که در این صورت بلافاصله حکم به مسئولیت خوانده داده می‌شود. به عبارت دیگر، در مسئولیت محض، احراز تقصیر خوانده صورت نمی‌گیرد و حتی اگر خوانده تقصیری انجام نداده باشد حکم به ضمان وی ادا می‌شود و تنها انتساب و ورود ضرر به قوه قاهره می‌تواند خوانده را از نتیجه به‌بار آمده مبرا کند.

تفاوت مسئولیت محض با فرض تقصیر در این است که در فرض تقصیر خوانده اگر بی تقصیری خود را ثابت کند و یا اثبات کند که علت وقوع حادثه و ایراد ضرر ضروری و حادثه خارجی غیرقابل پیش‌بینی و غیرقابل دفع بوده است از مسئولیت مبرا می‌شود، در حالی که در مسئولیت



و زیان دیده را از اثبات تقصیر عامل ورود زیان بی نیاز می‌کند. به عنوان مثال ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی تصریح دارد «کارفرمایانی که مشمول قانون کار هستند مسئول جبران خساراتی می‌باشند که از طرف کارکنان اداری و یا کارگران آنان در حین انجام کار یا به مناسبت آن وارد شده است».

بدین معنی که کسی که مدعی زیان است (زیان دیده) در مقام مدعی علیه قرار می‌گیرد و خواننده دعوی (عامل ورود زیان) باید ثابت کند که تقصیر نکرده است. مثال دیگر ماده ۳۸۶ قانون تجارت بیان می‌کند «اگر مال التجاره تلف یا گم شود متصدی حمل‌ونقل مسئول قیمت خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم‌شدن مربوط به جنس خود مال التجاره یا مستند به تقصیر ارسال‌کننده یا مرسل‌الیه و یا ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آنها داده‌اند و یا مربوط به حادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمی‌توانست از آن جلوگیری نماید. قرارداد طرفین می‌تواند برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیادتر از قیمت کامل مال التجاره معین نماید».

باتوجه به ماده مذکور می‌توان دریافت که قانونگذار قائل به فرض تقصیر در مورد وی شده است. بدین معنی که در صورت تلف و عیب کالا متصدی حمل‌ونقل همواره مسئول است مگر اینکه ثابت کند یا سبب تلف تقصیر طرف قرارداد است و یا علت خارجی احترازناپذیری بوده



**مجری باید بر نامه
زمان بندی کارهای
اجرایی را به اطلاع
ناظر برساند و
کلیه عملیات
اجرایی خصوصاً
قسمت‌هایی از
ساختمان که
پوشیده خواهد شد
را با هماهنگی ناظر
اجرا کرده و شرایط
نظارت برای ناظر یا
ناظران ساختمان را
فراهم کند.**



در مباحث حقوقی چهار نوع مسئولیت وجود دارد: مبتنی بر تقصیر، مبتنی بر فرض تقصیر، مسئولیت نوعی (محض) و مسئولیت مطلق.

نوعی (محض) فقط در صورتی که خواننده ثابت کند علت وقوع ضرر ضروری بوده است از مسئولیت مبرا می‌شود و حتی اگر بی تقصیر خود را نیز ثابت کند، تأثیری در مسئولیت وی نخواهد داشت و حکم به ضمان داده می‌شود.

ماده ۱ قانون بیمه اجباری وسایل نقلیه موتوری زمینی، برای دارندگان وسایل نقلیه موتوری، مسئولیت محض را مقرر کرده است. قانونگذار خواسته است جبران خسارت‌های ناشی از رانندگی اتومبیل را تضمین و دعاوی ناشی از آن را ساده کند، به همین جهت برای دارندگان وسایل نقلیه مسئولیت محض ایجاد کرده و اثبات بی تقصیری او را مؤثر ندانسته است و فقط در صورت اثبات اینکه علت ورود ضرر، ضروری بوده است وی را مسئول جبران خسارت نمی‌داند.

۴- مسئولیت مطلق (بدون تقصیر)

در مسئولیت بدون تقصیر مسئولیت عامل ورود زیان همواره وجود دارد و زیان‌زننده مطلقاً مسئول است و حتی اگر ثابت کند تقصیری نکرده است و یا علت ورود زیان و خسارت قوه قاهره بوده است موجب رفع مسئولیت از شخص نیست؛ مانند ضمان غاصب در صورت تلف مال مغضوب که غاصب مسئول تلف یا هر عیب و نقصی است که در عین مال مغضوب یا منافع آن ایجاد شود، هر چند که تلف ناشی از حادثی باشد که به او مربوط نمی‌شود. ماده ۳۱۵ قانون مدنی در این باره اعلام می‌کند: «غاصب

مسئول هر نقص و عیبی است که در زمان تصرف او به مال مغضوب وارد شده باشد هر چند مستند به فعل او نباشد». مطابق اصول کلی مسئولیت مدنی چنانچه مسئولیت مبتنی بر تقصیر باشد، بار اثبات تقصیر فاعل زیان در ورود خسارت بر عهده زیان‌دیده است و تا زمانی که تقصیر فاعل زیان به اثبات نرسد، وی مسئولیتی برای جبران خسارت ندارد، مگر در مواردی که قانونگذار باتوجه به برخی مصلحت‌ها از جمله عدم توان زیان‌دیده در اثبات تقصیر، رعایت عدالت و لزوم جبران کلیه خسارات، زیان‌دیده را از اثبات تقصیر معاف کند. این موارد را فرض تقصیر می‌نامند. در مسئولیت قراردادی، باتوجه به مواد ۲۲۷ و ۲۲۹ قانون مدنی بعضی با ارائه دلایلی مانند مصلحت روابط قراردادی و تأمین سرعت و امنیت در جریان سرمایه‌گذاری لزوم فرض تقصیر را توجیه می‌کنند. با این برداشت در خصوص تعارض ظاهری موجود بین مواد مزبور (از حیث پذیرش فرض تقصیر) و ماده ۵۲۰ آئین دادرسی مدنی (از حیث پذیرش تقصیر لازم‌الاثبات) استدلال شده است که مواد ۲۲۷ و ۲۲۹ راجع به نقض تعهدات قراردادی هستند و متعهد با انعقاد قرارداد به صورت ضمنی توان خود را جهت اجرای موضوع قرارداد اظهار می‌کند و عدم انجام تعهد قراردادی برای وی تقصیر فرض می‌شود؛ اما ماده ۵۲۰ قانون آئین دادرسی مدنی در خصوص خسارات دادرسی است و لذا تقصیر لازم‌الاثبات این ماده تعارضی با فرض تقصیر در مواد قانون مدنی ندارد. مصادیق فرض تقصیر در مسئولیت قهری راجع به مسئولیت ناشی از فعل غیر و مسئولیت ناشی از اموال است که می‌توان به مسئولیت کارفرما در مقابل کارگر، مسئولیت سرپرستان، محافظان اشیا و حیوانات اشاره کرد. در نظام حقوقی برخی کشورها از جمله فرانسه برای تمامی این موارد فرض تقصیر پذیرفته شده اما در حقوق ایران برای احراز مسئولیت سرپرستان و محافظان اشیا و حیوانات تقصیر باید به اثبات برسد. در نهایت فرض تقصیر در حقوق ایران در برخی موارد پذیرفته شده است. مهم‌ترین اثر این فرض بر روی بار اثباتی در دعاوی مسئولیت مدنی است. و یکی از این موارد مسئولیت مهندس ناظر و مجری ذی‌صلاح ساختمانی است.



ساخت‌وساز توسط افراد فاقد صلاحیت سال‌هاست که به یک معضل بزرگ در کشور ما تبدیل شده و زمینه‌ساز بروز معضلات متعددی از عمر پائین‌ساختمان‌ها گرفته تا بی‌کیفیتی بناها، نبود ایمنی و وقوع حوادث بسیار در حوزه ساخت‌وساز تبدیل شده است.





کلیه عملیات اجرایی ساختمان باید توسط اشخاص حقیقی و دفاتر مهندسی به عنوان مجری طبق دستورالعمل‌های وزارت راه و شهرسازی و سازمان نظام مهندسی ساختمان انجام گیرد.

غیر قراردادی وجود دارد. و این بخش از بحث به عملکرد مجریان ارتباط پیدا کرده است زیرا مجری در قالب قرارداد فی مابین نسبت به کارفرما و صاحب کار مسئولیت دارد و نسبت به بهره‌برداران نیز تعهد خارج از قرارداد دارد. زیرا قانونگذار تأکید کرده است عملیات اجرایی ساختمان باید منحصر توسط مهندس مجری ساختمان که دارای صلاحیت اجرای ساختمان هستند انجام شود. مجری نماینده فنی کارفرما در اجرای ساختمان است و پاسخگوی تمامی مراحل اجرای کار به ناظر یا ناظران و دیگر مراجع کنترل کننده است. کلیه عملیات اجرایی ساختمان باید توسط اشخاص حقیقی و دفاتر مهندسی به عنوان مجری طبق دستورالعمل‌های وزارت راه و شهرسازی و سازمان نظام مهندسی ساختمان انجام گیرد. مجری ساختمان مسئولیت کنترل صحت انجام کلیه عملیات اجرای ساختمان را برعهده دارد و در اجرای این عملیات باید مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی، و نقشه‌های مصوب مرجع صدور پروانه را رعایت کنند. همچنین مجری باید برنامه زمان‌بندی کارهای اجرایی را به اطلاع ناظر برساند و کلیه عملیات اجرایی خصوصاً قسمت‌هایی از ساختمان که پوشیده خواهد شد را با هماهنگی ناظر اجرا کرده و شرایط نظارت برای ناظر یا ناظران ساختمان را فراهم کند.

این بحث ادامه دارد.



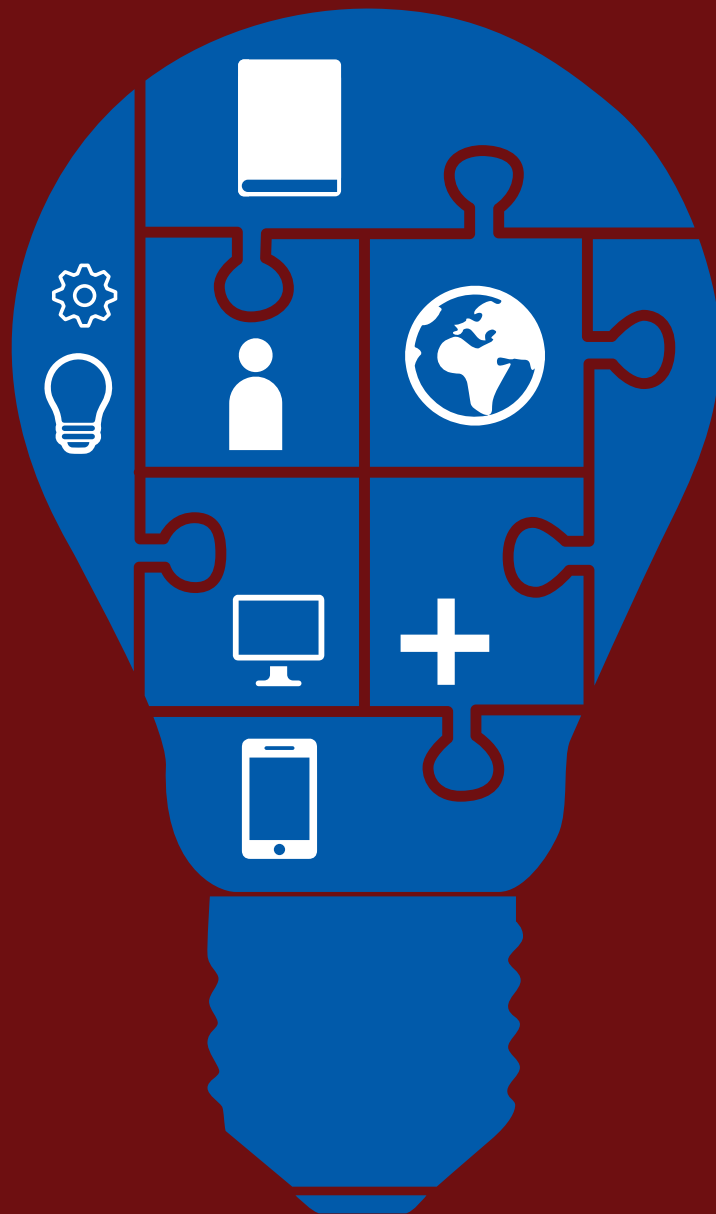
مسئولیت‌های اصلی مهندس مجری ساختمان چیست؟

بی تردید جبران زیان مهم‌ترین هدف مسئولیت مدنی به شمار می‌آید و از دست دادن فرصت و شانس ضرری است که در اثر تقصیر دیگری به شخص وارد می‌شود، به نحوی که فرصت کسب منفعت و یا اجتناب از ضرر را در آینده از دست می‌دهد. در پذیرش نظریه از دست دادن فرصت از دو جهت تردید و شبهه وجود دارد: اول از جهت تحقق ضرر و مسلم بودن آن، بدین معنا که شخصی که فرصت تحصیل منفعت را از دست می‌دهد، معلوم نیست که واقعا به او خسارتی وارد می‌شود یا خیر. چرا که تحقق منفعت قطعی نیست و احتمالی است. دوم در موردی که فرصت اجتناب از ضرر از بین می‌رود و باعث ورود خسارت می‌شود. در اینجا در وجود رابطه سببیت بین خسارت و فعل زیان‌بار (تقصیر خوانده) تردید وجود دارد. زیرا نمی‌توان گفت هر گاه تقصیر خوانده نبود، زیان هم واقع نمی‌شد. در نهایت به دلیل اینکه اشخاص برای دفع ضرر یا کسب منفعت هزینه‌هایی را متقبل می‌شوند، لذا این فرصت‌ها دارای ارزش هستند و تقویت آن نوعی ضرر مسلم است که باید جبران شود. از طرفی وجود رابطه سببیت بین فعل زیان‌بار و تقویت فرصت محرز است. قلمرو طرح بحث (مسئولیت مدنی ناشی از تقویت فرصت) هم در مسئولیت قراردادی و هم در مسئولیت





گزیده‌ها



مهندسی ایران در آئینه تاریخ

گزیده‌ها

مهندسی امروز، در امتداد مهندسی باشکوه دیروز

مقدمه

ایران از دیرباز به علل مختلفی از جمله موقعیت قرارگیری مناسب، آب و خاک حاصلخیز مکان سکونت بشر بوده و آثار تاریخی فراوان متعلق به دهه‌های پیش از میلاد مؤید این مطلب است. از آنجائی که لازمه سکونت و بقا شناسایی محیط زندگی پیرامون، استفاده از فرصت‌ها و دوری از تهدیدات آن است همواره نوعی از تفکر مهندسی به معنای اختراع و ابداعی به منظور تسهیل نحوه زیست بر این سرزمین حاکم بوده است که در میان سایر تمدن‌های دیرپا کم نظیر است. از انواع اهرم، قرقره، گوه، تیر و کمان، ارابه تا ساختمان‌های بی نظیری که هر کدام نه تنها در دوره خود بدیع و خلاقانه بوده‌اند بلکه نحوه کاربرد و به کارگیری بسیاری از آنان در زمان معاصر نیز محل شگفتی و تحسین است. از آنجائی که شناخت کامل گذشته می‌تواند راهگشای آینده باشد و به یادآوری آنچه که داشته‌ایم و آنچه باید در حال حاضر داشته باشیم و نداریم آموزنده است؛ نشریه شمس بر آن است تا از این شماره این بخش را به عنوان یکی از بخش‌های ثابت نشریه استمرار دهد و در هر شماره یکی از دوره‌های تاریخی ایران را از منظر مهندسی مورد بررسی قرار دهد و شماری از ساختمان‌های معروف آن دوران را معرفی و تحلیل کند. در این شماره برای ورود به بحث کلیات موضوع را به صورت اینفوگرافی به تصویر کشیده‌ایم تا در شماره‌های بعد به طور مفصل به آن بپردازیم.

۱

۱۰ هزار سال پیش از میلاد

کهن ترین آثار خانه سازی در ایران



۸

هزاره‌ی دوم پیش از میلاد

پیدایش آثاری از قوس هلالی در شوش



۹

۱۳۰۰ سال پیش از میلاد

اثری از یک طاق آجری نیم دایره‌ای در شوش



۱۱

۱۲۵۰ سال پیش از میلاد

به کار بردن قوس در زیگورات چغازنبیل



۱۰

۱۲۵۰ سال پیش از میلاد

ساخت زیگورات چغازنبیل در شوش



۱۸

دوران هخامنشی، ساسانی و اسلامی

شروع سدسازی و کانال سازی در منطقه‌ی خوزستان

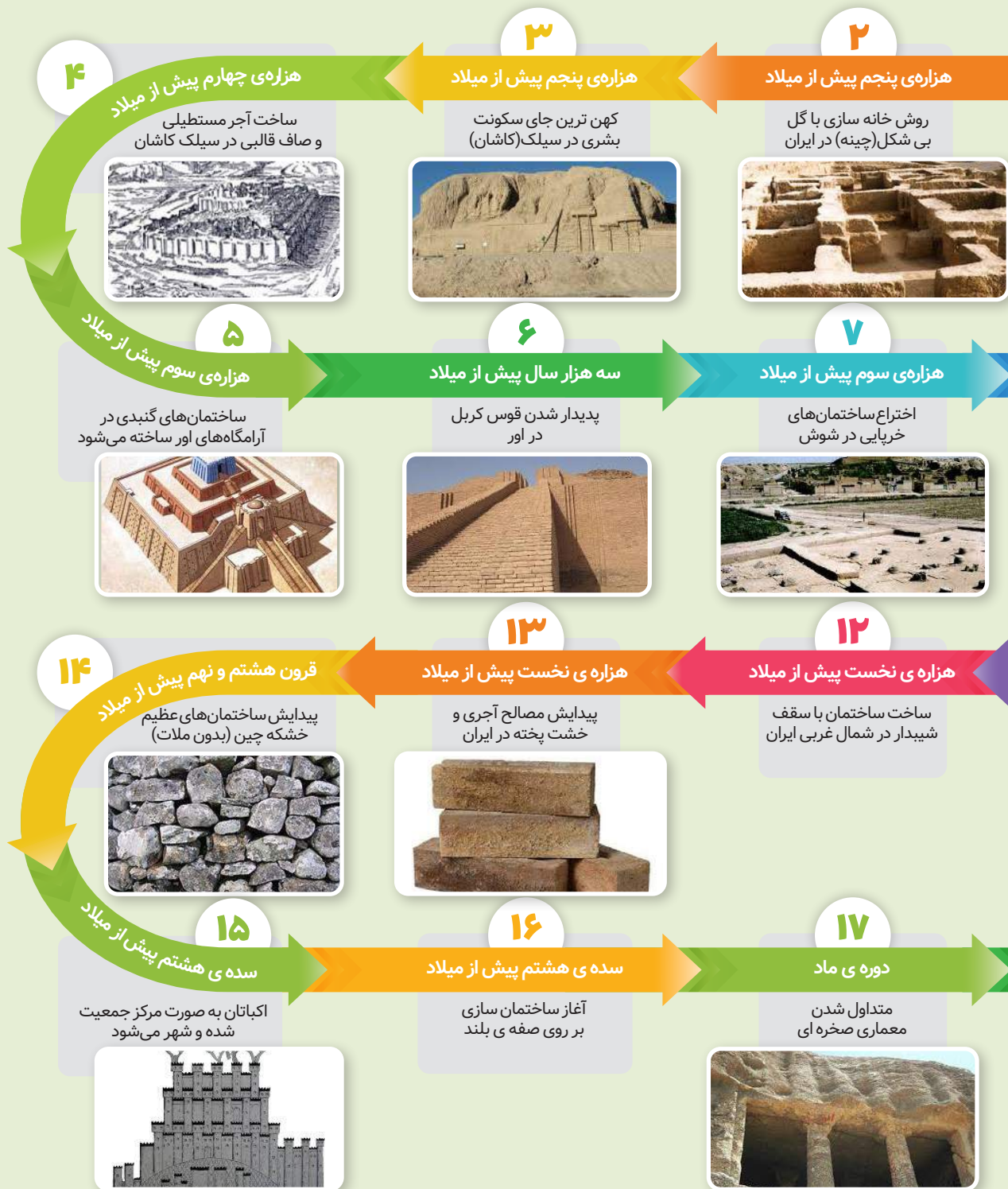


۱۹

دوران هخامنشی، ساسانی و اسلامی

شروع سدسازی بر روی دجله و فرات





۲۲

۵۵۰ سال پیش از میلاد

ساخت ساختمان پاسارگاد
به دستور کوروش



۲۱

دوران هخامنشیان

سدبندی
روی رودخانه کر



۲۰

دوران هخامنشیان

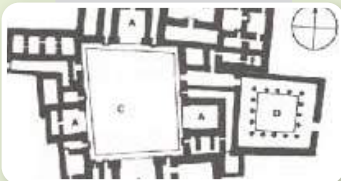
معمول شدن سبک آپادانا



۲۹

سده ی نخست میلادی

ساخت قصر آشور اشکانی



۳۰

۴۸۰ سال پیش از میلاد

حضور آثارخه و بويراندا مهندسين
ایرانی در حفر کانال آتوس



۳۱

دوره ی ساسانیان

ساخت پل شهرستان
بر روی زاینده رود



۳۴

حدود ۲۲۴ میلادی

احیا شهر فیروزآباد به دست
برازه مهندس ایرانی



۳۳

دوره ی ساسانیان

ساخت پل دختر در
سروستان



۳۲

۲۲۶-۶۴۱ میلادی

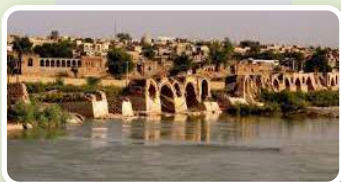
ابداع سبک چهار طاقی



۴۱

۲۶۰ میلادی

ساخت پل دره‌ای شوشتر



۴۲

سده ی سوم میلادی

ساخت تالار کسرا به
دستور شاپور اول

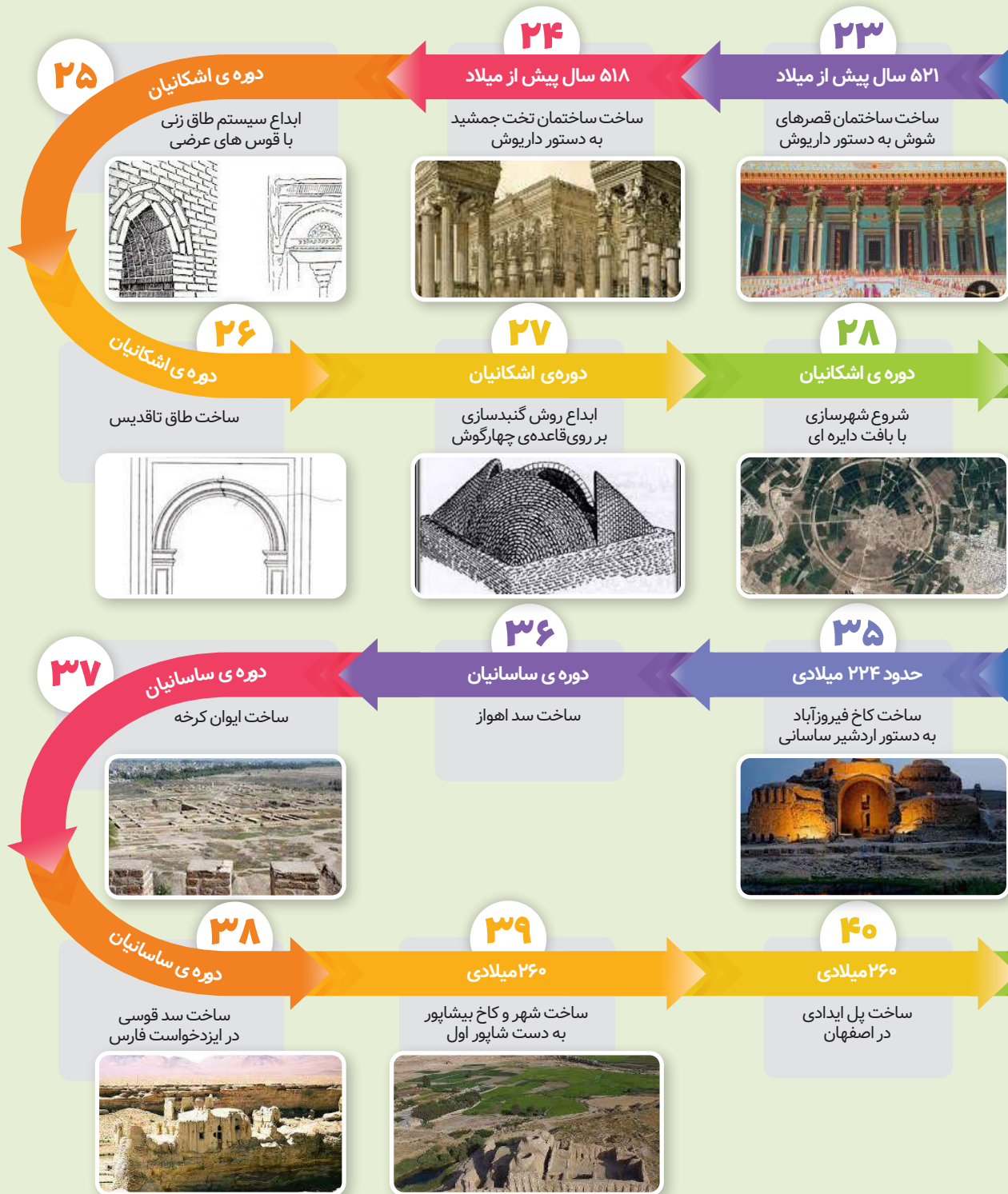


۴۳

زمان خسرو انوشیروان

ساخت ساختمان های
قلزی در آب





۴۶

۶۳۸ میلادی

ساخت پل خداآفرین
بر روی رود ارس

۴۵

سده ی پنجم میلادی

ساخت قصر سروستان
به دستور بهرام پنجم



۴۴

۵۹۰-۶۲۸ میلادی

ساخت قصرهای شیرین
و هورش کوری

۵۳

۱۱۴۷ میلادی

ساخت گنبد سرخ
در مراغه

۵۴

حدود ۱۱۵۷ میلادی

ساخت ساختمان مسجد جامع
اصفهان در دوره ی سلجوقی



۵۵

حدود ۸۴-۱۲۸۱ میلادی

ساخت سد قوسی کبار
در نزدیکی قم



۵۸

۱۲۰۹ میلادی

ساخت گنبد سلطانیه



۵۷

دوره ایلخانان مغول ۱۲۱۸-۱۳۴۴

اختراع گنبد دو پوسته و بکارگیری آن
در ساختمان گنبد الجایتو

۵۶

سده ی ۱۲ و ۱۴ میلادی

ساخت دیوارهای یزد



۶۵

اوایل سده ی هفدهم میلادی

ساخت قصر عالی قاپو
در اصفهان



۶۶

۱۶۴۲-۶۶ میلادی

ساخت پل خواجو
در اصفهان



۶۷

۱۱۷۸ هجری

ساخت بازار، مسجد، حمام در
شیراز توسط کریم ختن زند





کمیسیون هم ارزی رشته‌ها؛ بایدها و نبایدها

مقدمه

باتوجه به تخصصی شدن علوم و به تبع آن افزایش روزافزون رشته‌های تخصصی در حوزه‌های علمی ضروری است که کمیسیونی جهت بررسی و تطبیق میزان هم‌پوشانی دروس این رشته‌ها جهت عضویت و فعالیت اعضای آن‌ها در سازمان‌های مربوطه به‌ویژه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان به‌وجود آید تا ضمن بررسی درخواست‌های فارغ‌التحصیلان رشته‌ای مرتبط نسبت به تدوین راهکارهای اجرایی اقدامات لازم را انجام دهند. در این راستا در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان به این امر مهم توجه ویژه‌ای صورت گرفته است و در تبصره ۲ ماده ۷ این قانون کمیسیونی متشکل از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر فرهنگ و آموزش عالی و رئیس سازمان نظام‌مهندسی کشور تعیین تا نسبت به بررسی درخواست‌های مربوط به رشته‌های مرتبط با رشته‌های هفت‌گانه اصلی تصمیمات بهینه‌ای در راستای اصول و اهداف نظام‌مهندسی کشور اتخاذ کنند.

نگاهی به جایگاه کمیسیون هم ارزی رشته‌ها در قانون

نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان

در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ در خصوص رشته‌های اصلی مهندسی، در ماده ۶ مدارک مهندسی رشته‌های شامل معماری، عمران، تأسیسات مکانیکی، تأسیسات برقی، شهرسازی، نقشه‌برداری و ترافیک را برای تشکیل سازمان استان ضروری بیان نموده است و شرایط عضویت مهندسان را اعلام کرده است. از طرفی در ماده ۷ قانون عضویت اشخاص حقوقی و حقیقی در سازمان بلامانع عنوان شده است. در این ماده در خصوص رشته‌های مرتبط توضیحاتی بیان شده است که در ادامه به بررسی آن‌ها می‌پردازیم:

ماده ۷- عضویت اشخاص حقوقی شاغل به کار مهندسی در رشته‌های اصلی و اشخاص حقیقی در رشته‌های مرتبط با مهندسی ساختمان در

سازمان استان بلامانع است.

تبصره ۱- رشته‌های مرتبط با مهندسی ساختمان به کلیه رشته‌هایی اطلاق می‌شود که عنوان آن‌ها با رشته‌های اصلی یادشده در ماده (۶) متفاوت بوده ولی محتوای علمی و آموزشی آن‌ها با رشته‌های اصلی بیش از ۷۰٪ در ارتباط باشد و فارغ‌التحصیلان این‌گونه رشته‌ها خدمات فنی معینی را در زمینه‌های طراحی، محاسبه، اجرا، نگهداری، کنترل، آموزش، تحقیق و نظایر آن به بخش‌های ساختمان و شهرسازی عرضه می‌کنند اما این خدمات از حیث حجم، اهمیت و میزان تأثیر عرفاً هم‌تراز خدمات رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان نباشد.

تبصره ۲- حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط با مهندسی ساختمان و عناوین این رشته‌ها توسط کمیسیونی متشکل از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر فرهنگ و آموزش عالی و رئیس سازمان تعیین و به تصویب وزیر مسکن و شهرسازی می‌رسد. مرجع تطبیق عناوین مدارک تحصیلی کمتر از معادل لیسانس و تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان آن‌ها وزارت مسکن و شهرسازی است.

در تبصره ۲ ماده ۷ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان برای رشته‌های مرتبط جهت بررسی وضعیت این رشته‌ها و نحوه عضویت و عدم عضویت، پروانه اشتغال به کار، ارتقا، تمدید پروانه، میزان فعالیت و عملکرد آن‌ها کمیسیونی پیش‌بینی شده است که اصطلاحاً به عنوان «کمیسیون هم ارزی رشته‌ها» شناخته می‌شود.

هم‌وظایف کمیسیون هم ارزی رشته‌ها

در بررسی تبصره ۲ ماده ۷ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و همچنین مصوبات و بخشنامه‌های کمیسیون هم ارزی رشته‌ها از سال ۱۳۸۹ تا کنون می‌توان به این موارد اشاره کرد:

حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط با

رسول وظیفه‌شناس

عضویت علمی
دانشگاه و عضو گروه
تخصصی شهرسازی
شورای مرکزی

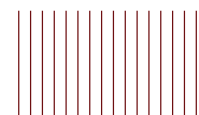


باید بین وزارت راه و شهرسازی و وزارت علوم هماهنگی لازم در خصوص وضعیت رشته‌های مرتبط با نظام مهندسی ساختمان صورت گیرد

دغدغه‌های حرفه‌ای

موضوع	تاریخ
بخشنامه شماره ۴۰۰/۱۴۶۷۸ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۱۶ کمیسیون هم ارزی رشته‌ها	۱۳۹۷/۰۲/۱۶
بخشنامه شماره ۴۰۰/۳۹۱۰۰ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۶ کمیسیون هم ارزی رشته‌ها	۱۳۹۶/۰۸/۰۶
بخشنامه شماره ۴۰۰/۲۷۵۲۷ مورخ ۹۶/۰۶/۰۶ کمیسیون هم ارزی رشته‌ها	۱۳۹۶/۰۶/۰۶
مصوبه شماره ۴۰۰/۱۶۳۷ مورخ ۹۵/۰۱/۲۲ کمیسیون هم ارزی رشته‌ها	۱۳۹۵/۰۱/۲۲
مصوبه شماره ۴۰۰/۶۵۸۲۵ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ درخصوص تسهیل در امر صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی	۱۳۹۴/۱۱/۰۵
مصوبه شماره ۴۳۰/۶۰۹۵۸ مورخ ۴۳/۰۶/۰۵ جدول کد رشته‌ها (تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۵)	۱۳۹۴/۱۱/۰۵
مصوبه شماره ۴۳۰/۵۲۳۸۱ مورخ ۴۳/۰۵/۲۳ کمیسیون هم ارزی رشته‌ها (تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۳)	۱۳۹۴/۰۹/۲۳
مصوبه شماره ۴۳۰/۲۷۸۸۲ مورخ ۴۳/۰۵/۲۵ درخصوص کارشناسی ناپیوسته (تاریخ ۱۳۹۴/۰۵/۲۵)	۱۳۹۴/۰۵/۲۵
مصوبه شماره ۴۳۰/۶۸۳۰۹ مورخ ۴۳/۰۶/۰۷ (تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۰۷)	۱۳۹۲/۱۲/۰۷
مصوبه شماره ۴۳۰/۲۹۷۸۰ مورخ ۴۳/۰۶/۲۳ (تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۳)	۱۳۹۲/۰۶/۲۳
مصوبه شماره ۴۳۰/۲۶۶۷۰ مورخ ۴۳/۰۶/۱۹ درخصوص کد کاردان‌ها (تاریخ ۱۳۹۲/۰۶/۱۹)	۱۳۹۲/۰۶/۱۹
مصوبه کمیسیون (تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۴)	۱۳۹۱/۱۱/۰۴
مصوبه درخصوص کارشناسی ناپیوسته یا کاردانی با کد اصلی	۱۳۹۰/۰۵/۲۳
مصوبه کمیسیون (تاریخ ۱۳۹۰/۰۳/۱۱)	۱۳۹۰/۰۳/۱۱
مصوبه کمیسیون هم ارزی رشته‌ها (تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷)	۱۳۹۸/۱۲/۰۷

مصوبات کمیسیون هم‌ارزی رشته‌ها - تبصره ۲ از ماده ۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان



دارندگان مدارک کارشناسی ناپیوسته علمی کاربردی یا تکنولوژی در رشته‌های اصلی هفت‌گانه ساختمان.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

کمیسیون هم ارزی رشته‌ها در طول ده سال گذشته مصوبات و بخشنامه‌های متعددی را در خصوص وظایف خود در تبصره ۲ ماده ۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان تصویب نموده است ولی نکته‌ای که باید مدنظر قرار گیرد دقت نظر در خصوص رشته‌هایی است که با توسعه علم و فناوری در حوزه ساختمان ضرورت توجه ویژه به این رشته و تجدید نظر در خصوص عضویت و فعالیت آن‌ها در نظام مهندسی ساختمان صورت گیرد چرا که امروزه با فناوری برتر یا تکنولوژی پیشرفته در زمینه صنعت ساختمان مواجه هستیم که استفاده از دانش آموختگان آن رشته‌ها در صنعت ساختمان امر انتخاب‌ناپذیر است و ضروری است که کمیسیون هم ارزی رشته‌ها به این موارد اهتمام جدی داشته باشند. از طرفی باید بین وزارت راه و شهرسازی و وزارت علوم هماهنگی لازم در خصوص وضعیت رشته‌های مرتبط با نظام مهندسی ساختمان صورت گیرد که بعد از فارغ‌التحصیلی، دانش آموختگان آن رشته‌ها در عدم وضعیت تعیین تکلیف به‌سر نبرند و قبل از تحصیل آن‌ها اطلاعات لازم به آن‌ها ارائه شود تا پس از فارغ‌التحصیلی مشکلات عده‌ای را برای جامعه مهندسی شاهد نباشیم. امید است در آینده، شاهد ارتقاء جایگاه سازمان نظام مهندسی و کنترل ساختمان و مهندسان در عرصه‌های مختلف فعالیت‌های باشیم.

مهندسی ساختمان و عناوین این رشته‌ها.
- بررسی مدارک تحصیلی لیسانس و بالاتر و مدارک تحصیلی کمتر از معادل لیسانس و تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان آن‌ها توسط وزارت راه و شهرسازی صورت خواهد گرفت.
- نحوه عضویت اشخاص حقیقی و حقوقی در سازمان نظام مهندسی ساختمان.
- صدور، تمدید و ارتقاء پروانه به کار مهندسی اشخاص حقیقی و حقوقی.
- نحوه بررسی و تعیین وضعیت صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی برای دارندگان مدرک تحصیلی مقاطع کاردانی و کارشناسی که عنوان رشته تحصیلی عیناً یکسانی دارند.
- نحوه صدور پروانه برای دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد.
- دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته‌های مرتبط با رشته‌های اصلی هفت‌گانه که موفق به اخذ مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در رشته‌های اصلی هفت‌گانه همسان با رشته کارشناسی شده‌اند.
- دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته‌های مرتبط، که پس از اخذ مدرک کارشناسی، موفق به اخذ مدرک دانشگاهی در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های اصلی همسان با رشته کارشناسی شده‌اند.
- اظهار نظر در خصوص ارتقاء پایه و تمدید پروانه به کار برای اشخاصی که هیئت عمومی دیوان عدالت اداری رأی صادر نموده است.
- دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی غیر مرتبط با رشته‌های هفت‌گانه ساختمان و کارشناسی ناپیوسته دبیری فنی در رشته‌های اصلی ساختمان.

آموزش و ترویج و ضرورت تدوین متون آموزشی؛ زیربنای توسعه پایدار

مقدمه

اعتبار خود را از دست داده و به میزان زیادی بر افزایش مشکلات فعلی به طور مستقیم تأثیر گذاشته‌اند.

باتوجه به اینکه قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان عبارت‌اند از مجموعه قوانین، مقررات، آئین‌نامه‌ها، استانداردها و تشکلهای مهندسی، حرفه‌ای و صنفی که در جهت رسیدن به اهداف و خطی‌مشی‌های ده‌گانه قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان فعالیت می‌کنند؛ ارزیابی عملکرد گذشته و تدوین راهکارهای اجرایی (نقشه راه) برای آینده نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان یکی از الزامات اساسی شورای مرکزی است.

فواید آموزش، تحقیق و پژوهش

چرا سازمان نظام‌مهندسی ساختمان باید امر آموزش و تحقیق را به عنوان یک نیاز اساسی و ضروری به شمار آورد و در تمامی برنامه‌های روزمره، موردی و تناوبی خود به این امر مهم اهتمام جدی داشته باشد. از جمله فواید آموزش، تحقیق و پژوهش را می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

آموزش و تحقیق زیربنای توسعه هر سازمان از جمله سازمان نظام‌مهندسی ساختمان برای رسیدن به اهداف ده‌گانه راهبردی است؛

■ اقناع میل کنجکاو دربارۀ گذشته و حال.

■ ادامه حیات علمی در رشته‌های مختلف.

■ ادامه حرکت برای رسیدن به حقیقت.

■ گشودن راهی برای علاقه‌مندان به تحقیق.

■ واقعیت‌هستی بر انسان معلوم و نقاط تاریک پدیده‌ها و موضوعات مورد پژوهش روشن و هویدا می‌شود.

■ تحقیق می‌تواند زمینه‌ساز و تقویت‌کننده آینده‌نگری درست باشد و در

زمینه پیشگیری از وقوع جرم و خطاها کمک شایان توجهی کند.

■ آموزش زمینه نوآوری و خلاقیت را به دنبال خواهد داشت.

عصر حاضر به عنوان عصر دانایی مطرح شده است، لذا در این عصر کشورها و سازمان‌هایی (از جمله سازمان نظام‌مهندسی ساختمان) می‌توانند به موفقیت و پیشرفت روزافزون دست یابند که تحقیق، پژوهش و امر آموزش را در فعالیت‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت خود سرلوحه خود قرار دهند و تمامی همت خود را برای دستیابی به این امر مهم به کار گیرند. چراکه توسعه و گسترش فناوری‌های جدید، به‌ویژه فناوری‌های نو در امر ساخت‌وسازهای شهری، ارتباطاتی و اطلاعاتی، ساختار کالبدی، زیست محیطی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و حتی فرهنگی بسیاری از شهرهای جهان را تحت تأثیر قرار داده است. این تأثیر به دلیل فراهم‌آوردن امکان ارتباط سریع شهرهای کشورهای مختلف جهان و تعامل شهرها و مناطق جهانی با یکدیگر عملکرد بسیاری از آن‌ها را از سطح پیشین فراتر برده و تا سطح جهانی ارتقا بخشیده است. ارائه چنین تغییری عملکردی برای شهرها و منطقه‌های موجود در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه متفاوت است. این تأثیر و تعامل، صرف‌نظر از مطلوب یا نامطلوب بودن آن، در بعد کالبدی و فضایی شهرها و مناطق نیز تبلور یافته و منجر به ظهور شهر-منطقه‌های جهانی شده است. از این رو آنچه در این تغییر و تحول مهم است «محلی‌ماندن در فرایند جهانی‌شدن» است.

تغییر و تحولات سریع در عرصه کالبدی، جمعیتی، انسانی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، زیست محیطی و فناوری ناتوانی رویکردهای موجود در امر مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه کالبدی شهری را، که از جانب سازمان‌ها برای رویارویی با این تغییرات اتخاذ می‌شود، هر چه بیشتر آشکار می‌سازد. رویکرد کنونی سازمان‌ها از جمله سازمان نظام‌مهندسی ساختمان به امر برنامه‌ریزی توسعه شهری غالباً راه‌حل‌هایی برای این‌گونه مسائل گذشته‌اند. در حالی این راه‌حل‌ها زمانی اعتبار نسبی داشته‌اند که اکنون



آموزش زمینه‌ساز فرهنگ جامعه و همچنین توسعه پایدار در کلیه امور به‌ویژه در امر ساخت‌وساز را به وجود خواهد آورد.

و در نهایت برای رسیدن به اهداف و آرمان‌های جامعه بزرگ نظام مهندسی راهی به جز توجه به امر آموزش و پژوهش وجود ندارد. و موارد بسیاری را می‌توان با موضوع آموزش و پژوهش نام برد که ضروری است شورای مرکزی و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها، در راستای نیل به اهداف والای ده‌گانه در امر آموزش و پژوهش، با دانشگاه‌ها و سازمان‌های مربوط همکاری و تبادل اطلاعات داشته باشند.

نگاهی به ضرورت آموزش، تحقیق و پژوهش در قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

طبق ماده یک نظام مهندسی و کنترل ساختمان عبارت‌اند از مجموعه قانون، مقررات، آئین‌نامه‌ها، استانداردها و تشکلهای مهندسی، حرفه‌ای و صنفی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود. به طوری که در این قانون اهداف و وظایفی برای شورای مرکزی و نظام مهندسی تعریف کرده است که از جمله آن می‌توان به ماده دو اهداف و خط مشی قانون و ماده پانزده اهمیت وظایف و اختیارات هیئت‌مدیره و همچنین ماده ۲۱ اهمیت وظایف و اختیارات شورای مرکزی و در نهایت در فصول شش‌گانه قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان فصل پنجم به موضوع مهم آموزش و ترویج در ماده ۳۶ اختصاص داده شده است که در زیر به هر از مواد مرتبط با موضوع آموزش، تحقیق و پژوهش اشاره می‌شود.

ماده ۲- اهداف و خط‌مشی این قانون عبارت‌اند از:

۱- تقویت و توسعه فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در معماری و شهرسازی.

۳- تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور.

۴- ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری.

۵- بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات.

۶- ارتقاء دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش.

۷- وضع مقررات ملی ساختمان به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی و اجرا و کنترل آن در جهت حمایت از مردم به عنوان بهره‌برداران ساختمان‌ها و فضاهای شهری و ابنیه و مستحدثات عمومی و حفظ و افزایش بهره‌وری منابع، مواد، انرژی و سرمایه‌های ملی.

ماده ۱۵- اهم وظایف و اختیارات هیئت‌مدیره به شرح زیر است:

۱- برنامه‌ریزی جهت تقویت و توسعه فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در معماری و شهرسازی.

۲- برنامه‌ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه‌های مهندسی ساختمان و مشاغل مرتبط با آن.

۳- ارتقاء دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخش‌های ساختمان و شهرسازی از طریق ایجاد پایگاه‌های علمی، فنی، آموزش و انتشارات.

۹- کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.

ماده ۲۱- اهم وظایف و اختیارات «شورای مرکزی» به این شرح است:

و- همکاری با مراکز تحقیقاتی و علمی و آموزشی و ارائه مشورت‌های لازم در زمینه تهیه مواد درسی و محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی.



شورای مرکزی و نظام‌مهندسی چنانچه بخواهد در عصر دانایی به نیازهای جامعه مهندسی در عرصه تخصصی، مهندسی، حرفه‌ای و صنفی پاسخگو باشد، راهی جز توجه به امر آموزش، تحقیق و توانمندسازی شهروندان و مهندسان نخواهد داشت

گزیده‌ها

ذریب مکلفاند همکاری‌های لازم را به عمل آورند:
الف- افزایش آگاهی‌های عمومی از طریق تهیه و پخش برنامه از رسانه‌های عمومی و یا سایر روش‌های ممکن.
ب- برگزاری دوره‌ها و سمینارهای آموزشی و بازآموزی برای تمامی دست‌اندرکاران شاغل در بخش‌های ساختمان.
پ- تنظیم و اعمال روش‌های تشویقی به منظور رعایت مقررات ملی ساختمان.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

چنانچه به مواد قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان و همچنین آئین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان توجه کنیم برای شورای مرکزی و هیئت‌مدیره نظام‌مهندسی استان‌ها از سطح خرد تا کلان وظایفی در خصوص همکاری با مراکز تحقیقاتی، علمی و آموزشی و ارائه مشورت‌های لازم در زمینه تهیه مواد درسی و محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارخانه‌های مختلف از جمله آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی، وزارت راه و شهرسازی و کار، رفاه و امور اجتماعی تعریف کرده است. همچنین در آئین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ به صراحت بیان شده است که مقررات ملی ساختمان باید در دروس کارشناسی رشته‌های مرتبط دانشگاهی تدریس شود و دوره‌ها و سمینارهای آموزشی و بازآموزی برای تمامی دست‌اندرکاران شاغل در بخش‌های ساختمان می‌بایست در جهت توانمندسازی و ارتقاء دانش مهندسان نظام‌مهندسی برگزار شود و ضرورت تدوین متون آموزشی برای رشته‌های هفت‌گانه را امری اجتناب‌پذیر می‌نماید.

لذا شورای مرکزی و نظام‌مهندسی چنانچه بخواهد در عصر دانایی به نیازهای جامعه مهندسی در عرصه تخصصی، مهندسی، حرفه‌ای و صنفی پاسخگو باشد، راهی جز توجه به امر آموزش، تحقیق و توانمندسازی شهروندان و مهندسان نخواهد داشت.

امید است با آموزش مداوم و پایدار شاهد ارتقاء جایگاه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و مهندسان در عرصه‌های مختلف فعالیت‌های باشیم.

منابع و مآخذ

- قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان (مصوب اسفند ماه ۱۳۷۴) و آئین‌نامه اجرایی مصوب ۱۳۷۵. با آخرین اصلاحات و الحاقات، وزارت مسکن و شهرسازی، معاونت امور مسکن و ساختمان، چاپ سوم، ۱۳۹۱
- وزارت راه و شهرسازی جمهوری اسلامی ایران، مصوبات کمیسیون هم‌ارزی رشته‌ها (www.mrud.ir)

ز- همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه «شناسنامه فنی و ملکی ساختمان‌ها» و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی.

ح- همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقاء سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در بخش‌های ساختمانی و شهرسازی و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن.

ماده ۳۳- اصول و قواعد فنی که رعایت آن‌ها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمان‌ها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد.

سازمان استان‌ها می‌توانند متناسب با شرایط ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تأیید شورای فنی استان ذریب با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود.

فصل پنجم. آموزش و ترویج

ماده ۳۴- وزارت مسکن و شهرسازی با همکاری سازمان استان‌ها و شهرداری‌ها ترتیبی خواهد داد که در شهرهایی که برای انجام خدمات فنی و مهندسی اشخاص واجد صلاحیت به تعداد کافی وجود ندارد. خدمات مشورتی و راهنمایی در زمینه طراحی و اجرای ساختمان‌ها از طریق تهیه طرح‌های همسان (تیپ) و انتشار جزوات آموزش به زبان ساده و یا نوارهای آموزشی و سایر روش‌های مناسب با بهای اندک در اختیار اشخاص قرار گیرد. نگاهی به ضرورت امر آموزش، تحقیق و پژوهش در آئین‌نامه اجرایی ماده ۳۳

در آئین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۸۳/۰۴/۱۷ هیئت وزیران از فصول یازده‌گانه فصل دهم به امر ترویج، آموزش و تحقیق اختصاص یافته است که این امر اهمیت آموزش را بیش از پیش به سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها گوشزد می‌کند. در ادامه، به بررسی فصل دهم می‌پردازیم.

فصل دهم- ترویج

ماده ۳۶- مقررات ملی ساختمان باید در دروس کارشناسی رشته‌های مرتبط دانشگاهی تدریس شود. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تمهیدات لازم برای تحقق این امر را فراهم می‌سازد.

ماده ۳۷- وزارت مسکن و شهرسازی باید اقدامات زیر را در جهت ترویج مقررات ملی ساختمان به کار بندد و وزارخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی

رابطهٔ عمر مفید ساختمان و تعداد فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی

است. می‌توان گفت که وزارت علوم به اندازه‌های مهندس تربیت کرده که کشور برای آن‌ها بازار کار ندارد. بر اساس بررسی مجلهٔ فوربس، ایران پس از روسیه و آمریکا، سومین کشور جهان از نظر تعداد مهندسان است. روسیه سالانه حدود ۴۵۴۰۰۰ مهندس تربیت می‌کند و آمریکا سالی ۲۳۷۸۲۶ مهندس. طبق آمار اعلامی فوربس، در ایران نیز سالی ۲۳۳۶۹۵ مهندس از دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل می‌شوند. پس از ایران، کشورهای ژاپن با ۱۶۸۲۱۴ مهندس و کره جنوبی با ۱۴۶۸۵۸ مهندس به ترتیب در رتبهٔ چهارم و پنجم تولید مهندس جهان قرار دارند. مساله‌ای که به تأیید، محمد شریعتمداری وزیر صنعت، معدن و تجارت وقت نیز رسیده بود و گفته بود که ایران سومین کشوری است که بیشترین مهندس را تربیت می‌کند؛ اما به لحاظ نرخ بیکاری در وضع مطلوبی به سر نمی‌برد.

یکی از امیدهای اشتغال فارغ‌التحصیلان هفت رشتهٔ دانشگاهی اشتغال در صنعت ساختمان است. صنعت ساختمان به عنوان یک صنعت مولد شغل در تمام جهان شناخته می‌شود و گفته می‌شود که بیش از یکصد صنعت به صورت مستقیم با صنعت ساختمان مرتبط است. درست است که کشور ما پتانسیل ساخت‌وساز حدود یکصد میلیون مترمربع در سال را داراست و هر متر مربع ساخت‌وساز تقریباً نیاز به بهره‌گیری از توان هشت نفر مهندس ذی‌صلاح دارد، لیکن ظرفیت اشتغال مهندسانی که بر اساس قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ از وزارت راه و شهرسازی پروانهٔ اشتغال به کار گرفته‌اند، بیش از ۳/۵ میلیارد متر مربع است! این خود

سعید عباسی

عضو هیئت‌علمی
دانشگاه زنجان و
عضو گروه تخصصی
عمران شورای مرکزی



نیم‌نگاهی به
ظرفیت پذیرش
دانشجو در
دانشگاه‌های کشور
نشان می‌دهد
که روند تربیت
مهندسان از یک
روال منطقی
تبیین نکرده است

گفته می‌شود که در یک جامعهٔ رو به توسعه وضع مالی مهندسان عالی است و در سایر جوامع وضعیت زندگی و کلا و پزشکان! شاید این مطلب کاملاً درست نباشد، لیکن قطعاً شایستهٔ تأمل هست. خیلی از جوان‌های دههٔ شصتی به دلیل تصور رؤیایی از بازار کار رشته‌های مهندسی به آب و آتش می‌زدند تا مهندس شوند. تصورات بسیاری از افراد جامعه از مهندس، محدود به مهندس ساختمان بود و مهندسی ساختمان درآمد بسیار قابل قبولی داشت. والدین آرزو داشتند که اولادشان دکتر یا مهندس شوند؛ مادرها آرزو می‌کردند که داماد یا عروسشان دکتر یا مهندس باشد و معلم‌ها توصیه می‌کردند که شاگردانشان دکتر یا مهندس شوند! امروز دیگر از آن ابهت مهندسی خبری نیست و قسمت دوم آرزوها و توصیه‌های والدین، مادرها و معلمان رنگ‌باخته است. بعضاً داشتن مدرک مهندسی، افتخاری محسوب نمی‌شود و متأسفانه مهندس بودن کم‌ارزش شده است!

بررسی‌های رسمی نشان می‌دهد ایران یکی از بالاترین نرخ‌های بیکاری در میان فارغ‌التحصیلان را دارد و همزمان آمارها مؤید این واقعیت است که در میان تمامی رشته‌های تحصیلی در ایران، گروه‌های مهندسی و صنعتی یکی از بالاترین میزان‌های بیکاری را دارند. ۳۵ درصد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی را رشته‌های مهندسی تشکیل می‌دهند و از ۷ رشتهٔ ساختمان ۵۵ درصد بیکاران مربوط به فارغ‌التحصیلان عمران است.

نتایج یک بررسی مستند بین‌المللی نشان می‌دهد که جایگاه ایران در تربیت مهندس در دنیا در رده‌های اول

شورای هماهنگی تشکل‌های فنی و مهندسی؛ گمشده این روزهای سازمان

فصل مشترک

اگر نگاهی به قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان داشته باشیم، فصول مشترکی در حوزه‌های مختلف کاری جلب نظر خواهد کرد. یکی از این فصل‌های مشترک ارتباط با انجمن‌ها و تشکل‌های مهندسی در این قانون است. در ماده یک قانون و در فصل اول که شامل کلیات، اهداف و خط‌مشی

است می‌خوانیم: نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان عبارت است از مجموعه قانون، مقررات، آئین‌نامه‌ها، استانداردها و تشکل‌های مهندسی، حرفه‌ای و صنفی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به‌مورد اجرا گذاشته می‌شود. در بند دهم پاره دوم نیز داریم: جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان، صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای توسعه و آبادانی کشور.

جهت واکاوی راهکارهای همکاری تشکل‌های مختلف مهندسی ایران با نظام‌مهندسی ساختمان و همچنین بررسی چگونگی جلب مشارکت حرفه‌ای این نهاد‌های مهندسی با سازمان مطابق با بند دهم ماده دوم قانون، در ابتدا نیاز داریم نگاهی داشته باشیم به تاریخچه وجودی تشکل‌های مهندسی در ایران با قید شرط هم‌پوشانی حرفه‌ای با اهداف نظام‌مهندسی ساختمان.

در مطالعه زیر به نحوه شکل‌گیری این انجمن‌ها و تشکل‌های مهندسی پرداخته شده است و در ادامه به پیشنهادهای خواهیم رسید که به جلب همکاری دو جانبه و گسترش حوزه‌های همکاری سازمان با این تشکل‌های حرفه‌ای خواهد رسید.

ساعدمعرفی

سازمان
نظام‌مهندسی
ساختمان‌استان
قزوین

وضعیت نامتناسب درآمدی مهندسان را نشان می‌دهد و مؤید آن است که به صورت میانگین مهندسان قادر نخواهند بود بیش از حدود ۲۵ درصد از ظرفیت اشتغال خود بهره بگیرند. به بیان ساده‌تر، تعداد مهندسان حدوداً چهار برابر میزان مورد نیاز کشور است!

نیم نگاهی به ظرفیت پذیرش دانشجو در دانشگاه‌های کشور نشان می‌دهد که روند تربیت مهندسان از یک روال منطقی تبعیت نکرده است؛ از اوایل دهه هفتاد تا اواسط دهه هشتاد شدیداً افزایش یافته و پس از احصای مشکلات مترتب، تغییری در راستای کاهش آن صورت نگرفته است. مثلاً در سال ۱۳۹۴ ظرفیت پذیرش دانشجویان رشته مهندسی عمران کشور قریب به ۱۷۰۰۰ نفر بود. از این تعداد، شمار قابل توجهی مربوط به مؤسسات و مراکزی می‌شوند که نه تنها نظارت وزارت علوم بر کیفیت آموزشی آن‌ها کم‌رنگ است، که پذیرفته شدگان در دوره متوسطه نیز از تراز علمی خوبی برخوردار نبوده‌اند.

از طرف دیگر در سال‌های اخیر رشد جمعیت به طرز چشمگیری کاهش یافته است. ظرفیت ساخت‌وساز در کشور نیز تقریباً با نرخ رشد جمعیت نیز مرتبط است و در نتیجه رکود در صنعت ساختمان که مورد انتظار بود، از چند سال پیش در کشور شروع و از سال ۱۳۹۳ تشدید شده است. در نهایت، کاهش قدرت خرید مردم و سیاست‌های دولتی در تأمین مسکن ارزان قیمت در کشور در این رکود بی تأثیر نبوده است.

این به آن معناست که مهندسان فعلی روز به روز بیکارتر خواهند شد و این همه مشکل نیست. مع‌الأسف عرضه بیش از اندازه نیروی مدرک به دست در حوزه ساختمان، باعث فعال شدن سودجویانی شده است که جز به منافع خود، به چیزی دیگر نمی‌اندیشند. ایشان به راحتی می‌توانند از میان سیل متقاضیان امضای نقشه‌ها، آن‌هایی را که آگاهی کمی به مهندسی و مسئولیت‌های مترتب با آن دارند بیابند و به طرق مختلف و به ثمن بخش مسئولیت خطیر یک ساختمان را به ایشان محول کنند. این امر می‌تواند حلقه مفقوده‌ای باشد که وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط برای کم‌بودن عمر مفید ساختمان‌ها جستجو می‌کنند.



توانایی هم‌گرایی، همسویی و همفکری تشکل‌های مختلف مهندسی در این سازمان وجود دارد، ولی این مهم نیازمند اراده‌ی سازمانی و اعتقاد به کار تیمی-تشکلی دارد

دغدغه‌های حرفه‌ای

کشور تشکیل شده است و هم اکنون نماینده‌ی قانونی شرکت‌های پیمانکار عضو و انجمن‌های استانی سراسر کشور می‌باشد.

کانون سراسری به عنوان مرجعی معتمد برای آبادانی کشور مأموریت دارد تا با هم‌افزایی توان‌ها و روحیه‌ای تعامل‌پذیر با ارتقاء سطح دانش فنی، تکنولوژیکی، مدیریتی و کیفی اعضای صنف آبادگر ضمن رعایت و حفظ حرمت و کرامت انسانی برای ساختن ایرانی آباد و جهانی پایدار گام‌هایی مؤثر بردارد.

کانون سراسری با ارتقاء نقش خود در جهت نیل به اهداف اساسنامه‌ای در راستای توسعه‌ی پایدار با ایجاد تعامل بیشتر و تقویت ارتباط مؤثر با عوامل مرتبط و ذی‌نفع در عمران و آبادانی کشور با آموزش و اشاعه‌ی فرهنگ کار تیمی و فعالیت‌های استراتژی محور به منظور دستیابی به جایگاه واقعی و قانونی خود و اعضا در سطوح ملی و منطقه‌ای فعالیت کنند تا بتواند با حضور مؤثر در مراکز تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری به رسالت حقیقی خود جامه‌ی عمل بپوشاند.

کانون سراسری از طریق هماهنگ ساختن کوشش‌ها و فعالیت‌های انجمن‌های عضو و ایجاد زمینه‌های مطلوب برای همکاری و تبادل نظر و انتقال تجربیات و جمع‌آوری امکانات و ظرفیت‌های انجمن‌های استان‌های سراسر کشور در جهت اعتلای کمی و کیفی در امر سازندگی و آبادانی کشور تلاش کرده است و با همکاری سایر تشکل‌های بخش خصوصی و مسئولان مرتبط بخش دولتی در راستای تحقق اهداف اقدام می‌کند. این کانون در حال حاضر یکی از اعضای فعال و تأثیرگذار «شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی، حرفه‌ای کشور» و عضو «نهاد تعامل» است که از نمایندگان شانزده تشکل بخش خصوصی، معاونان و مدیران کل بخش فنی و اجرایی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری تشکیل شده و به صورت رسمی براساس تفاهم‌نامه فی مابین نسبت به ایجاد زبان و نگاهی مشترک بین دولت و نهادهای مدنی و ایجاد وفاق بین دست‌اندرکاران طرح‌های توسعه برای افزایش بهره‌وری از توانمندی‌های فنی و تخصصی جامعه در راستای توسعه‌ی پایدار کشور اقدام می‌کنند.

کانون سراسری دارای دو شورای مهم مشورتی به نام‌های «شورای دبیران و رؤسای هیئت‌مدیره‌ی انجمن‌های عضو کانون سراسری» و «شورای ادواری» است که به صورت سنتی حتی قبل از تشکیل کانون سراسری هماهنگی‌های لازم را بین انجمن‌های عضو فراهم می‌نموده در جلسات شورای ادواری علاوه بر ۳۱ انجمن عضو رسمی کانون سراسری از تشکل‌های دیگر از جمله انجمن شرکت‌های ساختمانی و انجمن شرکت‌های پیمانکار تأسیسات و تجهیزات صنعتی ایران، انجمن شرکت‌های راهسازی ایران و شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی، صنفی، حرفه‌ای کشور جهت حضور دعوت به عمل

سندیکای شرکت‌های ساختمانی کهنسال‌ترین تشکل صنفی

کشور

در نیمه‌ی دهه بیست خورشیدی، درست پس از پایان جنگ جهانی دوم سازندگی کشور با سه رویداد مهم روبه‌رو شد. این رویدادها که در سال ۱۳۲۵ پایه‌ریزی شد طی هفتاد سال گذشته به نوبه‌ی خود نقش اساسی در برنامه‌های توسعه‌ی عمرانی کشور ایفا کرده‌اند.

این رویدادها از یک سو ضرورت و نیاز دوران پس از جنگ و از جانب دیگر نشان از خرد و هوشمندی مردانی بود که در شرایط بحرانی آن زمان به کمک دولت درخواستند و سازندگی را با هم‌گرایی، نهادینه و نظام‌مند کردند.

تدوین و تصویب قانون کار در اردیبهشت ۱۳۲۵ توسط هیئت وزیران و متعاقب تأسیس وزارت کار در مردادماه همان سال اولین رویداد بود. این وزارتخانه قبلاً در وزارت پیشه و هنر در قالب اداره‌ی کل کار انجام وظیفه می‌کرد.

متعاقب قانون‌مندشدن کار رویداد دیگری در همین سال، با همت و اراده‌ی جمعی از فرهیختگان پیشرو در امر سازندگی و با شناخت مسئولیت‌های خطیر مهندسان در شرایط پس از جنگ شکل گرفت. این فرهیختگان سرفراز گردهم آمدند و به تجمیع توانمندی‌های خود پرداختند. اولین تشکل رسمی صنفی خصوصی کشور بدین ترتیب پایه‌گذاری شد و در اسفندماه سال ۱۳۲۶ پس از ثبت حقوقی به نام «سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران» رسماً شروع به فعالیت کرد. هم‌اینک و پس از قریب به هفتاد سال پایداری و استمرار سندیکای شرکت‌های ساختمانی نشان از رویکرد مسئولیت‌پذیر و متکی بر منافع ملی مهندسانی بوده است که سازندگی کشور را به دور از همه‌فراز و نشیب‌ها و بحران‌ها نصب‌العین قرار دادند و تاکنون ادامه داده‌اند.

و رویداد سوم در سال ۱۳۲۵ نقطه عطفی در برنامه‌ریزی است. اولین برنامه توسعه‌ی کشور توسط گروهی مشاور برنامه‌ریزی صورت گرفت که به دعوت دولت به ایران آمده بودند و برنامه‌ی هفت‌ساله توسعه‌ی اول را تنظیم کردند. در سال ۱۳۲۷ نهاد برنامه‌ریزی کشور همزمان با تصویب برنامه‌ی هفت‌ساله اول به عنوان نظارت و مراقبت در اجرای برنامه با ساختار یک شورای عالی، هیئت نظارت و یک مدیرعامل پایه‌گذاری شد. این نهاد طی قریب به ۷۰ سال گذشته با ساختارها و مأموریت‌های برنامه‌ریزی، بودجه‌بندی، مدیریت و نظارت پنج برنامه توسعه بعد از انقلاب را به عهده داشته است.

کانون سراسری پیمانکاران عمرانی ایران (انجمن شرکت‌های

ساختمانی و تأسیساتی)

کانون سراسری پیمانکاران عمرانی ایران در تاریخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۸ به شماره ۵۰۴ در وزارت کار و امور اجتماعی به ثبت رسیده است. این کانون با عضویت ۳۱ انجمن شرکت‌های ساختمانی، تأسیساتی و تجهیزاتی استان‌های سراسر



پیگیری که توسط جمعی از کارشناسان و علاقه‌مندان این حرفه به عمل آمد. به دنبال این امر اولین جلسه مجمع عمومی اعضای مؤسس انجمن بتن ایران در تاریخ ۱۳۷۸/۱۱/۲۷ با حضور نمایندگان وزارت کشور تشکیل و ضمن انتخاب اعضای هیئت‌مدیره و بازرسان اساسنامه انجمن در ۲۶ ماده و ۲۵ تبصره به تصویب رسیده است.

جامعه مهندسان مشاور ایران

در آغاز کار در دهه ۱۳۴۰ مهندسان مشاور در قالب دو تشکل حرفه‌ای یکی به نام «سندیکای مهندسان مشاور معمار» که منحصرأ شامل مهندسان مشاور معمار و شهرساز بود و دیگری «انجمن مهندسان مشاور ایران» که مهندسان مشاور ذی‌صلاح در سایر رشته‌ها را دربر می‌گرفت فعال بودند. این دو گروه در حفظ اهداف حرفه‌ای خود به صورت جداگانه با سازمان برنامه، کارفرمایان و سازمان‌های دولتی در تماس بودند، ولی در مواردی که منافع مشترک داشتند گردهم آمده و به صورت جمعی به نمایندگی حرفه مهندسی مشاور ظاهر می‌شدند.

مقدمات تأسیس جامعه مهندسان مشاور ایران پس از تصویب آئین‌نامه تشخیص صلاحیت و طبقه‌بندی مهندسان مشاور توسط هیئت وزیران در خرداد ماه ۱۳۵۲ که در ماده ۱۲ آن تأسیس جامعه مشاوران به منظور همکاری با سازمان برنامه پیش‌بینی شده بود، فراهم آمد و بالاخره در تاریخ ۱۳۵۲/۱۲/۷ دو تشکل فوق جامعه را تحت عنوان «جامعه مشاوران ایران» و به شماره ۱۴۷۱ به ثبت رساندند و به این ترتیب جامعه فعالیت خود را رسماً آغاز نمود.

در سال ۱۳۵۸ و به دنبال انقلاب اسلامی ۱۳۵۷، جامعه مشاوران به بازنگری خود پرداخته و اساسنامه جدیدی را به تصویب رساند و وارد دوره دیگری از فعالیت‌های خود شد. بنا به دستور وزارت کشور و تأییدیه مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۱۰، از این تاریخ به بعد با نام «جامعه مهندسان مشاور ایران» به جای «جامعه مشاوران ایران» با پروانه شماره ۲۱۵-۴۲ الف به فعالیت خود ادامه داد که هم اکنون نیز ادامه دارد. جامعه مهندسان مشاور ایران مشمول قانون احزاب و جمعیت‌ها است و اساسنامه آن جهت تطبیق شرایط با قانون مذکور، تغییر داده شده و این تغییرات به همراه پارهای اصلاحات دیگر در مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۳۶۷/۶/۲۸ به تصویب رسیده است. طبق اساسنامه و قانون احزاب، پروانه فعالیت جامعه در هر دوره، از طرف وزارت کشور صادر می‌شود و طبق مفاد همین اساسنامه جامعه مهندسان مشاور ایران جمعیت‌میلی، فرهنگی، فنی و حرفه‌ای مستقل از تمام احزاب و گروه‌های سیاسی است که شرکت‌های مهندسی مشاور در بخش خصوصی در آن گرد آمده‌اند تا ضمن ایجاد یک نظام حرفه‌ای استوار بر اصول دموکراتیک، در اعتلای حرفه مهندسی مشاور بکوشند و در راستای دستیابی به استقلال فنی

می‌آید. جلسات شوراهای مذکور حدوداً هر ۴۵ روز یکبار و به تناوب تشکیل می‌شود. لازم به ذکر است که مسائل داخلی استان‌ها توسط انجمن‌های استانی پیگیری شده و مواردی که نیاز به پیگیری و هماهنگی در سطح کشور و در مرکز را داشته باشد پس از طرح و بررسی در جلسات شوراهای «دواری» و «دبیران و رؤسا» توسط هیئت مدیره کانون سراسری پیگیری و حل و فصل می‌شود.

شرکت‌های تأسیساتی و صنعتی ایران

سندیکای سازندگان، پیمانکاران و واردکنندگان تأسیسات ساختمان در تاریخ ۱۳۴۰/۱۱/۳۰ تأسیس شد و در تاریخ ۱۳۴۱/۱۰/۲۳ به شماره ۵۵۹ در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی و در تاریخ ۱۳۴۱/۸/۲۲ در وزارت کار و خدمات اجتماعی وقت تحت شماره ۱۸۸۴ ثبت شد.

در ۱۲ خرداد ماه سال ۱۳۴۹ تغییر نام به سندیکای شرکت‌های تأسیساتی یافته و تغییرات اساسنامه در ۲۶ ماده به تصویب رسید. در تاریخ ۱۳۷۲/۹/۲۲ با رعایت ضوابط جمهوری اسلامی ایران، نام سندیکا به انجمن صنفی شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی تغییر یافت و مفاد اساسنامه هم به ۳۱ ماده اصلاح شد.

در اجرای ماده ۱۳۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران و به منظور تأمین، حفظ و گسترش حقوق و منافع مشترک شرکت‌های عضو، هماهنگی و همفکری با دولت و سایر مقامات و نهادهای کشوری و تشکل‌های مهندسی در جهت رفع مشکلات و بهبود نظام فنی و اجرایی کشور، همراهی و مساعدت با سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط و کارفرمایی در اجرای پروژه‌های مختلف و به‌ویژه پروژه‌های صنعتی و تأسیساتی در طرح‌های ملی اعم از عمرانی و غیرعمرانی و ارتقاء کیفیت و افزایش سرعت انجام آن‌ها، کوشش در بالابردن کیفیت مدیریت و مهارت فنی و تخصصی مدیران و کارکنان شرکت‌های عضو و نیز بررسی و تشخیص صلاحیت شرکت‌های همکار، گردآوری و توزیع اطلاعات و آمار مربوط به طرح‌ها و پروژه‌های اجرا شده و در دست اجرا و آخرین پیشرفت‌ها و دستاوردهای علمی، عملی و اجرایی طرح‌های کشور و به‌طور خلاصه ایفای نقش و مسئولیت یک تشکل صنفی و حرفه‌ای و یک نهاد مردمی مستقل، این انجمن (سندیکا) تشکیل یافت.

انجمن بتن ایران

همراه با گسترش روز افزون مصرف سیمان و بتن در صنعت ساخت‌وساز کشور فکر ایجاد انجمنی که بتواند فعالیت‌های علمی و فنی و تحقیقاتی در این زمینه را مرکزیت دهد از مدت‌های پیش در اذهان عمومی دست‌اندرکاران این رشته از مهندسی وجود داشته است. در نتیجه ممارست و فعالیت‌های ممتد و



به علل مختلف موفق به ادامه کار و موجودیت نشده و به بوتۀ فراموشی سپرده شده‌اند. نگارنده معتقد است با توجه به کاربرد بخش خصوصی و اثبات توانایی‌های آن در جهان کنونی به یک کار تحقیقی و آسیب شناسی جهت شناخت دلایل عدم حضور ثابت و عدم گسترش حوزه‌های کاری انجمن‌های گوناگون خصوصاً تشکل‌های فنی و مهندسی نیاز داریم تا بلکه از این طریق به توانمندی تشکل‌های حرفه‌ای موجود پرداخته شود.

با توجه به نقش بارز سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و حضور سازمان در بطن مسائل و مباحث فنی و مهندسی کشور و حضور این سازمان به عنوان یک تشکل حرفه‌ای دارای قانون مصوب توسط سیستم پارلمانی کشور، می‌توان اینطور متصور شد که توانایی هم‌گرایی، همسویی و همفکری تشکل‌های مختلف مهندسی در این سازمان وجود دارد، ولی این مهم نیازمند اراده‌سازمانی و اعتقاد به کار تیمی-تشکلی دارد. به طور قطع تعیین استراتژی برای همسو کردن اهداف مشخص تشکل‌های فنی و مهندسی نیازمند تعامل چند جانبه‌ای است که پیش درآمد آن هماهنگی نظرات و اهداف است.

گام اول

تفکر شورایی اگر با کاهش انتظارات و سهم‌خواهی گروهی همراه بوده و تلاش برای تجمیع نظرات به منظور ساماندهی اهداف در سرنوشت امور قرار گیرد بهترین تفکر کاربردی خواهد بود. با مطالعه تاریخ ماندگاری تشکل‌های همسو در جهان می‌توان به اهمیت هماهنگی در تفکر شورایی پی‌برد.

تشکیل شورای هماهنگی تشکل‌های فنی و مهندسی در گام نخست می‌تواند راهگشای تأثیرگذاری در تدبیر مشترک باشد. سازمان نظام‌مهندسی ساختمان می‌تواند با تشکیل این شورای هماهنگی و دعوت از تشکل‌ها و انجمن‌های کارا و فعال در زمینه‌های فنی و مهندسی و اخذ نظرات و پیشنهادات این تشکل‌ها به عنوان نهادی پیشرو در تبیین چشم‌انداز مهندسی در جهت دستیابی به اهداف عالی دولت و کشور در حوزه‌های عمرانی معرفی شود و همچنین از سویی علاوه بر حفاظت از حقوق بهره‌برداران حافظ و مجری برنامه‌های انجمن‌ها و تشکل‌های گوناگون مهندسی کشور باشد.

لازمه این موضوع ایجاد مسیرهای مشخص برای تسهیل ارتباط با تشکل‌ها از طریق طرح و برنامه مشخص است. تدوین برنامه‌های شناسایی، ارتباط، شناخت اهداف، تجمیع و تدوین برنامه‌های هماهنگی اهداف از اهم سرفصل‌های طرح و برنامه برای تشکیل یک شورای هماهنگی موفق و کارا خواهد بود تا در سایه تفکر جمعی به تجمیع نظرات پرداخته و با تقویت پتانسیل موجود تشکل‌ها، به صورت یک تشکل توانمند هدف‌دار برای نیل به مقاصد عمل کرد.

و تکنولوژی پیشرفته منطبق با شرایط فرهنگی، اجتماعی، اقلیمی و اقتصادی کشور گام بردارند.

انجمن تولیدکنندگان و فناوران صنعتی ساختمان

در زمستان سال ۱۳۸۳ طی جلسه‌ای با مدیریت وقت بخش کارخانجات سازمان ملی زمین و مسکن، جرقة تأسیس انجمن تولیدکنندگان و فناوران صنعتی ساختمان زده شد و جلسه هیئت مؤسسين انجمن در اسفند ماه همان سال تشکیل شد. لیکن روند ثبت انجمن دو سال به طول انجامید و پس از طی کردن راهی بسیار دشوار، انجمن در اسفند ماه سال ۱۳۸۵ طی شماره ۳۱۳-۲۱۳-۳۲ در وزارت کار و امور اجتماعی با نام انجمن صنفی تولیدکنندگان و فناوران صنعتی ساختمان ثبت شد.

انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی ایران

انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی ایران در سال ۱۳۷۵ با اهداف مذکور در اساسنامه که عمدتاً حول محور انسجام تشکیلاتی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی ایران است تأسیس شد.

از ۸۱/۷/۱ که استاندارد تولید مصالح ساختمانی اجباری گردید انجمن از یک طرف تلاش‌های فراوانی در زمینه فرهنگ سازی استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد به عمل آورده و از طرفی با نوسازی ماشین آلات تولید و ناوگان حمل‌ونقل و انجام جلسات متعدد با مسئولان شهرداری و راهنمایی و رانندگی و سازمان حمل‌ونقل ترافیک اقدامات قابل توجهی در جهت استفاده بهینه از تولید، حمل و تحویل بتن آماده و قطعات بتنی استاندارد کرده است. این انجمن در جهت فرهنگ‌سازی استفاده از بتن آماده اقدام به برگزاری کارگاه‌ها و کلاس‌های آموزشی متعدد کرده است که از جمله آن‌ها می‌توان به برگزاری دوره‌هایی برای مدیران فنی مناطق مختلف شهرداری تهران با همکاری معاونت شهرسازی اشاره کرد که بسیار مؤثر واقع شده و همچنین در استان‌های مختلف مبادرت به این امر شده است. این انجمن در مورخه ۸۸/۳/۳ با وزارت کار و امور اجتماعی تفاهم‌نامه‌ای منعقد کرد که بر مبنای آن اقدام به شناسایی استان‌های فاقد انجمن نماید و در استان‌های مورد بحث مقدمات تشکیل انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی استان را انجام دهد و در استان‌هایی که حائز شرایط نیستند کارخانجات بتن آماده و قطعات بتنی آن‌ها می‌توانند عضو این انجمن شوند.

قدرت ثبات

علاوه بر تشکل‌ها و انجمن‌های معرفی شده، انجمن‌های فنی و مهندسی دیگری در طول زمان تشبیت حرفه مهندسی در ایران به وجود آمده‌اند که

اخبار شورای مرکزی

انجام شش سفر کاری استانی، در ماه نخست تصدی مسئولیت ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان

اشتغال دارند که باید به درستی از آن استفاده شود.» وی پیشنهاد کرد با فعال کردن صندوق مشترک سازمان نظام مهندسی ساختمان می‌توان کمک‌های زیادی به سرمایه‌گذاری در استان‌ها کرد. پنج روز پس از سفر به استان گلستان احمد خرم در سفر یک‌روزه دیگری وارد استان اصفهان شد. وی در سفر به اصفهان، مورد استقبال معاون استاندار و رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اصفهان قرار گرفت و با حضور در محل سازمان با هیئت‌مدیره استان اصفهان دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار غلامحسین عسکری به ارائه گزارش عملکرد سازمان پرداخت.

معاون استاندار و فرماندار شهرستان اصفهان بیان داشت: «قطعاً با استفاده از تجربیات ارزشمند و نگاه مدیریت کلان‌نگر رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان اقدامات مؤثری صورت خواهد گرفت.» فرماندار اصفهان خطاب به حضار و با اشاره به فرمایشات امام راحل و منویات مقام معظم رهبری در خصوص خدمت به مردم اظهار داشت: «شما عزیزان خدمات شایسته‌ای به مردم می‌دهید و لازم است نظام مهندسی با دقت و قدرت عمل بیشتر به مسائل عمرانی و اجرایی توجه نماید که نتایج مؤثری را در پی خواهد داشت.»

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان در این نشست بیان داشت: «تحقیقاً عرض می‌کنم ما امروز صاحب بزرگترین NGO دنیا با حدود ۵۵۰ هزار عضو مهندس هستیم که نظیر آن را نداریم ولی کشور از این مجموعه عظیم بهره‌های لازم را نبرده است و فرهنگ شهرسازی، ساخت‌وساز، ترافیک، حفظ و ارتقاء معماری و سایر موارد مغفول مانده است. از جمله پتانسیل‌های سازمان، امکان تهیه اطلاعات پایه شامل اطلاعات خرید و فروش زمین و قیمت‌گذاری ساختمان است و ما باید این گونه اطلاعات را به صورت مستمر در اختیار مردم بگذاریم.»

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان در دی ماه گذشته سفری هم به استان همدان داشت و با هیئت‌مدیره، مدیران و کارکنان سازمان دیدار و گفت‌وگو کرد. در جلسه هیئت‌مدیره این سازمان که در سالن جلسات و با حضور احمد

تهیه و تنظیم:
روابط عمومی شورای
مرکزی سازمان
نظام مهندسی
ساختمان

احمد خرم، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان، سفرهای استانی خود را با استان گلستان آغاز کرد و روز پنجم دی ماه با حضور در این استان با هیئت‌مدیره، مدیران، کارکنان سازمان و مقامات استان دیدار و گفت‌وگو کرد.

هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان گلستان با حضور احمد خرم روز پنجم دی ماه تشکیل جلسه داد.

در این جلسه محمد ابراهیم پور، رئیس سازمان، گزارشی از فعالیت‌های سال اول هیئت‌مدیره دوره هشتم سازمان ارائه و به این موضوع اشاره کرد که تمرکز اهداف هیئت‌مدیره دوره هشتم بر بحث آموزش است. وی افزود: «مهندسی همواره به علوم جدید وابسته است و با پیشرفت علم، متحول می‌شود. از همین رو می‌توان گفت که آموزش نقشی مهم و اساسی در پیشرفت و توسعه مهندسی دارد.»

مهندس احمد خرم نیز در این جلسه گفت: «سازمان نظام مهندسی ساختمان برای ارتقا و پیشرفت نیازمند همفکری و همیاری اعضای هیئت‌مدیره سازمان استان‌ها و جامعه مهندسی کشور است. برای انجام این کار، اولین مقدمه، خواست و اراده است که در نهایت انگیزه را می‌سازد. گام دوم، دانش کار یا دانستن است و سومین مقدمه، توانستن است. انتظار جامعه مهندسی و مردم از مهندسان بسیار بیشتر از این است که تاکنون وجود داشته، با اینکه روند مثبت بوده اما به کندی حرکت کرده‌ایم. سازمان نظام مهندسی ساختمان باید چند برنامه مهم را اجرایی کند که ایجاد مرکز مشترک نوآوری برای اشتغال مهندسان، صدور خدمات فنی و مهندسی برای کشورهای همسایه، ایجاد خانه‌های مهندس در استان‌ها و امور رفاهی، ورزشی، فرهنگی و گردشگری به خصوص در استان‌های شمالی کشور مثل گلستان، گیلان و مازندران و همکاری با دانشگاه‌ها و ارتباط با مقامات استانی از جمله آن‌هاست.»

خرم به شرایط گردشگری در استان‌های گلستان، گیلان و مازندران اشاره کرد و افزود: «این استان‌ها استعداد و زمینه‌های خوبی برای سرمایه‌گذاری و ایجاد



احمد خرم: «برای آنکه بتوانیم وظایف خود را به طور کامل و جامع انجام دهیم، باید تحول بزرگ ساختاری صورت گیرد.»

اخبار شورای مرکزی

شورا، نظرات استان‌ها را دریافت و جمع‌بندی کرده باشند.» در نشست اعضای هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان بوشهر، سنایی دشتی رئیس این سازمان در گزارشی گفت: «در استان بوشهر افزون بر پنج هزار نفر در بوشهر و ده دفتر نمایندگی عضویت دارند.» وی استان بوشهر را در زمینه تأسیسات برق و مکانیک پیشرو خواند و گفت: «این استان به عنوان پایتخت انرژی کشور محسوب می‌شود. به گفته‌ی وی در هشت ماه اول سال جاری حدود ۶۵۰ هزار متر مربع زیربنا طی ۱۵۵۴ قرارداد تحت پوشش سازمان قرار گرفته است.» اعضای هیئت‌مدیره نیز در مواردی چون تعیین وضعیت مالیات مهندسان، ضرورت سوددهی موجودی‌های سازمان، تقویت ارتباطات سازمان و شورای مرکزی، تداوم آموزش‌های HSE برای همه مهندسان در همه پایه‌ها و آموزش سازه‌های جدید به مهندسان، مطالبی بیان داشتند. در این همایش که چند تن از مسئولان استان بوشهر به همراه جمعی از اعضای شورای مرکزی و اعضای هیئت‌مدیره‌های سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها حضور داشتند، احمد خرم با تأکید بر اهمیت تأمین مالی و معیشت مهندسان عضو سازمان گفت: «میانگین هزینه خدمات مهندسی ساختمان در دنیا حدود ۵ درصد است، در حالی که در کشور ما این رقم از نیم درصد تجاوز نمی‌کند. به همین جهت شاهد هستیم که مهندسان ما دو شغله و یا چند شغله هستند و به ناچار به فعالیت‌ها و مشاغلی روی می‌آورند که به هیچ وجه در شأن و جایگاه مهندس نیست.»

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با تقدیر از مهندسان تلاشگر که در سخت‌ترین شرایط نیز به دنبال حفظ شرافت جامعه مهندسی هستند، از مسئولان سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان خواست نسبت به انتخاب مهندسان برتر و مهندسان پیشکسوت ممتاز همت کنند. شناسایی مشاهیر مهندسی و استفاده از توانمندی‌ها و دیدگاه‌های آن‌ها در جهت اصلاح وضعیت ساخت‌وساز، از دیگر پیشنهادهای رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان بود.

ضرورت احداث واحدهای مسکونی مناسب برای مهندسان خانه اولی و نیز اجرای طرح احداث خانه مهندس در زمینی به وسعت ۳۳ هزار متر مربع در مرکز استان بوشهر از مهم‌ترین محورهای مذاکرات مقامات ارشد سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و استان بوشهر بود.

در حال حاضر ۱۳ هزار متر مربع زمین برای این منظور اختصاص یافته و در ملاقات روز پانزدهم بهمن توافق شد ۲۰ هزار مترمربع دیگر زمین در مجاورت این قطعه، در اختیار سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قرار گیرد.

هدف از احداث خانه مهندس علاوه بر تأمین امور رفاهی برای اعضای سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان بوشهر، فراهم آوردن فضای مناسب گردشگری برای کلیه مهندسان و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان سراسر کشور است. پنجمین استان مقصد سفر رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور قزوین

خرم برگزار شد رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان همدان ضمن ارائه گزارشی از تعداد مهندسان و میزان کارکرد آن‌ها، باتوجه به سرانه پایین درآمد مهندسان، خواستار افزایش تعرفه‌ها متناسب با تورم شد و پیشنهادهایی در خصوص صلاحیت‌های جدید، بیمه مهندسان، استفاده از خدمات مهندسی در پروژه‌های دولتی و تعرفه‌های تخصصی ارائه داد. در این نشست، احمد خرم اظهار داشت: «برای آنکه بتوانیم وظایف خود را به طور کامل و جامع انجام دهیم، باید تحول بزرگ ساختاری صورت گیرد.»

به گفته رئیس شورای مرکزی، در طرح تحول، یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ارائه شده سامانه یکپارچه نظام‌مهندسی کشور است که در آن اطلاعات زمین، ساخت، خرید و فروش و اجاره با در نظر گرفتن منافع جامعه بنا نهاده شده است. رئیس سازمان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان صبح روز پانزدهم بهمن به منظور شرکت در همایش مهندسان برق عضو سازمان نظام‌مهندسی ساختمان وارد بوشهر شد.

احمد خرم در جلسه هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان بوشهر پس از دریافت گزارش رئیس سازمان و استماع نظرات اعضای هیئت‌مدیره در سخنان خود گفت: «در دنیایی که هر شش ماه یکبار حجم دانش بشر دو برابر می‌شود، سال‌هاست قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان را اصلاح نکرده‌ایم و مهم‌تر آن است که هنوز مشخص نیست کدام قسمت‌های قانون و چگونه باید اصلاح شود؟» او با ابراز تأسف از اینکه کمتر مدیری در جامعه وجود دارد که هر امری را به متخصص مربوطه واگذار و یا از خرد جمعی استفاده کند، اظهار داشت: «ما برای اصلاح قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان، کلیه موارد را به صورت یک پروژه تعریف کرده و برای آن مدیر پروژه مشخص کرده‌ایم. برای این منظور مشاور طراحی قانون و انطباق آیین‌نامه‌ها و نظامنامه و بخشنامه‌ها را تعیین کرده و امیدواریم اصلاحات مورد نیاز طی چهار ماه آینده به انجام برسد و متعاقب آن، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها را با قانون تطبیق دهیم.»

وی از اعضای هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان خواست هر گونه پیشنهادی در زمینه اصلاح قانون را به مدیر پروژه ارائه بدهند تا به کمک مشاور این کار به انجام برسد و اصلاح قانون نظام‌مهندسی ساختمان جزء اولین دستور کارهای مجلس آینده باشد. وی همچنین از پیگیری ضعف موجود در حوزه‌های شهرسازی، نقشه‌برداری و ترافیک از طریق تعریف سه پروژه مجزا خبر داد و خطاب به حاضران گفت: «شما متولی اجرای مقررات ملی ساختمان در مورد اصل دارایی مردم یعنی منازل مسکونی آن‌ها هستید. سعی کنید کارتان را خوب انجام دهید.»

احمد خرم افزود: «باید به جای شیوه دستوری به صورت اقتاعی حرکت کنیم و در همین ارتباط با وزارت راه و شهرسازی توافق کرده‌ایم که هیچ نظامنامه‌ای را برای ابلاغ به استان‌ها نداشته باشند مگر اینکه ابتدا دیدگاه شورای مرکزی و از طریق



بود که در این سفر علاوه بر دیدار با معاون عمرانی استاندار، نماینده مردم قزوین در مجلس شورای اسلامی و مدیرکل راه و شهرسازی، وی با حضور در سازمان نظام مهندسی ساختمان با هیئت مدیره و کارکنان این سازمان گفت‌وگو کرد. در جلسه هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قزوین، رئیس این سازمان گزارش عملکرد سازمان در اجرای مقررات ملی ساختمان و حوزه مسکن مهر را بیان کرد و گفت: «یکی از دغدغه‌های ما استفاده از مصالح استاندارد در ساخت و سازهاست که به همین منظور اولین نمایشگاه صنعت ساختمان را برگزار کرده‌ایم. جشنواره ساختمان‌های برتر، همچنین ایجاد ارتباط بسیار خوب سازمان با بهره‌برداران ساختمان و پیگیری موضوع شناسنامه فنی و ملکی از دیگر موضوعاتی بود که رئیس این سازمان به آن‌ها اشاره کرد. سپس اعضای هیئت مدیره و مدیران سازمان دیدگاه‌های خود را در زمینه‌های مختلف بیان داشتند.

در ادامه جلسه احمد خرم با بیان برنامه‌های این دوره از شورای مرکزی عنوان کرد: «فعالیت در نظام مهندسی ساختمان بسیار سنگین و پرمسئولیت است و ما فاقد یک مرجع حمایتی از اعضای هیئت مدیره هستیم.»

وی تصریح کرد: «تهیه و تدوین مقررات ملی ساختمان باید توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان انجام و بعد از تصویب آن ابلاغ شود در صورتی که در حال حاضر جایگاه تهیه، تدوین، تصویب، ابلاغ، اجرا و نظارت مقررات ملی ساختمان بلا تکلیف است.» احمد خرم با تأکید بر اهمیت شناسنامه فنی و ملکی اظهار کرد: «شناسنامه فنی و ملکی باید شامل همه ساختمان‌ها شود و سریعاً اجرایی شود. برای قدم برداشتن در اجرای مبحث ۲۲ مقررات ملی ساختمان به شدت به شناسنامه فنی و ملکی ساختمان نیازمندیم و باید در بازرسی‌های ملک و در هنگام خرید، به شناسنامه فنی و ملکی توجه شود؛ به طوری که اگر ساختمان فاقد شناسنامه باشد، معامله صورت نپذیرد.»

رئیس سازمان گفت: «یکی از مسائلی که به دنبال آن هستیم شرکت بیمه نظام مهندسی است. اگر بازرسی و کار نظارتی انجام شود ولی بیمه تضمین کیفیت نداشته باشد می‌توان گفت اتفاق خاصی نیفتاده است. بنابراین باید فعالیت‌های مهندسی همراه با بیمه تضمین کیفیت باشد.»

احمد خرم در ششمین سفر استانی خود طی ماه اول انتصاب وی به ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان روز سی‌ام بهمن وارد استان البرز شد و مورد استقبال رئیس و اعضای هیئت مدیره این سازمان قرار گرفت.

در این سفر هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان البرز در حضور احمد خرم جلسه فوق العاده تشکیل داد و رئیس این سازمان پس از معرفی حاضران، گزارشی از عملکرد سازمان و برنامه‌های آینده ارائه کرد.

اعضای هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان البرز در دیدار با احمد خرم در موارد مختلف با رئیس سازمان از نزدیک گفت‌وگو کردند. مهم‌ترین محورهای مورد اشاره اعضای هیئت مدیره به این شرح بود:

- ضرورت رسیدگی به اشتغال مهندسان.
- توجه به ایجاد ساختمان سبز و اجرای دقیق مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان.
- نیاز به پیگیری دقیق تر و کامل‌ترین بیمه تأمین اجتماعی و بیمه تضمین کیفیت
- نیاز به توسعه مناسب‌سازی ساختمان‌ها برای تردد معلولان.
- آموزش مباحث حقوقی به مهندس برای پیشگیری از اینکه آن‌ها هم مظلوم باشند و هم محکوم.
- ضرورت کنترل کیفیت در خدمات آزمایشگاهی.
- اصلاح تعرفه خدمات نظارت گاز باتوجه به حساسیت و مادام‌العمر بودن کار ناظران.
- آنگاه احمد خرم در جمع اعضای هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان البرز به بیان مهم‌ترین اهداف و برنامه‌های خود پرداخت و از حاضران خواست با وحدت و همدلی در جهت اجرای این برنامه‌ها و نیز رشد و شکوفایی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان البرز تلاش کنند.
- بخشی از مهم‌ترین محورهای مورد اشاره در سخنان رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان به این شرح است:
- طرح جامع ترافیک مبنای سایر طراحی‌های شهری است. شهرسازی و ترافیک پیوند سنگینی با هم دارند و همراه با نقشه رشته نقشه‌برداری باید احیا شوند.
- رسالت رشته‌های ترافیک و شهرسازی آن است که نظارت بر طرح‌های جامع و تفصیلی داشته باشند، در حالی که در حال حاضر هیچ‌کس ناظر این طرح‌ها نیست و باید هرچه زودتر این مسئله حل شود.
- کمیسیون‌های ماده ۵ و ماده ۱۰۰ کارشان گاه شباهت به له‌کردن طرح‌های جامع و تفصیلی دارد که بهتر است این دو کمیسیون کارشان به شیوه فعلی تعطیل شود.
- ما پیگیر هستیم و راه‌حل‌های آن هم روشن است و امیدواریم روزی برسد که دیگر شهرهای ما به لحاظ اصول شهرسازی نابود نشود.
- ما به سه مدیر پروژه را مأموریت داده‌ایم تا شرح خدمات ناظران و حق الزحمه آنان را در رشته‌های ترافیک، شهرسازی و نقشه‌برداری تدوین و پس از تأیید هیئت‌های چهار نفره، به سازمان نظام مهندسی ساختمان بفرستند و ما بتوانیم رشته‌های مغفول مانده را احیا کنیم.
- اضافه می‌شود پس از بارش برف سنگین اخیر در استان گیلان و به منظور بازدید از مشکلات منطقه و تلاش در جهت کمک به حل آن‌ها، احمد خرم سفری هم به استان گیلان داشت که به دلیل سنگینی برف و بسته‌بودن راه‌های ورودی مرکز استان، این سفر نیمه‌تمام ماند.



احمد خرم: «هم‌اکنون زمان کار و تلاش هرچه بیشتر فرا رسیده است و اعضای شورای مرکزی باید برادرانه و متحد با یکدیگر در جهت اعتلای اهداف سازمان اقدام نمایند.»

اخبار شورای
مرکزی

معارفۀ اعضای شورای مرکزی دوره هفتم

با پایان دوره هفتم شورای مرکزی، مراسم تکریم و معارفۀ اعضای شورای مرکزی دوره‌های هفتم و هشتم سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در وزارت راه و شهرسازی برگزار شد. در این مراسم که با حضور محمد اسلامی وزیر راه و شهرسازی و اعضای شورای مرکزی دوره‌های هفتم و هشتم برگزار شد، ابتدا معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی گزارشی از روند برگزاری انتخابات هشتمین دوره شورای مرکزی و نیز عملکرد این شورا در دوره هفتم ارائه کرد و پس از بیانات فرح‌اله رجبی رئیس شورای مرکزی دوره هفتم، وزیر راه و شهرسازی، سازمان نظام‌مهندسی ساختمان را یک سازمان معیار توصیف کرد و گفت: «هم‌اکنون زمان کار و تلاش هرچه بیشتر فرا رسیده است و اعضای شورای مرکزی باید برادرانه و متحد با یکدیگر در جهت اعتلای اهداف سازمان اقدام نمایند.»

با برگزاری نشست دیگری مراسم معارفه و تودیع رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور برگزار و احمد خرم رسماً کار خود را به‌عنوان پنجمین رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان آغاز کرد. در این آئین احمد خرم، که بر مبنای حکم ابلاغی از سوی حسن روحانی، رئیس‌جمهور، به سمت رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان منصوب شده است، در سخنان خود سازمان نظام‌مهندسی ساختمان را بزرگ‌ترین تشکل مردم‌نهاد کشور و بزرگ‌ترین مجموعه مردم‌نهاد جهان با ۵۵۰ هزار عضو توصیف کرد که اعضای متخصص و فرهیخته آن در تمامی نقاط کشور حضور و فعالیت دارند. رئیس جدید سازمان نظام‌مهندسی ساختمان اضافه کرد: «ما در سازمان با استفاده از تخصص و تجربیات موجود اجازه نداریم خطا و اشتباهی داشته باشیم و فرصتی برای تکرار و جبران اشتباهات احتمالی نداریم.»



حضور رؤسای پیشین سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در نشست هم‌اندیشی رؤسای سازمان‌های استان‌ها و اعضای شورای مرکزی

روز دوشنبه چهاردهم بهمن، سالن جلسات شورای مرکزی شاهد برگزاری نشست تخصصی با رؤسای پیشین سازمان نظام‌مهندسی ساختمان بود. به گزارش روابط عمومی شورای مرکزی در آغاز جلسه، رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با تبریک ایام‌الله دهۀ فجر، حضور سید محمد غرضی، اکبر ترکان و فرج‌اله رجبی را در جمع اعضای شورای مرکزی و رؤسای سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها گرامی داشت و ابراز

امیدواری کرد: «نظرات، پیشنهادهای و راهنمایی‌های مهمانان بتواند در جهت ایفای بهتر وظایف و رسالت این نهاد مردمی و فنی - تخصصی مؤثر باشد.» همچنین در جلسه شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان که روز ۲۹ بهمن در سالن جلسات ساختمان شورای مرکزی برگزار شد، سید مهدی هاشمی رئیس دوره پنجم شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان نیز با حضور در جمع اعضای شورای مرکزی، درباره دیدگاه‌ها و تجربیات خود برای ارتقاء جایگاه سازمان و اعضای آن سخن گفت.



رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان: «مردم خط قرمز الهی هستند و ما باید به بدنه اجتماعی جامعه مهندسی یعنی اعضا نیز توجه داشته باشیم.»

گزیده‌ها

انتخاب و معرفی اعضای هیئت رئیسه شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان

آنگاه رأی‌گیری از حاضران برای انتخاب هیئت رئیسه انجام یافت و در نتیجه جعفر هاشم‌زاده و بهمن مؤمنی‌مقدم به‌عنوان دبیر اجرایی شورای مرکزی انتخاب شدند. همچنین مجتبی احمدزاده و مجید جی‌افرام به‌عنوان منشی برگزیده شدند.

در اولین جلسه رسمی شورای مرکزی دوره هشتم که عصر روز سه‌شنبه ۲۹ بهمن در سالن جلسات شورای مرکزی برگزار شد، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان به حاضران خیر مقدم گفت و برای هیئت رئیسه منتخب شورای مرکزی آرزوی موفقیت کرد.



برگزاری نشست هم‌اندیشی رؤسای سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها

باشند تا کار به شورای مرکزی و اعضای شورا محدود نشود.» وی تأکید کرد باید از همه ظرفیت‌های استان‌ها و مرکزیت کشور استفاده کرد و ضمن همکاری فعال با تشکل‌های مهندسی کشور، امور را دنبال کرد. خرم خاطر نشان کرد: «در تأسیس پژوهشگاه سازمان نظام مهندسی ساختمان باید از مفاخر هفت رشته تخصصی استفاده کنیم و سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان استان‌ها مفاخر و مشاهیر کشور در حوزه صنعت ساختمان را معرفی کنید و از آن‌ها برای ارائه ایده‌ها و افکارشان دعوت کنیم.» احمد خرم با اشاره به مشارکت فعال سازمان، در برنامه‌های توسعه پنج‌ساله و بودجه سالانه کشور، از رؤسای سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان خواست در تدوین برنامه‌های توسعه استان‌ها مشارکت نموده و در زمینه معرفی رشته‌های تخصصی مورد نیاز برای تربیت مهندسان کارآمد در دانشگاه‌ها هم‌فکری و ارائه طریق کنند.

به دعوت احمد خرم، رؤسای سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها در دو مرحله طی دو هفته متوالی، در سالن جلسات شورای مرکزی تشکیل جلسه دادند و درباره مهم‌ترین موارد برنامه‌ریزی و فعالیت‌های این نهاد مردمی به رایزنی پرداختند.

در این جلسه رؤسای سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها به بیان ضرورت‌ها و نیازهای جامعه مهندسی پرداختند و خواستار همکاری برای احیای جایگاه مهندسان، به‌عنوان سرمایه‌های اجتماعی سازمان و اعتمادسازی برای سازمان در جامعه شدند.

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان با تشکر از مشارکت رؤسای سازمان‌ها در این نشست و ارائه دیدگاه‌های متنوع و عمیق ایشان گفت: «ما کار سنگینی در پیش داریم و رؤسا و هیئت‌مدیره‌های سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها باید در این مسیر مشارکت فعال داشته



اولین هم‌اندیشی اعضای شورای مرکزی دوره هشتم با حضور احمد خرم

ساختمان وظیفه داریم برای جامعه مهندسی، مقررات ملی ساختمان و رفاه، آسایش و امنیت مردم در ساختمان‌ها وقت بگذاریم. مردم خط قرمز الهی هستند و ما باید به بدنه اجتماعی جامعه مهندسی یعنی اعضا نیز توجه داشته باشیم.»

اعضای شورای مرکزی پس از برگزاری جلسه معارفه رئیس جدید سازمان، به دعوت وی، در یک نشست هم‌اندیشی شرکت کردند. در آغاز این نشست، احمد خرم خواستار تحول در ایده‌ها و نحوه تفکر حاکم بر اعضای سازمان شد و گفت: «در سازمان نظام مهندسی



احمد خرم: «از این به بعد تمام امور و فعالیت‌هایی که قابل تعریف در قالب پروژه است، به صورت پروژه‌های اداره می‌شود.»

اخبار شورای
مرکزی

برخی از مهم‌ترین دیدارها با رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان

تعارف خدمات مهندسی و اصلاح شیوه‌های گذشته از طریق ملاحظه جامع همه عوامل دخیل در تعیین بهای خدمات مهندسی شد تا علاوه بر افزایش کیفیت خدمات مهندسی و رضایتمندی بهره‌برداران، موجب ارتقاء جایگاه فنی تخصصی جامعه مهندسی گردد. در این دیدار ضمن مذاکره درباره ویژگی‌های طرح اقدام ملی مسکن، رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان آمادگی حوزه متبوع خود را برای هرگونه همکاری برای رونق ساخت و ساز و پیشبرد طرح اقدام ملی مسکن اعلام کرد.

مدیرکل دفتر مقررات ملی ساختمان و سرپرست دفتر توسعه مهندسی وزارت راه و شهرسازی روز شنبه ۲۶ بهمن با حضور در محل سازمان نظام مهندسی ساختمان با احمد خرم، رئیس سازمان، دیدار و گفت‌وگو کرد. در این ملاقات درباره تعرفه خدمات مهندسی کشور برای سال ۱۳۹۹ گفت‌وگو شد و طرفین ضمن تأکید بر اهمیت حفظ شأن و جایگاه مهندسان بر ضرورت تأمین معیشت آنان به صورت مناسب و پایدار تأکید کردند. در این دیدار احمد خرم خواهان اتخاذ روش درست و اساسی برای بررسی

تأکید احمد خرم بر تحکیم ارتباط بین هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها و شورای مرکزی

قابل تعریف در قالب پروژه است، به صورت پروژه‌های اداره می‌شود و فعالیت‌های دیگر مانند امور حقوقی و اداری که قابل تعریف به شکل پروژه‌های نیست، به صورت فرایندی اداره خواهد شد.» رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان اضافه کرد: «این تحول ساختاری مورد تأیید و توافق اعضای شورای مرکزی قرار گرفته و در این حالت، سازمان با یک نفر مدیر پروژه قرار و ارتباط خواهد داشت و در تمام زمینه‌ها اعم از آموزش و پژوهش، سامانه یکپارچه سازمان، سرمایه‌گذاری و جلب مشارکت در ساخت مسکن، و عرصه مباحث مقررات ملی ساختمان به صورت پروژه محور عمل می‌کند.» به گفته رئیس شورای مرکزی، این یک برنامه پیشنهادی است و در قالب دوازده طرح و شصت پروژه تنظیم شده است.

رئیس شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان طی سه روز اول کاری خود، ملاقات جداگانه‌ای با اعضای شورای مرکزی در گروه‌های تخصصی هفت‌گانه برگزار و برنامه‌های آینده شورا را طرح و بررسی کرد. احمد خرم در این باره اظهار داشت: «در این جلسات، برنامه این دوره سه‌ساله را با نمایندگان شورای مرکزی در گروه‌های تخصصی مطرح و اعلام کردیم که ما برای آنکه بتوانیم وظایف خود را به‌طور کامل و جامع انجام دهیم، به یک تحول ساختاری نیاز داریم.» احمد خرم در توضیح این تحول اساسی گفت: «در حال حاضر شورای مرکزی بر اساس یک روال اداری و بروکراسی مشابه سایر ادارات، امور را به انجام می‌رساند. لیکن از این به بعد تمام امور و فعالیت‌هایی که

برنامه ریزی شورای مرکزی برای اعطای نشانی تعالی ساختمان سبز

معرفی ایده‌ها و فناوری‌های سبز در جهت معماری و ساخت و ساز سبز، همچنین شناسایی، انتخاب و معرفی ساختمان‌هایی که به‌عنوان ساختمان سبز قابل ارزیابی است، تدوین و ارائه مقالات با عنوان‌هایی چون ساختمان سبز، مصالح و تجهیزات سبز از دیگر مواردی است که در جشنواره ساختمان سبز که در نیمه اول سال آینده از سوی شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان برگزار می‌شود، معرفی خواهد شد.

کمیته اجرایی اعطای نشان تعالی ساختمان سبز با حضور نمایندگان جهاد دانشگاهی و دانشگاه تهران روز دهم دی ماه در شورای مرکزی تشکیل جلسه داد و کمیته‌های کاری مربوطه و اعضای آن‌ها را مشخص کرد. هدف از اعطای نشان تعالی، حمایت از طرح‌های نوآورانه عمرانی و پروژه‌های ساختمان‌های سبز است که با تأکید بر مصرف بهینه انرژی و بر اساس مباحث مقررات ملی ساختمان احداث شده یا می‌شود. اصلاح و

ادریجان شرقی

دیدار شهردار تبریز با هیئت‌مدیره سازمان

بر اساس گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، دکتر ایرج شهین‌باهر با حضور در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان با رئیس و اعضای هیئت‌مدیره، بازرسان و همچنین شورای انتظامی و مدیران سازمان دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار که در محل سالن جلسات سازمان برگزار شد، رئیس سازمان نظام‌مهندسی استان بر هماهنگی بیشتر بین دستگاه‌های مسئول به‌ویژه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و شهرداری جهت رعایت دقیق مقررات ملی ساختمان، طرح‌های تفصیلی و جامع، جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیر مجاز به‌ویژه در حاشیه شهر تأکید کرد.

وی از راه‌اندازی کارتابل الکترونیکی مالکین خبرداد و افزود: «در راستای شفاف‌سازی، چابک‌سازی و کاهش تردد مالکین، مراجعین و اعضای سازمان این کارتابل الکترونیکی راه‌اندازی شده و ذی‌نفعان به صورت آنی می‌توانند از روند پرونده خود مطلع شوند.» در ادامه این دیدار اعضای حاضر در جلسه نقطه‌نظرات خود را نسبت به مسائل شهری مطرح نمودند.

در پایان دکتر ایرج شهین‌باهر ضمن قدردانی از رئیس و اعضای هیئت‌مدیره سازمان با تأکید بر تعامل بین دو مجموعه جهت همفکری در راستای ارتقای سطح آسایش عمومی شهروندان و حل دغدغه‌های شهری دعوت کرد.

اردبیل

نشست مشترک هیئت‌مدیره سازمان با استاندار اردبیل

بر اساس گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، در نشست مشترک اعضای هیئت‌مدیره سازمان با استاندار اردبیل بر لزوم استفاده کامل از ظرفیت جامعه مهندسی تأکید شد. به گزارش روابط عمومی نظام‌مهندسی ساختمان، میرمحمدسیدهاشمی، رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان اردبیل در این ملاقات گفت: «جامعه مهندسی می‌تواند به عنوان بازوی قدرتمند فنی در حوزه ساخت‌وساز استان برای دستگاه‌های اجرایی ایفای نقش نماید و در حفظ و حراست از بودجه‌های ملی و تضمین کیفیت ساخت‌وساز اثربخش باشد.»

سیدهاشمی با اشاره به صدور مجوز ۸۰ میلیارد ریالی از سوی مجمع عمومی برای اولین بار در تاریخ سازمان گفت: «سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان اردبیل با این مجوز می‌تواند ضمن احداث واحد بزرگ فرهنگی، رفاهی و ورزشی، زمینه اشتغال خیل عظیمی از اعضای سازمان را فراهم سازد و در این خصوص تسهیل شرایط واگذاری زمینی مطلوب و

همچنین سایر مجوزهای لازم مورد درخواست سازمان است.»

وی همچنین با اشاره به لزوم اصلاح ماده ۵ قانون بیمه‌های تأمین اجتماعی کارگران، پیگیری نمایندگان استان و استاندار اردبیل از طریق وزارتخانه‌های مربوطه را ضروری و راهگشا خواند و افزود: «با اصلاح این قانون و استفاده اعضای سازمان از مزیت‌های آن قطعاً شاهد ارتقاء شأن و عزت نفس جامعه مهندسی خواهیم بود.»

وی حضور مدیریت سازمان در کمک به اجرای مطلوب طرح مسکن اجتماعی، برقراری منظم جلسات ماهیانه کمیته چهار نفر، تدوین شیوه‌نامه و تقویت بسترها و زیرساخت‌های مناسب اینترنتی از سوی شرکت مخابرات را در جهت ارائه خدمات سریع و با کیفیت به مردم استان خواستار شد.

اکبر بهنام جو، استاندار اردبیل نیز گفت: «مدیریت استان اعتقاد ویژه‌ای به استفاده از ظرفیت جامعه مهندسی دارد و این ظرفیت فرصتی مناسب برای مدیران دستگاه‌های اجرایی می‌باشد.»

بهنام جو افزود: «نظام‌مهندسی بهترین و مناسب‌ترین محلی است که می‌تواند در آن اتفاقات خاص و مطلوبی ارائه شود و در همه زمینه‌های فنی و مهندسی نظرات مبتنی بر دانش ارائه می‌نماید.»

وی از موضوع ترافیک شهری به عنوان یکی از چالش‌های مدیریت استان یاد کرد و گفت: «باتوجه به مشکلات ترافیک شهری اردبیل موضوع استفاده از تراموا به یک ضرورت تبدیل شده و استانداری اردبیل پیگیر موضوع است و باید در جلسات کارشناسی از حضور نظام‌مهندسی بهره کافی گرفته شود.»

اعضای هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان اردبیل نیز در این نشست در مورد زیباسازی شهری، کاهش بروکراسی‌های اداری، استفاده از نظرات مهندسان در طرح‌های گردشگری، تنظیم روابط و تعاملات دستگاه‌های اجرایی مرتبط با حوزه ساخت‌وساز، ایجاد بانک اطلاعات عمومی از ظرفیت‌های استانی برای سرمایه‌گذاران، استفاده از کارگران دارای مهارت فنی، ارتقاء کیفیت مصالح تولیدی، صدور خدمات مهندسی، حل مشکلات مالیاتی اعضا، نمای شهری و استفاده از معماری ایرانی و اسلامی، حل مشکلات زیرساختی طرح‌های بوم‌گردی و حضور دارای رأی سازمان در جلسات فنی استان بحث و گفت‌وگو کردند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار اردبیل نیز گفت: «بر اساس تأکید استاندار از ظرفیت فنی و کارشناسی سازمان نظام‌مهندسی در اجرای پروژه‌های عمرانی استفاده می‌شود.»

فرزاد قلندری افزود: «اعضای نظام‌مهندسی ساختمان استان در جلسات شورای فنی، کمیسیون ماده پنج و شورای مسکن و سایر کمیته‌ها و کارگروه‌های فنی و تخصصی با تأکید استاندار محترم حضور مؤثری خواهند داشت.»



لبرز

آشناسازی مهندسان استان با مبانی آزمایش‌های ژئوتکنیک در

ساخت‌وسازهای شهری

همایش آشنایی با مبانی آزمایش‌های ژئوتکنیک در ساخت‌وسازهای شهری برگزار شد و در آن سه تن از اساتید برجسته دانشگاه در محل ساختمان آموزش سازمان تازه‌ترین یافته‌های علمی و تخصصی در این زمینه را مطرح کردند.

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، در این همایش که با استقبال مهندسان عضو سازمان، کارشناسان و مدیران شرکت‌های آزمایشگاه خاک و ژئوتکنیک برگزار شد، پروفیسور امیر حمیدی ضمن تشریح ضوابط آئین‌نامه‌های مطالعات ژئوتکنیک و مبانی آزمون‌های ژئوتکنیک، اصول نمونه‌برداری در شرایط مختلف خاک و محیط و براساس طرح پروژه مورد تقاضا را برای حاضران توضیح داد.

پروفیسور علی قنبری نیز مبانی حفاری نمونه‌گیری و آزمایش‌های صحرایی ژئوتکنیکی و ژئوفیزیکی را برای شرکت‌کنندگان تشریح کرد.

دکتر هادی شهیر استاد دانشگاه خوارزمی آخرین سخنران علمی این همایش بود که در سخنان خود به بررسی پارامترهای لازم از آزمایش به منظور طراحی پی و سازه‌نگهبان و نحوه تأثیر این پارامترها در این طراحی‌ها پرداخت.

وی حضور اعضای سازمان به عنوان کارشناسان حوزه ساخت‌وساز را در راستای کیفی‌سازی ساخت‌وساز و ارتقاء کیفیت مصالح ساختمانی تأثیرگذار دانست.

او بیان کرد: «اعضای سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در جلسات همفکری بین دستگاه‌های اجرایی مرتبط با ساخت‌وساز و معاونت عمرانی استانداری شرکت کرده و در راستای کارشناسی طرح‌های عمرانی مشارکت و اعلام نظر می‌کنند.»

اصفهان

افتتاح ساختمان‌های جدید دو دفتر نمایندگی سازمان در استان

آئین افتتاح ساختمان جدید دفتر نمایندگی نظام‌مهندسی ساختمان در شهرستان کاشان با حضور رئیس و اعضای هیئت‌مدیره سازمان برگزار شد. ساختمان جدید دفتر نمایندگی کاشان در زمینی با مساحت ۲۷۱ و زیربنای ۱۱۰۰ مترمربع در ۵ طبقه طی ۱۸ ماه ساخته شده و دارای دو کلاس ۱۱۰ و ۶۰ نفره است که نیاز آموزشی این نمایندگی را تأمین می‌کند.

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان آئین افتتاح ساختمان جدید دفتر نمایندگی فلاورجان با حضور رئیس و اعضای هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان برگزار شد.

ایلام

انعقاد تفاهم‌نامه همکاری در حوزه مصالح، فرآورده‌ها و تجهیزات

ساختمانی

در تفاهم‌نامه همکاری که به امضای مدیر کل استاندارد و رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان رسید، مواردی چون توجه به حضور مجریان ذی صلاح در پروژه‌ها، برنامه‌ریزی مناسب جهت استفاده از ظرفیت‌های مشترک و موجود در انجمن‌های صنفی تولیدکننده مصالح و تجهیزات استاندارد مورد توجه ویژه قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی نظام‌مهندسی ساختمان استان، همتی مدیر کل استاندارد ایلام در این باره گفت: «طبق تفاهم‌نامه مذکور، کمیته استاندارد متشکل از نمایندگان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، اداره کل استاندارد استان و روسای هیئت‌مدیره انجمن‌های تولیدکننده مصالح و تجهیزات استاندارد به منظور اجرای مفاد تفاهم‌نامه و اولویت‌بندی ساماندهی مصالح، فرآورده‌ها و تجهیزات ساختمانی استاندارد تشکیل خواهد شد.

رستمی رئیس سازمان نظام‌مهندسی استان نیز با اشاره به اینکه یکی از اطلاع‌مهم ساخت‌وساز، مصالح است افزود: «ما به دنبال ایمنی ساختمان‌ها و سلامت شهروندان هستیم و در این زمینه به مالکین اطلاع‌رسانی لازم شده است.»

وی عنوان کرد: «در خصوص آسانسور، بتن و مصالح ساختمانی بخش مهمی فرهنگ‌سازی و آموزش است و امیدواریم با انعقاد این تفاهم‌نامه همکاری بین سازمان نظام‌مهندسی و اداره کل استاندارد استان ایلام بیش از پیش باشد.»

بوشهر

برگزاری اولین همایش بزرگ مهندسان برق در استان

اولین همایش بزرگ مهندسان برق سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان بوشهر عصر روز پانزدهم بهمن برگزار شد.

در آغاز این همایش، رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان ضمن خیر مقدم به حضاران، تلاش برای توسعه کیفی مهندسی برق استان و سرمایه‌گذاری برای آموزش‌های مهارتی را خاطر نشان کرد و گفت: «با همکاری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، مجریان برق پس از طی دوره‌های آموزشی، مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند». وی در سخنان خود خواستار اصلاح تعرفه خدمات مهندسی برق و کاهش مخاطرات و حوادث برق با ارتقاء کیفی مراحل طراحی، نظارت و اجرای تأسیسات برقی شد. در این همایش که چند تن از مسئولان استان بوشهر به همراه جمعی

از اعضای شورای مرکزی و اعضای هیئت‌مدیره‌های سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها، در تخصص برق، حضور داشتند مدیر کل راه و شهرسازی استان بوشهر آمادگی حوزه متبوع خود را برای هرگونه همکاری با سازمان نظام‌مهندسی ساختمان اعلام کرد و گفت: «در سال‌های ۹۶ و ۹۷ بوشهر استان نمونه در اجرای مقررات ملی ساختمان بوده است و امیدواریم این روند همچنان تداوم یابد.»

در ادامه همایش بزرگ مهندسان برق مهندس مذکور مدیر عامل شرکت توزیع برق استان بوشهر، اهمیت مدیریت تقاضا و مصرف انرژی را در این استان خاطر نشان کرد. به گفته وی مصرف برق خانگی ۷۰ درصد مصرف کل انرژی در این استان را تشکیل می‌دهد و مصرف متوسط برق به دلیل شرایط اقلیمی بوشهر، چهار برابر متوسط کشوری است.

مدیرعامل شرکت توزیع برق استان بوشهر افزایش عمق نفوذ برق در زندگی را طی سال‌های آینده خاطر نشان کرد و خواستار گسترش استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر باتوجه به دسترسی به آفتاب تابان در این استان شد.

همایش مهندسان برق استان بوشهر با سخنرانی احمد خرم رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان ادامه یافت.

تهران

امضای تفاهم‌نامه همکاری سازمان و دانشگاه علم و صنعت

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، هدف از امضای این تفاهم‌نامه استفاده از ظرفیت و پتانسیل‌های سازمان در راستای رسالت آموزشی و تخصصی است که به عهده هر دو نهاد، هم سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان تهران و هم دانشگاه علم و صنعت است.

مقوله آموزش و پژوهش و آموزش‌های تخصصی، دوره‌های ورود به حرفه و طراحی و برگزاری دوره‌های آشنایی با حرفه و برگزاری آزمون‌های سازمان در محل دانشکده، تعیین موضوع پایان‌نامه تحصیلات (خصوصاً در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری)، با موضوعات تحقیقی مورد نیاز سازمان، ارجاع تحقیقات میدانی کمیسیون‌ها و گروه‌های تخصصی سازمان به دانشکده، کمک به توسعه و ارتقاء سطح آموزش و پژوهش و فناوری دانشکده، کمک به نشر کتب و اطلاعات مورد نیاز حرفه که توسط دانشکده تهیه شده است، از دیگر موارد این تفاهم‌نامه است.

دکتر مصطفی بهزادفر رئیس دانشکده معماری دانشگاه علم و صنعت نیز به ویژگی‌های منحصر به فرد این دانشگاه اشاره کرد و افزود: «دانشگاه علم و صنعت اولین مرکز آموزش عالی فنی ایران است و اولین مهندسان

مسکن، جزء استان‌های پیشرو بودیم و تعهد کردیم ۱۲ هزار و ۲۶۰ واحد مسکونی را برای استان بسازیم که شاهد استقبال خوبی از طرف مردم نیز بودیم.»

معمدیان تصریح کرد: «با همکاری بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و یکی از هلدینگ‌های وابسته، یک‌هزار واحد مسکونی بدون نگاه انتفاعی ساخته خواهد شد که در راستای کمک به احداث مسکن ارزان قیمت است.»

استاندار خراسان جنوبی ادامه داد: «در بخش رعایت مقررات ملی ساختمان باید به موضوع آموزش، ترویج و فرهنگ‌سازی توجه جدی نمود؛ خراسان جنوبی، استانی در معرض حوادثی همچون سیل و زلزله است و باید مردم را از طریق مطبوعات و صدا و سیما، نسبت به رعایت قوانین، اقناع و توجیه کنیم.»

محمدصادق معتمدیان افزود: «متأسفانه کمیسیون ماده ۱۰۰ به منبع درآمدی برای شهرداری‌ها تبدیل شده و بعضاً تمایل دارند تخلفات بیشتر باشد تا درآمد افزایش پیدا کند، که این یک فاجعه است.»

خراسان رضوی

همایش تخصصی حمل و نقل و ترافیک با رویکرد حمل و نقل

انسان محور

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، سیزدهمین همایش تخصصی حمل و نقل و ترافیک با رویکرد حمل و نقل انسان محور، با حضور جمعی از اعضای شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، رئیس و اعضای هیئت‌مدیره سازمان و جمعی از مهندسان این رشته و دست‌اندرکاران عرصه حمل و نقل و ترافیک استان برگزار شد.

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان خراسان رضوی در این همایش با بیان اینکه توجه به موضوع ترافیک برای امنیت، سلامت و محیط‌زیست مهم است، گفت: «رشته مهندسی ترافیک یکی از رشته‌های مهم مهندسی است که باید به شکل اصولی از آن استفاده شود.»

مهندس محمدحسین شرکا تأکید کرد: «باید یک پروژه قبل از اینکه وارد کمیسیون ماده پنج شود، مباحث ترافیکی آن به تأیید کارشناسان رسیده باشد؛ چرا که رعایت مباحث ترافیکی در یک پروژه از اصول رعایت حقوق شهروندی است.»

در ادامه همایش، رئیس کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک شورای شهر مشهد با تأکید بر اینکه بسیاری از افراد حمل و نقل را موتور توسعه می‌دانند، گفت: «ما در شورای شهر سعی کرده‌ایم به موضوع حمل و نقل

کشور به خصوص در رشته‌های مهندسی مکانیک، عمران و معماری از این دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند.»

در این تفاهم‌نامه پیش‌بینی شده اعضای سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان تهران علاوه بر آموزش، از سایر امکانات آموزشی و پژوهشی دانشکده معماری از جمله کتابخانه و منابع مرجع دانشکده، سالن اجتماعات برای برگزاری مسابقات معماری و شهر سازی، کمک به نشر کتب و اطلاعات مورد نیاز حرفه که توسط دانشکده تهیه شده است، بهره‌مند شوند.

خراسان جنوبی

دیدار هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان با

استاندار

به گزارش روابط عمومی سازمان روز چهاردهم دی‌ماه، هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با حضور در دفتر استاندار خراسان جنوبی به بحث و گفت‌وگو پیرامون مسائل حوزه مهندسی پرداختند. در ابتدای این دیدار رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان اظهار داشت: «در حوزه زیرساخت‌های نرم‌افزاری در رده استان‌هایی هستیم که شرایط مطلوبی داشته و حساب‌های کاربری اعضا و کلیه خدمات به صورت الکترونیکی هستند»

وی اظهار داشت: «سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در بحث نظارتی با قاطعیت وارد شده و این امر باعث شده است از ابتدای سال ۲۵ نفر از ناظرین رأی شورای انتظامی دریافت کنند.»

وی با اعلام اینکه نقش سازمان نظام‌مهندسی ساختمان مردمی است افزود: «خدمات نظام‌مهندسی با ۴۰ درصد تخفیف، و در بخش صنوف آلاینده ۳۰ درصد تخفیف با توجه به مصوبه هیئت‌مدیره ارائه می‌شود.»

میرجعفریان معاون امور عمرانی استانداری در این دیدار به نقش مهندسان به عنوان متخصصان حوزه ساخت‌وساز اشاره کرد و اظهار داشت: «با شروع ساخت‌وسازهای استانی در بخش مسکن محرومان، اشتغال در این حوزه رونق خواهد گرفت و در حال حاضر احداث ده هزار واحد شروع شده که صرفاً در روستاها نبوده و طبق دستور استاندار برای شهرهای زیر ۲۵۰۰۰ نفر هم طرح مسکن محرومان اجرایی می‌شود.»

استاندار افزود: «ساخت ۱۰ هزار واحد مسکونی که به همت سازمان برنامه و بودجه استان شکل گرفت، تحرک خوبی در روستاهای استان ایجاد کرد و شاهد کاهش ۵ درصدی نرخ بیکاری در استان بودیم، به نحوی که در تأمین نیروی کار و مصالح دچار مشکل شدیم.»

نماینده عالی دولت در استان خراسان جنوبی با اشاره به اینکه ساخت مسکن یکی از اولویت‌های دولت است، اضافه کرد: «در طرح اقدام ملی

خراسان شمالی

افتتاح خانه گفتمان معماری در سازمان نظام مهندسی ساختمان

استان

خانه گفتمان معماری استان خراسان شمالی با حضور هیئت مدیره و جمعی از مهندسان معمار و صاحب نظران این رشته افتتاح شد. رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در این باره گفت: «خانه گفتمان معماری خراسان شمالی اولین طرح با این عنوان در کشور است که با هدف کیفیت بخشیدن به زندگی مردم راه اندازی شده است.»

مهندس علی اکبر رضانی اظهار کرد: «ما از معمار فقط فضا سازی داخلی ساختمان را انتظار نداریم بلکه معمار باید ذهن اجتماعی و خلاق داشته باشد و اگر می خواهد برای شخص یا منطقه ای یا فرهنگی فکر کند باید همه جوانب کار را بشناسد و سپس با نگاه معمارانه خودش اثری را خلق کند.»

وی خاطر نشان کرد: «در حال حاضر نگاه ویژه ای به معماری در دنیا شکل گرفته و انتظار ما نیز این است که نقش معمار احیا شود و در کارها ابتدا نگاه معمارانه و بعد نگاه مهندسی وجود داشته باشند.»

نگاه ما به خانه گفتمان معماری نگاه صنفی نیست بلکه اهدافی فراتر از صنف از جمله توجه به کیفیت زندگی مردم و محیط زیست در این خانه دنبال می شود.

عمومی و توسعه آن توجه ویژه ای کنیم.»

مجتبی بهاروند با تأکید بر توسعه حمل و نقل پاک و انسان محور، افزود: «ما به این موضوع نیز توجه کرده ایم و البته در مدیریت شهری سعی شده است تا از نظرات کارشناسی استفاده شود.»

معاون عمران، حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد نیز با بیان اینکه انجام یک پروژه شهری نیازمند الزاماتی است، گفت: «هماهنگی بین بخشی یکی از مهم ترین الزامات است که خوشبختانه در مشهد شاهد هستیم که هماهنگی های بین دستگاهی به خوبی ایجاد شده است. این هماهنگی به طور قطع سبب انجام اتفاقات خوب برای زائران و مجاوران می شود.»

مهندس کاظمی با اشاره به همکاری خوب شورای شهر با حوزه حمل و نقل و مدیریت شهری، ابراز خرسندی کرد: «شورای شهر مشهد بستر سازی مناسبی برای انجام اقدامات شهری داشته است که اختصاص بودجه ۱۰۰۰ میلیارد تومانی برای بخش عمران، حمل و نقل و ترافیک، گواه این موضوع است.»

شایان ذکر است در حاشیه سیزدهمین همایش تخصصی حمل و نقل و ترافیک مشهد، شهرداری مشهد و گروه مپنا (شرکت مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران) تفاهم نامه هایی درباره تولید نخستین اتوبوس برقی کشور، اجرای مطالعات برقی کردن خط یک بی آر تی مشهد و ساخت و احداث اولین ایستگاه شارژ سریع و کند خودروهای برقی به امضا رساندند.



خوزستان

برگزاری نمایشگاه صنعت ساختمان کشور

به گفته رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان خوزستان، ارائه و معرفی محصولاتی که از شاخص‌های استاندارد و رعایت کیفیت برخوردار باشند در این نمایشگاه سرلوحه قرار گرفته تا ضمن ایجاد اعتماد بین جامعه هدف (مهندسان، انجمن انبوه‌سازان و سایر فعالان این عرصه) کیفیت ساخت و ساز را نیز افزایش دهد.

کمال دویده ادامه داد: «نمایشگاه مذکور محلی برای تبادل اطلاعات و دست یافتن به پدیده‌های نوین علم و صنعت و انتقال فناوری در بخش ساختمان است و مشارکت گسترده فعالان عرصه ساخت و ساز در این نمایشگاه باعث می‌شود تا توانمندی‌های واحدها و بنگاه‌های مختلف تولیدی به معرض نمایش گذاشته و زمینه برای دست یافتن به بازارهای جدید فراهم گردد.»

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان خوزستان، امسال تعداد مشارکت‌کنندگان به سیزده استان افزایش یافته و تعداد مشارکت‌کنندگان از استان خوزستان ۷۸ واحد بود که از این تعداد ۳۱ واحد تولیدکننده و ۴۷ واحد نمایندگی محصولات مختلف داخلی را دارند. بیستمین نمایشگاه صنعت ساختمان، لوازم و ماشین‌آلات ساختمانی همزمان با نمایشگاه آسانسور، پله برقی و کاشی و سرامیک با حضور ۱۳۰ شرکت از استان‌های تهران، خوزستان، اصفهان، آذربایجان شرقی، سمنان، قم، همدان، یزد، خراسان رضوی، کرمانشاه، مازندران، البرز و فارس میزبان علاقه‌مندان بود.

زنجان

ظرفیت‌های جدید برای اشتغال مهندسان در طرح اقدام ملی

مسکن

نشست مشترک هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان زنجان با مدیرکل راه و شهرسازی در خصوص طرح اقدام ملی مسکن برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان، در این جلسه که روز ۲۲ دی برگزار شد، دکتر رسولی رئیس سازمان به ظرفیت‌های ایجاد شده برای مهندسان جهت مشارکت در طرح اقدام ملی مسکن اشاره و اعلام نمود: «سازمان نظام مهندسی ساختمان جهت تعامل با اداره کل راه و شهرسازی استان برای طراحی و نظارت بر پروژه‌های مربوط به این طرح آمادگی کامل دارد.» مهندس بیات منش سهمیه استان زنجان در طرح اقدام ملی مسکن راده هزار واحد مسکونی اعلام نمود و گفت: «از این تعداد واحد سهم شهرستان زنجان نه

هزار واحد است و هزار واحد دیگر در شهرستان‌های استان احداث خواهد شد.» مدیرکل راه و شهرسازی اضافه کرد: «انبوه‌سازان مسئولیت ساخت این واحدها را در استان زنجان بر عهده دارند و با توجه به اینکه آورده دولت در این خصوص زمین و تسهیلات است لزوم هماهنگی و همکاری سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در خصوص ارائه خدمات مهندسی در بخش‌های طراحی، نظارت، نقشه‌برداری، شهرسازی و تفکیک بسیار ضروری است.

سپس اعضای حاضر در جلسه به بیان دیدگاه‌های خود پرداخته و در نهایت مقرر شد در خصوص نحوه ارائه خدمات مهندسی نظامنامه‌ای توسط هیئت‌مدیره سازمان تدوین شود تا مطابق آن شیوه‌آر جاع کار به مهندسان علاقه‌مند به فعالیت در این طرح مشخص شود.

در ادامه جلسه در خصوص مسایل مشترک فی مابین سازمان و اداره کل راه و شهرسازی شامل نظارت عالی ماده ۳۵، بحث افزایش تعرفه خدمات مهندسی و لزوم فعالیت آزمایشگاه‌ها در شهرستان‌ها، تمديد پروانه‌ها و ارتقاء پایه اعضا بحث و بررسی به عمل آمد.

سیستان و بلوچستان

محوریت سازمان در کمک‌رسانی به سیل‌زدگان استان

محموله هدایای ارسالی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان‌ها برای هموطنان آسیب‌دیده از سیل با محوریت و فعالیت مؤثر همکاران در سازمان نظام مهندسی ساختمان استان سیستان و بلوچستان، گردآوری، ساماندهی و ارسال شد. طبق بررسی‌های میدانی انجام شده، سیل در سه منطقه اصلی جنوب سیستان و بلوچستان رخ داده و خسارت‌های فراوانی به بار آورده است.

منطقه دشتیاری در شمال شرق چابهار در مسیر جاده چابهار به سرباز: در این منطقه زمین‌های کشاورزی زیادی وجود داشته و برخی محصولات معروف چابهار مانند هندوانه در این منطقه کشت می‌شود که آبیاری آن‌ها به وسیله کانال‌هایی که از سمت سدهای منطقه (سد زبردان و سد پیشین) ساخته شده انجام می‌شود. متأسفانه قسمت زیادی از زمین‌های کشاورزی و بخش‌های زیربنایی منطقه مانند جاده، پل و تأسیسات تخریب شده و به برخی منازل مسکونی نیز آسیب‌های جدی وارد گردیده است که نیازمند حمایت‌های دولتی و سطح است.

منطقه قصر قند در شمال چابهار از مسیر جاده چابهار به نیکشهر: روستاهای این منطقه کوهستانی دارای راه‌های پر پیچ و خم بوده و در مسیر رسیدن به آن‌ها باید از چند رودخانه عبور کرد. با توجه به طغیان رودخانه‌ها و عریض‌شدن بستر آن‌ها و خرابی پل‌ها و ابنیه راه‌ها، مسیر دسترسی به آن‌ها بسیار دشوار بوده و تنها با تراکتور و ماشین‌های شاسی

پیشنهادهای شهرداری شیراز بررسی شود و تصمیم‌گیری شود.

قزوین

برگزاری همایش ملی معماری و شهرسازی در گذر زمان در

استان

ششمین همایش ملی معماری و شهرسازی در گذر زمان با محوریت «میراث و مناظر روستایی در ایران» در استان قزوین برگزار شد. به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان قزوین در آغاز، مهندس وثیق نیا، نایب رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان قزوین با تأکید بر لزوم بازنگری در صدور پروانه‌های ساخت روستایی تصریح کرد: «پروانه‌های ساخت‌وساز روستایی بر مبنای طرح‌های هادی صادر می‌شود که متأسفانه این طرح‌ها نیز بر گرفته از طرح‌های شهری بوده و به منظر روستایی آسیب وارد می‌کند.»

رئیس گروه تخصصی شهرسازی شورای مرکزی، عنوان کرد: «پس از انعقاد تفاهم‌نامه میان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و این سازمان در سال ۱۳۸۲ اقدامات خوبی در حوزه ساخت‌وساز اصولی در روستاها صورت گرفته و شاهد استحکام بناها در این مناطق بوده‌ایم.»

دکتر مهدی زندیه معاون پژوهشی دانشگاه بین‌المللی قزوین در همایش ملی معماری و شهرسازی در گذر زمان که از سوی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان برگزار شده است، عنوان کرد: «ایران دارای روستاهای متعددی با طبیعت بکر و منحصر به فرد است، اما در حوزه‌های گردشگری و اقتصادی از این فرصت‌ها بهره‌ایم لازم برده نمی‌شود.»

وی افزود: «اقتصاد بسیاری از کشورهای پیشرفته وابسته به روستاهاست و بسترهای رفاهی و معیشتی در این مناطق تأمین شده، ولی در ایران در طرح‌های آمایش و توسعه به مناطق روستایی کمتر توجه شده است.»

دکتر فریبرز کریمی رئیس دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) در ششمین همایش ملی معماری و شهرسازی در گذر زمان اظهار کرد: «امروزه رشد صنعت اکوتوریسم روستایی در راستای سیاست‌های استقلال از درآمدهای نفتی با هدف روستاگردی و ایجاد بازار عرضه و تقاضا مورد اهمیت جامعه ایرانی و جامعه جهانی است.»

قم

تشدید کنترل مضاعف مجریان در ساختمان‌های پنج سقف به

بالا در استان

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان، مهندس امین مقومی رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان قم

بلند می‌توان از آن‌ها عبور کرد. در این منطقه به دلیل قرار گرفتن اکثر منازل در قسمت‌های مرتفع، آب داخل خانه‌ها نشده و آسیب زیادی به منازل نرسیده است، اما بدلیل سرما و مسدودبودن راه‌ها و فقر زیاد در منطقه، کمبود مواد غذایی و لوازم گرمایشی تقریباً مشکل اصلی آنان است. ضمن اینکه راه‌های دسترسی به روستاها باید در اولویت تعمیر و بازسازی قرار گیرند. لازم به ذکر است دسترسی به برخی روستاها کماکان با هلیکوپتر امکان‌پذیر است.

منطقه زرباد در غرب چابهار و مسیر جاده چابهار به بندر جاسک: این منطقه به صورت مسطح بوده و مانند منطقه دشتیاری دارای زمین‌های کشاورزی مرغوب و باغ‌های موز و درختان جنگلی حرا می‌باشد که متأسفانه در اثر سیل بسیاری از آن‌ها تخریب شده است. با توجه به شدت سیلاب در این منطقه و براساس اظهارات افراد محلی در برخی نقاط ارتفاع آب به ۴ متر یا بیشتر نیز رسیده و وارد منازل مسکونی شده است و علاوه بر اینکه به ساختمان‌های روستاییان آسیب رسیده، تمامی لوازم منزل آنان نیز یا از بین رفته و یا آسیب دیده است. بیشترین آسیب به کارگران شاغل در باغ‌های موز وارد شده که قبل از سیل هم وضعیت زندگی بسیار نامناسبی داشتند.

با توجه به شناسایی منطقه، برنامه‌ریزی جهت توزیع کمک‌های ارسالی به این مناطق انجام و اقدام گردید که مورد اخیر آن خرید تعداد زیادی مخازن فلزی نگهداری و توزیع آب آشامیدنی و حمل آن به روستاهای هدف است.

فارس

بازگشت وظایف مسئولیت‌های سازمان نظام‌مهندسی ساختمان

استان از شهرداری به سازمان

هیئت رئیسه و مدیران سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان فارس با معاون معماری و شهرسازی و مسئولان شهرداری شیراز در خصوص گردش کار بازگشت وظایف و مسئولیت‌های سازمان نظام‌مهندسی از شهرداری به سازمان و امور مربوط به مجریان ذی‌صلاح به رایزنی پرداختند. به گزارش روابط عمومی سازمان، جلسات مشترک هیئت‌رئیس سازمان و مسئولان شهرداری شیراز در خصوص گردش کار بازگشت وظایف و مسئولیت‌های سازمان نظام‌مهندسی از شهرداری به سازمان و امور مربوط به مجریان ذی‌صلاح در سالن هیئت‌مدیره سازمان برگزار شد و در خصوص سیستم ارجاع نظارت مقرر شد شهرداری شیراز پیشنهادها را مربوط به برنامه زمان‌بندی بازگشت وظایف ارجاع نظارت به سازمان نظام‌مهندسی ارائه نماید تا در جلسه هیئت‌مدیره سازمان مطرح و تصمیم لازم اخذ گردد. همچنین در رابطه با مسئله سازندگان ذی‌صلاح (مجریان) مقرر شد

کردستان

امضای تفاهم‌نامه همکاری سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان با اداره کل استاندارد

تفاهم‌نامه همکاری سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان کردستان با اداره کل استاندارد این استان امضا شد. به گزارش روابط عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان کردستان، در جلسه‌ای که با حضور مدیرکل اداره استاندارد استان کردستان و فریبرز خلیل الهی رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان کردستان در محل سازمان برگزار شد، دو سازمان تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. بهره‌گیری از امکانات و توانمندی‌های آموزشی، علمی، فنی و پژوهشی، فناوری و صنعتی طرفین در زمینه‌های مشترک کاری از اهداف این تفاهم‌نامه بشمار می‌آید. مشارکت در تدوین استانداردهای ملی و کارخانه‌ای مرتبط، ارائه خدمات متقابل آموزشی، ترویجی و فرهنگی، همچنین برگزاری فعالیت‌های پژوهشی و نشست‌های مشترک، استفاده از مشاوره‌های فنی و تخصصی دوطرف از موضوعات مهم این تفاهم‌نامه است.

گلستان

امضای تفاهم‌نامه چهار جانبه در استان با هدف اجرای دقیق مقررات ملی ساختمان

تفاهم‌نامه چهار جانبه بین سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل فنی و حرفه‌ای و انجمن صنفی کارفرمایی مهندسان برق استان گلستان با هدف اجرای هرچه دقیق‌تر مقررات ملی ساختمان امضا شد.

رئیس سازمان مهم‌ترین اهداف امضای این تفاهم‌نامه را افزایش ارتباط مؤثر میان طراح، ناظر و مجری تأسیسات برقی و آموزش مهارتی آنان عنوان کرد و افزود: «در راستای اجرایی شدن کامل قانون نظام‌مهندسی و ساماندهی حضور افراد دارای صلاحیت در همه مراحل ساخت‌وساز، استادکاران و کارگران ساختمانی نیز علاوه بر مهندسان، به عنوان حلقه‌های صنعت ساختمان نیازمند آموزش و ساماندهی مناسب هستند.»

ابراهیم پور تأکید کرد: «طبق این تفاهم‌نامه مجریان تأسیسات برقی شاغل در حوزه ساختمان‌های مشمول قانون نظام‌مهندسی ساختمان ملزم به آموزش و اخذ پروانه مهارت از اداره کل فنی و حرفه‌ای می‌شوند و در تلاش هستیم تا کارفرمایان نیز فقط از کارگران دارای صلاحیت در پروژه‌های خود استفاده کنند.»

مدیر کل راه و شهرسازی استان در این جلسه با اشاره به اینکه ما باید ساخت‌وساز استاندارد را دنبال کنیم، گفت: «یکی از مباحثی که در

در برنامه رادیویی و تلویزیونی بدون تعارف که به مناسبت پنج ماه روز ملی ایمنی در برابر زلزله و بلایای طبیعی از شبکه استانی قم پخش شد با اشاره به اینکه کشور ایران در پهنه زلزله‌خیز قرار دارد و به همین دلیل باید آمادگی لازم در مواجهه با این پدیده را داشته باشیم اظهار داشت: «بعد از وقوع زلزله بیم به منظور کاهش تلفات جانی، مالی و همچنین استحکام‌بخشی بناها در برابر چنین خطراتی، تدوین مقررات ملی ساختمان در دستور کار قرار گرفت که دستورالعمل‌هایی در حوزه طراحی، نظارت و اجرای ساختمان‌ها را در بر دارد.»

وی با اشاره به اینکه هزینه‌های خدمات مهندسی در استان قم جزء استان‌های با کمترین تعرفه است افزود: «در مجموع هزینه‌های مربوط به خدمات مهندسی حداکثر ۲ درصد کل هزینه ساخت‌وساز است که رقم قابل توجهی نیست و شهروندان با این هزینه اندک می‌توانند مباحث استحکام و ایمنی بنا را تضمین کنند.»

مقومی در بخش پایانی سخنان خود با بیان اینکه موضوع مجری‌گری صلاح یکی از راهکارهای مؤثر در زمینه افزایش کیفیت ساختمان‌ها است افزود: «برخی از دستگاه‌ها اشکالاتی برای اجرا شدن موضوع مجری‌گری صلاح داشتند و موجب شد تا این امر در استان قم با کنترل مضاعف برای ساختمان‌های شش سقف به بالا اجرایی شود.»

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان قم با بیان اینکه اجرایی شدن موضوع مجریان‌گری صلاح هزینه‌های جدید به مالکان تحمیل نمی‌کند ادامه داد: «هدف از الزامی شدن مجریان‌گری صلاح پاسخگو بودن سازندگان در قبال ساختمان خود است و در این زمینه فقط مهندسان امکان ورود ندارند بلکه معماران تجربی، انبوه‌سازان، کاردان‌های فنی و پیمانکاران ساختمانی دارای صلاحیت نیز می‌توانند این موضوع را دنبال کنند.»

وی با بیان اینکه در راستای اجرایی شدن مجری‌گری صلاح در استان قم اقدامات خوبی صورت گرفته است افزود: «با هماهنگی صورت گرفته؛ دادستانی قم نیز حمایت‌های خوبی از این موضوع داشته و تعدادی از پروژه‌هایی که فاقد مجری‌گری صلاح بوده‌اند متوقف شدند.»

مقومی تصریح کرد: «بر اساس مصوبه هیئت‌مدیره سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان قم از ابتدای سال ۹۹ کنترل سازمان در زمینه استفاده از مجری‌گری صلاح برای ساختمان‌های پنج سقف به بالا تشدید می‌شود و باتوجه به الزام استفاده از مجریان‌گری صلاح در تمام گروه‌های ساختمانی، مهندسان ناظر برای کلیه ساختمان‌ها نیز همچون گذشته عدم استفاده از مجری‌گری صلاح را به عنوان یک تخلف باید به مراجع صدور پروانه گزارش کنند.»

بحث ساخت‌وساز مطرح است آموزش کارگران ماهر است تا این کارگران با مهارت لازم بتوانند در ساخت‌وساز کشور نقش اساسی را داشته باشند.» محبوبی افزود: «با آموزش موارد ایمنی به کارگران می‌توان آمار تلفات ناشی از حوادث را کاهش داد.»

گیلان

جشنواره سراسری عکس ساختمان در استان

مسئله ایمنی همواره به دلیل سابقه حوادث در صنعت ساخت‌وساز مورد توجه بوده و سالانه عدم رعایت آن خسارات جانی و مالی بسیاری را در حین کارهای ساختمانی رقم زده است. باتوجه به اهمیت این مسئله، رعایت مبحث ایمنی به عنوان خواست عمومی مطرح می‌شود. به گزارش روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان، در همین راستا این سازمان با برگزاری مسابقه کشوری عکس «شهرایمن- ساختمان ایمن» در پی آن است لزوم توجه به این مسئله در ساختمان‌های شهرها و روستاها را با بهره‌گرفتن از هنر و قدرت رسانه عکاسی از دریچه‌های نو به معرض نمایش بگذارد.

موضوعات جشنواره که با دو رویکرد «صحیح» یا «نادرست» در ساختمان‌سازی مدنظر جشنواره است، بدین شرح است: ایمنی حین کار، روش‌های صحیح اجراء، ساختمان ایمن و شهر ایمن. این مسابقه در دو بخش اصلی: عکاسی با دوربین‌های حرفه‌ای (آنالوگ و دیجیتال) و بخش ویژه: عکاسی با تلفن همراه برگزار می‌شود.

لرستان

مساعادت اداره کل راه و شهرسازی استان در حل مشکل دو

نقشه‌های ساختمان

رئیس و اعضای هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان لرستان در دیدار با مدیرکل راه و شهرسازی به بحث و گفت‌وگو پیرامون مسائل حوزه مهندسی ساختمان پرداختند.

به گزارش روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان لرستان، در این دیدار، رئیس سازمان اظهار داشت: «علت عدم انطباق ساختمان‌های در حال احداث با مشخصات مندرج در پروانه، نقشه‌ها، محاسبات و مشخصات فنی منضم به آن توسط مهندسان ناظر، وجود معضل دو نقشه‌ای در سطح استان است که باتوجه به پیگیری‌های سازمان و درخواست‌های متعدد در هیئت چهار نفره جهت رفع معضل دو نقشه‌ای و اعزام نمایندگان این هیئت در این زمینه به استان‌های مجاور، انتظار داریم در اسرع وقت نتایج کار این هیئت جهت تصویب در کمیسیون ماده پنج از طریق اداره کل راه و

شهرسازی پیگیری شود.»

توجه به نقش نظارت‌های عالی، افزایش تعداد مجریان آموزشی برگزارکننده دوره‌های ارتقاء پایه مهندسان، در اختیار گذاشتن ساختمان‌های اداری متعلق به اداره کل راه و شهرسازی به دفاتر نمایندگی سازمان و ورود سازمان با قاطعیت به بحث نظارتی و کنترل کیفی خدمات موضوعاتی بود که مهندس منوچهر ماهر و بختیاری به آن‌ها پرداخت و یادآور شد: «با حضور و نظارت نظام مهندسی ساختمان در کلیه مراحل ساخت‌وساز، ایمن بودن ساختمان‌ها و حفظ سرمایه‌های ملی تضمین می‌شود.»

در ادامه مهندس خدای و مهندس افخمی اعضای هیئت‌مدیره سازمان مواردی در خصوص ارائه خدمات مهندسی در شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر، بازرسی اداری لوله‌کشی گاز ساختمان‌ها و ارائه خدمات مهندسی در قسمت آسانسور بیان کردند.

مدیرکل راه و شهرسازی در این جلسه ضمن اشاره به روند روبه رشد برنامه‌های سازمان طبق رصدهای صورت گرفته، اظهار کرد: «باتوجه به موارد مطرحه، در خصوص رفع مشکل دو نقشه‌ای در ساخت‌وسازهای استان پیگیری‌های لازم را در کمیسیون ماده پنج انجام خواهیم داد.» وی بیان کرد: «مکاتبات و پیگیری جهت ارائه خدمات مهندسی در شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر توسط اعضای سازمان نظام مهندسی ساختمان از طریق اداره کل انجام خواهد گرفت.»

مهندس خالقی خواستار تشکیل جلسات مشترک حداقل ماهانه با سازمان نظام مهندسی ساختمان جهت هماهنگی بیشتر شد.

مازندران

فرهنگ‌سازی مقررات ملی ساختمان در بین دانش‌آموزان

استان

به گزارش روابط عمومی سازمان، در راستای ترویج مقررات ملی ساختمان و به مناسبت تقارن روز دانش آموز و هفته مازندران مسابقه نقاشی تحت عنوان (تصور کن تو یک مهندس هستی، دوست داری شهری که می‌سازی چه خصوصیتی داشته باشد؟) در بین مدارس شهرهای استان مازندران برگزار شد.

مهندس علی‌نیا رئیس سازمان که برای نظارت بر برگزاری این مسابقه در مدارس مهرگان بابل و آینده‌سازان ساری حضور یافته بود، اظهار کرد: «این برنامه با همکاری نظام مهندسی ساختمان مازندران و آموزش و پرورش برای آماده‌سازی ذهن دانش‌آموزان و هدایت آن‌ها در مسیر داشتن شهر خوب برگزار شد.»

ساختمان و تلاش برای رفع آنان شکل گرفته است.»
طاهری اصل چهار موضوع مهم را از اهداف انعقاد این تفاهم‌نامه دانست و تصریح کرد: «حمایت و تشویق ایده‌های نوآورانه در صنعت ساختمان، توسعه علمی، فنی و حرفه‌ای افراد دارای پروانه اشتغال، تلاش در جهت توسعه، تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان و حمایت از شکل‌گیری و ارتقاء شرکت‌های دانش بنیان در حوزه ساخت‌وساز از اهداف این تفاهم‌نامه بوده است.»

طاهری اصل امکان ایجاد مرکز نوآوری صنعت ساختمان در هر نقطه ایران، تدوین آئین‌نامه‌های ارتقا و ارزیابی سطح صلاحیت اعضا، راه‌اندازی کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار در حوزه ساخت‌وساز، زمینه‌سازی برای ایجاد، رشد و توسعه استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش بنیان و همچنین توسعه رویکرد آینده‌پژوهی و آینده‌نگاری در صنعت ساختمان را از دیگر برنامه‌های اجرای تفاهم‌نامه مذکور دانست.

معاون توسعه مدیریت و توسعه منابع انسانی استانداری در خصوص ایجاد مراکز نوآوری در استان اظهار داشت: «اکنون مراکز نوآوری پا را از قالب مفهوم و نشست‌های سازمانی فراتر گذاشته و ماهیتی حقوقی به خود گرفته‌اند و حضور افراد نوآور از تخصص‌ها و نسل‌های مختلف در این مراکز، توانسته ظرفیت‌های ارزشمندی را برای استان به ارمغان آورد.»

فداکار نگاه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان یزد به حوزه نوآوری و ارزش‌های حاکم بر این سازمان را بسیار ارزشمند خواند و از آمادگی کامل برای همکاری و مشارکت هر چه بیشتر در راستای بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های استان خیر داد.

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان یزد نیز آمادگی این سازمان برای ورود به حوزه نوآوری در صنعت ساختمان را در کنار ظرفیت‌های دیگر از جمله هماهنگی بین متولیان شبکه نوآوری، حمایت دستگاه‌های حاکمیتی، همکاری نهادهایی از جمله شهرداری، مراکز نوآوری و دانشگاه‌ها، زمینه‌ساز پایلوت شدن یزد به عنوان مرکز نوآوری صنعت ساختمان دانست.

مهدی سالاری در نشست هم‌اندیشی شبکه نوآوری صنعت ساختمان که با حضور معاون استاندار، نمایندگان شورای اسلامی شهر یزد، شهرداری، اداره کل راه و شهرسازی و فعالان حوزه نوآوری و صنعت ساختمان برگزار شد نسبت به برگزاری روزافزون نشست‌ها با موضوع نوآوری ابراز خرسندی کرد و افزود: «صنعت ساختمان یک صنعت کلیدی و پرهزینه است و لازم است مسئولان صنعت ساختمان و حوزه فناوری نسبت به ورود فناوری و نوآوری به صنعت ساختمان به عنوان یک الزام نگر بسته تا بتوانیم شرایط حرفه‌ای‌تر و مقرون به صرفه‌تر را برای مردم فراهم کنیم.»

نائب رئیس اول نظام‌مهندسی ساختمان مازندران خاطر نشان کرد: «اعتقاد داریم مهم‌ترین و بهترین مسیر در راستای فرهنگ‌سازی استفاده از ظرفیت آموزش و پرورش و دانش‌آموزان است و آشنایی دانش‌آموزان با فعالیت نظام‌مهندسی ساختمان یکی از برنامه‌های این مجموعه است تا حساسیت‌ها و دغدغه‌های این سازمان را به دانش‌آموزان منتقل کنیم.»

مرکزی

توسعه همکاری سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان و

شرکت شهرک‌های صنعتی

ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی باید بر اساس ضوابط و قوانین سازمان نظام‌مهندسی باشد و تعامل و همکاری دو سویه باید در اولویت قرار گیرد.

به گزارش روابط عمومی سازمان، مجید ثاقبی در نشست هیئت‌رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان با مدیران شرکت شهرک‌های صنعتی با بیان این مطلب، اظهار داشت: «بر اساس قانون، ارائه خدمات فنی و مهندسی به لحاظ طراحی و نظارت بر ساختمان‌های غیر دولتی باید توسط مهندسان سازمان نظام‌مهندسی ساختمان انجام شود و این مهم به طور ویژه در دستور کار قرار گیرد.»

رئیس سازمان افزود: «باید الزام کنترل‌های خدمات فنی و مهندسی سازمان به صورت مستمر، بر اساس معیارهای فنی و با رعایت کامل ضوابط ساخت‌وساز در شهرک‌های صنعتی توسط سازمان نظام‌مهندسی ساختمان صورت گیرد که این موارد در صورت جلسه فی مابین به امضا رسیده است.»
ثاقبی تأکید کرد: «در این نشست فرایند و نحوه تسهیل اقدامات مورد بررسی قرار گرفت تا سرمایه‌گذاران بتوانند در کوتاه‌ترین زمان از خدمات فنی و مهندسی سازمان بهره ببرند.»

یزد

پتانسیل خوب یزد برای ایجاد مرکز نوآوری صنعت ساختمان

مدیر شبکه نوآوری صنعت ساختمان گفت: «باتوجه به هماهنگی‌های خوبی که بین مسئولان استان در استانداری، شهرداری‌ها و همچنین سازمان نظام‌مهندسی و پارک علم و فناوری ایجاد شده، یزد پتانسیل و زیرساخت‌های لازم جهت ایجاد مرکز نوآوری در صنعت ساختمان را داراست.»

به گزارش روابط عمومی سازمان، احمد رضاطاهری اصل با حضور در کارگاه آموزشی شبکه‌سازی نوآوری در صنعت ساختمان، به انعقاد تفاهم‌نامه‌ای با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اشاره کرد و افزود: «این تفاهم‌نامه در پی احساس کمبودها و بحران‌های موجود در صنعت

چشم‌انداز گروه‌های تخصصی

و کمیسیون‌های شورای مرکزی برای سال ۱۳۹۹

گروه تخصصی ترافیک

استماع نقطه نظرات

و محورهای مورد علاقه رئیس و هیئت رئیسه محترم دوره هشتم پیرامون مأموریت گروه و ارائه گزارش عملکرد گروه طی سال‌های گذشته و تبادل نظر به منظور اتخاذ کاراترین شیوه جهت ارتقای کمی و کیفی مصوبات و دستورالعمل‌های فنی-تخصصی در ارتباط با مأموریت گروه در بهره‌گیری از خدمات هوشمندانه، صادقانه، مفید و به‌روز در کاهش مشکلات ترافیکی ناشی از کاربری‌های موجود و پیشگیری و مدیریت موضوعات مربوط به حمل‌ونقل و ترافیک ساختمان‌ها و کاربری‌های آینده با همکاری رئیس و اعضای محترم این دوره و تلاش همکاران و جملگی اعضای پویا و علاقه‌مند گروه تخصصی ترافیک

تصویب الزامات ترافیکی ساختمان‌ها

پیگیری موضوع تصویب الزامات ترافیکی ساختمان‌ها (تکمیل و رونمایی‌شده در مهرماه ۱۳۹۵) در وزارت راه و شهرسازی و برنامه‌ریزی برای به‌روزرسانی آن

آموزش و ارتقای سطح علمی

ادامه رابزنی و شور با کمیسیون‌ها و گروه‌های تخصصی استان‌ها در اخذ نقطه‌نظرات و پیشنهادات آن‌ها و تکمیل و به‌روزرسانی الزامات ترافیکی و فعال‌سازی و برنامه‌ریزی برای آموزش و ارتقای سطح علمی آن‌ها ضمن تشکیل جلسات همکاری با معاونان شهرسازی و حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری‌ها، همچنین فعال‌سازی مهندسان ترافیک از طریق هیئت‌های چهارنفره استان

تکمیل و به‌روزرسانی

تکمیل و به‌روزرسانی شرح خدمات و تعرفه خدمات مهندسان ترافیک در ساختمان ضمن هماهنگی با سایر گروه‌ها

بهره‌گیری از تجارب مهندسان با تجربه

پیگیری موضوع تهیه مفاد و مربیان آموزشی دوره‌های ارتقاء دانش و ارتقاء پایه مهندسان ترافیک ضمن هماهنگی با استان‌ها و وزارت راه و شهرسازی ضمن بهره‌گیری از تجارب مهندسان با تجربه در موضوعات مربوط و مبانی نظری علمی و کاربردی

ایمن و روان‌سازی ترافیک

ادامه رابزنی با وزارتخانه‌های مرتبط با حمل‌ونقل و ترافیک مثل وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی در ایمن و روان‌سازی ترافیک به ترتیب در درون و برون شهرها با استفاده از خدمات تأییدشده مهندسان واجد شرایط ترافیک

استماع مشکلات موضعی و یا خاص

استماع مشکلات موضعی و یا خاص استان‌ها و شهرها در موضوع حمل‌ونقل و ترافیک و ارائه طریق فنی-تخصصی در حل آن‌ها

ایجاد فضای جستجوی بین‌المللی

ایجاد فضای جستجوی بین‌المللی و تحقیق در موضوعات مورد مأموریت گروه برای یافتن شیوه‌های نو با استفاده و تقسیم عادلانه کار در بین استان‌ها با توجه به علاقه و استعدادها و توان اعضای آن‌ها و جمع‌بندی و تصویب آن‌ها در جلسات گروه تخصصی در شورای مرکزی

کمیسیون حقوقی، لوایح و کارشناسی ماده ۲۷

کمیسیون حقوقی در سال ۱۳۹۹ دارای چشم‌اندازهای زیر به منظور تسهیل در اجرای قانون و اعتباربخشی به فعالیت‌های سازمانی به انجام خواهد رساند.

بررسی و بازنگری در کلیه شیوه‌نامه
و نظام‌نامه‌ها

بررسی اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی
و کنترل ساختمان با همراهی وزارت راه و شهرسازی

بررسی و اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل
ساختمان با همراهی وزارت راه و شهرسازی

گروه تخصصی عمران



گروه تخصصی مکانیک

گروه تخصصی مکانیک شورای مرکزی یکی از گروه های هفت گانه است که اهم وظایف آن حل و فصل مسائل تخصصی گروه های تخصصی استان هاست و ایجاد ارتباط رفت و برگشتی با ادارات کل وزارت راه و شهرسازی (گروه های کارشناسی) برای حل و فصل مواردی که مورد استحضار و استعلام گروه های تخصصی استان هاست و گروه های تخصصی شورای مرکزی از عهده حل مستقیم آن ها معذور است

چشم انداز نهایی

مصرف بهینه انرژی در ساختمان ها و پیشگیری از هدررفت انرژی و حرکت به سوی ساختمان «انرژی صفر» و ساختمان های «سبز».

سایر چشم اندازها

رسیدن به وحدت رویه در اجرای شیوه نامه های طراحی و نظارت بر اجرای شبکه گاز داخلی ساختمان های مسکونی، عمومی، تجاری و صنعتی و تعیین حق الزحمه تقریباً واحد در سراسر کشور و همینطور برای شبکه گاز متقاضیان عمده و برای مدیریت آب، دفع بهینه فاضلاب و تصفیه و بازچرخانی فاضلاب خاکستری

چشم انداز کلی

رسیدن به شرح خدمات، حق الزحمه بر مبنای شرح خدمات و وحدت رویه در اجرای آن در کل کشور

کمیسیون انرژی، استاندارد مصالح و محیط زیست

گزیده‌ها



گروه تخصصی شهرسازی

گروه تخصصی شهرسازی از مدت‌ها قبل به منظور تدوین چشم‌انداز گروه‌های تخصصی (با ویژگی‌های عام بودن، شفاف بودن و جامعیت) نخست مسائل و مشکلات عام و خاص استان‌ها شناسایی، آنگاه بر این مبنا رؤس بیانیه چشم‌انداز تعیین و در نهایت بیانیه چشم‌انداز گروه‌های تخصصی شهرسازی تدوین و پس از آن، اهداف و راهبردهای کلان موضوعی در هر یک از محورهای چشم‌انداز طراحی شد.



نقش بی‌بدیل سازمان در مدیریت شهری

در گفت‌وگوی اختصاصی با **ایرج شهین‌باهر** (شهردار کلان شهر تبریز) و **شهرام دبیری** (رئیس شورای اسلامی کلان شهر تبریز)

«تعریف شما از توسعه پایدار چیست؟»

شهین‌باهر: همان‌طور که مستحضر هستید توسعه پایدار یعنی توجه به نیازهای کنونی و آینده بشر بدون اینکه منافع آیندگان به خطر بیفتد و حرکت کمی و کیفی فعالیت‌ها با همدیگر به عبارت دیگر توجه به ابعاد کالبدی، زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و انسانی فعالیت‌های مختلف در سطح شهر. لذا مدیریت شهری کلان شهر تبریز سعی کرده است با برخورد علمی و توجه همه جانبه به اصول توسعه پایدار در طرح‌های شهری ضمن مدیریت بهینه هزینه‌ها زمینه توسعه و پیشرفت بهینه شهر در تمامی بخش‌های مختلف را فراهم کند.

دبیری: تاکنون هیچ تعریف کامل علمی از توسعه پایدار ارائه نشده و در ضمن تعاریف بسیاری در این مورد از طرف اندیشمندان حوزه‌های مختلف در این زمینه ارائه شده است؛ با این حال کمیسیون جهانی محیط و توسعه (کمیسیون برانتلند) در سال ۱۹۸۷ در گزارشی که درباره توسعه پایدار منتشر نمود، آن را با عنوان «فراهم کردن نیازهای حال بدون در خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده برای فراهم کردن نیازهای خودشان» تعریف کرد؛ یا مثلاً در تعریفی دیگر درباره توسعه پایدار، توسعه‌ای که سلامت بلندمدت انسان و سیستم زیست بوم را بهبود می‌بخشد، به عنوان توسعه پایدار تعریف شده است که از دیدگاه من، این دیدگاه نسبت به توسعه، تعریفی جامع‌تر، از آن را بدست می‌دهد؛ در اصل، تعاریف ارائه شده از مفهوم توسعه پایدار، با پیشرفت‌های اجتماعی و تکنولوژیک رخ داده در جوامع بشری، در هر دوره‌ای در حال تغییر و تکامل بوده است.

«جهت رفاه حال شهروندان چه اصول و روش‌های مدیریت مدرن شهری را می‌توان اعمال کرد؟»

شهین‌باهر: تمامی برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های مختلفی که در شهر اتفاق می‌افتد از جمله فعالیت‌های کالبدی، زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و انسانی در راستای ارج نهادن به ارزش‌های والای انسانی و به تبع آن ایجاد آسایش و امنیت و رفاه حال شهروندان می‌باشد. لذا مدیریت شهری تلاش کرده است با کنار زدن موانع موجود در راه مشارکت بیشتر شهروندان در توسعه شهری و توجه به خواسته‌های آن‌ها زمینه مشارکت



ایرج شهین‌باهر



شهرام دبیری



شهروندان در مدیریت شهری می‌بایست در نظر گرفت شرایط مکانی و زمانی شهروندان و به تبع آن توجه به وضعیت اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی مناطق و نواحی مختلف در شهرها است. به‌طور مثال شهروندانی که در مناطق برخوردار زندگی می‌کنند نحوه و میزان مشارکت آن‌ها با شهروندانی که در مناطق کم‌برخودار و مسئله‌دار شهری زندگی می‌کنند متفاوت است و مدیریت شهری می‌بایست با درک این تفاوت‌های زمینه همه‌جانبه آن‌ها را در مشارکت بخش‌های مختلف شهر فراهم نماید و این در واقع هنر مدیریت شهری است که بتواند اقشار مختلف جامعه و گروه‌های مختلف در بخش‌ها و نواحی گوناگون شهر را به مشارکت سوق دهد در اینصورت شاهد توسعه روزافزون شهر خواهیم بود لذا مدیریت شهری کلان‌شهر تبریز برای نیل به این امر برای اولین بار در ایران اقدام به راه‌اندازی اولین آموزش شهروندی رسمی کشور در مدارس کلان‌شهر تبریز و در کلیه مقاطع به سبک کشورهای توسعه‌یافته کرده است که با این کار مشارکت شهروندان را در فعالیت‌های مختلف شهری در حال حاضر و آینده شاهد خواهیم بود و تأثیر فوق‌العاده‌ای در پیشبرد اهداف توسعه‌ای مدیریت شهری خواهد داشت.

دبیری: اگر توسعه را روند تغییر از وضعیت موجود و ناپایدار به وضعیت مطلوب و پایدار بدانیم و وضعیت مطلوب یا آرمانی که هدف چنین توسعه‌ای است را همان توسعه انسانی پایدار تعریف کنیم، برای سنجش و ارزیابی آن، دو معیار درجه انسانی بودن و درجه پایداری توسعه باید مورد توجه قرار گیرد. در چنین الگویی، توسعه فرایندی در جهت استفاده بهینه از منابع و فرصت‌ها خواهد بود. عناصر و زیرسیستم‌های اصلی تشکیل‌دهنده این فرایند عبارت خواهند بود از مردم، منابع، فعالیت‌ها، فضاها و مشارکت؛ طبق تعاریف علمی، این‌ها عناصری هستند که در ارتباط متقابل و چندجانبه با یکدیگر قرار دارند. از این رو مشارکت، یکی از عناصر و ساب سیستم‌های مهم توسعه پایدار شهری است که بدون آن امکان ایجاد تحول در مدیریت شهری و مواجهه با تغییرات و پیچیدگی‌ها ممکن نیست. البته مشارکت در مدیریت شهری برای نیل به توسعه پایدار، مستلزم برخی مقدمات از جمله آگاهی

و همکاری بیشتر آن‌ها را فراهم کند. و حلقه شهرداری، شهروندی و مدیریت شهری را تکمیل کرده و با بهره‌گیری از هم‌افزایی آن‌ها زمینه توسعه بیش از پیش شهر را فراهم کند.

دبیری: در کلان‌شهرها، وسعت و مقیاس در حال افزایش زندگی؛ بشر را از طبیعت جدا کرده و آن‌ها را برای انجام وظایفشان به افراد دیگر متکی کرده است؛ حال اگر شکل‌گیری مناطق کلان‌شهری و مجموعه‌های شهری به‌عنوان یک پدیده فضایی - کالبدی جدید اسکان و متفاوت از سکونت‌گاه‌های معمول روستایی و شهری در نظر گرفته شود که عواملی چون عدم تجانس و افزایش اندازه در آن‌ها به حداکثر می‌رسد و تعداد زیادی از عناصر کالبدی با عملکردهای متفاوت و متنوع در یک سطح کوچک متراکم شده و در عین استقلال، تعامل نظام‌مند وسیعی را با یکدیگر برقرار می‌کنند، در اینجا ضرورت ایجاد یک نظام مدیریتی ویژه که بتواند از مولفه‌ها و فرایندهای لازم برای اداره مناطق کلان‌شهری به‌عنوان یک سطح و پدیده فضایی جدید و متمایز در نظام فضایی-کالبدی برخوردار باشد، روشن می‌شود. باتوجه به اثبات ناکارآمدی نظام‌های بروکراتیک سنتی و چالش‌های مهم پیش آمده برای کلان‌شهرها در دهه‌های اخیر و تحولات سریع نظام ارتباطات و اطلاعات، ضرورت توجه به سیستم‌های پویا و چابک در مدیریت شهری کاملاً عیان شده است؛ از این‌رو، اگر سیستم مدیریت شهری نتواند خود را با سرعت تغییرات در حوزه‌های مختلف تطبیق دهد، لاجرم باید خود را با ابرچالش‌هایی که روز به روز بر ابعاد آن افزوده خواهد شد مواجه ببیند؛ از این رو اعمال روش‌های مدرن مدیریت شهری نه یک روش اختیاری، که تنها راه ضروری برای حل مشکلات، معضلات و بحران‌ها و نهایتاً حرکت در مسیر توسعه پایدار می‌باشد.

« چگونه می‌توان شهروندان را در مدیریت شهری مشارکت داد؟ »

شهین باهر: من نمی‌خواهم اصول و روش‌های علمی موجود در دنیا را در زمینه مشارکت شهروندان در مدیریت شهر را توضیح بدهم چراکه امکان دارد از حوصله مخاطبان خارج باشد ولی آنچه در مشارکت



شهین باهر:

**مدیریت شهری
کلان‌شهر تبریز
برای اولین بار
در ایران اقدام به
راه‌اندازی اولین
آموزش شهروندی
رسمی کشور در
مدارس کلان‌شهر
تبریز و در کلیه
مقاطع به سبک
کشورهای توسعه
یافته کرده است.**



شهبین باهر: می‌توانم با جرأت اعلام کنم که نظام‌مهندسی ساختمان نقش بسیار ارزنده و پررنگی می‌تواند در مدیریت شهری داشته باشد و این امر را می‌توان در ماده ۲ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ به عینه مشاهده کرد.

که برشمردیم کاملاً عیان می‌شود؛ نظام‌مهندسی، باتوجه به وجود اعضای متخصص و صاحب‌نظر در حوزه عمران شهری، می‌تواند، هم مدیریت شهری را مرحله تدوین استراتژی و چارچوب‌های مورد نظر یاری دهد و هم در اجرا و عملیاتی‌سازی این استراتژی، مدیریت بخش‌هایی از فرایندها را بر عهده بگیرد.

« با چه روش‌هایی می‌توان برای شهرداری‌ها درآمد پایدار ایجاد کرد؟ »

شهبین باهر: الان بیش از ۳۶ سال است که قرار است لایحه «درآمدهای پایدار شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور» توسط دولت برای تصویب به عنوان قانون به مجلس فرستاده شود که متأسفانه تاکنون به نتیجه نرسیده است. چنانچه این لایحه به تصویب مجلس برسد شاهد روش‌های ایجاد درآمدهای پایدار برای شهرداری‌ها به صورت سالم و هدفمند خواهیم بود که این یک نقیصه اصلی در مدیریت شهری شهرداری‌ها است که از وجود درآمد پایدار شهری محروم هستند و هر شهری بنا به مقتضیات خود به نحوی به این امر مهم می‌پردازد امید است با تصویب مجلس شاهد ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری‌ها باشیم.

دبیری: در سال ۱۳۵۶ حدود ۵۰٪ درآمد شهرداری‌ها از بخش دولتی تأمین می‌شد که به دلیل مسائل اقتصادی و جنگ تحمیلی و افزایش و گسترش شهرها این میزان در سال ۱۳۶۶ به ۲۴٪ درصد رسید و در حال حاضر این میزان برای کلان‌شهرها تقریباً به صفر رسیده است؛ این امر موجب شد که شهرداری برای تأمین منابع خود، به درآمدهایی از محل ساخت‌وساز (عوارض پروانه‌های ساختمانی و مازاد تراکم) متکی شود و در نتیجه عدم تناسب کسب درآمدهای شهرداری از بخش‌های مختلف اقتصادی شهر، منجر به ناپایداری درآمدی شهرداری شود. این در حالی است که در یک ساختار توأم با درآمد پایدار بایستی دو اصل رعایت شود: ۱- تمام هزینه‌های جاری یا روزمره اداره شهر باید از راه درآمدهای پایدار تأمین شود. ۲- بخشی از هزینه‌های عمرانی می‌تواند از درآمدهای ناپایدار تأمین شود. و مرور همین دو اصل نشان می‌دهد که وضعیت کلان‌شهرهای ما از نظر تأمین هزینه‌ها بر درآمدهای

عموم شهروندان از تعریف شهروندی، آگاهی از حقوق و تکالیف شهروندی و تعریف روش‌هایی شفاف و قانونی برای حضور مؤثر نهادهای مدنی در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها در حوزه مدیریت شهری است؛ از میان مؤلفه‌های مختلف مشارکت، مهم‌ترین مؤلفه‌ای که اکنون در حال اجراست، همانا سیستم رأی‌دهی و انتخابات اعضای شورای شهر است که آن‌ها نیز نهایتاً شهردار را انتخاب و از طرف مردم بر فعالیت‌های مدیریت شهری نظارت می‌کنند.

« نقش سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در مدیریت شهری را چگونه می‌بینید؟ »

شهبین باهر: باتوجه به اینکه اینجانب چندین دوره ریاست سازمان نظام‌مهندسی استان آذربایجان شرقی را عهده‌دار بوده‌ام می‌توانم با جرأت اعلام نمایم که نظام‌مهندسی ساختمان نقش بسیار ارزنده و پررنگی می‌تواند در مدیریت شهری داشته باشد و این امر را می‌توان در ماده ۲ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ به عینه مشاهده نمود. چنانچه به موارد ده‌گانه این ماده نگاه کنیم می‌توان گفت که همه موارد اشاره به وظیفه نظام‌مهندسی ساختمان در مدیریت شهری دارند از جمله تقویت و توسعه فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در معماری و شهرسازی، ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری، الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی و ... گویای نقش بی‌بدیل نظام‌مهندسی ساختمان در مدیریت شهری است که این امر می‌بایست با تعامل و همکاری دوجانبه شهرداری‌ها و سازمان‌های نظام‌مهندسی صورت گیرد.

دبیری: از آنجائی که هدف سیستم مدیریت شهری، تقویت فرایند توسعه شهری، به گونه‌ای است که زمینه و محیط مناسبی برای زندگی راحت و کارآمد شهروندان به تناسب ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی فراهم شود و این تقویت در حوزه‌هایی همچون سازماندهی، بهبود و حفاظت از محیط فیزیکی شهر، ایجاد امکانات زیربنایی و کمک به اقلشار کم درآمد و ... نمود می‌یابد، نقش نظام‌مهندسی در تحقق این اهداف باتوجه به زمینه‌هایی



دبیری: بر سر ایجاد درآمدهای پایدار، عملاً رقابتی میان نهاد شهرداری و دولت وجود دارد؛ چرا که مثلاً مالیات بر ملک یا خودرو یا مالیات بر ارزش زمین یا مکان، و یا مالیات بر ارزش افزوده، در فقدان مدیریت واحد شهری، طبق پیش‌بینی‌ها و در صورت تصویب و عملیاتی شدن، به خزانه دولت و نه شهرداری‌ها روانه خواهد شد.



دبیری: نظام‌مبندسی، باتوجه‌به وجود اعضای متخصص و صاحب‌نظر در حوزهٔ عمران شهری، می‌تواند، هم مدیریت شهری را در مرحلهٔ تدوین استراتژی و چارچوب‌های مورد نظر یاری دهد و هم در اجرا و عملیاتی‌ساختن این استراتژی، مدیریت بخش‌هایی از فرایندها را بر عهده بگیرد.

مدیریت شهری

است با شناسایی نقاط ضعف نسبت به بهبود آن‌ها اقدامات لازم را انجام داد و سعی نمائیم که از آن‌ها در راستای حفظ منافع عمومی شهر و شهروندان استفاده نمائیم و از تضييع حقوق شهروندان جلوگیری نمائیم.

دبیری: هر کدام از این کمیسیون‌ها وظایف متفاوتی دارند و شما عملاً دو سؤال را در یک سؤال ادغام کرده‌اید؛ عملکرد این کمیسیون‌ها را نمی‌توان از بحث از شرایط زمانی و مکانی خاص حاکم بر آن‌ها بررسی کرد؛ با این حال ممکن است عوامل و مسائلی چند، برخی قوانین و مقررات را از فلسفهٔ اصلی آن دور کرده و گاه خلاف آنچه را که هدف تدوین آن قانون بوده، محقق سازند؛ در این حالت قانونگذار می‌تواند در ادوار مختلف، نسبت به بازنگری و اصلاح در این قوانین، متناسب با نیازها و شرایط جدید اقدام نماید.

« نقش شهرداری‌ها در اجرای تخلفات ساختمانی توسط مالکان چیست؟ »

شهین باهر: شهرداری‌ها بر اساس وظایف قانونی، خود را همواره موظف به اجرای مصوبات مادهٔ ۱۰۰ کرده و همواره تلاش می‌کنند که حق و حقوق شهروندان حفظ کنند و از پایمال شدن آن‌ها جلوگیری کنند لذا در این مسیر باید سایر نهادهای دولتی و انتظامی در پیشبرد اهداف، مدیریت شهری را یاری کنند چرا که بدون حمایت و همکاری سایر ادارات و نهادها اجرای ضوابط و مقررات و مخصوصاً آرای کمیسیون‌های مادهٔ ۱۰۰ با چالش جدی مواجه خواهد شد.

« اقدامات شما جهت ایجاد مدیریت واحد شهری جهت پیشبرد اهداف شهرداری‌ها چیست؟ »

شهین باهر: باتوجه‌به اینکه در کشور همهٔ ادارات و سازمان‌ها به صورت جزیره‌ای فعالیت می‌کنند و هر یک بر اساس قانون و ضوابط و مقررات خاص خود اداره می‌شوند، شاهد یک نوع تداخل در عملکردها و فعالیت‌های نهادهای مختلف در سطح شهرها هستیم ولی اینجانب همواره سعی کرده‌ام با ایجاد روحیهٔ مشارکت‌پذیری با سایر ادارات و نهادها زمینهٔ همکاری بین سازمانی را فراهم کرده و هم افزایی لازم در جهت توسعهٔ پایدار شهر ایجاد نمایم.

ناپایدار متکی است.

طبق تعریف درآمد پایدار، به درآمدهایی گفته می‌شود که مداوم باشند؛ یعنی نوسانات اقتصادی و اجتماعی تأثیری در دریافت و میزان آن نداشته باشند؛ سالم باشند؛ یعنی سلامت شهری را تضمین کنند و تبعات زیست محیطی منفی نداشته باشند؛ و مطلوب باشند؛ یعنی دارای آثار اجتماعی مثبت بوده و با رعایت عدالت اقتصادی و اجتماعی به دست بیایند و نهایتاً موجبات توسعه پایدار شهری را فراهم نمایند؛ منظور این است که درآمد پایدار، زمینه‌ای است برای توسعه پایدار، طبق تعریفی که در پاسخ سؤال اول شما مطرح شد. با این حال بر سر ایجاد درآمدهای پایدار، عملاً رقابتی میان نهاد شهرداری و دولت وجود دارد؛ چرا که مثلاً مالیات بر ملک یا خودرو یا مالیات بر ارزش زمین یا مکان، و یا مالیات بر ارزش افزوده، در فقدان مدیریت واحد شهری، طبق پیش‌بینی‌ها و در صورت تصویب و عملیاتی شدن، به خزانهٔ دولت و نه شهرداری‌ها روانه خواهد شد.

علی‌رغم این موانع می‌توان با استفاده از تجارب دیگر شهرهای موفق دنیا، با تشکیل صندوق ذخیره یا احتیاطی، یا فروش کالا، خدمات و یا مشارکت در پروژه‌های زیرساختی با بخش خصوصی به ایجاد درآمدهای پایدار اقدام نمود.

« چقدر به عملکرد کمیسیون‌های مادهٔ ۵ و مادهٔ ۱۰۰ در شهرداری اعتقاد دارید؟ »

شهین باهر: مادهٔ ۱۰۰ مصوب سال ۱۳۳۴ قانون شهرداری‌ها و همچنین کمیسیون مادهٔ ۵ مصوب سال ۱۳۵۳ قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن می‌باشد. یعنی به عبارتی هم کمیسیون مادهٔ ۵ و هم مادهٔ ۱۰۰ وجاهت قانونی دارند و مصوب مجلس شورای اسلامی می‌باشند. لذا هر چیزی که جنبهٔ قانونی داشته باشد مسئولین کشوری موظف به رعایت قانون و اطاعت از آن هستند از این‌رو شهرداری‌ها تا زمانی که این کمیسیون‌ها در مجلس تغییراتی داده نشده‌اند موظف به رعایت آن‌ها می‌باشند. ولی در خصوص عملکرد آن‌ها می‌توان گفت که این کمیسیون‌ها دارای نقاط قوت و ضعف هستند که ضروری



شهین باهر:
باتوجه‌به اینکه در کشور همهٔ ادارات و سازمان‌ها به صورت جزیره‌ای فعالیت می‌کنند و هر یک بر اساس قانون و ضوابط و مقررات خاص خود اداره می‌شوند، شاهد یک نوع تداخل در عملکردها و فعالیت‌های مختلف در سطح شهرها هستیم

مردم به مهندسان ساختمان اعتماد خوبی دارند

در گفت‌وگو با علی فرخ‌زاد، معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار قزوین

مقدمه

انتخابات دوره‌های گذشته شوراهای شهرها و روستا نشان داد که مردم به مهندسان حوزه ساخت‌وساز اعتماد خوبی دارند، اما نوع این اعتماد در میان گروه‌های مختلف مردم و در حوزه‌های مختلف متفاوت است که همه به ماهیت کار باز می‌گردد، مردم هم نقش اساسی دارند. این‌ها برشی از سخنان مهندس علی فرخ‌زاد، معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار قزوین و چهره نام‌آشنای حوزه ساخت‌وساز این استان در گفت‌وگوی اختصاصی با نشریه شمس به مناسبت فرارسیدن روز مهندس بود. او در این گپ‌وگفت صمیمانه از نقش مهندسان در تحقق توسعه پایدار و نقش نظام‌های مهندسی در ارتقاء کیفیت ساخت‌وساز سخن گفت که خواندن آن خالی از لطف نیست.

این نیز مطالبه و دیدگاهی صنفی است. در حال حاضر سازمان نظام‌مهندسی که به صورت صنفی و متفاوت با سایر صنف‌های دیگر همچون: نظام پزشکی، کانون کارکنان و کانون وکلا فعالیت می‌کند این توسعه پایدار از نگاه افراد مختلف متفاوت است یعنی مطالبه فرد، جامعه و نگرش‌های آن‌ها در این زمینه متفاوت است.

« پس معتقد هستید هر فردی با نگاه خود به توسعه پایدار نگاه می‌کند.

توسعه پایدار زمانی روی می‌دهد که بتوانیم تمام این مطالبات متناسب تعریف یا طرح و مطالبات گروه‌های مختلف جامعه تأمین شوند و همه اقشار از آن بهره ببرند به گونه‌ای که از نگاه مهندسان، اشتغال و از نگاه مردم در این زمینه خروجی ایجاد شود و کیفیت بالا رود و نتیجه کار ملموس باشد در واقع توسعه پایدار زمانی محقق

« لطفاً به عنوان یک متخصص عرصه ساخت‌وساز بفرمائید، تعریف شما از توسعه پایدار در کشور چیست و سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان‌ها در این زمینه چگونه می‌توانند ایفای نقش کنند؟

امروزه مطالبات مهندسان در طبقه‌های مختلف متفاوت است. اگر به مطالبات مهندسان جدیدالورود دقت شود، بیشتر در زمینه اشتغال و درآمدزایی و استفاده از ظرفیت‌های آن‌ها در صنعت ساختمان است. تنها مهندسان با سابقه تا حدودی به کیفیت نقش و تفکر مهندسی در موضوع‌های عمرانی توجه دارند.

اگر به فراوانی این کشر توجه کنیم در گروه جدید مهندسی این توسعه پایدار زمانی روی می‌دهد که موضوع‌ها همه‌جانبه دیده شوند و تمامی مطالبات گروه‌های جدید، میانی و قدیمی‌تر با هم تأمین شود که



می شود که مطالبه همه ذی نفعان و مردم متناسب تعریف شوند.

« به نظر می رسد یکی از راه های تحقق توسعه پایدار مدیریت واحد شهری است تعریف شما از این موضوع چیست و چگونه می توان آن را هم گرا کرد؟ »

این موضوع از دیدگاه های مختلف متفاوت است اینکه همه دستگاه های خدمات رسان مانند آب، برق و گاز در یکجا متمرکز شوند و همانند آنچه در کشورهای پیشرفته به عنوان شهردار یا فرماندار دیده می شود که یک کار انجام می دهند و مسئولیت تمامی دستگاه های خدمات رسان و همچنین دستگاه های حوزه مسکن بر عهده شهردار است و شهردار یک کار سیاست گذاری کلان انجام می دهد.

در حال حاضر مجموعه مدیریت شهری قزوین نیز خواستار همین موضوع است که چندین مرتبه هم در مجلس شورای اسلامی مطرح شده، ولی به تصویب نرسید. شاید به این دلیل که دستگاه های حاکمیتی نمی توانند نقش حاکمیتی خود را از دست دهند و امتیازهای خود را به دیگران دهند.

در حالی که نگرش های موجود کمک می کند در صورت تمرکززدایی از مسائل فنی خارج و به موضوع های فرهنگی و مباحث دیگر هم وارد شد، بنابراین نباید به دنبال این بود که تنها یک نفر تصمیم بگیرد؛ اکنون که بحث مدیریت واحد شهری روی نداده، شورای شهر نقش مؤثر و تصمیم گیری ندارد و همه کارها در چارچوب شهرداری انجام می شود.

« آیا مدیریت واحد شهری به نفع مردم است؟ »

در صورتی به نفع مردم است که یک نفر کار هماهنگی را انجام دهد، شهرداری و شورورا نیز در حوزه خودشان وظایف را انجام دهند.

« به نظر شما سازمان نظام مهندسی ساختمان مجموعه ای ستادی یا عملیاتی است؟ »

به نظر می رسد این سازمان، تلفیقی از این دو باشد؛ اما بیشتر جنبه اجرایی دارد. شاید بتوان گفت شورای مرکزی ستادی و استان ها نیز اجرایی هستند.

« اگر سازمان های نظام مهندسی ساختمان

دولتی بودند در انجام وظایف موفق تر می شدند یا اکنون که خصوصی هستند؟

سازمان نظام مهندسی از چابکی و توانمندی تخصصی برخوردار است که این از نقاط مثبت آن می باشد که می توان به عنوان یک ظرفیت به خوبی از آن استفاده کرد. به عنوان مثال، هیچ کاری مهم تر از املاک و دارایی نیست که این موضوع به دفاتر اسناد رسمی به عنوان بخش خصوصی واگذار شده و همیشه راندمان کاری بالایی دارند در حالی که هزینه نیروهای انسانی آن ها از دولت خارج است. اگر آن ها را با سیستم دولتی مقایسه کنیم در این بخش کمترین تخلف ها دیده می شود؛ یکی از نقاط مثبت نظام مهندسی هم غیردولتی بودن آن است.

« اکنون در حوزه ساختمان دارای نظام مهندسی ساختمان و نظام فنی و اجرایی هستیم آیا وجود این دو در کنار هم ایجاد مشکل نمی کند؟ »

بدیهی است که این دوگانگی با مشکلاتی همراه است، یکبار یکپارچگی این دو در مجلس مطرح شد، چرا که در کشورهای دیگر نیز این دو تشکل از یکدیگر مجزا نیستند. اکنون ساخت برخی ساختمان ها بر اساس آئین نامه ۲۸۰۰ انجام می شود در حالی که برخی دیگر براساس



شورای مرکزی به عنوان مجموعه فنی و تخصصی بزرگ ترین تشکل غیردولتی و خصوصی بیشترین اثرگذاری را در روابط اجتماعی و فرهنگی داشته است.



« سازمان نظام‌مهندسی چه میزان به کیفیت ساخت‌وساز و توجه مردم به این مقررات کمک کرده است؟

این نقش مؤثر در زلزله کرمانشاه نشان داده شده، البته به نظر می‌رسد در بخش سازه و معماری بیشتر از حوزه تأسیسات اثرگذار بوده است، یعنی وحدت رویه‌ای دیده نشده که این نیز در استان‌های مختلف متفاوت است، اما بهتر است که با انجام یک کار پژوهشی ضعف‌ها را بررسی تا بتوان ضعف‌ها را اصلاح کند و از نقاط قوت بهره بیشتری گرفت.

اکنون سه دهه از فعالیت سازمان نظام‌مهندسی ساختمان می‌گذرد و این مجموعه در قوانین نیاز به بازنگری دارد. براساس قانون اکنون سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان باید مستقل عمل کنند این استقلال نظام‌های مهندسی نیز به پیشرفت آن‌ها کمک می‌کند.

« آیا اکنون وحدت رویه لازم در کارهای سازمان نظام‌مهندسی ساختمان وجود دارد؟

شاید تا حدودی باشد، اما بهتر است هر استانی بنا به ظرفیت و اقتضات استان خود در صنعت ساختمان فعالیت کند، چراکه نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم آنچه در خراسان جنوبی روی می‌دهد، مشابه آن را در کردستان داشته باشیم.

« به عنوان یک متخصص حوزه ساختمان که در بخش دولتی و خصوصی بوده‌اید در زمینه شناسنامه فنی و ملکی ساختمان چه دیدگاهی دارید؟

این شناسنامه اگر به درستی و به خوبی اجرایی شود، بسیار خوب است؛ ولی تاکنون تنها به خوبی انجام نشده که این نیاز به بازنگری دارد.

« مشکل کار در کجاست؟

متأسفانه نه تنها مالکان آن به خوبی برای برخورداری از این شناسنامه استقبال نکرده‌اند از سویی دیگر این دفتر چه به خوبی تهیه و تکمیل نمی‌شود در حالی که باید اعتمادسازی صورت گیرد.

« به نظر شما مردم به مهندسان عرصه ساخت‌وساز اعتماد دارند؟



ماده‌های ۹ یا ۱۰ مقررات ملی ساختمان انجام می‌گیرند که در مبانی طراحی، اجرایی و مالی با یکدیگر تفاوت دارند که این روش خوبی نیست و باید یکپارچگی صورت گیرد تا از دوگانگی خارج شویم.

« سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قزوین در نظام مشارکتی یا در سیستم یکپارچه مدیریت شهری جایگاهی دارد؟

سازمان نظام‌مهندسی ساختمان مجموعه‌ای فراشهری است و در آن تنها موضوع‌های شهری مورد توجه نیست. این سازمان در روستاها هم ورود کرده یعنی گسترده‌تر از شهرها عمل می‌کند و در ساخت‌وساز پهنای آن گسترده‌تر از شهرها است.

« ظرفیت دارد که به عنوان بخشی از مدیریت شهری مطرح شود؟

این موضوع یک‌بار در مجلس شورای اسلامی مطرح شد که نظام‌مهندسی ساختمان و شورای شهر، اعضای اصلی کمیسیون‌های ماده ۵ باشند مجلس هم بنا به دلایل فنی تصویب کرد. این موضوع درباره ماده ۱۰۰ نیز مطرح شد، ولی در مجلس شورای اسلامی رد شد، البته نظام‌مهندسی ساختمان در کمیسیون ماده ۱۰۰ حضور دارد و به ظرفیت مشاور فنی آن توجه می‌شود.



برای ایجاد اعتماد، باید سازنده و بهره‌بردار هر دو مزیت لازم را ببرند و نگاه یک سویه نباشد، یعنی هم مردم از استحکام و کارایی بیشتر ساختمان و هم مهندسان در کنار انجام وظایف سود ببرند.



اگر نقشه راهبردی، هدف‌گذاری و افق برای انجام برنامه‌ها نداشته باشیم و کارها بر این اساس اجرایی نشود، هیچ‌گاه به موفقیت‌های لازم دست پیدا نمی‌کنیم.

مدیریت شهری

حکومتی هم به این افزایش‌ها انتقاد می‌کنند

این موارد را چگونه می‌توان عادلانه کرد؟

نظارت‌ها و کارها باید حرفه‌ای باشد برای این موضوع قوانین باید اصلاح شود، کار مهندسی به شغل تبدیل شود. تعارض منافع صورت گیرد در این زمینه کار مهندسی باید به صورت حرفه‌ای و ضابطه‌مند باشد که این خود به اشتغال مهندسان کمک می‌کند. اگر فردی دارای شغل دیگری است و زمان کافی برای طراحی نظارت ندارد نباید به این کار ورود کند.

« به نظر شما سازمان‌های نظام‌مهندسی‌های ساختمان موفق بوده‌اند؟

سازمان‌های نظام‌مهندسی از شروع کار یک منحنی را طی کرده‌اند، اکنون باید بازنگری و تجدید ساختار قانونی صورت گیرد به نسبت قانون گذشته نقطه اوج خود را گذرانده باید نقطه عطفی ایجاد و بازنگری قانونی صورت گیرد، سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قزوین با سایر استان‌ها تفاوت زیادی داشته است؛ بسیاری از طرح‌هایی که در این استان پیاده‌سازی شده به پایلوت استان‌های دیگر تبدیل شده است. سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قزوین همیشه در حوزه‌های مختلف شورای مرکزی هم نقش پررنگی داشته‌اند.

« شورای مرکزی چه طور؟

شورای مرکزی به عنوان مجموعه فنی و تخصصی بزرگ‌ترین تشکل غیردولتی و خصوصی بیشترین اثرگذاری را در روابط اجتماعی و فرهنگی داشته است. این مجموعه نظام نباید نسبت به موضوع و اهداف اصلی خود بی‌تفاوت باشد. در انتخابات شورای شهر، مجلس و فعالیت‌های اجتماعی نمی‌تواند بی‌تفاوت باشد که این سیاست در استان قزوین به خوبی انجام شده است.

« نظر شما درباره ایجاد دفتر طرح و برنامه در سازمان نظام‌مهندسی کشور که به تازگی مطرح شده، چیست؟

هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی برای انجام کارها ضروری است، اگر نقشه راهبردی، هدف‌گذاری و افق برای انجام برنامه‌ها نداشته باشیم و کارها بر این اساس اجرایی نشود، هیچ‌گاه به موفقیت‌های لازم دست پیدا نمی‌کنیم.

انتخابات دوره‌های گذشته شوراهای شهرها و روستا نشان داد که مردم به مهندسان حوزه ساخت‌وساز اعتماد خوبی دارند، اما نوع این اعتماد در میان گروه‌های مختلف مردم و در حوزه‌های مختلف متفاوت است که همه به ماهیت کار بازمی‌گردند، مردم هم نقش اساسی دارند. به عنوان مثال، فردی که می‌خواهد ساختمانی بسازد باید بپذیرد که این ساختمان باید استحکام داشته باشد. اگر به این یقین رسیده باشد به سراغ مهندس متخصص می‌رود، ولی چنانچه فردی در زمینه ساخت‌وساز ساختمان تنها به دنبال ساخت و آن هم با نرخ کمتر باشد، تمایلی به وجود مهندس یا نظارتی بر ساختمان ندارد؛ بنابراین نمی‌توانیم در این زمینه یک نسخه کلی پیچید در این باره می‌توانیم به آراء مردم در دو دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا در سطح استان توجه کرد که نشان از اعتماد آن به مهندسان بود.

« چه باید کرد که این اعتمادسازی‌ها به خوبی اجرایی شود؟

برای این کار باید معامله برد برد تعریف کرد به گونه‌ای که سازنده و بهره‌بردار هر دو مزیت لازم را ببرند و نگاه یک سویه نباشد، یعنی هم مردم از استحکام و کارایی بیشتر ساختمان و هم مهندسان در کنار انجام وظایف سود ببرند. اینکه نرخ خدماتی بالا باشد و هیچ فردی از این خدمات سود نبرد مورد بی‌اعتمادی می‌شود.

ساختمان که توسط مهندس ساخته می‌شود باید بالاترین کیفیت و کمترین قیمت انجام گیرد آن هم به گونه‌ای که برای صرفه‌جویی در قیمت از کیفیت کاسته نشود؛ ساختمانی که مهندس می‌سازد باید ارزان‌تر و در مقایسه با ساختمانی که فرد غیر متخصص می‌سازد از کیفیت بالاتری برخوردار باشد.

« به نظر شما نرخ خدمات مهندسی عادلانه است؟

شکی در غیرعادلانه بودن آن نیست باید اعتمادسازی صورت گیرد و نرخ‌ها متناسب با خدمات باشد.

« شورای مرکزی سالیانه در نهایت ۲۰ درصد به نرخ خدمات مهندسی اضافه می‌کند در حالی که سازمان بازرسی و تعزیرات



بهبتر است هر استانی بنا به ظرفیت و اقتضات استان خود در صنعت ساختمان فعالیت کند، چرا که نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم آنچه در خراسان جنوبی روی می‌دهد، مشابه آن را در کردستان داشته باشیم.

بررسی قوانین ساخت‌وساز در کشور ژاپن

مقدمه

آمار جمعیت ژاپن در سال ۲۰۱۷ میلادی نشان می‌دهد بیش از ۷۰ درصد از جمعیت کل کشور در شش شهر توکیو، یوکوهاما، اوزاکا، ناگویا، کیوتو و کوبه متمرکز شده‌اند. در حال حاضر جمعیت شهر توکیو نزدیک به ۹ میلیون نفر است و به‌عنوان یکی از مقاصد اصلی مهاجرت در این کشور شناخته شده است. همراه با مهاجرت افراد از روستاها به شهرها و اشتغال در کارخانه‌ها و شرکت‌های صنعتی در سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۶۰ میلادی، افزایش چشمگیر شهرنشینان ژاپن منجر به تقاضای بیشتر برای واحدهای مسکونی شد. لذا، به جهت ایجاد تناسب بین افراد ساکن در شهرها، نوع سکونت‌از خانه‌های ویلایی به واحدهای آپارتمانی تغییر یافت. بدین ترتیب بخش عمده‌ای از توسعه زیر ساخت‌ها در این کشور، به صنعت ساخت‌وساز در شهرها (و روستاها) اختصاص یافت. این نوشتار به بررسی قوانین ساخت‌وساز (ابنیه مسکونی و عمومی) در کشور ژاپن می‌پردازد.

تنبیه و تنظیم: حسام
عشقی‌صنعتی،
کارشناس ارشد
معماری دانشگاه هنر
تهران

مانند طراحی و مدیریت ساخت‌وساز ساختمان‌ها است و نقش دوگانه‌ای که شامل معمار و مهندس ساختمان است را بازی می‌کند. کسانی که قصد ورود به این سیستم را دارند، باید از آزمون مقدماتی عبور کرده و مجوز کسب کنند. یک کنجیکوشی یا هر نهادی که از کنجیکوشی استفاده می‌کند، هنگامی که قصد کسب درآمد از طریق طراحی، و ساخت‌وساز را دارد می‌بایست یک دفتر تحت قانون کنجیکوشی تأسیس نماید.

سازمان‌های مرتبط به ساخت‌وساز ابنیه

سازمان‌های مرتبط به قانون استاندارد ساختمان در کشور ژاپن شامل موارد ذیل هستند: وزارت ساختمان (با شخص وزیر^۱)، آژانس تعیین‌شده جهت انجام فرایند اداری^۲، نهاد تعیین‌شده جهت تأیید و بازرسی^۳، نهاد تعیین‌شده جهت بررسی محاسبات سازه‌ای^۴، نهاد تعیین‌شده جهت ارزیابی عملکرد^۵، نهاد تعیین‌شده جهت ارائه تأییدیه^۶.

فرایند ساختمان‌سازی از مرحله طراحی تا مرحله بهره‌برداری

۱) طراحی ساختمان

قانون کنجیکوشی تصریح می‌کند که فقط ممکن است طراحی ساختمان (به جز ساختمان‌های کوچک) را انجام دهد. قانون استاندارد ساختمان در صورت نقض قانون کنجیکوشی، اجرای ساخت‌وساز ساختمان را ممنوع اعلام می‌کند.

۲) اخذ تأییدیه ساختمان

به طور کلی، در مواردی که ساختمان خاصی بنا شود، توسعه یابد، بازسازی یا جابجا شود، مالک ساختمان باید برای اخذ مجوز اقدام کند و تأییدیه ساختمان را از این طریق دریافت نماید:

قانون کنجیکوشی^۱

قانون مرتبط به امور ساختمان در کشور ژاپن است که به مواردی از قبیل خدمات تخصصی مهندسی، آزمون کسب صلاحیت، اعطای مجوز به مهندسان، خدمات حرفه‌ای، امور دفاتر مهندسی، مجازات‌های کیفری و سایر امور مرتبط به ساختمان می‌پردازد. هدف این قانون، تعیین میزان کیفیت مورد نیاز خدمات حرفه‌ای مهندسان در طراحی و ساخت، و خدمات مرتبط به ساختمان، و اطمینان حاصل کردن از ارائه خدمات مناسب برای بهبود کیفیت ساختمان‌ها در این کشور است. این صلاحیت ملی در سال ۱۹۵۰ در ژاپن منتشر و به مرحله اجرا درآمد و از آن زمان تاکنون چندین بار مورد تجدید نظر قرار گرفته است. کنجیکوشی مجاز به ارائه خدماتی

وزیر تصویب شود.

(ب) در مورد ساختمان‌های بزرگ مقیاس مانند:

- ساختمان‌های چوبی یا بناهای فلزی با ارتفاعات ۱۳ متر یا بیشتر، یا ارتفاع پیشانی ۹ متر یا بیشتر؛

- ساختمان‌های بتن مسلح با ارتفاع ۲۰ متر یا بیشتر؛ و

- ساختمان‌های سازه فلزی با چهار طبقه یا بیشتر به استثنای سطح زیرزمین،

یک مقام رسمی ساختمان، و یک نهاد تعیین شده جهت تأیید و بازرسی، باید از یکی از نهادهای تعیین شده جهت بررسی محاسبات سازه‌ای بخواهند که قبل از صدور تأییدیه ساختمان، یک بررسی محاسباتی اولیه را در مورد نقشه ساختمان انجام دهد. به جز، ساختمان‌های ذکر شده در بند (الف) که در بررسی محاسبات سازه‌ای، استثنا محسوب می‌شوند، زیرا موضوع تصویب وزیران هستند.

(ج) طراحی (محاسبات) سازه‌ای ساختمان‌های دیگر، توسط یک مقام رسمی ساختمان یا یک نهاد تعیین شده جهت تأیید و بازرسی کنترل می‌شود.

سلسله مراتب مراحل قانونی بررسی محاسبات سازه‌ای ساختمان را در دیاگرام زیر مشاهده می‌نمایید:



۵) شروع کار ساختمانی

قانون استاندارد ساختمان و قانون کنجیکوشی، مقررات مربوط به مدیریت ساخت و ساز را تصریح کرده است. طراحان ساختمان‌ها را طراحی می‌کنند و سازندگان می‌بایست آن‌ها را مطابق با الزامات فنی مقرر در قانون استاندارد ساختمان بسازند. یکی از مقررات مربوط به مدیریت ساخت و ساز این است که کارهای ساختمانی باید مطابق با مقررات مرتبط ارائه شده توسط قانون استاندارد ساختمان و قانون کنجیکوشی انجام شود.



نمونه‌ای از ساختمان‌های بزرگ مقیاس شهری (اداری و تجاری)، توکیو، ژاپن - مآخذ: نگارنده (۲۰۱۸)

- یک مقام مسئول ساختمان تحت نظر آژانس تعیین شده جهت انجام فرایند اداری مسئول کنترل ساختمان در منطقه؛ یا یکی از نهادهای تعیین شده جهت تأیید و بازرسی برای تعیین اینکه آیا طرح ساختمان مطابق قوانین (نه فقط محدود به قانون استاندارد ساختمان) با مقررات فنی مطابقت ندارد یا خیر.

۳) اخذ تأییدیه از رئیس یک ایستگاه آتش نشانی

قبل از تأیید نهایی ساختمان، یک مقام مسئول ساختمان و یکی از نهادهای تعیین شده جهت تأیید و بازرسی باید رضایت؛ (الف) رئیس ایستگاه آتش نشانی محلی؛ یا (ب) بازرس آتش نشانی، را اخذ نماید. (اگر آن شهر، شهرک یا روستا فاقد سازمان آتش نشانی باشد). این قانون برای خانه‌های کوچک مقیاس جدا از هم که در خارج از مناطق حفاظت در مقابل حریق واقع شده‌اند صدق نمی‌کند.

۴) بررسی محاسبات سازه‌ای

(الف) آسمان خراش‌ها یا بیش از ۶۰ متر ارتفاع، و ساختمان‌هایی که از روش‌های پیشرفته محاسبات سازه‌ای استفاده می‌کنند، لازم است که ایمنی‌شان توسط یک نهاد تعیین شده جهت ارزیابی عملکرد تأیید، و توسط

۶) بازرسی موقت

مالک ساختمان باید در مواردی که کار ساخت و ساز شامل یکی از مراحل موجود در هر یک از موارد (الف) و (ب) زیر باشد و روند آن به اتمام رسیده باشد، در طی مدت چهار روز از تاریخ اتمام ساخت، درخواست بازرسی موقت کند.

(الف) مراحل نصب میلگردهای فولادی کف در طبقه دوم؛ و تیرهای پشتیبان طبقه مذکور در ساختمان‌های آپارتمانی سه طبقه یا بیشتر.

(ب) فرایندهای قراردادی توسط آژانس تعیین شده جهت انجام فرایند اداری.

بازرسی توسط دو مقام زیر انجام می‌شود؛

- یک مقام رسمی ساختمان تحت نظر آژانس تعیین شده جهت انجام فرایند اداری مسئول کنترل ساختمان در آن منطقه؛ یا

- یکی از نهادهای تعیین شده جهت تأیید و بازرسی؛

۷) بازرسی نهایی

پس از اتمام کار ساخت و ساز، مالک ساختمان باید اطلاعیه‌ای را ارسال کند، به؛

- یک مقام مسئول ساختمان تحت نظر آژانس تعیین شده جهت انجام فرایند اداری مسئول کنترل ساختمان در آن منطقه؛ یا

- یکی از نهادهای تعیین شده جهت تأیید و بازرسی.

ظرف مدت چهار روز از تاریخ تکمیل ساختمان باید تحت بازرسی قرار بگیرد تا مشخص شود ساختمان مذکور مطابق مقررات مربوطه است یا خیر.

۸) بهره برداری

در مواردی که ساختمان‌ها به تازگی ساخته شده‌اند، مالک ساختمان مربوطه نباید قبل از اخذ گواهی بازرسی نهایی، از ساختمان بهره برداری کند و نیز نباید اجازه ندهد تا کسی از ساختمان استفاده نماید.

استثنا: در هر یک از موارد زیر، مالک ساختمان می‌تواند حتی قبل از اخذ گواهی بازرسی نهایی، از ساختمان بهره برداری نماید؛

(الف) ساختمان‌های کوچک، مانند خانه‌های جدا از هم چوبی معمولی ۲ طبقه یا کمتر.

(ب) در جائیکه آژانس تعیین شده جهت انجام فرایند اداری (یا یک مقام مسئول ساختمان پس از دریافت درخواست برای بازرسی نهایی) پس از تشخیص اینکه هیچ ایرادی از نظر ایمنی، پیشگیری حریق، یا تخلیه وجود ندارد، اجازه استفاده موقت را داده است.

(ج) جاییکه هفت روز از روزی که در آن درخواست بازرسی نهایی ثبت

شده است، سپری شده باشد.

مالک، متولی یا بهره بردار باید برای حفظ و نگهداری ساختمان و محوطه آن، مطابق با الزامات قانونی آن استان تلاش نمایند.

۹) گزارش بازرسی‌های دوره‌ای

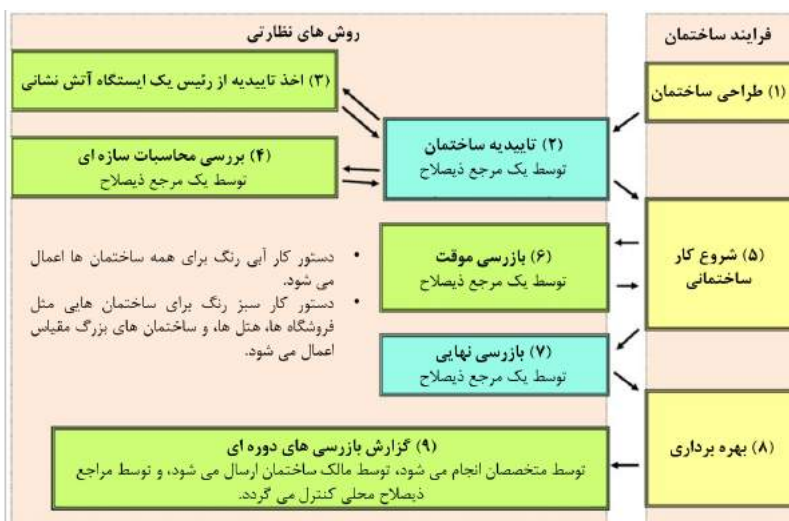
مالکان ساختمان‌ها و تجهیزات ساختمانی که آژانس تعیین شده جهت انجام فرایند اداری آن‌ها را معین کرده است، باید کنترل‌های ایمنی کاملی را انجام دهند که در فواصل منظم (دوره‌های معین از شش ماه تا سه سال) توسط کنجیکوشی یا سایر افراد واجد شرایط انجام می‌شود، و نتایج باید به این آژانس گزارش شود.

- بیمارستان‌ها، هتل‌ها، فروشگاه‌های بزرگ، سالن‌های تئاتر، آپارتمان‌ها و دفاتر، که از یک اندازه خاص بیشتر هستند، و

- آسانسورها و پله برقی؛

می‌بایست به‌عنوان ساختمان‌ها و تجهیزات ساختمانی مورد پایش قرار گیرند و در بازه‌های زمانی مورد نظر، در موردشان گزارش داده شود.

در مجموع، سلسله مراتب فرایند ساختمان‌سازی از مرحله طراحی تا مرحله بهره برداری در کشور ژاپن را در دیاگرام زیر مشاهده می‌نمائید:



اعطای صلاحیت به مهندسان

سیستم کنجیکوشی، یک سیستم ملی ارزیابی کیفیت معماران و سازندگان است که تحت دو عنوان زیر به آن‌ها صلاحیت اعطا می‌کند:

(۱) برای طراحی ساختمان‌ها، و (۲) برای نظارت ساختمان‌ها.

این سیستم، منطبق بر مقررات ملی ساختمان کشور ژاپن برای اطمینان از ایمنی ساختمان‌هاست.

مجوز و حدود فعالیت از طریق سیستم کنجیکوشی

صلاحیت‌های کنجیکوشی در سه نوع طبقه‌بندی می‌شوند:

(۱) کنجیکوشی پایه یک

(۲) کنجیکوشی پایه دو

(۳) ساختمان‌های چوبی

فردی که لزوماً دارای مدرک دانشگاهی و سابقه کار در رشته معماری است، و نیز آزمون حرفه را گذرانده است، واجد شرایط جهت احراز این صلاحیت‌ها است. در قانون کنجیکوشی، عملکرد، سازه، ارتفاع، و غیره ساختمان تعیین شده است که جزئیات آن را در جدول زیر مشاهده می‌نمایید:

Total floor area (S, m ²)	Wooden structure			Non-wooden structure		All structures
	Total height ≤13m and height of eaves ≥9m			Total height ≤13m and height of eaves ≥9m		
	1 story	2 stories	3 stories or more	Up to 2 stories	3 stories or more	Total height >13m or height of eaves >9m
S ≤30				A		
30 < S ≤100		A				
100 < S ≤300		B	C			
300 < S ≤500						
500 < S ≤1000						D
1000 < S		C				

A: بدون نیاز به مدرک، B: منحصراً کنجیکوشی پایه یک، پایه دو، ساختمان‌های چوبی، C: منحصراً کنجیکوشی پایه یک یا پایه دو، D: منحصراً کنجیکوشی پایه یک. * ساختمان‌ها با مقاصد خاص (Special-purpose buildings) اشاره دارند به مدارس، بیمارستان‌ها، تئاترها، سینماها، ورزشگاه‌ها، تالارهای عمومی، تالارهای دارای سالن سخنرانی، فروشگاه‌های بزرگ.



نمونه‌ای از ساختمان‌های کوچک مقیاس شهری (مسکونی)، کیوتو، ژاپن
- مأخذ: نگارنده (۲۰۱۸)

طراحی ساختمان‌ها شامل؛ وظایف معمار، اعم از ترسیم نقشه و مشخصات معماری، و همچنین وظایف مهندس ساختمان، اعم از انجام محاسبات سازه، و طراحی سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله‌کشی است. بنابراین سیستم کنجیکوشی دارای نقش دوگانه و توأم معمار و مهندس ساختمان است، در حالی که در اکثر کشورها، مجوز جداگانه‌ای برای این دو مهندس صادر می‌شود. برای نظارت، کنترل کارهای ساختمانی توسط تیم مالک و تیم سازنده انجام می‌شود. مسئولیت‌های آن‌ها شامل دو مورد زیر است: (۱) سرپرست اجرا، یکی از اعضای گروه سازنده است و از طرف سازنده، مسئول بازبینی و کنترل اجرا برای اطمینان از کیفیت خوب ساخت می‌باشد. (۲) فردی که فرایند ساخت را نظارت می‌کند، از طرف مالک، مسئول کنترل اجرای ساختمان است، و کنترل مراحل مختلف ساخت و ساز بر اساس نقشه‌ها و مشخصاتی که منطبق بر سیستم کنجیکوشی است، را بر عهده دارد.

در ژاپن، سازندگان این اجازه را دارند تا در ساخت بناهایی که خود رأساً آن را طراحی کرده‌اند، فعالیت نمایند. بسیاری از بناها (خصوصاً ساختمان کوچک مقیاس) توسط شرکت طراح، ساخته می‌شوند. در تقریباً همه این نمونه‌ها، مهندس ناظر از طرف این شرکت‌ها انتخاب می‌گردد.

طراحی سازه (و طراحی سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله‌کشی) در صلاحیت کنجیکوشی پایه یک

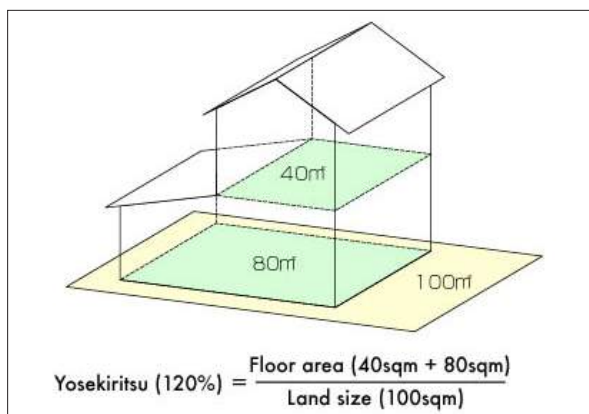
فردی که به مدت پنج سال و بیشتر، به‌عنوان دارنده صلاحیت کنجیکوشی پایه یک، در حوزه طراحی سازه (طراحی سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله‌کشی) فعالیت کرده، و دوره آموزشی مورد نظر را به پایان رسانده باشد، می‌تواند برای اخذ صلاحیت طراحی سازه (و طراحی سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله‌کشی) در کنجیکوشی پایه یک درخواست دهد.

طراحی سازه در صلاحیت کنجیکوشی پایه یک

در ساختمان‌های بزرگتر از ابعاد خاصی که در ذیل (*) مشخص شده است، موارد زیر مورد نیاز است:

(۱) یک طراح سازه در صلاحیت مذکور، ساختمان را طراحی می‌کند و همچنین کنترل می‌نماید که آن ساختمان دارای کدها و استانداردهای مناسب سازه باشد.

حقوق هوایی بلوک‌های همسایه وام گرفته‌اند یا کمک‌های ویژه دولتی دریافت کرده‌اند. مثالی از نحوه محاسبه تراکم را در شکل زیر مشاهده می‌نمایید:



بررسی این نسبت قبل از خرید زمین بسیار مهم است. اگرچه محاسبه ساده فوق می‌تواند ایده‌ای کلی در مورد کل خانه به مالک دهد، اما عوامل دیگری مانند عرض خیابان، اضافه کردن زیرزمین و غیره می‌توانند تا حدی ابعاد ساختمان را افزایش یا کاهش دهد. برای ساختمان‌های مسکونی، زیرزمین در اندازه‌گیری‌ها قرار نمی‌گیرد (تا زمانی که کمتر از یک سوم مساحت کل قسمت مسکونی را تشکیل دهد). این گزینه برای کسانی است که می‌خواهند بیشترین بهره‌ر از زمین خود ببرند. با این وجود ساخت زیرزمین برای هر متر مربع هزینه بیشتری نسبت به ساختمان بالای زمین دارد. پارکینگ‌ها در این نسبت درج نشده‌اند، مشروط بر اینکه کمتر از یک پنجم از کل مساحت ساختمان باشند.

حداکثر ارتفاع سقف (کف تا زیر سقف)

به طور کلی در ارتفاع سقف محدودیتی وجود ندارد. برای ساختمان‌های بتنی مسلح، هیچ محدودیتی وجود ندارد به شرط آنکه تحت دستورالعمل یوسِکیریتسو که در بالا توضیح داده شد، ساخته شده باشد.

حداکثر ارتفاع ساختمان

منطقه‌بندی، ارتفاع ساختمان را در یک منطقه مشخص می‌کند. مناطق کم ارتفاع مسکونی منحصر به فرد دارای حداکثر ارتفاع ساختمان از ۱۰ تا ۱۲ متر است. مناطق تاریخی کیوتو دارای حداکثر ارتفاع ساختمان ۱۵ متر است. این قوانین هم برای سازه‌های چوبی و هم سازه‌های بتن مسلح صدق می‌کند. بخش‌هایی از توکیو به دلیل وجود مسیرهای پرواز هواپیماها از طریق فرودگاه هاندا، دارای حداکثر ارتفاع ساختمان ۲۰۰ متر هستند. سازه‌های چوبی، عموماً دارای ۴ طبقه ارتفاع هستند. مضافاً، قوانین مرتبط به ورود نور

(۲) یک مهندس دارنده صلاحیت کنجیکوشی پایه یک ساختمان را طراحی می‌کند و یک طراح سازه در صلاحیت مذکور کنترل می‌نماید که آن ساختمان دارای کدها و استانداردهای مناسب سازه باشد.

* ساختمان‌های فلزی ۴ طبقه یا بیشتر (به جز زیرزمین)، ساختمان‌های به ارتفاع ۲۰ متر و بیشتر، ساختمان‌های چوبی به ارتفاع ۱۳ متر یا ارتفاع خط الراس سقف شیب‌دار بیشتر از ۹ متر، ساختمان‌های پیش بینی شده به دستور کابینه دولت.

طراحی سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله کشی در صلاحیت

کنجیکوشی پایه یک

در ساختمان‌های بیشتر از ۵۰۰۰ مترمربع با بیشتر از سه طبقه، موارد ذیل مورد نیاز است:

(یک طراح سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله کشی در صلاحیت مذکور، ساختمان را طراحی می‌کند و همچنین کنترل می‌نماید که آن ساختمان دارای کدها و استانداردهای مناسب تاسیسات باشد. (۲) یک مهندس دارنده صلاحیت کنجیکوشی پایه یک ساختمان را طراحی می‌کند و یک طراح سیستم مکانیکی، الکتریکی، و لوله کشی در صلاحیت مذکور کنترل می‌نماید که آن ساختمان دارای کدها و استانداردهای مناسب تاسیسات باشد.

مقررات ساختمان در ژاپن

متن زیر راهنمای مختصری برای یادآوری برخی از مقررات ساختمانی است که هر فرد هنگام ساخت خانه در ژاپن با آن‌ها روبرو خواهد شد. هر بلوک از زمین در ژاپن دارای دو نسبت به نام‌های «کنپیریتسو» و «یوسِکیریتسو» است که برای کل خانه و اندازه اثر خانه در زمین حد مجاز را تعیین می‌کند.

کنپیریتسو (سطح اشغال)؛ نسبت پوشش ساختمان به زمین است. مثلاً برای یک قطعه زمین با مساحت ۱۰۰ متر مربع با نسبت کنپیریتسو ۵۰٪، این ساختمان فقط می‌تواند ۵۰٪ از زمین را پوشش دهد.

یوسِکیریتسو (تراکم)؛ نسبت حجم به زمین ساختمان است و حداکثر فضای طبقه مجاز در یک بلوک زمین را تعیین می‌کند. نسبت به صورت درصد بیان می‌شود. این نسبت در مناطق ساخته شده در مرکز توکیو زیاد است، در حالی که در مناطق حومه و روستایی، این عدد بسیار کوچکتر خواهد بود. بالاترین درصد تراکم در توکیو ۱۳۰۰ درصد است که مربوط به زمین تجاری در منطقه یوراگوچو / مارونوچی در اطراف ایستگاه توکیو است. حتی هنوز هم ساختمان‌هایی وجود دارند که از این نسبت فراتر هستند، زیرا از

پی نوشت

1. Kenchikushi Law
2. The Minister
3. Designated Administrative Agency
۴. این نهاد، دو کار انجام می‌دهد: تأیید ساختمان؛ و بازرسی در محل؛ هر دو مورد به‌عنوان یک سازمان بخش خصوصی منصفانه و بی‌طرف انجام می‌شود. انتصاب توسط وزیر یا فرمانداران ایالتی انجام می‌پذیرد. عملکرد آن‌ها توسط بازرسان انطباق که در آزمون واجد شرایط برای بازرسان انطباق مقررات مربوط به ساختمان واجد شرایط هستند، رصد می‌شود. این سیستم در سال ۱۹۹۹ معرفی شد. از طرف دیگر، مقامات ساختمان تحت آژانس‌های تعیین‌شده اداری، مسئول تأیید ساختمان؛ و بازرسی در محل نیز هستند. تأثیر گواهی صادرشده توسط هیئت تأییدیه و بازرسی، همانند یک مقام رسمی ساختمان تحت نظر آژانس تعیین‌شده اداری است.
۵. نهاد تعیین‌شده جهت تأیید و بازرسی، بنا به درخواست یک مقام رسمی ساختمان یا یک نهاد تعیین‌شده جهت تأیید و بازرسی، بررسی محاسبات ساختاری را انجام می‌دهد. انتصاب توسط فرمانداران ایالتی انجام می‌شود. این سیستم در سال ۲۰۰۷ معرفی شد و ۶۴ نهاد از مارس ۲۰۱۰ در ژاپن تعیین‌شده‌اند.
۶. این نهاد ارزیابی می‌کند که آیا این راه حل مطابق با درخواست مالک / سازنده ساختمان، نیازهای عملکرد (معیارهای عملکرد) را برآورده می‌کند یا خیر. قبل از تأیید وزیر، حتماً می‌بایست ارزیابی توسط یکی از نهادهای تعیین‌شده جهت ارزیابی عملکرد، انجام شود. انتصاب توسط وزیر انجام می‌گردد. تا تاریخ ۲۷ آوریل ۲۰۱۲ تعداد ۲۷ نهاد (۲۵ نهاد مستقر در ژاپن و ۲ نهاد مستقر در کشورهای خارجی) مشخص شده است.
7. Designated Approval Body

کتابنامه

- Tomohiro, Hasegawa (2013), Introduction to the Building Standard Law; Building Regulation in Japan, Published by the Building Center of Japan, July.
- The Building Center of Japan (www.bcj.or.jp)
- Japan Property Central (www.japanpropertycentral.com)
- The Japan Architectural Education and Information Center (www.jaeic.or.jp), 2018.

خورشید و جریان هوا به ساختمان‌های همسایه نیز می‌تواند بر چگونگی ساخت ساختمان‌ها تأثیر بگذارد.

پله‌ها و دیوارها

در ارتفاع پله‌ها و دیوارهای بتنی نیز محدودیت‌هایی وجود دارد. برای خانه‌های مسکونی حداکثر ارتفاع هر پله در یک پلکان، ۲۳ سانتی متر است. این ارتفاع برای مدارس ابتدایی حداکثر ۱۶ سانتی متر است. برای یک دیوار بتنی، ضخامت باید بین ۱۵ تا ۲۲ سانتی متر باشد. برای دیوارهای کمتر از این ضخامت، ارتفاع نباید از ۲ متر تجاوز کند.

عمق زیرزمین

هیچ قانون کلی در مورد حداکثر عمق کف زیرزمین وجود ندارد. با این حال، قانونی که در سال ۲۰۰۱ تصویب شد مشخص کرده است که حقوق مالکیت زمین در مناطق پرجمعیت مانند توکیو و کانسای، فقط تا ۴۰ متر زیر زمین (حدود ۱۳ طبقه) می‌تواند ادامه داشته باشد. این بدان معناست که نمی‌توان یک زیرزمین ساخت که بیش از ۴۰ متر زیر زمین باشد. همچنین نمی‌توان در عملکرد لوله‌های زیرزمینی گاز و آب یا خطوط مترو مداخله نمود.



نمونه‌ای از ساختمان‌های کوچک مقیاس شهری (مسکونی)، کیوتو، ژاپن - مأخذ: نگارنده (۲۰۱۸)



برگزاری نمایشگاه تخصصی صنعت ساختمان در استان قزوین

تهیه و تنظیم: روابط عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قزوین

پیش‌بینی کارگاه‌های تخصصی و تفکر مهندسی، هدف‌گذاری آن تنها انتقال دانش روز و ارتقاء سطح آگاهی فعالان صنعت ساختمان و بهره‌برداران، ارائه خدمات مهندسی حرفه‌ای، تلاش برای صادرات مصالح ساختمانی بوده است.

او خاطر نشان کرد: امیدواریم با استقبال بازدیدکنندگان این نمایشگاه بتواند الگوی خوبی برای سایر استان‌ها در برگزاری این نوع رویدادهای تخصصی معرفی شود و به تغییر نگرش‌ها در تولید و استفاده از مصالح ساختمانی کمک کند.

این مسئول توجه به استفاده از مصالح استاندارد و دارای کیفیت را مؤلفه‌ای مهم در کیفی‌سازی ساختمان، افزایش عمر مفید ساختمان و کاهش هزینه‌های جانبی عنوان و بیان کرد: متأسفانه نحوه ساخت‌وسازها در ساختمان‌های مسکونی و سوله‌های صنعتی، گلخانه‌ها، دامداری و مرغداری‌ها با ۵۰ سال پیش تفاوتی نداشته و هیچ روش پیشنهادی برای ساخت‌وسازهای جدید نداریم و با سبک‌های سنتی و دارای هزینه زیاد ساخت‌وساز را دنبال می‌کنیم در حالی که روش‌های نوینی آمده و با بهره‌گیری از آن‌ها می‌توانیم بسیاری از هزینه‌ها را کاهش دهیم.

در این آئین مهندس مجابی رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قزوین در سخنانی برپایی این نمایشگاه را فرصتی دانست که سه گروه اثرگذار در صنعت ساختمان شامل: تولیدکنندگان، مهندسان و بهره‌برداران دور هم جمع شوند و دغدغه‌های خود را مطرح کنند تا برای رفع آن چاره‌اندیشی صورت گیرد.

این مسئول خاطر نشان کرد: سازمان نظام مهندسی ساختمان بزرگ‌ترین تشکیلی تخصصی و پل ارتباطی میان سازندگان و تولیدکنندگان است و می‌تواند در ارتقاء و رشد صنعت ساختمان نقش مهمی ایفاء کند.

برای اولین بار در کشور، نمایشگاه صنعت ساختمان با هدف «حفظ حقوق بهره‌بردار» توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قزوین برگزار شد. در راستای اهداف مقرر در بند ۳۵ ماده ۷۳ آئین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قزوین برای اولین بار در کشور نمایشگاه صنعت ساختمان را با همکاری سایر دستگاه‌ها و مشارکت تمامی ظرفیت‌های فنی، اجرایی، آموزشی و تولیدی استان از تاریخ ۱۶ الی ۱۹ مهرماه ۱۳۹۸ در محل نمایشگاه‌های دائمی استان برگزار کرد.

به گزارش روابط عمومی سازمان، معاون عمرانی استاندار قزوین در آئین گشایش این رویداد تخصصی که در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی قزوین برگزار شد، ۳۰ درصد از اقتصاد کشور را مربوط به صنعت ساختمان عنوان و اظهار کرد: رونق صنعت ساختمان می‌تواند در حوزه‌های مختلف به‌ویژه اشتغال، اقتصاد و گردشگری تحول ایجاد کند.

او با بیان اینکه برای برپایی این نمایشگاه تلاش‌های زیادی صورت گرفت شده تا این رویداد تخصصی و حرفه‌ای برگزار شود، عنوان کرد: برای برگزاری این نمایشگاه از تولیدکنندگان مصالح ساختمانی، استادکاران، انجمن انبوه‌سازان، مهندسان و معماران و همه دست‌اندرکاران این صنعت دعوت شده تا با حضور در آن دانش خود را ارتقاء دهند و همه در مسیر کیفی‌سازی ساخت‌وساز گام بردارند.

فرخ‌زاد اضافه کرد: نمایشگاه صنعت ساختمان برای اولین بار توسط تشکیلی تخصصی و متولی این حوزه برگزار شده و با سایر نمایشگاه‌ها به لحاظ غرفه‌آرایی و هدف‌گذاری تفاوت‌های زیادی دارد، مهم‌تر آنکه سازمان نظام مهندسی ساختمان در این نمایشگاه دنبال سود اقتصادی نبودند و با



سفیر بوسنی و هرزگوین در بازدید از نمایشگاه صنعت ساختمان استان قزوین از علاقه‌مندی این کشور نسبت به توسعه روابط اقتصادی و گردشگری با نقاط مختلف ایران به‌ویژه قزوین خبر داد و خواستار تقویت روابط دو کشور شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان، سمیر ولاچیچ که شامگاه پنجشنبه به همراه رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی، رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قزوین، شهردار، رئیس و اعضای شورای شهر و جمعی از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان قزوین از نمایشگاه صنعت ساختمان بازدید کرد.

وی در ادامه این بازدید در گفت‌وگو با خبرنگار سازمان اظهار کرد: نمایشگاه، فوق‌العاده عالی بود و با نمایشگاه‌هایی که در بوسنی برگزار می‌شود، شباهت زیادی دارد.

وی با بیان اینکه ظرفیت‌های استان قزوین در حوزه صنعت ساختمان بی‌نظیر است و برای من جالب و شگفت‌انگیز بود؛ تصریح کرد: این استان توانمندی‌های قابل‌ارائه‌ای در زمینه صنعت ساختمان دارد و به‌طور حتم از این ظرفیت‌ها استفاده می‌کنیم.

سفیر بوسنی و هرزگوین همچنین نسبت به برقراری ارتباط در زمینه‌های اقتصادی و گردشگری با استان قزوین اعلام آمادگی کرد و افزود: جمهوری اسلامی ایران و بوسنی و هرزگوین همچون دو دوست می‌توانند

مجایی با بیان اینکه شعار تعیین شده برای این نمایشگاه حفظ حقوق بهره‌بردار است، خاطر نشان کرد: باید تلاش کنیم، شاخص‌های کیفی‌سازی ساختمان و ارزیابی ساختمان برای مردم به خوبی معرفی شود، البته سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در این مسیر با جدیت ورود کرده و با راه‌اندازی دفتر مشاوره شهروندان سعی کرده آن‌ها را نسبت به ضرورت و توجه به کیفیت ساخت و ساز حساس کند.

او اضافه کرد: برگزاری همایش ساختمان‌های برتر، صدور شناسنامه فنی و ملکی با این رویکرد که مشخصات کامل یک ساختمان برای خریداران مشهود باشد و همچنین صدور گواهی آسانسور گامی مؤثر در معرفی ساختمان‌های کیفی و صرفه‌جویی در هزینه‌های بهره‌برداران است.

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان همچنین یادآور شد: متأسفانه همچنان قیمت‌گذاری ساختمان با کیفیت ساختمان تعیین نمی‌شود بلکه زمین و منطقه تعیین‌کننده قیمت ساختمان است در حالی که به منظور حفظ حقوق بهره‌بردار قیمت‌گذاری ساختمان تنها باید با توجه به کیفیت و استفاده از مصالح مرغوب صورت گیرد.

از مهم‌ترین اهداف این نمایشگاه می‌توان به حفظ حقوق بهره‌برداران صنعت ساختمان، آشنایی با فناوری‌های نوین ساختمان، آگاهی از استانداردها و ضوابط مربوط به ساختمان و در نهایت تسهیل در استفاده کاربران، مهندسان و بهره‌برداران از خدمات و تولیدات این صنعت اشاره کرد.



روابط میان این شهر با بوسنی حائز اهمیت باشد. وی ادامه داد: احساس می‌کنم در کشور خود قرار دارم و امیدوارم این احساس تعلق در راستای مبادلات و ارتباطات اقتصادی تقویت شود. نمایشگاه صنعت ساختمان قزوین پس از چهار روز فعالیت تخصصی که با ارائه آموزش‌هایی در زمینه ارتقاء دانش بهره‌برداران و فعالان عرصه ساخت‌وساز همراه بود و با استقبال چشمگیر شهروندان روبرو شد، در مراسمی با حضور استاندار، معاون عمرانی استاندار قزوین و جمعی از مدیران استانی به کار خود پایان داد.

به گزارش روابط عمومی سازمان، استاندار قزوین در آئین اختتامیه نمایشگاه صنعت ساختمان اظهار کرد: این نمایشگاه و دیگر نمایشگاه‌های تخصصی صنعت ساختمان که در پایتخت شاهد برگزاری آن‌ها بوده‌ایم نشان دادند، این صنعت در سال‌های اخیر به لحاظ فناوری رشد قابل توجهی داشته و باید از این ظرفیت برای رونق اشتغال‌زایی و تقویت اقتصاد ملی به‌خوبی استفاده شود.

هدایت‌اله جمالی‌پور تصریح کرد: امروزه ایران در بسیاری از ظرفیت‌های صنعتی به لحاظ کیفیت و میزان تولید با صنایع جهانی همگام است و هماهنگ با صنایع کشورهای پیشرفته رشد کرده و از استانداردهای صنعتی و تولیدی لازم برخوردار است.

وی خاطر نشان کرد: شاید در برخی حوزه‌های صنعتی با ضعف‌هایی روبه‌رو باشیم، ولی رویکرد استان بر این است که با همت متخصصان، استفاده از علم روز دنیا، بهره‌گیری از ظرفیت‌های دانشگاهی به تمامی استانداردهای بین‌المللی دست پیدا کنیم.

مقام عالی دولت در استان با بیان اینکه صنعت ساختمان بخش قابل توجهی از سهم اشتغال کشور را به خود اختصاص داده و همیشه مورد توجه دولتمردان بوده است، عنوان کرد: تجربه نشان داده هرگاه به این صنعت بی توجهی شده، سهم قابل توجهی از فرصت‌های اشتغال کشور را از دست داده‌ایم و نباید فراموش کنیم که بی توجهی به این صنعت در برخی کشورها به‌ویژه کشور ایران خسارت‌های جبران‌ناپذیری بر جای می‌گذارد.

جمالی‌پور با تأکید بر توجه به جلوگیری از رکود صنعت ساختمان با استفاده از ظرفیت کارشناسان این حوزه بیان کرد: گرچه در سال‌های گذشته به دلیل ناملازمات اقتصادی و تحریم‌ها شاهد رکود در این صنعت بوده‌ایم، اما باید همه ظرفیت‌ها بسیج شوند تا این مشکل در کشور برطرف شود.

وی با تأکید بر توسعه صادرات در صنعت ساختمان خاطر نشان کرد: به منظور رونق این صنعت در استان باید علاوه بر توجه به بازارهای داخلی،

در زمینه تبادل تجارب در حوزه‌های مختلف فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و علمی همکاری مفید و سازنده‌ای با یکدیگر داشته باشند. ولاجیج با بیان اینکه آماده همکاری همه‌جانبه با استان قزوین هستیم، عنوان کرد: قزوین و بوسنی و هرزگوین می‌توانند در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی، گردشگری و سرمایه‌گذاری‌ها و همکاری‌های مشترکی با یکدیگر داشته باشند.

این مسئول فعالیت‌های اقتصادی، تاریخی و توانمندی‌های صنعت ساختمانی قزوین را بسیار ارزش‌عنوان و تاکید کرد: باتوجه به ظرفیت‌هایی که در استان قزوین وجود دارد انتظار می‌رود، قزوین با کشور بوسنی در زمینه‌های مختلف به‌ویژه اقتصادی تعامل و همکاری داشته باشد.

ولاجیج اضافه کرد: یکی از امتیازات مهم در مناسبات تجاری میان دو کشور این است که کشور بوسنی و هرزگوین در قلب اروپا قرار دارد و می‌تواند بازار خوبی برای توزیع محصولات ایران محسوب شود.

وی بیان کرد: استان قزوین دارای ظرفیت‌های فراوان اقتصادی است که می‌تواند توسعه مناسبات فرهنگی و تجاری بین دو کشور را تقویت کند و این مهم امروز بیش‌ازپیش احساس می‌شود.

سفیر بوسنی و هرزگوین با بیان اینکه استان قزوین دارای جاذبه‌های تاریخی ارزشمندی است، عنوان کرد: این ظرفیت‌ها برای استان قزوین قابلیت گردشگری زیادی ایجاد کرده‌اند و فرصت خوبی برای جذب توریست به شمار می‌روند، مردم بوسنی هم علاقه‌مند به بازدید از این ارزش‌های فرهنگی هستند در این باره در حال رایزنی با مقامات جمهوری اسلامی هستیم که صدور ویزا از سوی دو کشور با سهولت انجام شود تا گردشگران بوسنی بتوانند به قزوین سفر و از این جاذبه‌های تاریخی بازدید کنند.

ولاجیج خاطر نشان کرد: بسیار خرسندم که امروز در قزوین بودم، مردمان این شهر را میهمان نواز و مهربان دیدم که این پتانسیل در ایجاد





بازارهای بین‌المللی را هم مورد توجه قرار دهیم و تعاملات بین‌المللی خوبی با بازارهای پیرامون خود ایجاد کنیم.

این مسئول ادامه داد: به‌منظور درخشش استان در بازارهای بین‌المللی در زمینه صنعت ساختمان باید تولیدکنندگان، معماران و مهندسان این بازارها را به‌عنوان بازار هدف اصلی قرار دهند، چراکه در آن‌ها ارزآوری مهمی وجود دارد، بنابراین اگر بتوانیم در حوزه صنعت ساختمان به موضوع صادرات بپردازیم، می‌توانیم برای کشور ارزآوری خوبی ایجاد کنیم.

استاندار گفت: یکی از راهکارهای مهم برای حضور پررنگ در بازارهای بین‌المللی استفاده از ظرفیت سازمان نظام‌مهندسی ساختمان است که می‌تواند در رونق صنعت ساختمان و شکوفایی کشور بسیار مؤثر باشد.

جمالی پور یکی دیگر از راه‌های موفقیت کشور در تولید محصولات و رقابت در بازارهای بین‌المللی را توجه به استانداردها عنوان و اضافه کرد: باید در تولید محصولات صنعتی، توجه به کیفیت و استانداردها یکی از اولویت‌های مهم قرار داده شود، همچنین توجه به این موضوع در عرضه محصول به بازارهای بین‌المللی، بیش از بازارهای داخلی حائز اهمیت باشد. این مسئول با بیان اینکه خوشبختانه در قزوین سازمان نظام‌مهندسی ساختمان نسبت به رعایت استانداردها در محصولات تولیدی صنعت ساختمان توجه شایسته‌ای داشته، بیان کرد: امروزه رقابت در بازارهای بین‌المللی در حوزه صادرات بر مبنای توجه به استاندارد محصولات است و بی‌توجهی به این موضوع می‌تواند به تولیدات کشور آسیب وارد کند.

رئیس سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان نیز در آئین اختتامیه این رویداد تخصصی، قزوین را در زمینه تولید و عرضه مصالح ساختمانی و ارائه خدمات مهندسی دارای ظرفیت‌های منحصر به فردی عنوان و اظهار کرد: در این استان، سایر فعالان صنعت ساخت‌وساز همچون معماران تجربی و مهندسان از تخصص‌های خوبی برخوردار هستند و با علم و دانش نوین این صنعت آشنایی دارند از سویی دیگر نیز تولیدکنندگانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند در این زمینه به تکنولوژی و فناوری‌های نوین مجهز هستند

سید کاظم مجابی با اشاره به نام‌گذاری امسال از سوی مقام معظم رهبری به‌عنوان رونق تولید بیان کرد: این نام‌گذاری یکی از اولویت‌های مهم سازمان نظام‌مهندسی ساختمان قزوین بوده تا با برگزاری این رویداد، ظرفیت‌های تخصصی و اقتصادی استان را در زمینه صنعت ساختمان معرفی کند.

وی با بیان اینکه واحدهای تولیدی استان در زمینه تولید مصالح ساختمانی مجهز به فناوری‌های نوین هستند و خود را در زمینه این صنعت به‌روزرسانی کرده‌اند، افزود: بسیاری از تولیدکنندگان مصالح ساختمانی در

کیفیت محصولات، پیش‌تاز از کشورهای منطقه هستند و محصولات این واحدهای صنعتی نه تنها درون کشور بلکه در بازارهای بین‌المللی به لحاظ کیفیت و استحکام پرآوازه هستند.

مجابی با بیان اینکه در حال حاضر بیش از ۷۰ درصد از تولیدات صنعت ساختمان استان به بازارهای مهم بین‌المللی صادر می‌شود، عنوان کرد: صنعت ساختمان استان قزوین با این ویژگی‌های منحصر به فردی که مطرح شد، منجر به تولید محصولی به نام ساختمان می‌شود ولی شاهد هستیم به این محصول تولیدی مهم به خوبی اهمیت داده نمی‌شود.

وی تصریح کرد: مهم‌ترین اولویت در سازمان نظام‌مهندسی قزوین، معرفی ساختمان با شاخص‌های کیفیت به بهره‌برداران است به همین منظور دفتر مشاوره رایگان شهروندان در محل سازمان راه‌اندازی شده تا این هدف با جدیت دنبال شود.

این مسئول خاطر نشان کرد: امیدواریم راه‌اندازی دفتر مشاوره شهروندان فرصتی ایجاد کند که قوانین مربوط به حوزه ساخت‌وساز مورد توجه اقشار مختلف جامعه قرار گیرد و به‌خوبی پیاده‌سازی شود تا علاوه بر ساخت



مدیر کل راه و شهرسازی استان نیز با تأکید بر اینکه با استفاده از مصالح مرغوب و استاندارد می‌توانیم عمر مفید ساختمان‌ها را افزایش و از آلودگی زیست محیطی جلوگیری کنیم، افزود: ساختمان‌ها هنگامی که تخریب می‌شوند، آلودگی زیست محیطی به همراه دارند و هزینه‌های سنگینی به جامعه تحمیل می‌کنند در این راستا چنانچه از مصالح کیفی و استاندارد استفاده شود عمر ساختمان‌ها ارتقا و آلودگی‌های زیست محیطی نیز کاهش می‌یابد.

وی یادآور شد: در شرایط کنونی ضرورت استفاده از مصالح با کیفیت و استاندارد در صنعت ساختمان دو چندان است و باید همه شهروندان و سازندگان به آن اهمیت دهند.

مدیر کل راه و شهرسازی استان قزوین تأکید کرد: تولیدکنندگان، مهندسان و بهره‌برداران با استفاده از مصالح استاندارد می‌توانند علاوه بر تقویت اقتصاد کلان، صرفه‌جویی در مصرف انرژی و حفظ محیط زیست گام‌های مؤثری در زمینه افزایش عمر مفید ساختمان و حفظ محیط زیست بردارند.

در ادامه رئیس هیئت مدیره شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان قزوین نیز اظهار کرد: نمایشگاه صنعت ساختمان در قزوین برای اولین بار توسط یک سازمان تخصصی آن هم بدون نگاه سودآوری و اقتصادی و تنها با رویکرد تخصصی، آموزشی و انتقال آموخته‌های روز برپا شده که بسیار ارزشمند است.

هادی طاهرخانی بیان کرد: مهم‌ترین رویکرد نمایشگاه‌های تخصصی استانداردسازی فعالیت‌ها و مشتری‌مداری است تا شهروندان با حضور در آن بتوانند از خدمات ویژه‌ای برخوردار شوند.

او همچنین خاطرنشان کرد: در این نمایشگاه ۵۹ واحد تولیدی و بازرگانی از استان‌های اصفهان، یزد، همدان، تهران، البرز و قزوین حضور یافته‌اند و آخرین دستاوردهای صنعتی خود در عرصه صنعت ساختمان را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داده‌اند.

گفتنی است؛ این نمایشگاه در مساحتی بالغ بر ۴ هزار مترمربع برپا شده که دو هزار متر آن به برپایی غرفه‌ها و مابقی به برگزاری کارگاه‌های آموزشی و فعالیت‌های جانبی اختصاص یافته است، البته ۸۰ درصد از شرکت کنندگان این نمایشگاه از تولیدکنندگان صنایع ساختمانی استان قزوین و مابقی از سایر استان‌ها بودند.

در این نمایشگاه انواع مصالح ساختمانی، کاشی و سرامیک، شیرآلات، آجرنما، سیستم‌های برقی، تأسیسات حرارتی و سرمایشی، خانه‌های هوشمند و تجهیزات آسانسور با معیارهای رعایت استاندارد در معرض دید علاقه‌مندان و شهروندان قرار گرفته است.



ساختمان‌هایی با کیفیت، تولید مصالح ساختمانی استاندارد و توسعه خدمات فنی و مهندسی نیز با جدیت دنبال شود.

مدیر کل استاندارد استان قزوین نیز دیگر سخنران این رویداد تخصصی بود که نظارت بر تولید مصالح استاندارد، معرفی محصولات دانش‌بنیان و کنترل توزیع آن را از رویکردهای این اداره برای ترغیب مردم به استفاده از مصالح کیفی در ساخت‌وسازها مطرح کرد.

سیروس صارمی با بیان اینکه برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی صنعت ساختمان فرصت خوبی است که مردم به استفاده از مصالح استاندارد تشویق شوند و به کیفیت ساخت‌وساز اهمیت دهند، تصریح کرد: معرفی محصولات کیفی، آشنایی تولیدکنندگان با فناوری روز و محصولات دانش‌بنیان در صنعت ساختمان در این نمایشگاه می‌تواند به ساخت خانه‌های محکم و ایجاد زندگی ایمن و توأم با آسایش کمک کند.

او با بیان اینکه در استان قزوین ۲۵۰ واحد تولیدی مرتبط با ساخت‌وساز داریم که ۲۳۰ واحد ارتباط مستقیم با ساختمان دارند، خاطرنشان کرد: ورود محصولات کیفی و استاندارد در نمایشگاه فرصتی است که همه خود را ملزم به استفاده از مصالح مرغوب بدانند در همین راستا برای واگذاری غرفه در این نمایشگاه داشتن مجوز و پروانه استاندارد الزامی بود.

این مسئول مطرح کرد: یکی از کارهای مهم اداره استاندارد نظارت بر تولید مصالح ساختمانی کیفی و در کنار آن نظارت بر توزیع کالای استاندارد در بازار است تا شهروندان از مصالح مرغوب و با کیفیت برخوردار شوند.

صدارمی با اشاره به با اجرای طرح طاهای عنوان کرد: با اجرای این طرح زمینه نظارت مستقیم بر تولید محصولات ساختمانی مهیا شده و استفاده از مصالح استاندارد را جدی گرفته‌ایم و تلاش می‌کنیم رویکرد مردم نیز در این زمینه تغییر کند.

راه‌اندازی شبکه نوآوری صنعت ساختمان

« به عنوان اولین سؤال لطفاً علت و جرایبی ورود نهادهای دولتی و سیاست‌گذار به اقتصاد دانش‌بنیان را برای خوانندگان این نشریه توضیح بفرمائید.

نکته مهم و کلیدی بر می‌گردد به شرایطی که ما در اقتصاد جهانی و به تبع آن در ایران داریم، که گذر از انقلاب سوم صنعتی و ورود به انقلاب چهارم صنعتی از یکسو و شیوه مواجهه سازمان‌ها و صنایع با این تحولات است. باتوجه به سوابق ورود اینترنت به دنیای

کسب و کار و پدیده داتکام (.com) که حدوداً از سال‌های اولیه هزاره سوم در آمریکا به وجود آمد و شرکت‌های الکترونیکی، که کارشان و منطق تجارتشان، منطق الکترونیک و ورود به فضای مجازی بود، ظهور پیدا کردند، وبسایت‌ها شکل گرفتند و نگاه سنتی که در آن افراد با یکدیگر به صورت فیزیکی در ارتباط بودند به آرامی متحول شد و ارزش‌بنگاه‌ها به خدماتی که ارائه می‌کردند تبدیل شد و خدمات نقش خود را پررنگ‌تر کردند به عبارت بهتر در ابتدا سعی می‌شد همان محصولات و خدمات در قالب جدید بر بستر اینترنت ارائه شوند و بعدها خدمات الکترونیکی هم به آن اضافه شد. تحت این شرایط شرکت‌ها می‌توانستند با کسب درآمد از ارائه خدمات سود ببرند و یک تحول بزرگ در دنیا اتفاق افتاد. در وضعیت جدید به وجود آمده رتبه‌بندی شرکت‌های برتر دنیا (که توسط مجله FORTUNE ۵۰۰ رتبه‌بندی می‌شدند) به شدت تغییر کرد. به عبارتی در سال‌های قبل از ۲۰۰۰ میلادی شرکت‌های خودروسازی، شرکت‌های نفتی و ساختمان‌سازی شرکت‌های صدر جدول بودند اما از سال ۲۰۰۰ به این سمت شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات الکترونیکی مانند آمازون، گوگل، تولیدکنندگان لوازم الکترونیکی و این دست شرکت‌ها به آرامی جای خود را در صدر جدول با ارزش‌ترین شرکت‌های دنیا باز کردند. لذا این تحول در دنیا فراگیر شد و وارد انقلاب صنعتی چهارم تحت عنوان عصر اطلاعاتی شدیم و اطلاعات معنا و مفهوم پیدا کرد، آنچه که

حسام زندحسامی

مدیر کل سابق
نوآوری و کسب و
کارهای نوین معاونت
علمی و فناوری
ریاست جمهوری

مقدمه

در زمینه اشتغال مهندسی یکی از مواردی که باید مورد توجه قرار گیرد این است که انجام خدمات طراحی و نظارت و اجرا صرفاً تنها زمینه‌های اشتغال در رشته‌های مهندسی ساختمان نیست و می‌توان از طریق تمرکز بر سایر جنبه‌های مهندسی از قبیل ساخت مصالح و فرآورده‌های نوین، صنعتی کردن روش‌های ساخت‌وساز و ... در این زمینه دست به کارآفرینی و ایجاد اشتغال زد. به همین علت قصد داریم از این شماره در بخش مجزایی به این موضوع بپردازیم که شماره اول آن در ادامه تقدیم حضور می‌شود.



اپلیکیشن و هر آنچه که در این حوزه به صورت نوآورانه تولید شده را به مخاطبان، تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران معرفی می‌کنند و بستری را فراهم می‌آورند که تعامل مثبت بین تولیدکننده‌ها و صاحبان سرمایه و صاحبان بازار با افراد خلاق و نوآور صورت پذیرد تا حاصل این تعامل تبدیل شدن استارت‌آپ‌ها به شرکت‌های بزرگ باشد. هر شرکت یا هر هسته فناوری که می‌خواهد در این فضا کار کند باید برای برخورداری از مزیت‌هایی که گفته شد، حق عضویت سالانه پرداخت کند. این شکل از مرکز نوآوری فوق‌العاده جذاب و کاربردی است، اما وقتی کشور مورد بررسی قرار گرفت متوجه شدیم در آن زمان ظرفیت پرداختن به این نوع از مرکز نوآوری وجود ندارد. از سوی دیگر پی بردیم در هیچ یک از دانشگاه‌های کشور که یکی از مهم‌ترین ارکان توسعه فناوری و نوآوری در اکوسیستم نوآوری کشور هستند حرفی از نوآوری زده نشده است. به عبارتی مراکز رشد و پارک علمی داشتیم اما هیچ‌کدام ادبیات نوآوری را در خود جا نداده بودند. به پیشنهاد مرحوم دکتر شیخ زین‌الدین (معاون تجاری‌سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری) اولین نسل مراکز نوآوری با عنوان مرکز نوآوری دانشگاهی طراحی و توسعه یافت. مرحوم زین‌الدین اعتقاد داشت باید جایی را داشته باشیم که یاد نوآوری را در دانشگاه‌ها زنده نگه دارد. با تعاریف ارائه شده این نوع از مرکز نوآوری با سیاست نفوذ پیش‌دستانه نوعی مرکز پیش‌شتاب‌دهنده و رشد بود یعنی اینکه در مراکز رشد دانشگاهی افراد و گروه‌های فناور با پروپوزال یا طرح تجاری خودشان مراجعه می‌کردند و داوری می‌شدند و در صورت دارا بودن صلاحیت اجازه حضور در مرکز را می‌یافتند اما در مرکز نوآوری نگاه اینگونه نبود. نگاه در مرکز نوآوری این بود که ما به دل دانشکده‌ها بریم و با ترویج و ترغیب اشتیاق و حرکتی را در دل دانشجویان و اساتید مستعد ایجاد نمائیم و پایه‌ای شکل بگیرد برای اینکه دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها به سمت نسل سوم و چهارم دانشگاه‌ها که دانشکاه کارآفرین است حرکت کنند. لذا در اینجا نقش شتاب‌دهنده بسیار پررنگ می‌شود و بچه‌ها بعد از اینکه انگیزه لازم را گرفتند با حضور در این مجموعه‌ها دوره‌های کارآفرینی را می‌گذرانند و سعی می‌کنند که ایده‌های خلاقانه خودشان را بسازند و با حضور منتورهایی که در شتاب‌دهنده‌های این مراکز حضور دارند هسته‌ها به تدریج شکل می‌گیرند و به مخاطبان آموزش داده می‌شود که چگونه ایده‌های خود را به یک کسب‌وکار تبدیل کنند. بعد از این مرحله اگر کسب‌وکاری شکل گرفت و نیاز داشت که مراحل رشد را طی کند تیم متقاضی می‌تواند به مرکز رشد دانشگاه مراجعه کند.

مانویل کاستلز در کتاب سه جلدی خود با عنوان جوامع اطلاعاتی یاد کرده بود. به دنبال این تحولات سریع این روزها شاهد زمزمه ورود به انقلاب پنجم صنعتی با مفهوم ارتباط بین انسان، یادگیری ماشین و اطلاعات هستیم که خود به نوعی تحول دیجیتال محسوب می‌شود. این فرایند تقریباً از سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۰ موجب ایجاد تحول در اقتصاد جهانی شد که با عنوان اقتصاد دیجیتالی و تحول دیجیتال مطرح می‌شود. طی این فرایند کلمه الکترونیکی به دیجیتالی تبدیل شد، سال‌ها این دو واژه جای یکدیگر به کار برده می‌شدند اما امروز تفاوت این دو واژه برای متخصصان و جامعه وسیع‌تری از افراد شفاف شده است.

با این تحولات، بدیهی است که سیاست‌گذاران و دولت‌مردان مطابق اسناد توسعه و اولویت‌های نقشه جامع علمی کشور راهی به جز زمینه‌سازی برای ایجاد تحول در اقتصاد سنتی و تبدیل آن به اقتصاد مدرن و دانش‌بنیان ندارند.

« لطفاً در مورد مراکز نوآوری و چگونگی شکل‌گیری شبکه نوآوری توضیح دهید و آیا تجربه مشابهی از این دست شبکه‌ها در کشور وجود داشت؟ »

با مطالعاتی که انجام داده بودیم در کنار سایر سازوکارها و نهادهای اثرگذار بر نوآوری و کارآفرینی، می‌توان گفت که حداقل دو دسته مرکز نوآوری وجود دارد. به‌طور کلی مرکز نوآوری جایی است که شرکت‌های نوپا، استارت‌آپ‌ها و هسته‌های فناور محصولات خود را عرضه می‌کنند و از دیگر سو نهادهای فعال در زمینه کمک به شکل‌گیری نوآوری و تحقق نوآوری در این مراکز چه به صورت مجازی و چه به صورت حقیقی حضور دارند. شرکت‌های بزرگ صنعتی، شرکت‌های بزرگ خدماتی، تولیدکننده‌ها، سرمایه‌گذارها، صندوق‌های خطرپذیر و شتاب‌دهنده‌ها، واسطه‌های فناوری همگی در مرکز نوآوری حضور دارند تا تحقق نوآوری را تسهیل کنند. نمونه این نوع مراکز در بسیاری از مناطق دنیا از آمریکا و اروپا تا آسیای شرقی مشغول فعالیت هستند. به طور مثال در کشور اسپانیا در شهر بارسلون مرکز نوآوری تخصصی در حوزه ورزش وجود دارد که استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوپایی که محصول تولید کرده‌اند و دیگر از حالت تحقیقاتی خارج شده و وارد بازار شده‌اند و به دنبال افزایش مقیاس بازار فروش خود هستند به این مرکز مراجعه می‌کنند. یکی از مزایا و جذابیت‌های این مرکز عضویت بزرگ‌ترین باشگاه‌های ورزشی دنیا مانند بارسلونا و رئال مادرید و بزرگ‌ترین تولیدکننده‌های لوازم ورزشی است. مدیران این مرکز نوآوری کالاهایی که توسط واحدهای فناور تولید شده مانند گجت‌ها،



که انجام شد متوجه شدیم که اول باید به سمت شبکه‌شدن حرکت کنیم و یک تحول و تغییر نگرش در بازیگران و نقش‌آفرینان صنعت ساختمان ایجاد کنیم تا ابتدا احساس نیاز به نوآوری در این صنعت ایجاد شود و به موازات آن مرکز نوآوری از جنس غیردانشگاهی را هم ایجاد کنیم که این اتفاق منجر به حرکت به سمت شبکه نوآوری شد. تجربه‌ای در این زمینه در پارک پردیس معاونت علمی و فناوری وجود داشت. شبکه نوآوری تهران که البته شبکه تخصصی نیست و هدفش این بود که ارکان و کسانی که در آن اکوسیستم حضور دارند با یکدیگر مرتبط شوند.

« چطور تصمیم بر این شد که پیاده‌سازی شبکه نوآوری صنعت ساختمان با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان انجام شود.»

چون رسالت معاونت علمی این است که موجبات فراگیری تحول اقتصادی و اقتصاد دانش‌بنیان را که در دنیا شکل گرفته است و در ایران نوپا بود را ایجاد نماید و هر جایی که نبض اقتصادی کشور در اختیارش باشد را با این مسائل و مفاهیم آشنا کند. تأثیرگذاری بر صنعت ساختمان و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان، به‌عنوان یکی از متولیان اصلی اقتصاد کشور، انگیزه اصلی معاونت برای ورود به این فضا بود. حدود پانصد هزار عضو حقیقی و حقوقی که در این صنعت مشغول به کارند و بخش عمده‌ای از فعالان اقتصادی کشور که متأثر از این صنعت هستند پتانسیل قوی برای ورود به این مفاهیم را نشان می‌داد. همان‌طور که می‌دانید در دولت‌های گذشته بخش عمده‌ای از منابع کشور و سیاست‌گذاری‌هایی که در کشور اتفاق افتاد به عنوان موتور محرک روی صنعت ساختمان کار کردند، برای نمونه پروژه مسکن

در اولین گام به عنوان اولین نسل مراکز نوآوری حدود ۷۷ مرکز در دانشگاه و مراکز علمی کشور طی سه سال ایجاد شد در نسل دوم باید ساختاری مانند آنچه در بارسلون وجود داشت تهیه می‌شد. لذا در این گام به دنبال صنایعی مانند صنایع غذایی، داروسازی، پوشاک، حمل‌ونقل و چنین صنایع کلیدی رفتیم تا با مشارکت آن‌ها و حمایت معاونت علمی و فناوری، پایه ایجاد تحولی بزرگ در نظام نوآوری کشور شکل گیرد. که تا اوایل سال ۱۳۹۷ موفق شدیم حدود ۱۰ مرکز را به نتیجه برسانیم.

« تجربه نظام مهندسی و مرکز نوآوری به چه صورت شکل گرفت؟»

همزمان با توسعه نسل دوم مراکز نوآوری از سال ۹۶ با سازمان نظام‌مهندسی ساختمان وارد مذاکره شدیم. ابتدای مذاکرات ذهنیت دوستان ما در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و معاونت علمی به سمت احداث مرکز نوآوری (همانند مراکز نوآوری دانشگاهی) در شهرستان‌ها بود (همزمان از شهرستان‌های تهران و قزوین نیز درخواست‌هایی برای حمایت از احداث مرکز نوآوری به معاونت علمی رسید که در آن زمان تا حصول نتیجه و تعیین سیاست کلی همه درخواست‌ها را منوط به نظر سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کردیم. از آنجا که راه‌اندازی مرکز نوآوری نیاز به حداقل فضا و سوله داشت (که معمولاً دانشگاه‌ها چنین فضایی را در اختیار داشتند و معاونت علمی در نوسازی فضا حمایت می‌کرد) با بررسی‌هایی که انجام شد دریافتیم در نظام‌مهندسی این فضاها وجود ندارد و باید با خرید زمین و احداث سوله و بنا، مرکز نوآوری ایجاد شود. ضمن اینکه این نوع مراکز نوآوری برای نظام‌مهندسی کارایی لازم را هم نخواهد داشت. چه بهتر خواهد بود که بتوان همسوی با نسل دوم مراکز نوآوری در معاونت علمی به سمت ایجاد مرکز نوآوری تخصصی صنعت همانند مدل بارسلونا حرکت کنیم. یعنی تیم‌های آماده مراجعه کنند و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان به عنوان مرکز نوآوری این تیم‌ها را به صاحبان سرمایه و بازار معرفی کند. با این سیاست‌گذاری متولیان مرکز نوآوری در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان می‌توانند در دانشگاه‌ها حضور پیدا کرده و مشکلات و مسائل صنعت را مطرح کنند و تیم‌های نوآور با این نگاه در مورد مسائل و مشکلات موجود به جستجوی راه حل فتاورانه و نوآورانه بپردازند. با این حرکت تحقیقات دانشگاهی نیز هدفمند و به نوعی از پیش بر اساس بازار بالقوه توسعه داده می‌شوند.

اما هنوز یک مسئله وجود داشت و آن عدم هماهنگی و یکپارچگی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان در سراسر کشور بود. با بررسی‌هایی



مشخص است که سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با زیر مجموعه‌هایی که در اختیار دارد پتانسیل بالایی در ایجاد تحول در اقتصاد کشور را خواهد داشت.

گزیده‌ها

این است که «صرفاً اطلاعات حائز اهمیت نیستند و شبکه‌ای که شما ایجاد می‌کنید از اهمیت بیشتری برخوردار است». لذا پس از برگزاری جلسات هم‌اندیشی متعدد به مفهوم شبکه نوآوری صنعت ساختمان رسیدیم. این مفهوم پیشنهادی بود که من ارائه کردم و خوشبختانه جناب آقای مهندس رجیبی و جناب آقای مهندس طاهری اصل و سایر اعضای هیئت‌رئیس در شورای مرکزی این راه حل را پذیرفتند و پروژه وارد فاز مطالعاتی شد و اینکه چگونه ما می‌توانیم شبکه را ایجاد نماییم.

« به طور کلی اهداف و دستاوردهای حاصل از راه‌اندازی و به کارگیری شبکه نوآوری صنعت ساختمان چیست؟ »

هدف کلی از ایجاد شبکه این بود که بین حدود پانصد هزار نفر عضو حقیقی و حقوقی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و از سوی دیگر کلیه نخبگان، دانشمندان و افرادی که هسته‌های دانشی در سراسر کشور ایجاد کرده‌اند و دانشگاه‌ها ارتباط ایجاد شود. به عبارت دیگر به جای اینکه در زمینی سوله‌ای احداث کنیم و سپس فراخوان عضویت در مرکز بدهیم، سعی کنیم در موفقیت دیگران شریک شده و در راهنمایی دیگران نقش داشته باشیم. یعنی مثلاً در سیستان و بلوچستان، کردستان، اهواز، مشهد، شیراز و سایر شهرها، ۷۷ مرکز نوآوری بالغ بر ۲۰۰ مرکز رشد و حدود ۴۴ پارک علم و فناوری وجود دارد که در تمام این مراکز نخبگان کشور گرد هم آمده‌اند و جدیدترین ایده‌های خود را ارائه کرده‌اند و تبدیل به یک هسته یا شرکت شده‌اند و به دنبال بازار کار می‌گردند. نقش شبکه ایجاد ارتباط فعال بین سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با این هسته‌ها و شرکت‌ها است. برای مثال اگر تیم جوان و نوپایی با هزینه پائین روی هوشمندسازی ساختمان کار کردند و ادعا می‌کنند که با هزینه پائین می‌توانند یک واحد مسکونی را به یک خانه نسبتاً هوشمند تبدیل کنند اگر شبکه بتواند این مجموعه را به شرکتی مانند کیسون یا دلند یا شرکت‌هایی از این جنس متصل کند و زمینه همکاری مؤثر بین این دو مجموعه فراهم آورد، هم شرکت‌های نوپا رشد خواهند کرد و هم شرکت‌های بزرگ با صرف هزینه‌های پائین می‌توانند به یک دستاورد تحقیقاتی و پروژه نوآورانه بزرگ برسند، که منجر به یک بُرد چند طرفه خواهد شد. از طرفی در شرکت نوپا چند نفر که با امید طرح نوآورانه خود را به ثمر رسانده‌اند به صورت پایدار به شرکتی با درآمد مناسب تبدیل می‌شوند و از طرف دیگر شرکت‌های بزرگ با هزینه‌های کم به سود بالا خواهند رسید و این یک اتفاق خوب است که در کشور رقم خواهد خورد. این بود که ما شبکه نوآوری صنعت ساختمان را با عنوان Bi2net طراحی کردیم. این طراحی شامل یک قسمت مفهومی بود که نشان

مهر که از نظر بنده پروژه موفق هم نبود، با نظر سیاست‌گذاران وقت با این هدف انجام شد که اگر تحولی در صنعت ساختمان ایجاد شود می‌تواند محرک اصلی در اقتصاد کشور باشد. لذا مشخص است که سازمان نظام‌مهندسی ساختمان با زیر مجموعه‌هایی که در اختیار دارد پتانسیل بالایی در ایجاد تحول در اقتصاد کشور را خواهد داشت.

همان‌طور که در بخش اول توضیح دادم در سال ۹۶ طی اولین نشست‌هایی که با همکاران در شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان داشتیم بحث مرکز نوآوری مطرح شد. در ابتدا تصور بر این بود که برای ایجاد پتانسیل اولیه لازم است مرکز نوآوری همانند آنچه در دانشگاه‌های مختلف کشور وجود دارد ایجاد شود. اما راه‌اندازی این مراکز مستلزم احداث ساختمان و هزینه‌های بالا بود. با حمایت مالی معاونت علمی، حدود ۷۷ مرکز نوآوری در دانشگاه‌های کشور تأسیس شده بود. نکته‌ای که وجود داشت این بود که دانشگاه‌ها بودجه‌های محدودی داشتند اما فضاهایی از دانشگاه در اختیارشان بود که می‌شد با نوسازی یا بازسازی مراکز نوآوری را در این اماکن احداث نمود؛ از سوی دیگر دانشجویان و اساتید با این مفاهیم به نسبت آشنا بودند و صرفاً نیاز به یک نیروی اولیه برای حرکت بود. اما در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان این موضوع کاملاً متفاوت بود. ما ابتدا با مرکز نوآوری شروع کردیم اما متوجه شدیم اگر سازمان نظام‌مهندسی ساختمان بخواهد وارد این موضوع شود لازم است که در هر استان حداقل یک سوله ایجاد کند و به دلیل نبود منابع فیزیکی راه‌اندازی سوله حداقل بین پنج تا ده میلیارد تومان هزینه خواهد داشت که بودجه‌ای برای این کار در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان دیده نشده بود و کار سختی بود. بخش خصوصی هم طبیعتاً ورود نمی‌کرد. تحت این شرایط نهایتاً امکان تأسیس یک یا دو مرکز وجود داشت. نکته مهم بعدی این است که چه کسانی قرار است در این مجموعه‌ها کار کنند؟ درست است که در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان اساتید و فارغ‌التحصیلان رشته‌های مختلف حضور دارند اما هر کدام از این اعضا به کار خود مشغول‌اند. در دانشگاه مکانیزم‌های دیگری وجود دارد که بتوان اساتید و دانشجویان را به این مراکز فراخواند و بتوان از دانش و ایده‌های نوآورانه استفاده کرد. اما در سازمان نظام‌مهندسی ساختمان این یک مسئله جدی است، لذا با بررسی‌هایی که انجام شد روش‌های کارآمدتری مورد بررسی قرار گرفت که نتیجه بررسی‌ها استفاده از اقتصاد شبکه‌ای در صنعت ساختمان بود. اقتصاد شبکه‌ای سابقه مشخصی در دنیا دارد و خوشبختانه کتاب‌هایی در این مورد تحت عنوان اقتصاد شبکه‌ای به فارسی هم ترجمه و چاپ شده است. گفتنی است مفهوم کلی اقتصاد شبکه‌ای

شبکه نوآوری صنعت ساختمان کشور

مقدمه

در راستای توسعه تولید و تقاضای محصولات دانش‌بنیان حوزه ساختمان طی مذاکرات فی‌ما بین سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در نهایت در تاریخ ۱۳۹۷/۴/۲۳ تفاهم‌نامه همکاری بین معاونت و سازمان منعقد شد. این تفاهم‌نامه در مسیر اجرایی‌سازی برنامه توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان، موضوع ماده ۴۳ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور، بین معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و سازمان نظام‌مهندسی ساختمان منعقد شد. از اهداف کلان این تفاهم‌نامه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: حمایت و تشویق ایده‌های نوآورانه در حوزه ساخت‌وساز و شتاب‌دهی به روند تجاری‌سازی نوآوری‌های این حوزه؛ توسعه توان علمی، فنی، حرفه‌ای و تخصصی افراد دارای پروانه اشتغال سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها با موضوع فناوری‌های جدید این حوزه؛

تلاش برای توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش‌بنیان حوزه ساختمان به ویژه در بخش‌های انرژی و ساختمان‌های هوشمند؛ حمایت از شکل‌گیری و ارتقاء شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه ساخت‌وساز.

شبکه نوآوری صنعت ساختمان

در ابتدا باتوجه به تفاهم‌نامه مذکور مقرر شد مرکز نوآوری صنعت ساختمان کشور زیر نظر شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور شروع به فعالیت کند، اما پس از ده‌ها جلسه فشرده با حضور معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، مدیر پروژه

تبیه و تنظیم: علی فاضل

شبکه نوآوری، نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، متخصصان امر و تعدادی از ذی‌نفعان و باتوجه به هزینه‌ها و فضای مورد نیاز مرکز، تصمیم بر آن شد شبکه نوآوری صنعت ساختمان کشور در محل شورای مرکزی تشکیل شود.

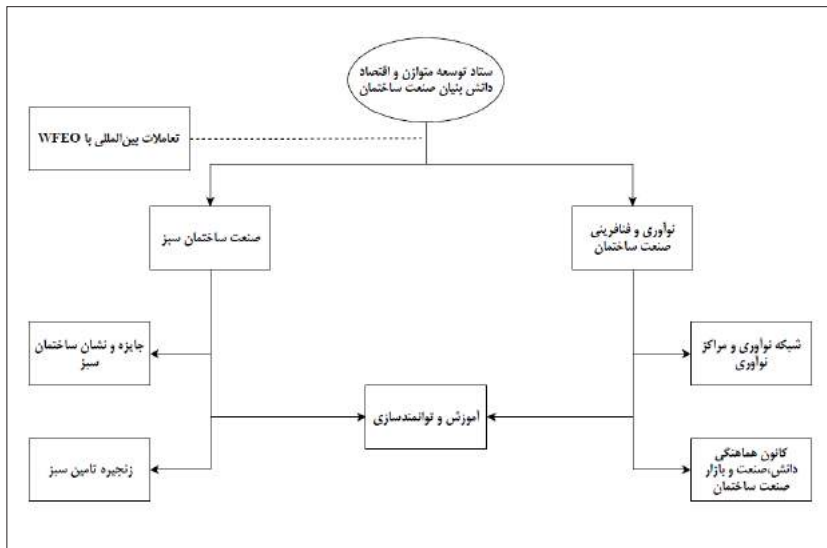
شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و سایر ذی‌نفعان بر اساس تفاهم‌نامه با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و با همکاری کلیه سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها برای حمایت از شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان، افراد و تیم‌های نوآور، مجتمع‌های فناوری و نوآوری، بستر مناسبی برای توسعه فناوری، نوآوری و ظرفیت‌سازی برای توسعه دانش و هم‌افزایی زنجیره ایده تا بازار در بخش صنعت ساختمان را فراهم می‌کند. شبکه نوآوری ساختمان فرصت تعامل و هم‌افزایی برای کلیه بازیگران این عرصه به‌ویژه بخش خصوصی جهت توسعه فعالیت‌های نوآورانه مبتنی بر توسعه پایدار ایجاد خواهد کرد.

ستاد توسعه متوازن و اقتصاد دانش‌بنیان صنعت ساختمان

پیرو این تصمیم دبیرخانه نوآوری و فن‌آفرینی صنعت ساختمان و دبیرخانه صنعت ساختمان سبز به عنوان دو بال اصلی ستاد توسعه متوازن و اقتصاد دانش‌بنیان صنعت ساختمان در محل شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان شروع به فعالیت کرد. (تصویر ۱)

زیرمجموعه‌های دبیرخانه نوآوری و فن‌آفرینی صنعت ساختمان شامل شبکه و مراکز نوآوری صنعت ساختمان، کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار صنعت ساختمان، آموزش و توانمندسازی و زیرمجموعه‌های دبیرخانه صنعت ساختمان سبز شامل جایزه و نشان تعالی ساختمان سبز و زنجیره تأمین سبز است. (تصویر ۲)

هدف از ایجاد شبکه نوآوری صنعت ساختمان تسهیل در ایجاد



تصویر ۱

تولید ثروت برای شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی

ساختمان

همچنین این شبکه با توجه به پتانسیل بالایی که از نظر تعداد اعضای فعال و گنجینه علمی افراد عضو نظام‌مهندسی دارد از روش‌های زیر می‌تواند برای شورای مرکزی ایجاد درآمد کند. (تصویر ۵)

دفاتر نمایندگی استانی شبکه نوآوری صنعت ساختمان

به‌منظور تسهیل شرایط عضویت اعضاء حقیقی و حقوقی و افزایش سطح

پاسخگویی به مخاطبان ذیل شبکه، سازمان استان‌ها باید فرد مسئولی را به‌عنوان رابط و نماینده با ستاد معرفی کنند. نمایندگان استان‌ها راه ارتباطی اعضاء شبکه در استان با دفتر مرکزی ستاد هستند.

از آنجاکه برقراری ارتباط با شبکه در دو فضای حقیقی و مجازی میسر است، در سازمان استان‌ها زیر نظر رئیس سازمان استان دفاتری تشکیل می‌شود که این دفاتر وظیفه ترویج و توسعه شبکه و همچنین خدمت‌رسانی به اعضاء شبکه و تبادل اطلاعات، جمع‌آوری مستندات، ارائه خدمات مشاوره و متنور شیب را بر عهده دارند و نسبت به عقد تفاهم‌نامه و ارتباط با مراکز علمی، تحقیقاتی و آزمایشگاهی محلی جهت تسهیل ارائه خدمات به اعضاء و حلقه‌های استانی اقدام می‌کنند.

هم‌افزایی از طریق ایجاد تعاملات و ارتباطات بین کلیه ذی‌نفعان و فعالان حوزه ساخت‌وساز کشور و بهره‌مندی از مزیت شبکه‌سازی، تسهیل و تقویت شیوه‌های برقراری ارتباط بین کلیه ارکان و ذی‌نفعان صنعت که در نهایت منجر به توسعه توان علمی، فنی، حرفه‌ای و تخصصی اعضای سازمان نظام‌مهندسی ساختمان و سایر دست‌اندرکاران این صنعت برای توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش‌بنیان، ایجاد هم‌افزایی و ارتقاء سهم اقتصاد دانش‌بنیان در اقتصاد کل کشور از طریق رشد نوآوری و فناوری در بخش ساختمان خواهد شد. این ارتباطات در سه سطح ارتباط حاکمیت با بخش خصوصی، ارتباط شرکت‌ها و همچنین افراد (اعضا) با هم و ارتباط شرکت‌ها و افراد (اعضا) با بازار و مردم بر

اساس نظریه‌های تکامل یافته مارپیچ چندگانه تعریف می‌شود که در صورت شکل‌گیری این تعاملات و هم‌افزایی‌های حاصل از آن اهداف غایی شبکه محقق خواهد شد. (تصویر ۳)

ایجاد ثروت مادی و معنوی برای اعضا

به‌طور مختصر می‌توان گفت ایجاد شبکه نوآوری صنعت ساختمان از طرق زیر می‌تواند برای ذی‌نفعان فعال در حوزه ساخت‌وساز تولید ثروت مادی و معنوی کند. (تصویر ۴)

شورای سیاست‌گذاری ستاد

معاونت علمی و
فناوری
رئیس‌جمهور

شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان

یکی از معاونین
معاونت ***

رئیس سازمان
نظام مهندسی
ساختمان کشور

مسئول دبیرخانه
نوآوری و فناورینی
صنعت ساختمان **

مسئول دبیرخانه
صنعت ساختمان سبز
*

تصویر ۲

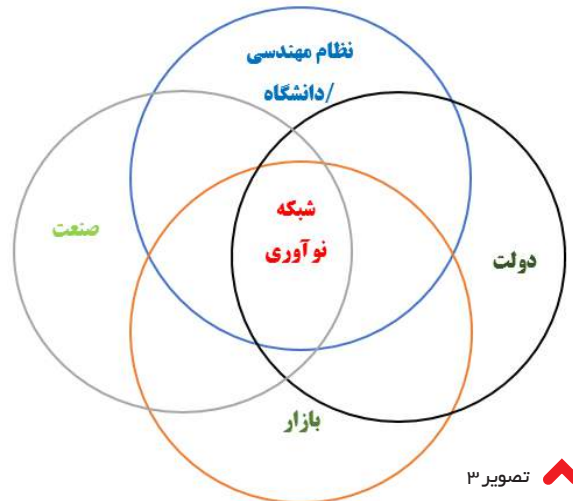
* مسئول دبیرخانه صنعت ساختمان سبز با معرفی رئیس سازمان
** مسئول دبیرخانه نوآوری و فناورینی صنعت ساختمان با معرفی رئیس سازمان
*** یکی از معاونین معاونت با توجه به نوع فعالیت و با معرفی معاون محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری

دبیرخانه صنعت ساختمان سبز

باتوجه به تحولات جهانی و هماهنگی با رویکردهای مبتنی بر حفظ و ارتقاء محیط زیست در طراحی و ایجاد ساختمان، دبیرخانه تخصصی ساختمان سبز تأسیس شد. این اقدام در پی تحولات دهه اخیر در کشورهای توسعه یافته صورت گرفته است که زمینه توسعه مشاغل جدیدی را نیز فراهم کرده است. در دیدگاه ساختمان سبز تمامی مراحل طراحی، تأمین مصالح و مواد اولیه، ساخت، نگهداری و بهره‌برداری را دربر می‌گیرد و تأکید بر افزایش بهره‌وری در استفاده از انرژی، آب، مصالح و بازیافت آن‌ها و تأمین تهبویه مناسب است که حداقل زیان را به محیط زیست می‌رساند. طی سال‌های اخیر در کشورهای پیشرو و توسعه یافته، آئین‌نامه‌ها و استانداردهای ویژه‌ای برای طراحی، تولید و بهره‌وری ساختمان سبز مطرح شده است و تلاش گسترده‌ای در سطوح مختلف سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، طراحی و اجرا برای تحقق ساختمان سبز به عمل آمده است. گسترش فعالیت‌های این دبیرخانه منجر به تغییراتی در راستای اصلاح و بازسازی ساختمان‌های دولتی، هدایت یارانه‌ها و همچنین تعمیم تفکر ساختمان سبز به سایر فعالیت‌های ساختمانی و شهرسازی مانند مصالح سبز معماری سبز و حتی محله سبز، از جمله جهت‌گیری جدید در این زمینه است.

اهداف جایزه و نشان تعالی ساختمان سبز

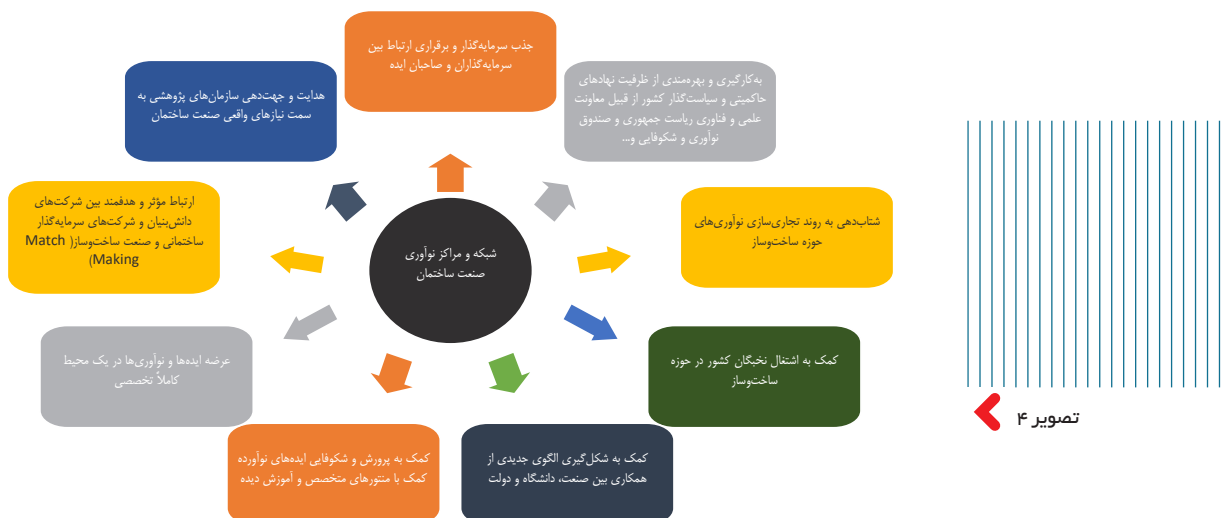
آشنایی بیشتر فعالان حوزه ساختمان با مفهوم واقعی ساختمان سبز؛
آشنایی بیشتر فعالان حوزه ساختمان با استانداردهای ساختمان سبز؛
تشویق شرکت‌ها به بومی‌سازی فناوری‌های مرتبط با ساخت و



تصویر ۳

کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار صنعت ساختمان

در راستای اجرایی‌سازی تفاهم‌نامه سازمان و معاونت به منظور تقویت ارتباط و هماهنگی میان بازیگران اصلی نظام ملی نوآوری (دانشگاه، دولت، صنعت و بازار) با هدف به حرکت انداختن جریان دانش و فناوری از دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی به شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی و خدماتی و تکمیل و تحقق چرخه ایده تا بازار و تولید ثروت، کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار صنعت ساختمان ایجاد می‌شود. کانون نهادی است خصوصی که با نظارت معاونت علمی و فناوری شکل گرفته و برای تعامل نهادها، فرصت‌ها و تسهیل تجاری‌سازی محصولات نوآورانه و فناوری‌های صنعت تشکیل می‌شود.



تصویر ۴



اعضای ملی و بین‌المللی خود تبدیل به راهبر اصلی حرفه مهندسی در سطح جهان شده است. این فدراسیون به عنوان تشکیلاتی ارزشمند در زمینه تدوین سیاست‌ها، پیگیری منافع و مسائل حوزه‌های مهندسی و فناوری شناخته می‌شود. با توجه به اقدامات صورت گرفته برای عضویت در فدراسیون جهانی سازمان‌های نظام‌مهندسی ساختمان، انتظار می‌رود با برقراری ارتباط بین ستاد و این فدراسیون اهداف زیر محقق شود:

ارائه و بهره‌مندی بین‌المللی از دانش مهندسی برای استفاده از خرد جمعی با هدف افزایش کیفیت خدمات مهندسی؛

به‌کارگیری آخرین پیشرفت‌های فناوری و مهندسی در کشور؛

ایجاد فرصت‌های برابر رقابتی برای اعضای سازمان در تعاملات بین‌المللی؛

گسترش صادرات خدمات مهندسی در سطح بین‌المللی؛

انتشار و به اشتراک‌گذاری اطلاعات پروژه‌های موفق مهندسی؛

ارتقاء امنیت اجتماعی-اقتصادی و دستیابی به توسعه پایدار از طریق اقدامات مهندسی؛

مشاوره و راهنمایی در زمینه سیاست‌ها و مسائل مربوط به حوزه‌های مهندسی و فناوری؛

افزایش همکاری‌ها با آژانس‌های سرمایه‌گذاری مانند بانک‌های توسعه؛

ترغیب بخش خصوصی برای مشارکت در پروژه‌های مهندسی؛

شناسایی مسائل مربوط به اجرای سیاست‌های عمومی و سرمایه‌گذاری و صدور خدمات مهندسی.

پی‌نوشت

1. World Federation of Engineering Organizations

بهره‌برداری ساختمان‌های سبز؛

توسعه فرهنگ تحقیق و پژوهش در حوزه ساختمان‌های سبز بین دانشجویان و فعالان این حوزه؛

شناسایی صاحبان ایده و محصول در بخش ساختمان‌های سبز؛

شناسایی مخترعان و نخبگان در بخش ساختمان‌های سبز؛

برقراری ارتباط بین صاحبان ایده و آشنا به تکنولوژی و سرمایه‌داران با رویکرد توسعه ساخت‌وساز سبز؛

ترویج و توسعه فرهنگ ساخت‌وسازهای سبز بین سازندگان و سرمایه‌گذاران؛

ترویج بهره‌برداری و آشنایی عموم مردم با ساختمان‌های سبز در سراسر کشور؛

ارائه محصولات منحصربه‌فرد در ساختمان‌های سبز برای کاهش هزینه‌های ملی در مصرف انرژی؛

ارائه محصولات مناسب با محیط‌زیست جهت افزایش سلامت عموم مردم؛

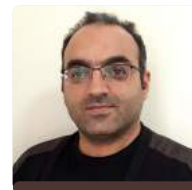
برگزاری نمایشگاه‌های جانبی برای آشنایی با آخرین دستاوردهای صنعتی و علمی-پژوهشی متخصصان داخلی و خارجی صاحب ایده.

ارتباطات بین‌المللی

از دیگر اهداف ستاد ایجاد ارتباطات بین‌المللی با ارکان بین‌المللی مهندسی مانند فدراسیون جهانی سازمان‌های نظام‌مهندسی (WFEO) است. این فدراسیون به عنوان یک سازمان بین‌المللی خدمات مهندسی تحت نظر سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO) اقدام به گردآوری بیش از سی میلیون مهندس در مؤسسات مهندسی از بیش از صد کشور کرده است. این فدراسیون طی پنجاه سال گذشته با همکاری

ماراتن آهن

- متولد ۱۳۵۳- بادرود، استان اصفهان
- فارغ‌التحصیل کارشناسی رشته نقاشی از دانشکده هنر دانشگاه شاهد
- شروع فعالیت مطبوعاتی از سال ۱۳۷۷
- همکاری با روزنامه‌های ایران دیلی (انگلیسی)، الوفاق (عربی)، ایران، روزنامه جوان، خبرگزاری مجمع تقریب مذاهب اسلامی، خبرگزاری فارس، خبرگزاری نسیم آنلاین، خبرگزاری تسنیم، نشریات معارضین عراقی در زمان حکومت صدام (الشهید-لواء الصدر-الاحداث)، دوهفته‌نامه صوت الخلیج کویت، نشریه عربی «الوحده» بنیاد اندیشه اسلامی وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، هفته‌نامه پیروزی شهرری، روزنامه اقبال، روزنامه جام جم، سایت سیاست روز، (سایت CLOSE UP نقد مسائل داخلی آمریکا بود)، سایت ROOZCARTOON، شبکه پرس تی وی، روزنامه فرهیختگان.
- رتبه اول دوازدهمین جشنواره مطبوعات کشور (۱۳۸۴)
- رتبه اول سومین جشنواره نفت و رسانه (۱۳۸۴)
- رتبه سوم اولین جشنواره مالیات و رسانه (۱۳۸۵)
- رتبه اول دومین جشنواره مالیات و رسانه (۱۳۸۶)
- کسب لوح تقدیر اولین مسابقه بین‌المللی کاریکاتور غزه (۱۳۸۷)
- رتبه اول و سوم پانزدهمین جشنواره مطبوعات کشور (۱۳۸۷)
- رتبه دوم شانزدهمین جشنواره مطبوعات کشور (۱۳۸۸)
- برگزیده ویژه اولین جشنواره بین‌المللی جایزه بزرگ مقاومت اسلامی (۱۳۸۸)
- رتبه اول دومین جشنواره بین‌المللی مقاومت اسلامی (۱۳۸۹)
- رتبه اول هفدهمین جشنواره مطبوعات کشور (۱۳۸۹)
- رتبه دوم بخش سراسری هجدهمین جشنواره مطبوعات و خبرگزاری‌های کشور (این بخش رتبه اول نداشت) (۱۳۹۰)
- رتبه اول بخش سراسری نوزدهمین جشنواره مطبوعات و خبرگزاری‌های کشور (۱۳۹۱)
- دریافت لوح تقدیر بخش ویژه نخستین جشنواره کاریکاتور روز جهانی قدس (۱۳۹۳)
- کسب عنوان شایسته تقدیر در مسابقه کارتون و کاریکاتور آل سقوط (۱۳۹۴)



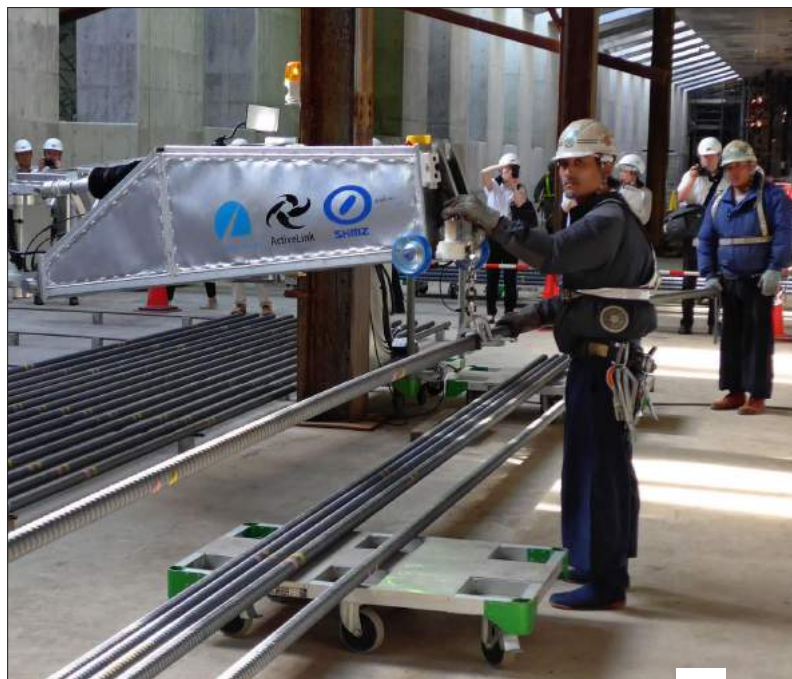
محمد علی رجبی
کاریکاتوریست
و تصویرساز



ربات‌های ساختمانی در ژاپن

بازوی بالابر رباتیک و بولدورهای کنترل از راه دور، برخی از نوآوری‌هایی هستند که با کاهش تعداد و پیچیدگی شدن نیروی کار در کارگاه‌های ساختمانی در کشور ژاپن به بازار عرضه می‌شود. حرکت به سمت اتوماسیون به بخش عمده‌ای از تجارت تبدیل می‌گردد، فدراسیون پیمانکاران ساختمانی ژاپن تخمین می‌زند که تعداد کارگران ساختمان تا سال ۲۰۲۵، حدود ۱/۲۸ میلیون کمتر در مقایسه با سال ۲۰۱۴ خواهد شد. این نشان می‌دهد که فشار دولت برای ادغام فن آوری بالا در بخش ساخت و ساز، موسوم به "i-Construct" ممکن است بعد از آغاز به کار در سال ۲۰۱۵ مقرر شود. وزیران نگران این هستند که بهره‌وری در ساخت و سازهای ژاپن از سایر بخش‌ها عقب مانده است. در سال ۲۰۱۵، براساس آمار رسمی، در سال ۲۰۱۵، حدود ۳۰٪ از کل کارگران ساختمانی ۵۵ سال به بالا بودند، در حالی که افراد زیر ۲۹ سال تنها حدود ۱۰٪ را تشکیل می‌دادند. (بر اساس گزارش آژانس خبری کایدو که در ژاپن تایمز انجام شده است)

غول ساختمانی کاجیما با استفاده از کامیون کمپرسی‌های بدون سرنشین اتوماتیک، بولدورها و غلطک‌های لرزشی با سیستم‌های GPS در محوطه‌های کارگاهی خود شروع به کار کرده است. یک کارگر می‌تواند ماشین‌آلات از پیش برنامه‌ریزی شده را با استفاده از



یک ربات بازوی شکل که توسط شرکت شیمیزو ساخته شده است به کارگران ساختمانی کمک می‌کند تا میلگردهای فولادی ۲۰۰ کیلوگرمی را بلند کنند.

تبیه و ترجمه:
حسام
منعتی‌عشقی



شیزوکا، از ربات‌ها و سایر دستگاه‌های خودکار استفاده می‌کند، و شبکه‌ای از شرکت‌های سراسر کشور را در سال ۲۰۱۵ راه اندازی کرده است که به آنها اجازه می‌دهد تا فناوری‌های جدید را امتحان کرده و اطلاعات را به اشتراک بگذارند. یوهی اوپا، ناظر ۳۸ ساله ساخت و ساز این شرکت به کایدو گفت که بهره‌وری در این شرکت از طریق اتوماسیون تا ۱۰ برابر افزایش یافته است. وی گفت: «ما دیگر مانند گذشته، هر شب در کارگاه حضور نداریم.» «شما حتی لازم نیست که دیگر مهارت زیادی داشته باشید تا کار را انجام دهید.» وی افزود: «مسئولیت کارگران و مدیریت ما کاهش یافته است. کار در نیمی از زمان استفاده شده در گذشته، به پایان می‌رسد.» وزارت زیرساخت‌های دولت گفت که با تأمین بودجه پروژه‌های عمومی که قصد دارند از پهپادها و سایر فناوری‌ها برای پیشرفت بهره‌وری استفاده کنند، پشتیبانی خواهند کرد. او آژانس خبری کایدو گفت: «وقتی ما از ۱۰ سال پیش تا کنون به کمبود کارگران فکر می‌کنیم، این آخرین فرصت برای سرمایه‌گذاری و انجام اصلاحات اساسی (در صنعت ساخت و ساز) است.»

منبع:

<http://www.globalconstructionreview.com/innovation/japan-turns-construct7ion-rob7ots-workf7orce/>

تبلت هدایت نماید. سخنگوی شرکت ساختمانی کاجیما به آژانس خبری کایدو گفت که کمبود زیاد ۳۰۰۰۰۰ کارگر در این صنعت به معنای این است که یافتن راه‌هایی برای افزایش بهره‌وری بسیار مهم و حیاتی است. سخنگوی آتسوشی فوژینو گفت: «به همین دلیل همه ما در حال تلاش برای یافتن یک راه حل هستیم.»

شیمیزو؛ یکی دیگر از شرکت‌های بزرگ ساختمانی، یک ربات بازویی شکل را ساخته است که میلگردهای تقویت کننده سنگین را بلند می‌کند. در حالی که به طور معمول، کار با یک میلگرد ۲۰۰ کیلوگرمی به هفت نفر کارگر نیاز دارد، این دستگاه برای هدایت ربات و جابجا کردن میلگرد تنها به سه کارگر نیاز دارد. اکنون این ربات به محوطه‌های کارگاهی ساختمان اجاره داده می‌شود. توموآکی اوگی؛ مدیر بخش فناوری شیمیزو، به کایدو گفت: «این تحقق همکاری انسان و ربات است.» با این حال، فوجینو کجیما گفت: ساخت و سازها هرگز قادر نیستند به طور کامل اتوماتیک شوند: «کارهایی وجود دارد که فقط افراد می‌توانند آن‌ها را انجام دهند، به عنوان مثال، ساختن گوشه‌های کوچک یا فضاهای داخلی به مهارت‌های صنعتگر نیاز دارند.» اوگی گفت که هنوز فضای زیادی برای ربات‌ها وجود دارد تا از قدرت و سرعت در ساخت و ساز استفاده کنند. وی گفت: «اجازه دهید ربات کارهای سنگین را تحت هدایت افراد انجام دهد.»

کایدو گزارش می‌دهد، یک شرکت دیگر، شرکت شوچیگامی در استان

ساخت چوب از برنج در مصر

فوریه ۲۰۲۰

خبرگزاری رسمی اهرام آنلاین گزارش داد؛ مصر تصمیم دارد یک کارخانه ۲۳۰ میلیون دلاری برای تبدیل نی برنج به چوب ایجاد کند. این کارخانه که به منظور ساخت در زمینی واقع در استان بهیرا در دلتای رود نیل در نظر گرفته شده است، با



سوزاندن کاه برنج، نقش مهمی در آلودگی هوای مصر دارد

استفاده از فناوری‌های تهیه شده توسط شرکت مهندسی آلمانی سیمپلکامپ، سالانه ۲۰۵۰۰۰ متر مربع فیبر بورد با چگالی متوسط (MDF) تولید خواهد کرد. MDF معمولاً از چوب ضایعات ساخته می‌شود.

این گیاه علاوه بر تهیه یک مصالح ساختمانی مفید، می‌تواند آلودگی هوا ناشی از سوزاندن کاه برنج را کاهش دهد. در فوریه ۲۰۲۰ معامله‌ای برای این پروژه بین سیمپلکامپ و ووتک که یک شرکت دولتی جدید فناوری چوب است، منعقد شد. این گیاه که برای اولین بار در ماه اکتبر مورد استفاده قرار گرفت، دومین مورد در جهان پس از تأسیس یک کارخانه در سال ۲۰۱۹ در کالیفرنیا، خواهد بود. این کارخانه ۳۱۵ میلیون دلاری در ویلوسو، منطقه‌ای در حال رشد برنج در شمال ساکرامنتو ساخته شد. پیش بینی می‌شود این کارخانه سالانه ۳۰۰۰۰۰ تن کاه برنج را فرآوری نماید.

آزمایش‌هایی برای ساخت MDF با نی گندم نیز انجام شده است، اما در هزینه و کیفیت با مشکلاتی روبرو شده‌اند. در مصر، از این گیاه برای تولید MDF جهت کاربرد در مبلمان، ساخت و ساز و دکوراسیون استفاده می‌کنند.

منبع:

<http://www.globalconstructionreview.com/news/wood-rice-egypt-build-230m-factory-making-mdf-rice/>

ساخت مزرعه بادی اقیانوس در ژاپن

فوریه ۲۰۲۰

پروژه ۹۰۴ میلیون دلاری (۱۰۰ میلیارد یورو) مزرعه بادی دریایی آکیتا در ژاپن به موفقیت نزدیک شده است. این پروژه نخستین مزرعه بادی دریایی ژاپن در مقیاس تجاری است که بودجه آن از یک وام بلاعوض توسط سندیکایی از وام دهندگان ژاپنی تأمین می‌شود. شرکت

موت مک دونالد؛ مشاور فنی وام دهنده پروژه است.

این پروژه تقریباً ۱۴۰ مگاواتی، در دو فاز در

منطقه آکیتا در حال ساخت است که نصب متوالی

دکل‌های آن بین مزارع بادی بندر آکیتا و بندر

نوشیرو انجام می‌شود. مک دونالد به عنوان مشاور

فنی، در مرحله مناقصه و عقد قرارداد از مجری طرح،

حمایت کرد و علاوه بر آن، برای دستیابی به اعتبار

مالی، پروژه را از لحاظ فنی، تجاری، زیست محیطی

و اجتماعی هدایت نمود. این مشاوره، در مراحل

ساخت و مراحل عملیاتی پروژه ادامه خواهد داشت.

ایسائو تراساوا؛ مدیر توسعه کسب و کار شرکت

موت مک دونالد ژاپن گفت: «این پروژه برای نخستین

بار در ژاپن اجرا می‌شود و یک دستاورد بزرگ برای

این کشور محسوب می‌شود، و با مشارکت ذینفعان

محلی، راه را برای توسعه زنجیره تأمین صنایع بادی

دریایی ژاپن هموار می‌کند. ما در این پروژه توانستیم

بهترین تجربیات و دانش فنی را از پروژه‌های بادی

دریایی مان در اروپا و جهان در فرایند تهیه و مراقبت دقیق استفاده نماییم که به عنوان یک

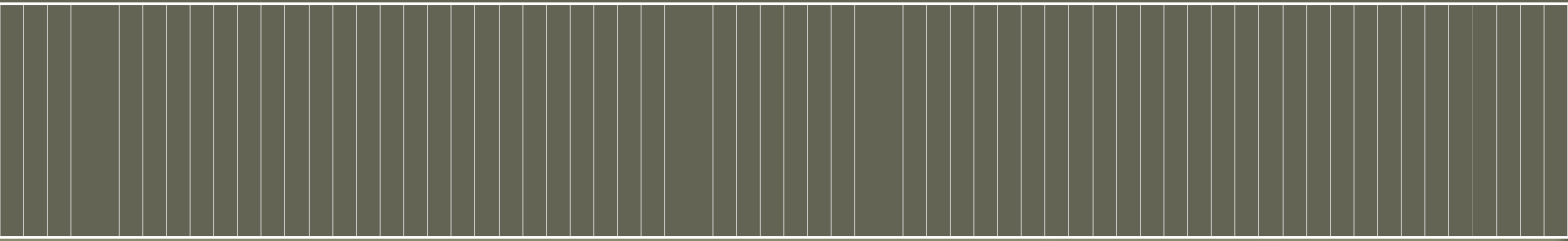
معیار برای پروژه‌های آینده در کشور بکار خواهد رفت.» کنسرسیوم شرکت فناوری بادی

دریایی آکیتا به سرپرستی شرکت مارونبی، در ماه فوریه ۲۰۲۰ شروع به کار کرده است.



منبع:

<http://www.globalconstructionreview.com/news/japans-first-commercial-scale-ocean-wind-farm-fina/>






English Chapter





 An arm-shaped robot developed by Shimizu Corp. helps construction workers lift 200-kg steel rods in Chiba Prefecture last August
Shimizu Corp / Kyodo

automation. “We’re not at the site all night like we used to be,” he said. “You don’t even have to be highly skilled anymore to get the work done.”

He added: “The burden has been reduced on our workers and on management. Work is completed in half the time it used to take.”

The government’s infrastructure ministry said it will support with funding public works projects that plan to use drones and other technology for advancing productivity.

“When we think about the shortage of workers 10 years from now, this is the last chance for the government to invest and conduct radical reform (in the construction industry),” Yasushi Nitta, senior deputy director of the ministry’s public works project policy planning, told Kyodo.



Japan turns to construction robots as workforce dwindles

A robotic lifting arm and remote-controlled bulldozers are some of the innovations being rolled out on Japanese construction sites as the country's workforce shrinks and gets older.

The move to automation comes as trade body the Japan Federation of Construction Contractors estimates that there will be 1.28 million fewer construction workers by 2025 compared with 2014.

It shows that a government push to integrate high technology into the construction sector, called "i-Construct", may be bearing fruit after its launch in 2015. Ministers are concerned that productivity in Japanese construction has lagged far behind other sectors.

In 2015, some 30% of all construction workers were aged 55 or over, while those below 29 accounted for only about 10%, according to official figures, according to a Kyodo New agency report carried in Japan Times.

When we think about the shortage of workers 10 years from now, this is the last chance for the government to invest and conduct radical reform in the construction industry

Construction giant Kajima has started using unmanned, automated dump trucks, bulldozers and vibrating rollers with GPS systems at its building sites. A single worker can direct the preprogrammed machinery using a tablet computer.

A Kajima spokesman told the Kyodo that a looming shortage of 300,000 workers in the industry meant it was crucial to find ways of boosting productivity.

"That's why we are all scrambling for a solution," said the spokesman, Atsushi Fujino.

Another major construction firm, Shimizu Corp., has developed an arm-shaped robot that lifts heavy reinforcing rods (pictured).

While it normally takes up to seven people to manoeuvre one 200-kg rod, this machine needs only three workers to direct the robot and place the rod.

The robot is now being leased out to construction sites.

"This is a realisation of human-robot collaboration," Tomoaki Ogi, a manager at a technology division of Shimizu, told Kyodo.


Construction can never be fully automated, however, said Kajima's Fujino: "There are things that only people can do, for example, getting small corners done or interiors that require artisan skills."

But Shimizu's Ogi said there is still much room for robotics to lend strength and speed in construction. "Let the robot do the heavy work under people's (guidance)," he said.

Another company, Shojigumi Inc. in Shizuoka Prefecture, uses robots and other automated machines, and launched a nation-wide network of companies in 2015 that lets them try new technologies and share information, Kyodo reports.

Yohei Oya, a 38-year-old construction supervisor Shojigumi told Kyodo that productivity at the company had been boosted by up to 10 times through



 The Rampion offshore wind farm, East Sussex, UK
Wpwh81/CC BY-SA 4.0

Japan's first commercial-scale ocean wind farm in financial close: Mott MacDonald

The \$904m (JPY100 billion) Akita offshore wind farm project in Japan has successfully reached financial close.

Developed by Akita Offshore Wind Corporation, the project is the first commercial-scale Japanese offshore wind farm to secure non-recourse debt financing from a syndicate of Japanese lenders.

Mott MacDonald is the lender's technical advisor on the project.

The approximately 140MW project is being constructed in Akita Prefecture in two phases, with sequential installation between the Akita port and Noshiro port wind farms.

As technical advisor, Mott MacDonald support-

ed the developer during the tendering and procurement phase for the offshore balance of plant (BoP) contract and further conducted technical, commercial, environmental and social due diligence to achieve financial close.

The consultancy will continue its involvement during the construction and operational phases of the project.

Isao Terasawa, Mott MacDonald Japan business development manager, said: "This project is a great achievement and first for Japan – and with participation of local stakeholders, it paves the way for development of the Japanese offshore wind industry supply chain. We were able to transfer and apply best practice and knowledge from our European and global offshore wind projects into the procurement and due diligence process, which will serve as a benchmark for future in-country projects."

The Akita Offshore Wind Corporation consortium led by Marubeni Corporation will commence construction in February 2020, with full commercial operations expected in Q4 2022.

Self-Driving Track Loader Debuts on Construction Sites

Wood from rice: Egypt to build \$230m factory for making MDF from rice straw

14 February 2020 | By GCR Staff

Egypt is planning to build a \$230m factory for turning rice straw into wood, the official Ahram Online news agency reported yesterday.

The factory, earmarked for a site in Beheira Province in the Nile delta, will produce 205,000 square metres of medium-density fibreboard (MDF) a year using technology supplied by German engineering firm, Siempelkamp.

MDF is usually made from waste wood.

As well as providing a useful construction material, the plant is intended to reduce the air pollution caused by burning rice straw.

A deal for the project was signed yesterday between Siempelkamp and Wotech, a new state-owned wood technology company.

Wotech signed another deal with state-owned oil firm Petrojet.

The plant, which was first mooted in October, would be only the second in the world after one set up last year in California.

This \$315m factory was built in Willows,

a rice growing region north of Sacramento, by CalPlant. It is expected to process 300,000 tons of rice straw a year.

There have been experiments into making MDF with wheat straw, but these ran into problems with cost and quality.

In Egypt the plant will produce MDF for furniture, construction, and decoration.



Burning rice straw is a significant contributor to Egyptian air pollution
Green/CC BY-SA 3.0



English Chapter



